శ్రీరస్తు.

కాలామృతవు.

నిఖిల కర్మానుష్ఠానక్కె అత్యంతోపయోగియాగి
సకలజనగళిందలూ పరిగ్రహిసల్పట్టిరువ
ఈ గ్రంథవు
భా. తిరుమలాచార్యరవరింద
అతివిశదమాగియూ లలితమాగియూ
కన్నడభాషెయొళ్ రచిసల్పట్ట
టీకు తాత్పర్య ఇవుగళుసహితమాగి

స్వకీయ్యవాద కర్ణాటకాక్షరముద్రాశాలెయోళ్
కం. టి. శ్రీనివాసాచార్యరింద
ముద్రిసల్పట్టితు.

FIRST EDITION.

BANGALORE:

PRINTED AT THE CARNATIC PRESS.

1870.

The right of the Canarese Translation is reserved.

Price 2 Rs. క్రయ ౨ రూ.

ವಿಷಯ ಸೂಚಿಕೆ.

ಪ್ರಥಮಬಿಂದುಸ್ಥ ವಿಷಯಗಳು.

೨ನೇ ಬಿಂದುವು.

೩ನೇ ಬಿಂದುವು.

విషయ సూచికె.

---

೬ నేబిందు.

విషయసూచికేసమాప్తవు.

క్కె విషయగళన్ను స్ఫుటవాగి తిళిసువదాగియూ, తిళిదుకొళ్ళత
క్కవరిగె సులభవాగియూ ఋరువగర్భాధానమొదలాద షోడ
శకర్మగళిగె యోగ్యగళాద కాలగళన్ను తిళిసువ కాలామృతవెం
బగ్రంథవన్ను నాంపేళువెనెందర్థవు॥ * * *

గర్భాధానాదిగళిగుపయోగిసువంతె తిథివారగళ
అధిపతిగళం పేళుత్తానె. ॥ * *

మూ ॥ వహ్నిస్రష్ట్రుదిమాద్రిజాగణపతిస్సర్పఃకుమారోరవి
గౌరీశోవసునాగ ధర్మహరయఃకామఃకలీందూపితా ।
పతిసర్వదినాధిపాస్స్యరథతేవారేశ్వరా భాస్కరశ్చం
ద్రోభూమిజ ఇందుజోగురుభృగూ మందోభవేయుఃక్ర
మాత్ ॥ * * * * ॥ ౨ ॥

టీ॥ అగ్ని మొదలాద ౧౬ దేవతెగళు, పాడ్యమిమొదలాద ౧౬ తిథిగళిగె అధిపతిగళాగుత్తారె; హ్యాగందరె, పాడ్యమిగెఅగ్నియు, బిదిగెగెబ్రహ్మదేవను, తదిగెగెపార్వతియు, చౌతిగెవిఘ్నేశ్వరను, పంచమిగెఆదిశేషను, షష్ఠిగెకుమారస్వామియు, సప్తమిగెసూర్యను, అష్టమిగెశివను, నవమిగెఅష్టవసుగళు, దశమిగెదిగ్గజగళు, ఏకాదశిగెయమను, ద్వాదశిగెవిష్ణువు, త్రయోదశిగెమన్మథను, చతుర్దశిగెకలియు, హుణ్ణిమెగెచంద్రను, అమావాస్యెగెపితృగళు, ఈగె క్రమదిందదినగళిగె దేవతెగళన్ను తిళియతక్కద్దు; మత్తు, ఆదివారక్కె సూర్యను, సోమవారక్కె చంద్రను, మంగళవారక్కె అంగారకను, బుధవారక్కెబుధను, గురువారక్కె బృహస్పతియు, శుక్రవారక్కెశుక్రను, మందవారక్కె శనియు, ఇవరుగళు యీక్రమదింద వారాధిపతిగళాగిరుత్తారె. ॥ * * * *

తిరువాయనక్షత్రగళఅధిపతిగళను తిళిసుత్తానె.

మూ ॥ ఋక్షేశాఅథదస్రకాలదహనభుగ్బ్రహ్మేందురుద్రాది
తిజ్యానాగాఃపితరోభగార్యమరవిత్వష్టాశుగాఖ్యాఃక్ర

శ్రీ

జయత్యుద్దండదోర్దండఖండితారాతిమండలః । అపారమహిమా సోయం జనానందవర్ధనః ॥

కాలామృతే కర్ణాటక టీకాసహితే ప్రథమబిందుః

కర్ణాట టీకాసహితవాద కాలామృతదొళు

౧నే బిందువు.

మంగళశ్లోకవు.

శ్లో॥ శ్రీమద్వేంకటనాయకం కులగురుం నత్వాపదాభీష్టదం । జ్యోతిశ్శాస్త్రపయోనిధిప్రమథనాత్సారం సముత్కృష్యతత్ ॥ విద్వద్విశ్వమనోహరం మృదుపదం సంక్షేపతస్సంస్ఫుటం । గర్భాధాన ముఖంపిపాసుసులభం కాలామృతంవక్ష్యహమ్॥ * * * ॥౧॥

టీ॥ ఈ గ్రంథకర్తనాద కవియు తాను మాడువ గ్రంథవు విఘ్నవిల్లదె సమాప్తియన్నైదువదక్కాగి యిష్టదేవతా నమస్కారరూపవాద మంగళవ రచిసుత్తానె. హ్యాగందరె,— తన్న మనెదేవరూ, యావాగ్యూ ఇష్టార్థవన్నీయువనూ, పాపగళంపరిహరిసువనూ ఆగిరువ లక్ష్మీసమేతనాద వెంకటేశ్వరనం వందిసి, సూర్య చంద్ర నక్షత్ర రూపగళాద జ్యోతిగళను తిళిసువ జ్యోతిశ్శాస్త్రవెంబ కడలను కడెయువదరింద, అందరె, ఆ శాస్త్ర పర్యాలోచనదింద అదర సారాంశవం తెగదు పండితర హృదయగళిగె ఆహ్లాదకరమాగియూ, సరళ శబ్దగళుళ్ళదాగియూ, సంగ్రహవాగిద్దరూ, హేళత

ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಾಗುವದೆಂದು ಭಾವವು. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ೫ನೇ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ನಪುಂಸಕ ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ೬೬ ನೇ ಶ್ಲೋಕಮೊದಲು ೫ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಷಡ್ವರ್ಗಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿ ತಕ್ಕದ್ದು. * * * * * *

ತರುವಾಯ ಪುಂಸವನವೆಂಬ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ|| ಕುರ್ಯಾತ್ಪುಂಸವನಂತರಕ್ರಿಯವಿಧಿ ಶ್ರೋಣಾಶ್ರಿಯಾರ್ಕೋತ್ತ
ರಾಮಿತ್ರೇಂತ್ಯಾದಿತಿಮೂಲದಸ್ರಶತಭೃದ್ಭಿಃಷ್ವಾದ್ಯಗ್ನಿಸ್ಫುಟೇ|
ಲಗ್ನೇಪುಂಗ್ರಹವಾಸರೇ ರವಿಗೃಹಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾಲಿಸದ್ಮಾಪ್ಯಮಾರಿ
ಕ್ತಾಥಿಪ್ರವಿವರ್ಜಿತೇ ತಿಥಿನ್ನಯುವತೌಮಾಸೇತೃತೀಯೇಪರೇ|| ||೧೪||

ಟೀ|| ಪ್ರಥಮ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ೩ ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಸ್ತ, ಚಿತ್ತಾ, ಸ್ವಾತೀ, ರೋಹಿಣೀ, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಶತಭಿಷಕ್, ಪುಷ್ಯ, ಉತ್ತರಾ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಅನೂರಾಧಾ, ರೇವತೀ, ಪುನರ್ವಸು, ಮೂಲ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಈ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪುರುಷಲಗ್ನದಲ್ಲೂ, ಪುರುಷಗ್ರಹವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂದರೆ ರವಿ, ಕುಜ, ಗುರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸೂರ್ಯನ ರಾಶಿಯಾದ ಸಿಂಹವನ್ನೂ, ಕುಜನ ರಾಶಿಯಾದ ವೃಶ್ಚಿಕವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಚತುರ್ಥೀ, ನವಮಿ, ಚತುರ್ದಶೀ, ಯೀತಿಥಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಪಕ್ಷಚ್ಛಿದ್ರಗಳನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ನಿರ್ದೋಷವಾದ ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಗಂಡನು ಭಾರ್ಯೆಗೆ ಪುಂಸವನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ೩ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇತಕ್ಕಂದರೆ,—ಕೆಲವು ಋಷಿಗಳ ಮತದಲ್ಲಿ ಪುಂಸವನಕ್ಕೆ ಮಾಸನಿಯಮವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಗರ್ಭವು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಂದಮೇಲೆ ಪುಂಸವನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. * * *

ತರುವಾಯ ಸೀಮಂತ ಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ|| ಪೂರ್ವೋಕ್ತಂ ಪುಂಸವನೇಯದೃಕ್ಷವಕಥಿತಂಮಾಸವ್ಯವಸ್ಥಾಂವಿನಾ
ಸೀಮಂತೇಪಿತದೃಕ್ಷವಮಾಸವಿಷಯೇಷಷ್ಠಶ್ಚತುರ್ಥೋಷ್ಟಮೇ|ಲಗ್ನಾದಂತ್ಯ

ಟೀ॥ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದವನು ಜ್ಯೋತಿಷಿಕನಾದ ತನಗೆಪೂರ್ವ
ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಕೇಳಿದರೆ ಋತುವಾದವಳಿಗೆ ಪಶ್ವಾನು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟು
ತ್ತಾರೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ೩ ಬಿಂದುಗಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕನ್ಯೆಯುಟ್ಟಿದ್ದ ಸೀರೆ
ಹರಕಲಾದದೆಂಬದಾಗಿಯೂ ನುಡಿಯಬೇಕು. ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೇಳಿ
ದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಗನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ೭ ಬಿಂದುಗಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕರೀಸೀ
ರೆಯೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ತೆಂಕಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೇಳಿದರೆ ೮ ಜನಮಕ್ಕಳೆಂ
ಬದಾಗಿಯೂ, ೮ ಬಿಂದುಗಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕೆಂಪು ಸೀರೆಯೆಂಬದಾಗಿ
ಯೂ, ನಿಋಋತಿದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಕೇಳಿದರೆ ೮ ಮಕ್ಕಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ,
೬ ಬಿಂದುಗಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಬಿಳೀಸೀರೆಯೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಪಶ್ಚಿಮದಿ
ಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೇಳಿದರೆ ೬ ಮಕ್ಕಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ೮ ಬಿಂದುಗಳೆಂಬ
ದಾಗಿಯೂ, ಹೂಳಿನ ಸೀರೆಯೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ವಾಯುವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದು
ಕೇಳಿದರೆ ೬ ಮಕ್ಕಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ೩ ಬಿಂದುಗಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಶಂ
ಗಾಪಿಸೀರೆಯೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಬಡಗಲದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೇಳಿದರೆ ೯ ಮಕ್ಕ
ಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ೧ ಬಿಂದುವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರವೆಂಬದಾಗಿ
ಯೂ, ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೇಳಿದರೆ ೧೦ ಮಕ್ಕಳೆಂಬದಾಗಿಯೂ,
೧ ಬಿಂದುವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕೆಮ್ಮಣ್ಣಿನಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಯೆಂಬದಾಗಿಯೂ
ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕನು ಪುತ್ರ ಬಿಂದುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಸೀರೆಗಳ ಸ್ವರೂ
ಪವನ್ನೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ಭಾವವು. * *

ಅನಂತರ ಮೊದಲು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರಸ್ವರೂಪಕ್ಕೂ ಬಿಂ
ದು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಸರುಫಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. *

ಮೂ॥ ಶ್ಯಾಮಂಮೃತ್ಯುಕರಂದೃಢಂಶುಭಕರಂಚಿತ್ರಂಚದಾರಿದ್ರ್ಯ
ಕೃದ್ರಕ್ತಂವ್ಯಾಧಿಕರಂಸಿತಂಸುತಕರಂವಸ್ತ್ರಂರಜೋದೂಷಿತಮ್ ।
ಸ್ತ್ರೀಣಾಂಬಿಂದು ಸಮತ್ವಮಾಯಕರಂಕನ್ಯಾಪ್ರಸಂಚಾರ್ತವೆ
ಬಿಂದೂನಾಂವಿಷಮತ್ವಮೆ ವಸುತಕೃದ್ಭಾಗ್ಯಪ್ರದಂಸರ್ವದಾ ॥

ಟೀ॥ ಋತುವಾದಕನ್ಯೆ ಯುಟ್ಟಿದ್ದವಸ್ತ್ರವು ಕರೀದಾದರೆ ನಾಶಕರವಾಗು
ವದು, ಘಟ್ಟಿಸೀರೆಯಾದರೆ ಶುಭಕರವಹುದು, ನಾನಾವಿಧವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾ

కాత్రింశభమస్తపాపవసతిః కన్యార్తవిమోక్షకృత్ ॥ ॥౯॥

టీ॥ సూర్యనలుదయాస్తమయ కాలగళు, గ్రహణకాలవు, అమావాస్యా, పూర్ణిమా, కృష్ణాష్టమీ, కృష్ణచతుర్దశీ, సంక్రాంతిగళు, వ్యతీపాత మహాపాత, పరిఘాయోగవు, చతుర్థీ, నవమీ, చతుర్దశిగళెంబ రిక్తాతిథిగళు, శుక్లకృష్ణ పక్షగళల్లి బరువ అష్టమీ, ద్వాదశీ, షష్ఠీ, ఈతిథిగళు, విష్టి యెంబభద్రకరణదివసగళు, విషఘళిగెగళు, అందరె త్యాజ్యవు, అవమదినగళు, అందరె ఒందువారదొందిగెసంబంధపట్టఅవమఎంబ ౩ తిథిగళు, ౩ వారగళొందిగెసంబంధపట్ట త్రిస్పృక్ యెంబదినవు, దుష్టనక్షత్రగళాద యిల్లివేళల్లు ట్టకృత్తికాదినక్షత్రదల్లియిరువసూర్యను, ఆతనవలగ్నక్కె అష్టమస్థానదల్లి యిరువచంద్రను, వధతారెయూ, యివెల్లవూ, మత్తు గండనజన్మలగ్నక్కె అష్టమదల్లి చంద్రను, పతిగె వధతారెయు, యివుగళు అశుభకరగళాగుత్తవె. వజ్ర, విష్కంభ, గండ, వ్యాఘాత, శూల, అతిగండవు, రాత్రియు, వైధృతి, పాపగ్రహ పీడితనక్షత్రవు అథవా ౧౪ యు, ఆతనవలగ్నక్కె సప్తమస్థానదల్లి పాపగ్రహవిరువ తారెయు, యివెల్లవు అశుభకరగళెందు తిళియువదు. * * *

అనంతర కన్యెయు మొదలు ఋతువాదదక్కె జ్యోతిషికనబళిగె శుభాశుభఫలవన్ను కేళువదక్కె స్కర బంద పృచ్ఛకను యిరువ దిక్కినింద పుత్రి బిందుగళ సంఖ్యెయన్ను కన్యెయుట్టిద్ద వస్త్రద స్వరూపవన్ను సహ తిళిసుత్తానె॥ * *

మూ॥ సప్త్యేకాష్టచతుష్షడక్షినవదిక్ పుత్రాదిసంఖ్యాఃక్రి
మాద్రామాద్ర్యబ్ధిశరాబ్ధిరామశశభృ ద్బాందాగ్రజోబింద
వః। జీర్ణం శ్యామల రక్తశుభ్రమలినం కాషాయ చిత్రంచ
తద్వస్త్రం ధాతుమయంచ పృచ్ఛకవశాత్ప్రాచ్యాదికాష్ఠా
ఫలమ్ ॥ * * * * ॥౧౦॥

టీ॥ అశ్విని, హస్త, పుష్య, ఈ ౩ క్షిప్రనక్షత్రగళు; అందరె, శీఘ్రస్వభావవుళ్ళవు. మూల, ఆర్ద్రా, జ్యేష్ఠ, ఆశ్లేష, ఈ ౪ దారుణనక్షత్రగళు, అందరె, క్రూరగళు. చిత్త, రేవతి, మృగశిర, అనూరాధ, ఈ ౪ మృదునక్షత్రగళు. రోహిణి, ఉత్తర, ఉత్తరాషాఢ, ఉత్తరాభాద్ర, ఈ ౪ స్థిర నక్షత్రగళు. భరణి, మఘ, పుబ్బ, పూర్వాషాఢ, పూర్వాభాద్ర, ఈ ౫ ఉగ్రనక్షత్రగళు. కృత్తికె, విశాఖె, ఈ ౨ సాధారణనక్షత్రగళు. స్వాతి, పునర్వసు, శ్రవణ, ధనిష్ఠ, శతభిషక్, ఈ ౫ చరనక్షత్రగళు. ఇల్లి హేళల్పట్ట సంజ్ఞెగళుళ్ళ నక్షత్రగళు ఫలవన్ను కొడుత్తవె, అందరె, క్షిప్రనక్షత్రగళు శీఘ్రఫలవన్నూ, దారుణనక్షత్రగళు క్రూరఫలవన్నూ, మృదునక్షత్రగళు మృదుఫలవన్నూ, స్థిరనక్షత్రగళు స్థిరఫలవన్నూ, ఉగ్రనక్షత్రగళు ఉగ్రఫలవన్నూ, సాధారణనక్షత్రగళు, సామాన్యఫలవన్ను, చరనక్షత్రగళు చంచలఫలవన్నూ కొడుత్తవెందు తాత్పర్యవు. * * * * *

అనంతరనవగ్రహంగళ క్రూర, సౌమ్య, పురుష, స్త్రీ నపుంసక సంజ్ఞెగళన్ను, విభాగవన్ను సహ హేళుత్తానె. * * * *

మూ॥ క్రూరా భానుతమశ్శనిధ్వజకుజాశ్శుక్రార్య సౌ
మ్యేందవస్సౌమ్యాస్తే పురుషాః కుజార్క గురవో రాహ్విం
దుశుక్రాః స్త్రియః। తజ్ఞౌ మాస్తనపుంసకాగురుభృగూవి
ప్రాః కుజార్కౌ నృపౌ వైశ్యౌ చంద్రబుధౌ తదన్యకులజో మంద
స్తువర్ణేశ్వరః॥ * * * ॥౭॥

టీ॥ సూర్యను, రాహువు, శనియు, కేతువు, కుజను, ఈ ౫ గ్రహంగళు క్రూరగ్రహంగళు; అందరె పాపగ్రహంగళు. శుక్రను, గురు, బుధను, చంద్రను, ఈ ౪ గ్రహంగళు సౌమ్యరు, అందరె శుభగ్రహంగళు. ఇల్లి విశేషవేనెందరె,—శుభగ్రహంగళాగి హేళల్పట్ట బుధచంద్రరు కూడ పాపగ్రహ

గళొందిగె సేరిదబుధను, క్షీణనాదచంద్రను, యుతరిబ్బరూ పాప గ్రహంగళాగుత్తారెందు తిళియువదు. కుజను, సూర్యను, బృహస్పతియు, ఈ ౩ పురుషగ్రహంగళు. రాహువు, చంద్రను, శుక్రను, ఈ ౩ స్త్రీగ్రహంగళు. బుధను, శనియు, కేతువు, ఈ ౩ నపుంసక గ్రహంగళు. గురు, శుక్రను, ఈ ౨ బ్రాహ్మణజాతిగ్రహంగళు, అంగారకను, సూర్యను, ఈ ౨ క్షత్రియజాతిగ్రహంగళు. చంద్రను, బుధను, ఈ ౨ వైశ్యజాతిగ్రహంగళు. శనియు శూద్రజాతిగ్రహవు. ఈ మేలిన గ్రహగళ వర్ణగళన్ను తిళియతక్కద్దు॥

తరువాయ చంద్రనపూర్ణత్వ క్షీణత్వవన్ను తిళిసి అవుగళ ఫలగళన్నూ హేళుత్తానె.

మూ॥ అష్టమ్యోరుభయో ర్మోక్షసధ్యమగతన్యాన్యయో ర్వ్యత్యయే పూర్ణః క్షీణఇతిక్రమాచ్ఛశధరః పూర్ణశ్శుభేమంగళే। కృష్ణాదౌదినపంచకంశుభకరం తన్మధ్యమంమధ్యమంతత్
స్యాంత్యాంత్యధమాభిధం శశివశాచ్ఛుక్లేతుతద్వ్యత్యయమ్॥౬॥

టీ॥ శుక్లపక్షద అష్టమిగూ, కృష్ణపక్షద అష్టమిగూ మధ్యకాలదల్లి యిరువ చంద్రను పూర్ణచంద్రను. కృష్ణపక్షద అష్టమిమొదలు శుక్లపక్షద అష్టమీపర్యంత యీమధ్యకాలద చంద్రను క్షీణచంద్రను. ఇదరింద తిళియువ విశేషవేనందరె,—కృష్ణపక్షద ప్రతిపత్ మొదలు ౫ దినగళు శుభదినగళు, హ్యాగందరె,—ఆ కాలదొళు చంద్రను పూర్ణనాగిద్దానె. ఆ పక్షదొళు షష్ఠిమొదలు దశమీ పర్యంత ౫ దినగళు మధ్యమ— అల్పఫలవుళ్ళద్దు. తరువాయ ఏకాదశి మొదలు అమావాస్యేవరిగె ౫ దినగళు అధమవు—అశుభఫలవుళ్ళవు. ఆగ చంద్రను అతిక్షీణనాగిద్దానెందు భావవు. హాగెయే శుక్లపక్షద పాడ్యమిమొదలు ఆపంచమివరిగె ౫ దినగళు అధమగళు. ఆగలూ చంద్రను అతిక్షీణనాగిద్దానె. ఆషష్ఠిమొదలు దశమిపర్యంత ౫ దినగళు మధ్యమగళు. ఆగ చంద్రను స్వల్పక్షీణనాగిద్దానె. ఆశుక్ల

ఏకాదశిమొదలు పూర్ణిమెవరిగె ౫ దినగళు శుభగళు. ఆగ చం
ద్రను సంపూర్ణ బలిష్ఠనెందు భావవు.

తరువాయ గర్భాధానక్కె కారణభూతవాద పత్ని
య ఋతువిగె శుభాశుభ నక్షత్ర వారగళన్ను అద
ర లగ్నద గ్రహ సంపత్తియన్ను సహ తిళిసుత్తానె.

మూ॥ కన్యాయాః ప్రథమార్తవే శుభకరా హ్యశ్విన్యథో రేవతీ
మూలోత్తరా బ్రాహ్మేజ్యేందు దినేశపంచకహరి త్రీణ్యేవ
నాన్యానితు । వారాశ్చేందుజజీవశుక్రశశినాం తేషాంచవ
ర్గాశ్శుభాః కేంద్రేసౌమ్యధనత్రికోణసహితాస్త్వారిలా
భత్రిగాః॥ ॥౨॥

టీ॥ కన్యయ ప్రథమ ఋతువినల్లి, అశ్వినీ, రేవతీ, మూల, ఉత్తరఫల్గునీ, ఉత్తరాషాఢే, ఉత్తరాభాద్రే, రోహిణీ, పుష్య, మృగశీర్ష, హస్త, చిత్తే, స్వాతి, విశాఖే, అనూరాధే, శ్రవణ, ధనిష్ఠే, శతభిషక్, ఈ ౧౭ నక్షత్రగళు శుభకరగళు. ఇన్ను ఉళిదిరువ మఖే, ఆర్ద్రే, పునర్వసు, జ్యేష్ఠే, కృత్తికే, పుబ్బె, పూర్వాషాఢే, పూర్వాభాద్రే, భరణీ, ఆశ్లేషే, ఈ ౧౦ నక్షత్రగళు అశుభకరగళు. బుధ, గురు, శుక్ర, చంద్ర, ఈ ౪ వారగళు శుభప్రదగళు. ఆ గ్రహగళ వర్గగళూ సహ శుభప్రదగళు. వర్గగళెందరె, లగ్న, హోరా, ద్రేక్కాణ, నవాంశగళు, ద్వాదశాంశగళు, త్రింశాంశగళు. ఇల్లి లగ్నవెంబువదు ఒందు రాశి, అదర ౨ భాగ హోరెయు, ౩ భాగ ద్రేక్కాణ, ౯ భాగ నవాంశ, ౧౨ భాగ ద్వాదశాంశ, ౩౦ భాగ త్రింశాశవెందు తిళియువదు. ఇల్లి శుభగ్రహలగ్నవెందరె, వృషభ, తులె, ఇవెరడూ శుక్రక్షేత్రవాదదరింద శుభగళు. మిథున, కన్య, ఇవెరడూ, బుధనక్షేత్రగళాదదరింద శుభగళు. కర్కాటక చంద్రన క్షేత్రవాదదరింద శుభలగ్నవు. ధనస్సు, మీన, ఇవెరడూ బృహస్పతియ క్షేత్రవాదదరింద శుభ

ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ಹೀಗೆಯೇ ಹೋರಾದ್ರೇಕ್ಕಾಣಾದಿಗಳಿಗೆ ಶುಭಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು. ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮಾರ್ತವಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳೆಂಬ, ಲಗ್ನ, ಚತುರ್ಥ, ಸಪ್ತಮ, ದಶಮಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಏಕಾದಶದಲ್ಲಿಯೂ, ೨ ರಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಕೋಣವೆಂಬ, ೫–೯ನೇ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯು, ಶುಭಗ್ರಹಗಳು, ೬—೧೧—೩ನೇ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಪಗ್ರಹಗಳು ಸಹ ಯಿದ್ದರೆ ಶುಭಫಲವಾಗುವದೆಂದು ಭಾವವು. * * *

ಅನಂತರ ಮುಂದೆ ನುಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಮಖೆ ಮುಂತಾದ ಅಶುಭನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೂ, ಅಶುಭವಾರಗಳಿಗೂ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * * * *

ಮೂ ॥ ದುಃಖೀಸ್ಯಾತ್ಪಿತೃರಾದ್ರಯೋ ರದಿತಿಭೆ ಸಾಬಂಧಕೀಶಕ್ರಭೆ
ಪ್ಯಗ್ನೌನಿಸ್ವತರಾರ್ಕಿಭೌಮದಿನಕೃದ್ವಾರೇಷು ರೋಗೀಭವೇತ್
ವೈಧವ್ಯಾಸುತ ನಿರ್ಧನಾಶುಭಫಲಂ ಯಾಮ್ಯತ್ರಿಪೂರ್ವೋರಗೆ
ಷ್ವೇಕದ್ವಿತ್ರಿಚತುಷ್ಪದಾನಿಯುವತೇರ್ದ್ಯುಃತ್ರಿಮಾದಾರ್ತವೆ ॥೮॥

ಟೀ॥ ಕನ್ಯೆಯು, ಮಖಾ, ಆರ್ದ್ರಾ, ಈ ೨ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ರುತುವಾದರೆ, ಯಾವಾಗ್ಯೂ ದುಃಖಪಡುತ್ತಿರುವಳು. ಪುನರ್ವಸುನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಾದರೆ ಹಾದರಗಿತ್ತಿಯಾಗುವಳು. ಜ್ಯೇಷ್ಠೆ, ಕೃತ್ತಿಕೆ, ಈ ೨ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಾದರೆ ದರಿದ್ರಳಾಗುವಳು. ಭರಣಿ, ಹುಬ್ಬೆ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢೆ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರೆ, ಆಶ್ಲೇಷೆ, ಈ ೫ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲು, ೧ನೇ ೨ನೇ ೩ನೆ ೪ನೇ ಪಾದಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೊದಲುಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಧವಾತ್ವವು, ೨ನೇಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಬಂಜೆಯು, ೩ ನೇ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ದರಿದ್ರೆಯು, ೪ ನೇ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಅಶುಭವುಆಗುವವು. ಮತ್ತು, ಆದಿತ್ಯ, ಕುಜ, ಶನಿ, ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಋತುವಾದರೆ ರೋಗಗಳಿಂದ ಪೀಡಿಸಲ್ಪಡುವಳು ಯೆಂದರ್ಥವು.

ಪ್ರಥಮಋತುವಿಗೆಆರೋಗ್ಯವಾದಕಾಲವನ್ನುಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಸಂಧ್ಯೋಪಪ್ಲವಪರ್ವಸಾತಪರಿಘಾರಿಕ್ತಾಷ್ಟಮೀದ್ವಾದಶೀ
ಷಷ್ಠೀವಿಷ್ಟಿವಿಷಾವಮಾದಿದಿವಸಾದುಷ್ಟರ್ಕ್ಷಸಂಸ್ಥೋರವಿಃ । ರಂಧ್ರೇಂ
ದುರ್ನಿಧನೋಡುಭರ್ತುರಶುಭಾ ಯೋಗಾನಿಶಾವೈಧೃತಿಃ ಪಾಪಾ

కా ప్రింతభమస్తపితపవసరితికన్యార్తవేచోపకృత్॥ ॥౯॥

టీ॥ సూర్యనఉదయాస్తమయ కాలగళు, గ్రహణకాలవు, అమావాస్యె, పూర్ణిమా, కృష్ణాష్టమీ, కృష్ణచతుర్దశీ, సంక్రాంతిగళు, వ్యతీపాత మహాపాత, పరిఘాగ్యోగవు, చతుర్థీ, నవమీ, చతుర్దశిగళెంబ రిక్తాతిథిగళు, శుక్లకృష్ణ పక్షగళల్లి బరువ అష్టమీ, ద్వాదశీ, షష్ఠీ, ఈతిథిగళు, విష్టి యెంబభద్రకరణదివసగళు, విషఘళిగెగళు, అందరె త్యాజ్యవు, అవమదినగళు, అందరె ఒందువారదొందిగెసంబంధపట్టఅవమఎంబ ౩ తిథిగళు, ౨ వారగళొందిగెసంబంధపట్ట త్రిస్పృక్ యెంబదినవు, మృష్టనక్షత్రగళాద యిల్లివేళల్పట్టకృత్తికాదినక్షత్రదల్లియిరువసూర్యను, ఆతనవలగ్నక్కె అష్టమస్థానదల్లి యిరువచంద్రను, వధతారెయూ, యివెల్లవూ, మత్తు గండనజన్మలగ్నక్కె అష్టమదల్లి చంద్రను, పతిగె వధతారెయు, యివుగళు అశుభకరగళాగుత్తవె. వజ్ర, విష్కంభ, గండ, వ్యాఘాత, శూల, అతిగండవు, [illegible]యు, వ్యైధృతి, పాపగ్రహ పీడితనక్షత్రవు అథవారాశియు, ఆతనవలగ్నక్కె సప్తమస్థానదల్లి పాపగ్రహయిరువికెయు, యీవెల్లవు అశుభకరగళెందు తిళియువదు. * * *

అనంతర కన్యెయు మొదలు ఉడుతవాదదక్కె జ్యోతిషికనబళిగె శుభాశుభఫలవన్ను కేళువదక్కోస్కర బంద పృచ్ఛకను యిరువ దిక్కినింద ప్రతిబింబగళ సంఖ్యెయన్ను కన్యెయుట్టిద్ద వస్త్రద స్వరూపవన్ను సహ తిళిసుత్తానె॥ * *

మూ॥ సప్తైకాష్టచతుష్షడక్షినవదిక్ పూర్వాదిసంఖ్యాః క్రిమాద్రామాగ్న్యబ్ధిశరాబ్ధిరామశశభృ ఛ్ఛందాంగ్రిజోబిందవః । జీర్ణంశ్యామల రక్తశుభ్రమలినం కాషాయచిత్రంచ తద్వస్త్రం ధాతుమయంచ పృచ్ఛకవశాత్ప్రాచ్యాదికాస్థాఫలమ్॥ * * * * ॥౧౦॥

ಸುತಾಷ್ಟಮೇಷು ರವಿತೀವ್ರರಾ-ದಿಪಾಪಗ್ರಹೈಶ್ಚಂದ್ರೇಲಗ್ನವಿವರ್ಜಿ
ತೇಚನವಮೇಶುದ್ಧೇ ಸಮಂ ಪುಂಸವೇ॥ * ॥೧೫॥

ಟೀ॥ ಪೂರ್ವಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಂಸವನವಿಷಯವಾದ ಮಾಸಕ್ರಮಮಾತ್ರವಿಲ್ಲ ದೆ ಕಡಮೆವಿಷಯಗಳು ಸೀಮಂತಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹ್ಯಗಳೇ. ಮಾಸಗಳ ವಿಷಯವಾದರೋ, ೪-೬-೮ನೇ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸೀಮಂತಲಗ್ನಕ್ಕೆ-೫-೮-೧೨ನೇ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ, ಕುಜ, ಶನಿ, ರಾಹು, ಕೇತು, ಕ್ಷೀಣಚಂದ್ರ, ಈ ಪಾಪಗ್ರಹಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗಲೂ, ಚಂದ್ರನು ಲಗ್ನದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವಾಗಲೂ, ನವಮ ಶುದ್ಧಿಯಿರುವಾಗಲೂ, ಅಂದರೆ ನವಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವಗ್ರಹವೂ ಯಿಲ್ಲ ದಿರುವಾಗಲೂ, ಇಂತಾ ಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಸೀಮಂತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಶ್ಲೋಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪುಂಸವನಕರ್ಮಸಂಬಂಧಿಯೂ ಆಗಿವೆಯೆಂದು ಭಾವವು. * * *

ತರುವಾಯ ಜಾತಕರ್ಮದ ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:—

ಮೂ॥ ಜಾತೇಜಾತದಿನಾದಿ ರಾದಶದಿನಾತ್ತ್ವಜ್ಜಾತಕರ್ಮೇತ್ಯಜೇರು
ರ್ವ್ಯಾಮುದ್ರದಿನೇಥವಾಸ್ಥಿರಚರಕ್ಷಿಪ್ರೇಷ್ವಮೈತ್ರೋಡುಷು । ರಿಕ್ತಾ
ಮಾರವಿತಿಷ್ಯಖಂಡದಿವಸೇ ಲಗ್ನೇಶುಭೇವಾಸರೇ ಪೂರ್ವಾಹ್ಣೇ ಸುರ
ಪೂಜಿತೇಸುರಗುರೌ ವ್ಯಕ್ತೇಚ ಸೌಮ್ಯಾಯನೇ॥ * ॥೧೬॥

ಟೀ॥ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದ ತರುವಾಯ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಮೊದಲು ಹನ್ನೆರಡುದಿನಗಳವರೆಗೂ ಅದರೊಳಗೆ ಯಾವದಾದರು ಒಂದುದಿನ ಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಶುಭವಾರದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ಜಾತಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ೧೧ನೇ ದಿನದಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ -೧೧- ದಿನಗಳು ಕಳದ ತರುವಾಯವೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದರೇ ರೋಹಿಣೀ, ಉತ್ತರಾ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಈ ಸ್ಥಿರನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಸ್ವಾತಿ, ಪುನರ್ವಸು, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಶತಭಿಷಕ್, ಈ ಚರನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಅಶ್ವನೀ, ಹಸ್ತ, ಪುಷ್ಯ, ಈ ಕ್ಷಿಪ್ರನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಿಕ್ಕತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಿಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳು, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಖಂಡದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, [ಅಖಂಡದಿವಸವು ಮುಂದೆ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ] ಪೂರ್ಣತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ.

యూ, శుభలగ్న శుభవారగళల్లియూ, హగలిన పూర్వభాగదల్లూ, గురుశుక్రిగె అస్తంగతత్వదోషవిల్లదిరువాగలూ, ఉత్తరాయణదల్లూ జాతకర్మవన్ను మాడబేకెందు భావవు. * *

తరువాయ నామకరణకాలవన్ను హేళుత్తానె.

ము॥ జాతానంతరమేవ నామకరణం త్వేకాదశాహేస్ఫుటంపు
త్రస్త్ర్యేవసమాక్షరంతుయువతేఃకార్యంతతోవ్యత్యయమ్ । శు
ద్ధిర్జాతకవన్నామ్నిసకలైస్తద్వాదశేషోడశే ద్వావింశే
పృథవింశకేప్యనియతంజాతివ్యవస్థాంవినా॥ * ॥౧౨॥

టీ॥ మగను హుట్టిద క్షణదల్లే అవను యావనక్షత్రదల్లి హుట్టుత్తానో ఆనక్షత్రద హెసరినింద శిశువిగె రహస్యవాగి నామధేయవన్నిట్టు, తరువాయ ౧౧-నే దినదల్లి బహిరంగవాగి నామకరణ వన్ను మాడతక్కద్దు, హ్యాగందరె,—అశ్వినియల్లిహుట్టిద శిశువిగె ఆశ్వినను, కృత్తికెయల్లిహుట్టిదక్కె కార్తికను, రోహిణియల్లిహుట్టిదక్కె రౌహిణను. మృగశీర్షదల్లి హుట్టిదక్కె మార్గశీర్షను, మఖెయల్లిహుట్టిదక్కె మాఘను, ఈమేరె -౨౭- నక్షత్రగళిగూ తక్క నామగళన్నిడతక్కద్దు. మత్తు హుట్టిద్దు గండుశిశువాదరె హెసరు సమాక్షరవాగి శివ, రామ, కృష్ణ, లింగ, నీలకంఠ, రామచంద్ర, మహాదేవయెంబదాగియూ, హెణ్ణుమగువాదరె కమలా, పార్వతీ, సుందరీ, జానకీ, కనకవల్లీ, నీలాయతాక్షి యెందువిషమాక్షరవాగియూ నామకరణవన్ను మాడబేకు. ఈనామకరణక్కె లగ్నశుద్ధి మొదలాదవుగళు జాతకర్మదంతెయే తిళియబేకు. ౧౧-నే దినదల్లి నామకరణమాడదే హోదపక్షదల్లి బ్రాహ్మణాది నాల్కువర్ణదవరిగూ వృద్ధియ ఆశౌచవు ౧౦ దినగళవరిగూ యెంబదాగి శాస్త్రవిరువదరింద జాతిభేదవిల్లదె సర్వవర్ణదవరూ ప్రసవవాద ౧౨—౧౬—౨౦—౨౨ ఈదినగళల్లి నామకరణవన్ను మాడతక్కద్దెందు భావవు. * * * * *

తరువాయ శిశువిగె అన్నప్రాశనకాలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ అన్నప్రాశనమర్భకస్యశుభదంమాస్యేవయుగ్మేశు భేషస్త్రాదావథపంచమాదివిషమేమాసేవధూనాంశుభే । వారె సౌమ్యగృహేవిశుద్ధదశమేనందాష్టమీద్వాదశీ రిక్తామారదిత దినేచరమృదుక్షిప్రధ్రువాఖ్యోడుషు ॥ * ॥౧౮॥

టీ ॥ గండుమగువిగె ౬—౮—౧౦—౧౨—ఈసమమాసగళల్లి అన్నప్రాశన శుభకరవాగువదు. స్త్రీశిశువాదరె పంచమాదిమాసగళు, అందరె ౫—౭—౯—౧౧ ఈమాసగళల్లి అన్నప్రాశన శుభకరవాగువదు. మత్తు సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారగళల్లియూ, అన్నప్రాశనలగ్నక్కె ౧౦నే రాశియల్లి గ్రహగళిల్లదెయిరువాగలూ, వృషభ, కర్కాటక, మిథున, కన్యా, ధనస్సు, మీన, యెంబశుభలగ్నగళల్లియూ, పాడ్యమి, చౌతి, షష్ఠి, అష్టమి, నవమి, ఏకాదశి, ద్వాదశి, అమావాస్యే, హుణ్ణిమి, ఈతిథిగళన్ను బిట్టు ఉళిదతిథిగళల్లియూ, అశ్విని, రోహిణీ, మృగశీర్ష, పునర్వసు, పుష్య, ఉత్తరె, హస్త, చిత్తె, స్వాతీ, అనూరాధె, ఉత్తరాషాఢె, శ్రవణ, ధనిష్ఠె, శతభిషక్, ఉత్తరాభాద్రె, రేవతీ, ఈనక్షత్రగళలియూ అన్నప్రాశన మాడబేకెందు తాత్పర్యవు. * *

అన్నప్రాశనలగ్నదల్లిరువగ్రహగళ ఫలవన్ను తిళిసుత్తానె.

మూ ॥ కుష్ఠీలగ్నగతేరవౌతనుకళేచంద్రేసదాభిక్షుకః ప్రాణేందౌబహుయజ్ఞకృద్భవనిసుతేపిత్తార్దితోజ్ఞానవాన్ । జ్ఞే జీవేబహుభోగవాన్భృగుసుతే దీర్ఘాయు రర్కాత్మజే వాతాంగీతమసిద్విజేప్యవశనీబాలోన్న భోక్తాభవేత్ ॥

టీ ॥ అన్నప్రాశనలగ్నదల్లి సూర్యనిద్దరె శిశువిగెకుష్ఠరోగవుంటాగుత్తదె. క్షీణచంద్రనిద్దరె శిశువుయావాగ్యూభిక్షుకనాగుత్తానె. పూర్ణచంద్రనిద్దరె బహళఅన్నదానమాడువను. అంగారకనిద్దరె బాలకను పిత్తవ్యాధియుళ్ళవనాగుత్తానె. బుధనిద్దరె జ్ఞానవంతనా

ಗುತ್ತಾನೆ. ಗುರುವಿದ್ದರೆ ಬಹು ಭೋಗವುಳ್ಳವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶುಕ್ರನಿದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಮಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶನಿಯಿದ್ದರೆ ವಾಯುರೋಗಶರೀರವುಳ್ಳವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ರಾಹುಕೇತುಗಳಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗ್ಯೂ ತಿನ್ನುವದಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುವನು. ಇದರಿಂದ ಬಾಲಕನ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸತ್ತಕ್ಕಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ, ಬುಧ, ಗುರು, ಶುಕ್ರ, ಈನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿಯೊಂದುಗ್ರಹವಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವವು. * * *

ಅನಂತರ ಶಿಶುವಿಗೆ ಕೇಶಖಂಡನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಗಳಾದ ಮಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * *

ಮೂ ॥ ಜನ್ಮಾದಿಸಮಮಾಸಿಪುತ್ರವಿಷಮೇಸ್ತ್ರೀಣಾಂತುತದ್ವ್ಯತ್ಯ
ಯೇ ಕಾರ್ಯಂಚಾದಿಮ ಕೇಶಖಂಡನಮಿದಂ ಪೂರ್ವೇಽಹ್ನಿಸೌಮ್ಯಾ
ಯನೇ ॥ ಆದಿತ್ಯದ್ವಯದಸ್ರಪೌಷ್ಣಶಶಭೃದ್ವಿಷ್ಣುತ್ರಯಾರ್ಕತ್ರ
ಯೇಪೂರ್ಣಾಹೇಶುಭವಾಸರೇಜಯದಿನೇಚಾಷ್ಟಮ್ಯಮಾವರ್ಜಿತೇ॥

ಟೀ ॥ ಪುರುಷಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮಮಾಸ ಮೊದಲು ಸಮಮಾಸ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂದರೆ ೨—೪—೬—೮—೧೦—೧೨ ಈಮಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಶಿಶುಗಳಿಗೆಜನ್ಮಾದಿವಿಷಮಮಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂದರೆ —೩—೫—೭—೯—೧೧— ಈಮಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಗಲಿನಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಉತ್ತರಾಯಣದಲ್ಲೂ, ಪುನರ್ವಸು, ಪುಷ್ಯ, ಅಶ್ವಿನೀ, ರೇವತೀ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಶತಭಿಷಕ್, ಈನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪೂರ್ಣತಿಥಿಗಳಲ್ಲೂ, ಶುಭವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಜಯತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಆದರೆಪೂರ್ಣತಿಥಿಯಾದಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯನ್ನು ಜಯತಿಥಿಯಾದ ಅಷ್ಟಮಿಯನ್ನು ಸಹಬಿಟ್ಟು ಕಡಮೆ ಶುಭತಿಥಿವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೇಶ ಖಂಡನವಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಾವವು॥ * * * *

ತರುವಾಯ ಕರ್ಣವೇಧನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ ॥ ಜಾತಾದ್ದ್ವಾದಶಷೋಡಶೇಽಹ್ನಿನಿಧನೇಶುದ್ಧೇಷ್ಟಮೇಸಪ್ತಮೇಷ
ಷ್ಠೇಮಾಸಿಶುಭೇಬವಾರಭವನೇಕರ್ಣಸ್ಯವೇಧ್ಯಾಶಿಶೋಃ। ರಿಕ್ತಾಪರ್ವನಿ

ಶಾದಿನಾದಿರಹಿತೇ ಸಂಪೂರ್ಣತಿಥ್ಯಗ್ರ್ಯಯೋಃಪೌಷ್ಣಾದಿತ್ಯಕರದ್ವಯೋತ್ತರಹರಶ್ರೋಣದ್ವಯಾರ್ಕೇಂದುಷು॥ * ॥೨೧॥

ಟೀ ॥ ಶಿಶುಹುಟ್ಟಿದ ೧೨ನೇ ೧೬ನೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಾದರೂ, ಕರ್ಣವೇಧ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವಗ್ರಹಂಗಳೂ ಯಿಲ್ಲದೆಯಿರುವಾಗಲೂ, ಅಥವಾ ೬–೭–೮ನೇಮಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶುಭವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶುಭಗ್ರಹಂಗಳ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮುಂದೆಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳು, ಪಂಚಪರ್ವಗಳು, ರಾತ್ರಿಯು, ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದಪಾಡ್ಯಮಿ, ಯಿವುಗಳನ್ನುಬಿಟ್ಟು, ಸಂಪೂರ್ಣ ನಕ್ಷತ್ರಗಳುಸಂಪೂರ್ಣತಿಥಿಗಳು ಯಿವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ರೇವತೀ, ಪುನರ್ವಸು, ಹಸ್ತ, ಚಿತ್ತಾ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುಣೀ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಆರ್ದ್ರಾ, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಪುಷ್ಯ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಈ ೧೨ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕರ್ಣವೇಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಚೌಲಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಮಧ್ಯೇಷೂತ್ತರವಾಯುಮಿತ್ರವರುಣಬ್ರಹ್ಮಾಭಿಧೇಷೂತ್ತಮೇ
ಚಿತ್ರಾಂತ್ಯೇಂದುಪುನರ್ವಸೂದ್ವಯಕರಶ್ರೋಣದ್ವಯಾದ್ಯೇದಿವಾ ।
ಬಾಲಸ್ಯತ್ರಿತಯೇಧಪಂಚಮಸಮೇಮಾಸಾದಿರಿಕ್ತಾಷ್ಟಮೀಪರ್ವಾಣ್ಯಾ
ಸುಶುಭಾಂಶವಾರಭವನೇಚೌಳಂವಿಶುದ್ಧೇಷ್ಟಮೇ॥ * ॥೨೨॥

ಟೀ ॥ ಚಿತ್ತಾ, ರೇವತೀ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಪುನರ್ವಸೂ, ಪುಷ್ಯ, ಹಸ್ತ, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಈಉತ್ತಮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಸ್ವಾತೀ, ಅನೂರಾಧಾ, ಶತತಾರಾ, ರೋಹಿಣೀ, ಈಮಧ್ಯಮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ, ಬಾಲಕನ ಮೂರನೇವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ೫ನೇವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ, ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಪಾಡ್ಯಮಿ, ರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳು, ಎರಡುಪಕ್ಷಗಳ ಅಷ್ಟಮಿಗಳು, ಪಂಚಪರ್ವಗಳು, ಈತಿಥಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಡಮೇ ಶುಭದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸೋಮ, ಬುಧ, ಗುರು, ಶುಕ್ರ, ಯೀವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವೃಷಭ, ಕನ್ಯಾ, ತುಲಾ, ಧನುರ್ಮೀನ, ಈಶುಭಗ್ರಹರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶುಭಗ್ರಹಂಗಳ ನವಾಂಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಚೌಳಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯ್ಯಾವಗ್ರಹವೂ ಯಿಲ್ಲದೆಯಿರು

ವಾಗಲೂ ಬಾಲಕನಿಗೆಚೌಳವೆಂಬ ಚೂಡಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲ್ಲಿಚೌಲಕರ್ಮವು ಅಶ್ವಿನಿಮೊದಲು—೯ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಉತ್ತಮಗಳಾದದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲೇಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಆನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಉತ್ತರೆಮೊದಲಾದ—೬ಮಧ್ಯಮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು॥ * *

ತಿರುವಾಯಅಂಕುರಾರ್ಪಣಕಾಲವನ್ನುತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಕರ್ತವ್ಯೋವಿಧಿತೋಂಕುರಾರ್ಪಣವಿಧಿಶ್ಚೌಲಾದಿಕರ್ಮಾದಿ
ತೋರಾತ್ರಿಷ್ವವಶರಾಗ್ನಿಶೈಲಗಣನಾ ಸ್ವೇತಾಸುಸದ್ಯೋಥವಾ।
ರಿಕ್ತಾಪರ್ವವಿಹಪ್ರದೋಷರಹಿತೇವಾರೇಶುಭಾನಾಂಮೃದುಕ್ಷಿಪ್ರಸ್ವಾ
ತಿಷ್ಯಮೃಧ್ರುವಾಸುರಮುಖಾವಿಷ್ಣುತ್ರಯಾಶ್ವ್ಯೋಡುಷು॥ ॥೨೨॥

ಟೀ ॥ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣ ವೆಂದರೆ ಮೊಳಕೆ ಹೊರಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುವವಿಧಿಯು ತನ್ನ ಸೂತ್ರೋಕ್ತಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈಕರ್ಮವು ಬಾಲಕನ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ, ಚೌಲ, ಉಪನಯನ, ವಿವಾಹ, ಪುಂಸವನ, ಸೀಮಂತ, ಇಂತಾ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮುಂದಾಗಿ—೫—೩—೭ನೇರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲೇ, ಅಥವಾ ಈಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಿನಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಮುಂದೆಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳು, ಪಂಚ ಪರ್ವಗಳು, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಗಳಿಗೆಗಳು, ಚತುರ್ಥೀ, ಸಪ್ತಮೀ, ತ್ರಯೋದಶೀ, ಯಾತಿಥಿಗಳು ಪ್ರದೋಷ ತಿಥಿಗಳಾದದರಿಂದ ಅವುಗಳ ರಾತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಸರ್ವತಿಥಿಗಳ ಸಾಯಂಕಾಲಗಳು, ಹಗಲು ಇವುಗಳನ್ನುಬಿಟ್ಟು ಶುಭಗ್ರಹಗಳ ವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶುಭಗ್ರಹಗಳ ಲಗ್ನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಹಸ್ತ, ಪುಷ್ಯ, ಸ್ವಾತಿಗಳೆಂಬ ಕ್ಷಿಪ್ರನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಚಿತ್ತೆ, ರೇವತಿ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಅನೂರಾಧೆಗಳೆಂಬ ಮೃದುನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ರೋಹಿಣೀ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಮೂಲ, ಮಖಾ, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠಾ,ಶತಭಿಷಕ್, ಎಂಬ, ಧ್ರುವನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಏವಂಬ ಈ ೧೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣವನ್ನುಮಾಡಬೇಕು. ಈಕರ್ಮವನ್ನು ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕು ಹಗಲಲ್ಲಿ ಆಗದೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಗಳ ಉಚ್ಚ, ನೀಚ, ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣಗಳು ಅವಶ್ಯತಿಳಿಯತಕ್ಕ ವಾದದರಿಂದ ಅದನ್ನೀಗತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. * * * * *

ಮೂ ॥ ಮೇಷೋಗೌರ್ಮಕರಸ್ಸ್ತ್ರೀಕರ್ಕಿಗೃಹಂಮೀನಸ್ತುಲೋಚ್ಚಾಭಿಧಾ
ದಿಗ್ರಾಮೋನುಯುಗ್ವಿನಂಶರಮಿತಂತಾರಾಃಕ್ರಮಾದ್ವಿಂಶತಿಃ।ಸ್ವ
ಸ್ಯೋಚ್ಚಾಸ್ತಗೃಹಂ ಸ್ವನೀಚಭವನಂ ಸೂರ್ಯಾದಿತಸ್ಸಿಂಹಗೋ
ಮೇಷಾಷ್ಟಧನುಸ್ತುಲಾಷ್ಟಕಲಶೋಮೂಲತ್ರಿಕೋಣಾಭಿಧಾಃ॥ ೨೮ ॥

ಟೀ ॥ ಮೇಷಮೊದಲಾದ ಹನ್ನೆರಡು ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮೇಷ, ವೃಷಭ, ಮಕರ, ಕನ್ಯಾ, ಕರ್ಕಾಟಕ, ಮೀನ, ತುಲಾ ಯೆಂಬ ೭ ರಾಶಿಗಳು ಸೂರ್ಯಮೊದಲಾದ ೭ ಗ್ರಹಗಳು ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನರಾಶಿಗಳು. ಇವುಗಳಿಗೆ ೭ ನೇ ರಾಶಿಗಳು ನೀಚಸ್ಥಾನರಾಶಿಗಳು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಮೇಷರಾಶಿ ಯುಚ್ಚಸ್ಥಾನವು, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ರವಿ ಯುಚ್ಚನನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಭಾಗ ಪರಮೋಚ್ಚವು, ಉಳಿದ ೨೦ ಭಾಗ ಕೇವಲ ಉಚ್ಚವು. ಮೇಷಕ್ಕೆ ೭ ನೇದಾದ ತುಲೆಯು ನೀಚರಾಶಿಯು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ೧೦ ಭಾಗ ಪರಮನೀಚವು. ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಿಂಹ ರಾಶಿಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರವು, ಇದರಲ್ಲಿ ೨೦ ಭಾಗಮೂಲತ್ರಿಕೋಣ ವನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಉಳಿದ ೧೦ ಭಾಗಗಳು ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಚಂದ್ರನಿಗೆ ವೃಷಭವು ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನವು, ಅದರೊಳು ೩ ಭಾಗ ಪರಮೋಚ್ಚವು, ಉಳಿದ ೨೭ ಭಾಗಗಳು ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣವು. ಈ ರಾಶಿಗೆ ೭ ನೇ ವೃಶ್ಚಿಕವು ನೀಚಸ್ಥಾನವು, ಇದರಲ್ಲೂ ೩ ಭಾಗ ಪರಮನೀಚವೆಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಚಂದ್ರನಿಗೆ ವೃಷಭ ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣವೂ ಹೌದು. ಅಂಗಾರಕನಿಗೆ ಮಕರರಾಶಿ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನ, ಇದರಲ್ಲಿ ೨೮ ಭಾಗಗಳು ಪರಮೋಚ್ಚಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ೭ ನೇ ಕರ್ಕಾಟಕರಾಶಿ ನೀಚಸ್ಥಾನ, ಇದರಲ್ಲು ೨೮ ಭಾಗಗಳು ಪರಮನೀಚವು. ಮತ್ತು ಈ ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮೇಷರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ೧೨ ಭಾಗ ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣವು, ಉಳಿದ ೧೮ ಭಾಗ ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು. ಬುಧಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕನ್ಯಾರಾಶಿಯುಚ್ಚಸ್ಥಾನ, ಅದರಲ್ಲಿ ೧೫ ಭಾಗ ಪರಮೋಚ್ಚವು. ಅದಕ್ಕೆ ೭ ನೇ ಮೀನರಾಶಿಯು

ನೀಚಸ್ಥಾನ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ೧೫ ಭಾಗ ಪರಮನೀಚವು. ಮತ್ತು ಈಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕನ್ಯಾರಾಶಿ ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ ಉಚ್ಚಭಾಗ ೧೫ ಹೋಗಲಾಗಿ ಉಳಿದ ೧೫ ಭಾಗ ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು — ಬೃಹಸ್ಪತಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕಟಕರಾಶಿ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನವು, ಅದರಲ್ಲಿ ೫ ಭಾಗಪರಮೋಚ್ಚಗಳು. ಈರಾಶಿಗೆ ಏಳನೇ ಮಕರರಾಶಿಯು, ನೀಚಸ್ಥಾನ, ಅದರೊಳಗೂ ೫ ಭಾಗ ಪರಮನೀಚವು. ಮತ್ತು ಈಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಧನೂರಾಶಿಯು ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ೧೦ ಭಾಗ ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣ, ಉಳಿದ ೨೦ ಭಾಗ ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದರಿವುದು.— ಶುಕ್ರಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮೀನರಾಶಿಯುಚ್ಚಸ್ಥಾನ, ಅದರೊಳಗೂ ೨೭ ಭಾಗ ಪರಮೋಚ್ಚಭಾಗಗಳು, ಅದಕ್ಕೆ ಏಳನೇ ದಾದ ಕನ್ಯಾರಾಶಿಯು ನೀಚಸ್ಥಾನ, ಅದರೊಳಗೂ ೨೭ ಭಾಗ ಪರಮನೀಚವು, ಈಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತುಲಾರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ೨೭ ಭಾಗ ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣವು, ಉಳಿದ ೩ ಭಾಗ ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದುತಿಳಿಯುವದು. ಶನೈಶ್ಚರಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತುಲಾರಾಶಿಯು ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನ, ಅದರಲ್ಲಿ ೨೦ ಭಾಗ ಪರಮೋಚ್ಚಸ್ಥಾನ. ಈರಾಶಿಗೆ ಏಳನೇ ದಾದಮೇಷರಾಶಿ ನೀಚರಾಶಿಯು, ಅದರಲ್ಲೂ ೨೦ ಭಾಗಪರಮನೀಚವು. ಮತ್ತು ಈಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕುಂಭರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ೨೦ ಭಾಗ ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣ, ಉಳಿದ ೧೦ ಭಾಗಗಳು ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರವು. ಈಕ್ರಮದಿಂದ ಗ್ರಹಗಳ ಉಚ್ಚ, ಅತ್ಯುಚ್ಚ, ನೀಚ, ಕಡಿನೀಚ, ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣ, ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುಚ್ಚಅಧಿಕ ಬಲವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಅತಿನೀಚ ಪ್ರಬಲದೋಷವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಮೂಲತ್ರಿಕೋಣ ವೆಂಬುವದು ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಬಲಕರ ವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

* * * * * * * * * * * * *

ಪ್ರಥಮ ಖಂಡವು ಸಮಾಪ್ತವು.

* * * * * * * * * * * * *

ದ್ವಿತೀಯಬಿಂದುಪ್ರಾರಂಭಃ

ಎರಡನೆಬಿಂದುವಿನ ಆರಂಭವು.

ತರುವಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ಉಪನಯನ ಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ॥ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರವಿಶಾಮಥೋಪನಯನಂವಕ್ಷ್ಯೇವಸಂತೇಕ್ರಮಾ
ದ್ಗ್ರೀಷ್ಮೇತೌ ಶರದೀಋತುರ್ವರ್ಣನಿಯತೇತತ್ರಾಪಿಸಾಧಾರಣಾಃ। ಮಾ
ಸಾಮಾಘಮುಖಾಸ್ತುಪಂಚಜನನಾದ್ವಾಗರ್ಭತೋಬ್ದೇಷ್ಟಮೇನಿತ್ಯೇವಿ
ಪ್ರಶಿಶೋಃಕ್ರಮಾನ್ನೃಪವಿಶೋರೇಕಾದಶೇದ್ವಾದಶೇ॥ ॥೨೫॥

ಟೀ॥ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣವನ್ನು ಮಾಡಿದತರುವಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ಉಪನಯನಕಾಲವು ಕ್ರಮದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಸಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಗ್ರೀಷ್ಮ ಋತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ಶರದೃತುವಿನಲ್ಲೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಗರ್ಭಸಂವತ್ಸರ ಮೊದಲಿಂದಲಾದರೂ ಜನ್ಮಸಂವತ್ಸರ ಮೊದಲಾಗಿಯಾದರೂ ೮ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ, ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಗರ್ಭಸಂವತ್ಸರದಿಂದಲಾಗಲಿ ಜನ್ಮವರ್ಷದಿಂದಲಾಗಲಿ ೧೧ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ, ಹಾಗೆಯೇ ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ೧೨ನೇ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪನಯನಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೇನಂದರೆ, ಮಾಘಮಾಸಮೊದಲು ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಾಸದವರಿಗೂ ೫ ತಿಂಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾಲವಾದದರಿಂದ ಯಿಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಋತುಗಳನಿಯಮವಿಲ್ಲದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿ ಮೂರುವರ್ಣಗಳಿಗೂ ಯೀ ೫ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಉಪನಯನ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. * * * *

ಉಪನಯನವರ್ಷ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. * * * *

మూ ॥ కామ్యాబ్దేత్వథపంచమాదివిషమేషష్ఠేచకుర్గేపరేవాం
థంత్యేవథిమధ్యమేకుదశమేద్వైవాబ్దకాలాత్యయే । కృష్ణా
దౌదినపంచకేశుభదినేపక్షేవశక్షేవినారిక్తానధ్యయనానిమధ్య
మఃతిథీనందేఅపిద్వాదశీ॥ * * ॥౨౮॥

టీ ॥ కామ్యాబ్దిగళెందరె బ్రహ్మవర్చస్సన్ను అపేక్షిసిదవనన్ను ఏళనేవర్షదల్లూ, ఆయుష్కామనన్ను షష్ఠదల్లూ, తేజస్కామనన్ను నవమదల్లూ, అన్నాద్యకామనన్ను దశమదల్లూ, ఇంద్రియకామనన్ను ఏకాదశదల్లూ, పశుకామనన్ను ద్వాదశదల్లూ ఉపనయిన బేకెందు ఆపస్తంబరింద హేళల్పట్ట కామ్యవర్షగళల్లియూ, అథవా ౫—౭—౯—౧౧ ఈ విషమవర్షగళల్లూ, గర్భషష్ఠ, గర్భసప్తమ, గర్భాష్టమ వర్షగళల్లూ, (ఇల్లి షష్ఠేయెందు హేళిద్దరింద జన్మతః ౫నే వర్షవు గర్భతః ఆరనేవర్షవాగుత్తదెందు భావవన్ను మనస్సినల్లిట్టు పంచమేయెందు హేళిదను) కెలవరు ౮నే వర్షదల్లూ మాడబహుదెంబువరు, అదు అప్రమాణవాదదరింద మాడకూడదెందు గ్రంథకర్తన తాత్పర్యవు. దైవాత్ ఈయింద విహితకాలవతిక్రమిసిదరె మధ్యమపక్షవాద ౧౦నే వర్షదల్లాదరూ మాడబహుదు. మత్తు కృష్ణపక్షద పాడ్యమిమొదలు పంచమివరిగూ చంద్రప పూర్ణనాగియిరువదరింద ఆదివసగళల్లియూ, పంచాంగశుద్ధదివసగళల్లియూ, శుక్లపక్షదల్లూ, అల్లి ప్రతిపత్తుమొదలు పంచమివరిగె చంద్రను క్షీణనాగియిరువదరింద ఆదినగళన్ను బిట్టు ఉళిద ౧౦ దినగళల్లియూ, పూర్వోక్తగళాద రిక్తాతిథిగళన్నూ, యిన్ను మేలె హేళల్పడువ అనధ్యయనదినగళన్నూ, నందాతిథిగళాద షష్ఠ్యేకాదశిగళన్నూ, ద్వాదశియన్నూ, యివుగళన్ను బిట్టు ఉపనయనవన్ను మాడబేకెందు అర్థవు. * * *

తిరువాయ ఉపనయనక్కె వార, నక్షత్ర, లగ్ననిర్ణయవన్ను మాడుత్తానె. * *

ಮೂ॥ ಶುಕ್ರಾರ್ಕೇಂದುಜವಾಸರೇಕರ್ಣಶಶಿನೋರ್ವಾ ರೌಪೌಷ್ಣಧ್ರ್ಯಾತಿ
ರ್ಯೋಮಿತ್ರಾಂತ್ಯಾದಿಮೃಗಸ್ಥಿರಾದಿತಿಗುರುಶ್ರೋಡತ್ರಯಾರ್ಕತ್ರಿ
ಯೇ। ಸ್ವಾಂಶಾದನ್ಯಶುಭಾಂಶಗೇಪಿಕರ್ಕಟೇಶೋತ್ರಿಣಾದಿತಿಸ್ವಾಂ
ಶಗೇಲಗ್ನೇಚಂದ್ರವಿವರ್ಜಿತೇಶುಭದಿನೇಪೂರ್ವಾಹ್ಣಶುದ್ಧೇಷ್ಟಮೇ ॥೨೨॥

ಟೀ॥ ಉಪನಯನವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರ, ಗುರು, ಬುಧವಾರಗಳು ಉತ್ತಮಗಳು. ಭಾನುವಾರ ಸೋಮವಾರಗಳು ಮಧ್ಯಮಗಳು. ಮತ್ತು ಅನೂರಾಧಾ ರೇವತೀ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ರೋಹಿಣೀ, ಉತ್ತರಾ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಪುನರ್ವಸು, ಪುಷ್ಯ, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಶತಭಿಷಕ್, ಹಸ್ತ, ಚಿತ್ತಾ, ಸ್ವಾತೀ, ಈ ೧೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠಗಳು. ಮತ್ತು ಚಂದ್ರನು ಸ್ವಾಂಶವಾದ ಕರ್ಕಾಟಕಾಂಶದ ದಸೆಯಿಂದ ಗುರುಶುಕ್ರರ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿಯಿರುವಾಗಲೂ, ಮತ್ತು ಅವನು ಶ್ರವಣ, ಪುನರ್ವಸು, ಇವುಗಳ ೧ನೇ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯಿರುವಾಗಲೂ, ಉಪನಯನಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲದೆ ಯಿರುವಾಗಲೂ, ಶುಭದಿನದಲ್ಲೂ, ಪೂರ್ವಾಹ್ಣದಲ್ಲೂ, ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ೮ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವಗ್ರಹವೂ ಯಿಲ್ಲದೆಯಿರುವಾಗಲೂ ಉಪನಯನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. * *

ಉಪನಯನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹುಡುಗನಿಗೆ ವರ್ಣೇಶಾದಿಫಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ॥ ವರ್ಣೇಶಾರ್ಕಕವೀಜ್ಯವೇದಪಬಲಂಚಾಬ್ದೇಂದುತಾರಾಬಲಂತ
ತ್ತಾಚಾರ್ಯಕುಮಾರಯೋರ್ಗುರುಬಲಂತೇಷ್ವೇವಮುಖ್ಯಂವ್ರತೇ।
ತೇಷಾಂಚಾರ್ಧಕಬಾಲ್ಯಮಾಢ್ಯರಹಿತೇಮೂಲತ್ರಿಕೋಣಾಲಯೇ
ಸ್ವೋಚ್ಚೇಸ್ವಾಲಯಮಿತ್ರರಾಶಿಸಹಿತೇಷ್ವೇತೇಷುಕಾರ್ಯಂವ್ರತಂ॥೨೩॥

ಟೀ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವರ್ಣಕ್ಕೆ ಗುರುವು, ಕ್ಷತ್ರವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನು, ವೈಶ್ಯವರ್ಣಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರನು, ಇವರುವರ್ಣಾಧಿಪತಿಗಳು. ಇವರುಗಳ ಬಲವನ್ನೂ, ಸೂರ್ಯ, ಶುಕ್ರ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಗಳ ಬಲವನ್ನೂ, ಅವರವರ ಶಾಖಾಧಿಪತಿಗಳ ಬಲವನ್ನೂ, ಉಪನಯನವಾಗುವ ಸಂವತ್ಸರಾಧಿಪತಿ ಬಲವನ್ನೂ, ಚಂದ್ರತಾರಾಬಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂ

తలూ గురుశిష్యరిగె గురుబలవన్ను ముఖ్యవాగి నోడబేకు. మత్తు వర్ణాధిపతిగళు ముంతాదవరిగె మూఢత్వ బాల్య వృద్ధత్వ దోష గళిల్లదిరువాగలూ, మత్తు ఇవరు తమ్మతమ్మ స్వక్షేత్ర మూల త్రికోణ ఉచ్ఛస్థానగళల్లి యిరువాగలూ. ఉపనయనవు అవశ్యవాగి మాడతక్కద్దు. * * *

తరువాయ వేదాధిపతిగళన్ను తిళిసుత్తానె.

మూ ॥ ఋగ్వేదప్రభృతీశ్వరా గురుభృగుక్ష్మాపుత్రసౌమ్యా
వ్రతేష్వాయంవిదపలగ్నవాసరబలం త్వేతత్త్రయందుర్లభమ్ ।
లగ్నేందుః తనయరోగిణంచకురుతే స్వోచ్ఛస్థితోప్యర్భకం ల
గ్నాద్ద్వాదశగంరవింయదికుజః పశ్యన్సుతోనేత్రహృత్ ।౨౯।

టీ ॥ ఋగ్వేదక్కె గురువు అధిపతియు. యజుర్వేదక్కె శుక్రను అధిపతియు. సామవేదక్కె కుజనధిపతియు. అధర్వణవేదక్కె బుధనధిపతియు. ఇవరుగళల్లి హుడుగన శాఖెయావదో అదర అధిపతిగూ, జన్మలగ్నయావదో అదర అధిపతిగూ, జన్మవారయావదో అదర అధిపతిగూ బలవు యోజిసతక్కద్దు. ఆవరి ఆమూవ్వరూ బలిష్ఠరాగి యిరువణ బహళ దుర్లభవు. ఉపనయనలగ్నదల్లి చంద్రను పూర్ణనాగిద్దరూ ఉచ్ఛనాగియిద్దరూ హుడుగనన్ను క్షయరోగియన్నాగి మాడుత్తానె. ఉపనయనలగ్నక్కె ౧౨నేరాశియల్లి యిరువ సూర్యనన్ను అంగారకను నోడిద్దేయాదరె మంత్రోపదేశ మాడువ గురువు కురుడనాగుత్తానె. * *

వర్ణేశాదిగళ ఫలవిచారవమ్మాడి ఉపనయన లగ్న నిర్ణయమాడుత్తానె. * *

మూ ॥ నీచస్థేషుపరాజితేష్వరిగృహస్తేష్వస్తగేషువ్రతేవర్ణా
ధీశకవీజ్యవిదపతిషుస్యాదంత్యకుత్సోవటుః । అన్యైత్ర
వ్యతిత్రికవింశతిమహాదోషైస్త్రిభిర్యాత్రికేంద్రేశుభాపవి
వర్జితేయదిశుభేలగ్నేచకార్యంవ్రతమ్॥ * ॥౨౦॥

టీ ॥ ఉపనయనవెంబ వ్రతదల్లి వటువినవర్షాధిపతి, గురు, శుక్ర, శాఖాధిపతి, ఈ గ్రహంగళు నీచరాగదరూ, పరాజితరాదరూ, శత్రుక్షేత్రగతరాదరూ, అస్తంగతరాదరూ, ఉపనయన మాడల్పట్టవనూ రను చండాలసను నాగుత్తానె. ఈ దోషగళిల్లదె అన్యగళాద ఏకవింశతి మహా దోషగళిల్లదె పరిశుద్ధవాద లగ్నదల్లి, మత్తు లగ్న ౮—౨—౧౦—యీ నాల్కు స్థానగళల్లియూ పాపగ్రహవిల్లదెయూ, మత్తు శుభగ్రహగళిరువాగలూ, ఉపనయనవు మాడతక్కద్దు. ఇదరింద ఉపనయన లగ్నకేంద్రగళల్లి పాపగ్రహగళిద్దరూ అల్లి శుభగ్రహగళూ యిద్దరె ఉపనయన మాడబహుదెందు తాత్పర్యవు. ఇల్లి లగ్నాదికేంద్రగళల్లాదరూ, పంచమ నవమగళల్లాదరూ, గురు, శుక్ర, చంద్ర, బుధ, ఇవరుగళల్లి యొబ్బనిద్దరె గాఢాంధకారవన్ను సూర్యను హోగలాడిసువందది సర్వ దోషగళన్ను హోగలాడిసుత్తానెందు దైవజ్ఞ విలాసవెంబ గ్రంథదల్లి హేళల్పట్టిదె.

ఉపనయనలగ్నదకేంద్రగళల్లిపాపగ్రహగళిద్దరెయా
వదోషగళూ అవుగళ సంజ్ఞెగళన్నూ అవుగళఫల
గళన్నూ తిళిసుత్తానె. * * *

మూ ॥ లగ్నాత్కేంద్రగతేరవౌస్ఫుజితఇత్యాచార్యశిష్యౌ వ్రతే
భౌమేకూజితనామకస్తుజననీంహంత్యేవమందేకులమ్ । దో
షోయంరుధిరాభిధస్తనసిజేమగ్రాభిధోబాలకంరంధ్రా
ఖ్యఃపితరంధ్వజేనగదశక్షిత్యబ్ధికేంద్రాభిదమ్॥ ॥౨౧॥

టీ ॥ ఉపనయన లగ్నక్కె కేంద్రస్థానదల్లి సూర్యనిద్దరె స్ఫుజితవెంబదోషవు. అదు ఆచార్య శిష్యరన్నాగలి పితృ పుత్రరన్నాగలి కొల్లుత్తదె. కేంద్రగళల్లి అంగారకనిద్దరె కూజితవెంబ దోషవుంటాగుత్తదె. అదు హుడుగన తాయన్ను కొల్లుత్తదె. శనైశ్చరను కేంద్రగళల్లిద్దరె రుధిరవెంబ దోషవుంటాగుత్తదె. అదు కులవన్ను నాశమాడుత్తదె. రాహువు కేంద్రదల్లిద్దరె ఉగ్రవెంబదోషవుంటా

గుత్తదె. అదు కుడుగనన్ను కొల్లుత్తదె. కేతువు కేంద్రక్కెగె రంధ్రవెంబదోష వుంటాగుత్తదె. అదు వటువినకండెయన్ను కొల్లుత్తదె. ఇల్లి లగ్న, చతుర్థ, సప్తమ, దశమస్థానగళిగె కేంద్రవెంబ సంజ్ఞెయుంటు తిళియబేకు. * * *

తరువాయ వటువిగె గురుబలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ జీవః కర్కటచాపమీనగృహగస్తద్భాగసంస్థోఽపి
వా జన్మద్వాదశరంధ్రగోయది వటోర్విద్యార్థదస్సన్వ్ర
తే । స్త్రీగోయుగ్మతులామృగాఖ్యగృహగస్తద్భాగసం
స్థోఽపివావిద్యాచారసుఖాయురర్థరహితం కుర్యాద్గురుస్తం
శిశుం ॥ * * * * ॥౨౨॥

టీ ॥ బృహస్పతియు ఉపనయనకాలదల్లి కర్కాటక, ధనస్సు, మీన, ఈ రాశిగళల్లిద్దరూ, అవుగళ అంశగళల్లిద్దరూ, వటువినజన్మ అష్టమ, ద్వాదశ రాశిగళల్లిద్దరూ, వటువిగె సంపూర్ణ విద్యెయన్నూ సంపూర్ణధనవన్ను కొడుత్తానె. మత్తు వృషభ, మిథున, కన్యా, తులా, మకర రాశిగళల్లాదరూ, అవుగళ అంశగళల్లాదరూ బృహస్పతి యిరువాగ ఉపనయనమాడల్పట్ట వటువు విద్యా, ఆచార, సుఖ, ఆయుస్సు, ధన ఇవుగళల్లి యొందూయిల్లదె నిర్భాగ్యనాగుత్తానె. ఇల్లి బృహస్పతిగె కటక ఉచ్చస్థానవాదదరిందలూ, ధనుర్మీనగళు స్వక్షేత్ర మూలత్రికోణగళాదదరిందలూ, ఆ రాశిగళల్లూ అవుగళ అంశగళల్లూ యిరువ బృహస్పతియు శుభవన్ను కొడుత్తానెంబదాగియూ, వృషభ, మిథున, కన్యా, తులా రాశిగళు అవనిగె శతృక్షేత్రగళాదదరిందలూ, మకర నీచస్థానవాదదరిందలూ, ఈ రాశిగళల్లూ, అవుగళ అంశగళల్లూ యిరువ బృహస్పతియు అశుభకరనాగుత్తానెంబదాగియూ తాత్పర్యవు. * * *

అనంతర సర్వగ్రహగళ అంశగళల్లియూ యిరువదిం
ద్రినఫలవన్ను తిళిసుత్తానె. * *

ಮೂ ॥ ಕುರ್ಯಾತ್ಪಾತಕಿನಂ ವಟುಂ ಶಶಧರಸ್ಸೂರ್ಯಾಂಶಗಸ್ಸ್ವಾಂ
ಶಗೋ ನಿಸ್ಸ್ವಂ ಭೂಮಿ ಸುತಾಂಶಗೋ ಯುಧ ಭೃತಂ ಜ್ಞಾಂಶಂತು ವಿ
ದ್ಯಾಯುತಮ್ ॥ ಜೀವಾಂಶಂ ಕ್ರತುಕಾರಿಣಂ ಭೃಗುಸುತಸ್ಸ್ವಾಂಶಂ
ವಿವಾಹಾನ್ವಿತಂ ಮಂದಾಂಶಂ ಗತಆಶುಜೋಪನಯನೇ ಚಂಡಾಲಸೇ
ವಾಕರಂ॥ * * * * ॥೨೭॥

ಟೀ ॥ ಸೂರ್ಯನ ಅಂಶದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಸಿಂಹಾಂಶದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನು ಉಪನಯನವಾದ ಹುಡುಗನನ್ನು ಪಾಪಿಷ್ಠನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸ್ವಾಂಶದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಕಟಕಾಂಶದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವಟುವು ದರಿದ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಕುಜನ ಅಂಶದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಮೇಷವೃಶ್ಚಿಕಾಂಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವಟುವು ಆಯುಧವಿಡಿಯುವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಬುಧಾಂಶದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಮಿಥುನಕನ್ಯಾಂಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹುಡುಗನು ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಅಂಶದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಧನುರ್ಮೀನಾಂಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವಟುವು ಯಜ್ಞಕರ್ತನಾಗಿ ಆಹಿತಾಗ್ನಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಶುಕ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ವೃಷಭತುಲಾಂಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವಟುವಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ಶನಿಯ ಅಂಶದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಮಕರಕುಂಭಾಂಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವಟುವು ಚಂಡಾಲಸೇವಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಶವೆಂದರೆ ರಾಶಿಗಳೂ ಆಸಕ್ತವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. * * * * * *

ಅನಂತರ ಉಪನಯನಕ್ಕೆ ನಿಷಿದ್ಧಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಶ್ಚಪರೇ ಹನಿಪ್ರತಿಪದಿ ನಾತ್ರೈಸ್ಸ್ಮಷ್ಟೇ ಕುರ್ವೀದಿನೇ
ನಧ್ಯಾಯಶ್ಚಗ ಜಸ್ವಲಾಸ್ವಜನನೀ ಗರ್ಭಾನ್ವಿತಾವಾಶಿಶೋಃ । ಪಿ
ತ್ರೋಶ್ಚಕ್ಷಯ ವರ್ಸಿ ತೋಯದಿಗುರೋಸ್ಸಂಧ್ಯಾಭಿಜಿತ್ಸನ್ಮವಾ ಬಾ
ತೋ ವಾಯದಿಕರ್ಣವೇಧರಹಿತೋನ್ಮೈತೇಷು ಕಾರ್ಯಂ ವ್ರತಂ॥ ೨೮ ॥

ಟೀ॥ ಉಪನಯನ ದಿನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಿನವಾಗಲಿ, ಪರದಿನವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕನೇದಿನವಾಗಲಿ ಅನಧ್ಯಾಯದಿನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಹುಡುಗನ ತಾಯಿ ಮುಟ್ಟಾಗಿಯಿದ್ದರೂ ಉಪನಯನವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು. ಇವು ನಾಂದೀಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯಾದರೆಮೇ ನಿಷೇಧವು, ನಾಂದಿಯಾದತರು

వాయ ఆదరే దోషవిల్ల. ఉపనయన మాడతక్క వటువినతాయి ౫ తింగళమేలిన గర్భవతియాగిద్దరే ఉపనయన మాడకూడదు. అయిదుతింగళిగె యొళగిన గర్భవాదరే దోషవిల్ల. ఉపనయన మాడబహుదు. మత్తు వటువిగె తాయితందెగళు సత్తవర్షగళల్లూ, మత్తు పితామహ పితామహిగళు సత్తుహోదవర్షదల్లూ, సూర్యనిరువరాశియల్లూ, అదక్కె ౮నే రాశియల్లూ, హుడుగనిగె కర్ణవేధనయిల్లదె యిరువాగలూ ఉపనయనవన్ను మాడకూడదు. ఇల్లి ఉపనయనదినక్కె పూర్వాపరదినగళు, ౮నే దినవు సహ అనధ్యాయవాగిద్దరే ఉపనయన నిషేధవన్ను కురితు చర్చెయుంటాగిదె. యావదెందరే, కృష్ణపక్షదల్లి మొదలు ౫తిథిగళు ఉపనయనక్కె ప్రశస్తగళెంబదాగి హేళల్పట్టిరువదరింద అదరొళు ద్వితీయెయల్లి మాడబేకాదరే ముందినదిన ప్రతిపత్తాగుత్తదె. పంచమియల్లాదరే అదర ౮నేదిన అష్టమియాగుత్తదె. మత్తు ద్వితీయా, తృతీయా, పంచమీ, సప్తమీ, త్రయోదశీ, దశమీ ఈతిథిగళు ఉపనయన యోగ్యగళెందు గ్రంథాంతరదల్లి హేళల్పట్టదెయాగి ఈ శ్లోకదల్లి పూర్వపగగళల్లి అనధ్యాయవాగబారదెందు హేళిద్దు గ్రంథకర్తన ముఖ్యతాత్పర్యవల్లవెందు తిళియబేకు. * * *

అనంతర షడ్జన్మనక్షత్రగళ స్వరూపగళన్ను తిళిసుత్తా
అవుగళల్లి సర్వకర్మ నిషేధవన్ను మాడుత్తానె॥

మూ ॥ జన్మర్క్షంజనమోదుకర్మదశమం సాంఘాతికం షోడ
శంస్యాన్నాశాఖ్యమధత్రివింశమపిభంతత్పంచవింశంయది।బు
ధుంమానస సంజ్ఞికంద్విన వకంతత్సాముదాయాభిధంత్వా
జ్యంసప్తమభంతున్నైధనమిదం సర్వేషుకర్మస్వపి ॥ ౨౫ ॥

టీ ॥ యావనక్షత్రదల్లి హుట్టుత్తానో అదు జన్మనక్షత్రవెంబ సంజ్ఞెయన్ను పడెయుత్తదె. అదక్కె ౧౦నే నక్షత్రవు కర్మనక్షత్రవెంబదాగియూ, ౧౬నేదు సాంఘాతికనక్షత్రవెంబదాగియూ, అదక్కె

౧౦నే నక్షత్రవు వైనాశనక్షత్రవెంబదాగియూ, అదక్కె ౧౬నే నక్షత్రవు మానసనక్షత్రవెంబదాగియూ, అదక్కె ౧౮నే నక్షత్రవు సాముదాయ నక్షత్రవెంబదాగియూ, అదక్కె ౨౩నేనక్షత్రవు నిధననక్షత్రవెంబదాగియూ సంజ్ఞెగళన్ను పడెద ఈ ౭ నక్షత్రగళూ సర్వ శుభకార్యగళల్లూ బిడతక్కవెందు తాత్పర్యవు. ఇల్లిఅదక్కెయెంబువదెల్లవూ జన్మనక్షత్రక్కెయెందు తిళియతక్కద్దు. *

జన్మనక్షత్రదల్లి మాడతక్క కార్యగళన్నూ మాడబా
రద కార్యగళన్ను సహ తిళిసుత్తానె॥ * *

మూ ॥ జన్మర్క్షంశుభదంనిషేకమఖయోక్షౌలాన్నభుక్త్యోఃకృ
షావ్యాం జీబంధనపట్టబంధనమథోపాప్త్యక్షరావాప్తిషు। ప
క్షోన్యేష్వశుభప్రదంపుంసవనే సీమంతసంగ్రామయోర్గర్భా
ధానపితృక్రియాక్షురభిషగ్యాత్రావివాహేష్వపి ॥ ॥౨౬॥

టీ ॥ జన్మనక్షత్రవు నిషేక, యాగ, చౌళ, అన్నప్రాశన, కృషి, ఉపనయన, పట్టాభిషేక, భూమిప్రాప్తి, అక్షరాభ్యాస, ఈ కార్యగళిగె, శుభప్రదవు. ఇవుగళిగింత ఇతరగళాద పుంసవన, యుద్ధ, సీమంత, గర్భాధాన, పితృకర్మ, క్షౌర, ఔషధసేవన, యాత్రా, వివాహ, ఈ కార్యగళల్లి జన్మనక్షత్రవశుభకరవు. ఇల్లి విశేషవేనందరె, ఈ విధినిషేధగళు పురుషరిగల్లదె స్త్రీయరిగెఅల్ల. హెంగసరిగె వివాహదల్లి జన్మనక్షత్రవు, జన్మమాసవు, జన్మదినవు, ఈమూరూ శ్రేష్ఠవెందు భావవు. * * * * *

ఉపనయనలగ్నక్కె దోషాపవాదవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ దోషాణాంనయుతంనిహంతిబలవాన్ లగ్నస్థితశ్చేందు
జశ్శుక్రస్తద్విగుణంగురుర్దశగుణంలగ్నంబపంచేష్టితమ్ ।ల
గ్నస్యోపచయస్థితోగృహపతిఃక్రూరోబలీచేద్రవౌతేలగ్నేత్ర
కాపదశగోరవిఘ్నసకలాన్ దోషాన్నిహంత్యేవతాన్ ॥౨౭॥

టీ ॥ బుధను స్థానాది షడ్బలగళొందిగె ఉపనయన లగ్నదల్లిద్ద

ಕೆ ಲಕ್ಷ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಶುಕ್ರನು ಲಗ್ನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿ ೨ ಲಕ್ಷ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಬಲಿಷ್ಟನಾದ ಗುರು ಲಗ್ನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದಶಗುಣವಾಗಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೆ ಪಂಚೇಷ್ಟಿಕ ಬಲವುಳ್ಳಲಗ್ನವು ಪರಂ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಪಂಚೇಷ್ಟಿಕ ಬಲವಾವದಂದರೆ, ವುಪನಯನಲಗ್ನವು ಕಾಲಾಧಿಪತಿಯಿಂದಲೂ, ಲಗ್ನಾಧಿಪತಿಯಿಂದಲೂ, ಗುರುನಿಂದಲೂ, ಈ ಮೂರು ಗ್ರಹಗಳಿಂದ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ತ್ರಯೇಷ್ಟಿಕ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಂದ್ರನಿಂದಲೂ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಚತುರಿಷ್ಟಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದಲೂ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಪಂಚೇಷ್ಟಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ೧ ನೇದಕ್ಕಿಂತ ೨ನೇದು ಶ್ರೇಷ್ಠವು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ೩ನೇದು ಶ್ರೇಷ್ಟವೆಂದರಿವುದು. ಕಾಲಾಧಿಪತಿಗಳಾವವರೆಂದರೆ, ಪೂರ್ವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಬಲಿಷ್ಠನು, ಅದಕ್ಕಾವನಧಿಪತಿಯು. ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರನು ಬಲಿಷ್ಠನು, ಅದಕ್ಕಾವ ನಧಿಪತಿಯು. ಬುಧನು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠನು, ಅದಕ್ಕಾವ ನಧಿಪತಿಯು. ಸೂರ್ಯನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠನು, ಅದಕ್ಕಾವ ನಧಿಪತಿಯು. ಶನಿಯು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠನು, ಅದಕ್ಕಾವ ನಧಿಪತಿಯು. ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಬಲಿಷ್ಠನು. ಮತ್ತು ವುಪನಯನ ಲಗ್ನಾಧಿಪತಿಯು ಆ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ೩—೬—೧೧ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ೨ಲಕ್ಷ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕ್ರೂರಗ್ರಹವುಎಂದರೆ, ಸೂರ್ಯ, ಅಂಗಾರಕ, ಶನಿ, ಇವರುಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬನು ಉಪನಯನಲಗ್ನಕ್ಕೆ ೩—೬—೧೧ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ೨ ಲಕ್ಷ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನುಬಲವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಯುಪನಯನಲಗ್ನಕ್ಕೆ ೧೧ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸರ್ವದೋಷ ಗಳನ್ನೂ ಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. * * *

ತಗುವಾದ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಯೋಗ್ಯಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಬಾಲಾನಾಂ ಶುಭವಾಸರೇಷ್ವಿನಧನೇ ಶುದ್ಧೇಷುಚಸ್ವೀಕ್ಷಗೇಃ

కాంర్యైపంచమువత్సరేప్రతిపదంరిక్తాష్టమీంషష్ఠ్యమాః । తిత్వా
పూష్ణిచరేస్థిరేచరగృహేన్యక్తేగురౌభాగఃపమితాగ్రింశ్యాద్య
రవిత్రయాదితిగురు శ్రోణాసుసౌమ్యాయనే॥ ॥౨౮॥

టీ॥ శుభవారగళల్లియూ, మధ్యాహ్న భాగదల్లూ,అక్షరాభ్యాసల గ్నదఅష్టమస్థానదల్లి యావగ్రహవూయిల్లదె యిరువాగలూ,బాలక న ఐదనేవర్షదల్లూ, మత్తు పాడ్యమీ, రిక్తా తిథిగళు,అష్టమీ, షష్ఠీ, అమావాస్యా, ఈ తిథిగళన్ను త్యజిసి, సూర్యను చర రాశియల్లాద రూ స్థిర రాశియల్లాదరూ యిరువాగలూ, లగ్నచర రాశియాగి యి రువాగలూ, బృహస్పతి, శుక్ర ఇవ రిబ్బరూ అస్తంగత రల్లదె యిరు వాగలూ, అను రాధా, రేవతీ, అశ్వనీ, హస్త, చిత్రా, స్వాతి, పునర్వసు, పుష్య, శ్రవణ, ఈ ౯ నక్షత్రగళల్లియూ, ఉత్తరాయ ణదల్లూ బాలకరిగె అక్షరాభ్యాసవన్ను మాడబేకు. *

అనంతర విద్యారంభక్కె యోగ్యాయోగ్య కా
లవన్ను నుడియుత్తానె. * * *

మూ ॥విద్యారంభవిధిర్దినేప్యైవశుభే చోనధ్యాయ రిక్తాంతనా
దసాగ్రక్రత్రయసోమపంచకహరి శ్రవ్యాదపూర్వత్రిషు ।
శాఖేశార్యకవిజ్ఞసోమదినకృద్వారేషులగ్నేచరేసౌవిద్యా
బుధసోమయోఃపరమతంశస్త్రంకుజేరేక్కెభ్యసేత్ ॥ ౨౯ ॥

టీ ॥ విద్యారంభవు హగలినల్లియే శుభకరవు. మత్తు అనధ్యాయది నగళు, రిక్తాతిథిగళు, యివుగళన్నుబిట్టు, అశ్వినీ, హస్త, చిత్రా, స్వా తీ, మృగశీర్ష, ఆర్ద్రా, పునర్వసూ, పుష్య, ఆశ్లేషా, శ్రవణ, మూల, పూర్వఫల్గునీ, పూర్వాషాఢా, పూర్వాభాద్రా, మొ దలు హేళల్పట్ట శాఖాధిపతియవారదల్లూ గురు, శుక్ర, బుధ, సోమ వా, రవి వారగళల్లూ, చర రాశిగళాద మేష, కటక, తులా, మకరల గ్నగళల్లియూ, విద్యాభ్యాసశుభకరవు. బుధ, సోమ, ఈవారగ ళల్లి విద్యాభ్యాసవన్ను మాడకూడదెంబు కెలవర అభిప్రాయవు.

ಆ ವಾರಗಳಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರಂಭವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇಯೆಂದು ಈ ಗ್ರಂಥಕ
ರ್ತನ ಮತವು. ಕುಜವಾರದಲ್ಲೂ, ಭಾನುವಾರದಲ್ಲೂ, ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆಯನ್ನು
ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ೩೮ನೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅತುರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೇಳಿ
ಪುನಃ ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೇಳಿದರಿಂದಲೂ, ಶ್ಲೋಕಾಂ
ತ್ಯದಲ್ಲಿ "ಶಸ್ತ್ರಂ ಕುಜೇ ಕೇಭ್ಯಸೇತ್" ಯೆಂಬದಾಗಿ ಧನುರ್ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾ
ಸವನ್ನು ನುಡಿದದ್ದರಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಂಬುವದು ವೇದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾ
ಸವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯಿದೆ. * *

ಅನಂತರ ಅನಧ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಅಪ್ಯರ್ಕೇ ಚರರಾಶಿಗೇ ತದಯನೇ ಸ್ಯಾತ್ಪಕ್ಷಿಣೀ ಸಾ ತಿಥಿಷ್ವಾಂ
ತ್ಯೋಪಾಂತ್ಯಸುಮಧ್ಯಮಾದಿತಿಥಿಯಪಕ್ಷೇಷು ಚಾನಧ್ಯಯಾಃ। ಪ್ರಾ
ತಃ ಪಂಚತು ನಾಡಿಕಾಃ ಕ್ಷಯತಿಥೌ ವೃದ್ಧೌ ತ್ರಿಯೋ ಧತ್ರಿಯಷ್ಟೌ ಸಾ
ಯಂ ಕ್ರಮಶಸ್ಸಮತ್ವಮುಭಯೋರ್ನ್ನಾಡೀ ಚತುಷ್ಕಂ ಸದಾ॥೪೦॥

ಟೀ॥ ಚರ ರಾಶಿಗಳಾದ ಮೇಷ, ಕರ್ಕಾಟಕ, ತುಲಾ, ಮಕರ ರಾಶಿಗ
ಳೊಳು ಸೂರ್ಯನ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಈ ರಾಶಿಗಳ ಅಯನಗಳಲ್ಲಿಯೂ
(ಪಕ್ಷಿಣೀ ಅಂದರೆ ೧॥ ದಿನ ಅನಧ್ಯಾಯವು.) ಶುಕ್ಲ, ಕೃಷ್ಣ, ಈ ಯೆರಡು ಪಕ್ಷ
ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಡ್ಯಮಿ, ಅಷ್ಟಮೀ, ಚತುರ್ದಶೀ, ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ, ಪೂರ್ಣಿ
ಮಾ, ಈ ತಿಥಿಗಳು ನಿತ್ಯಾನಧ್ಯಾಯ ತಿಥಿಗಳು, ಮತ್ತು ಯೀ ತಿಥಿಗಳು ಕ್ಷ
ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ೫ ಗಳಿಗೆವರಿಗೆ ಯಿದ್ದರೂ, ವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಗಳಿಗೆ
ಯಿದ್ದರೂ, ವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಮವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೪ ಘಳಿಗೆಯಿದ್ದರೂ,
ಆ ದಿನ ಅನಧ್ಯಾಯವು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಪ್ತಮೀ ತ್ರಿಯೋದಶಿಗಳ ಸಾಯಂ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯ ಸಮಕಾಲಗಳೊಳು, ಅಷ್ಟಮೀ, ಚತುರ್ದಶೀ, ಈ ತಿ
ಥಿಗಳು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ೩—೬—೪ ಗಳಿಗೆಗಳವರಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಯಿದ್ದರೆ
ಆ ಸಪ್ತಮೀ, ತ್ರಯೋದಶೀ, ಯೀ ತಿಥಿಗಳು ಅನಧ್ಯಾಯಗಳು. ಇವುಗಳು ನಿ
ತ್ಯಾನಧ್ಯಾಯಗಳೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. * * *

ತರುವಾಯ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದೊಳು ನೈಮಿತ್ತಿಕಾನಧ್ಯಯನಗ
ಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ॥ * * *

ಮೂ ॥ ಚೈತ್ರೇ ಮಾಧವಪಷ್ಠಯೋರಪಿ ಸದಾ ಶುಕ್ಲೇ ತೃತೀಯಾಸು ಚಾ
ಷಷ್ಠಿ ಸ್ಯಾದಶಮೀ ಚ ಕೃಷ್ಣ ಊರ್ಜನವಮೀ ಮಾಸೇ ದ್ವಿತೀಯಾ ಶ್ವಿನೇ ॥ಊ
ರ್ಜೇ ಮಾಸ್ಯಥ ಪಂಚಮೀ ತಪಸಿ ಚೈಕಾಸ್ಯ ಸಪ್ತಮೀ ದ್ವಾದಶೀ ಮಾಘೀ ಭಾ
ದ್ರಪದಾದಿಮಾತ್ರಿಷು ಶುಚೌ ಪೌಷೇಪಿ ಚೈಕಾದಶೀ ॥ ॥೭೧॥

ಟೀ ॥ ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಿತೀಯಾ, ವೈಶಾಖ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಿತೀಯಾ, ಆಷಾಢ ಶುಕ್ಲ ಷಷ್ಠೀ, ದಶಮೀ, ಏಕಾದಶೀ, ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ತೃತೀಯಾ, ಏಕಾದಶೀ, ಆಶ್ವಯುಜ ಶುಕ್ಲ ಏಕಾದಶೀ, ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ನವಮೀ, ಪಂಚಮೀ, ಏಕಾದಶೀ, ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ ಬಿದಿಗೆ, ದಶಮೀ, ಏಕಾದಶೀ, ಮಾಘ ಶುಕ್ಲ ಸಪ್ತಮೀ, ದ್ವಾದಶೀ, ಈ ೧೬ ತಿಥಿಗಳು ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷಗಳ ನೈಮಿತ್ತಿಕಾನಧ್ಯಯನಗಳೆಂದು ಭಾವವು. * * * * *

ಅನಂತರ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೈಮಿತ್ತಿಕಾನಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * * *

ಮೂ ॥ ತಚ್ಛೇ ಷೋಡಸ್ತ್ವಪಿ ತೀತರಾಷ್ಟ್ರತಿಥಯಃ ಷಷ್ಠಿ ತ್ರಯೋದಶ್ಯಥೋ ಯಾ
ಪ್ಯಾರ್ಕ್ಷಾಂಚಿತ ವನ್ಯ ಕಾರ್ತಿಕಶುಚಿಷ್ವೇನ ದ್ವಿತೀಯಾ ಇಮಾಃ । ಸಂ
ಧ್ಯಾಗರ್ಜಿತಮ ನ್ಯ ಕಾಲಪತಿತಾವೃಷ್ಟಿಷ್ವತಿ ಸ್ರೋಷ್ಟಕಾಃ ತ್ರಿಕಾ ನಧ್ಯ
ಯನೇಷ್ವತೋಪನಯನಂ ಸ್ಯಾತ್ಕರ್ತ್ಮಚೇನಾರ್ತಿಕೃತ್ ॥ ॥೭೨॥

ಟೀ ॥ ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ದ್ವಿತೀಯಾ, ಭಾದ್ರಪದ ಬಹುಳ ತ್ರಯೋದಶೀ, ಈ ತಿಥಿಗೆ ಮುಂದಿನ ತಿಥಿ ಯೊಂದಿಗೆ ಭರಣೀ ನಕ್ಷತ್ರ ಸೇರಿ ಬಂದರೆ, ಆ ತಿಥಿಯು, ಕಾರ್ತಿಕ ಬಹುಳ ದ್ವಿತೀಯಾ, ಫಾಲ್ಗುನ ಬಹುಳ ದ್ವಿತೀಯಾ, ಈ ೪ ದಿನಗಳೂ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಅನಧ್ಯಾಯಗಳು, ಉದಯ ಕಾಲ ಸಾಯಂಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಘಗಳು ಯಾವ ದಿನದಲ್ಲಿ ಗುಡುಗುತ್ತವೋ ಆ ದಿನಗಳು, ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನು ಅನೂರಾಧೆ ಮೊದಲು ಮೃಗಶೀರ್ಷದವರಿಗೂ ೧೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಿರುವಾಗ ಮಳೆ ಬೀಳುತಿದ್ದರೆ ಅಂತಾ ಕಾಲವು, ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಬಹುಳ ೭-೮-೯ ಈ ತಿಥಿಗಳು, ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ೭-೮-೯ ಈ ತಿಥಿಗಳು, ಮಾಘ ಬಹುಳ ೭-೮-೯ ಈ ತಿಥಿಗಳು, ಫಾಲ್ಗುನ ಬಹುಳ ೭-೮-೯ ಈ ಸೇರಿ ೧೨ ತಿಥಿಗಳೂ ಅನಧ್ಯಾಯಗಳು. ಏವಂ ೨೮ ಶುಕ್ಲ ಕೃಷ್ಣ

తుగళ నైమిత్తికానధ్యాయగళల్లి ఉపనయన మాడల్పట్ట హుడుగ
ను కర్మహీన నాగుత్తానెందు భావవు. * * *

ప్రసంగదసంగతియింద ఉపనయన కర్తరన్ను హే
ళుత్తానె. * * * * *

మూ॥ పుత్రాంస్త్వోపనయేత్పితైవ తదభావేస్తాతదపి దూరంగ
తజ్జేద్భ్యాలస్యపితామహస్యజనజేద్భ్రాతాపితుస్స్వాపినో ।
తత్రాసోదర ఏవసోపియదినో జ్ఞాతిస్స తర్తాతదానోజ్జే
త్స్వోపిసగోత్రజస్సకులజస్తత్రాగ్రతీయంక్రమః॥ ॥౪౨॥

టీ॥ పుత్రరిగె తందెయే ఉపనయనవన్ను మాడబేకు. అవనిల్ల
ద పక్షదల్లి తాతను మాడబహుదు. అవనూ యిల్లదిద్దరె హుడుగన చి
క్కప్పదొడ్డప్పందిరు మాడబేకు. అవరూయిల్లదేహోదరె బాలక
న అణ్ణను మాడబహుదు. అవనూయిల్లదిద్దరె జ్ఞాతియాదవను మాడ
బేకు. అవనూ యిల్లదిద్దరె సగోత్రియాదవను యారాదరూ మా
డబేకు. అవనూయిల్లదిద్దరె సమానకులదల్లి హుట్టిరువను మాడబహు
దు. ఈమేరె జనగళు క్రమదింద ఉపనయనవన్ను మాడబహుదెం
దు భావవు. * * * * * *

అనంతర వేదవ్రతగోదాన కాలనిర్ణయవన్ను
హేళుత్తానె. * * * *

మూ॥ మౌంజీబంధనకర్మణోథవిహితంపూర్వంచగోదా
నతః కర్తవ్యంక్రమశస్త్వతుష్టయమిదంవేదవ్రతానామపి । చౌ
తీయర్క్షతిథితంతదర్క్షతిథితంవర్ణవ్యవస్థాంవినాప్రాప్తేషోడ
శవత్సరేతువిహితంగోదానకర్మైవతత్ ॥ * ॥౪౪॥

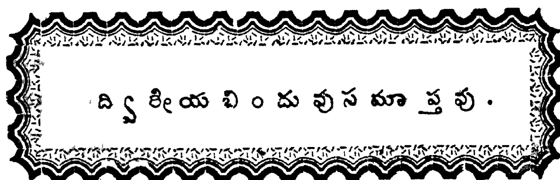
టీ॥ వటువిగె వుపనయనవాదతరువాయవూ, గోదానకర్మక్కె
ముందాగియూ, వర్ణద నియమవిల్లదె యావవర్ణదల్లాదరూ, చౌ
లదల్లి హేళల్పట్ట నక్షత్ర వార లగ్నాది యోగగళల్లి, ఆగ్నేయ,
ప్రాజాపత్య, సౌమ్య, వైశ్వదేవగళెంబ ౪ వేదవ్రతగళన్ను మాడ

తక్కద్దు. ౧౬నేవర్షదల్లి గోదానవెంబ కర్మవన్ను మాడబేకు.

అనంతర సమావర్తనకాలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ నానావేదసమూహమంగసహితంచాధీత్యలబ్ధ్వాగు
రోరాజ్ఞాంయజ్ఞసుతార్థినస్స్వరథకృత్యైః కార్యం సమావర్త
నమ్ । పూర్వాహ్ణేశుభవాసరేవరగృహంత్యక్త్వావినందాష్ట
మీరిక్తాపర్వదినత్రయాణివిమృదుక్షిప్రస్థిరర్క్షేష్వపి ॥౧౫॥

టీ ॥ బాలకను ఉపనీతనాగి గురుకుల వాసమాడుత్తా శీక్షా, వ్యాకరణ, ఛందః, నిరుక్త, జ్యోతిష, కల్పసూత్రగళెంబ ఆరు అంగగళొడనే నాల్కువేదగళన్నోది, గురువిన ఆజ్ఞెయన్ను హొంది యజ్ఞకర్మదల్లియూ, పుత్రరన్ను పడెయువదరల్లియూ అపేక్షెయుళ్ళవనాదరె, అంతావను మేష, కటక, తులా, మకర రాశిగళన్నూ, పాడ్యమి, షష్ఠీ, శుక్ల కృష్ణాష్టమిగళు, వంచ పర్వగళు, అవమఎంబదినగళు, అమావాస్యా, ఇవుగళన్ను బిట్టు, హగలు పూర్వయామదల్లి, శుభవారగళల్లూ, చిత్రా, అనూరాధా, రేవతీ, మృగశీర్ష, అశ్వినీ, పుష్య, హస్త, రోహిణీ, ఉత్తరఫల్గునీ, ఉత్తరాషాఢా, ఉత్తరాభాద్ర, ఈ ౧౧ నక్షత్రగళల్లియూ సమావర్తనవెంబ కర్మవన్ను మాడబేకెందు భావవు. * *

కాలామృతే తృతీయబిందు ప్రారంభః

ఇదరల్లి వివాహప్రకరణవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ ఆదౌస్వేష్టితదేవతాంగ్రహగణంసంపూజ్యకర్తుః స
దా తారాచంద్రబలాన్వితేశుభదినేలగ్నేశుభేవాసరే। జ్యోతి
శ్శాస్త్రవిదంప్రశాంతమనసన్నత్వా యథాస్వంగురుంతాం
బూలాదిసమర్పణైస్తుయువతేర్ధిష్ణ్యం వరస్యాపిభమ్ ॥౩౮॥

టీ॥ వివాహవన్ను మాడిసబేకెంబ అభిప్రాయవుళ్ళవను, మొదలు ఇష్టదేవతా పూజెయన్నూ, నవగ్రహ పూజెయన్నూ సహ మాడి తనగె తారాబల చంద్రబలవుళ్ళ దినదల్లి జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞనాగియూ, శాంతమనస్సుళ్ళవనాగియూ యిరువ విద్వాంసన బళిగె హోగి అవనన్ను వందిసి, తన్న గురువినంతె అవనన్ను భావిసి, తాంబూల వస్త్రాభరణగళింద అవనన్ను పూజిసి, అవనిగె కన్యెయ నక్షత్రవన్ను వరన నక్షత్రవన్నూ సహ తిళిసబేకు. ఇల్లి ఈ యెరడు నక్షత్రగళన్నూ జ్యోతిషజ్ఞనిగె తిళిసి శుభాశుభ ఫలగళన్ను హేళువంతె ప్రార్థిసబేకెందు తాత్పర్యవు. * * * *

తరువాయ ౨ శ్లోకగళింద పృష్టకలగ్నవన్ను తిళిదు అదరింద ఫలాఫలగళన్ను తిళిసుత్తానె. *

మూ ॥ పాపఃపంచమగోవినష్టతనయాంకుర్యాత్సజామిత్ర
గఃకన్యాం లగ్నగతోవరం నిధనగోరంధ్రాష్టకన్యావరౌ।
చంద్రోష్పష్టమగోధవారిపుగతఃప్రష్టుర్విలగ్నాద్బలీపశ్చాద
ష్టమవర్జితశ్చపురతస్స్వామ్యైత్రయుక్తేక్షితః॥ ॥౩౯॥

టీ ॥ జ్యోతిషికన బళిగెబందు వివాహ విషయవాగి ప్రశ్నెమాడు

వాగ యావలగ్నవాగుత్తదో౽ ఆలగ్నక్కె ౫నేస్థానదల్లి పా
పగ్రహవిద్దరె, ఆకన్యెగెయు దొడ్డవళాదతరువాయ అఫలిగె హుట్టు
వమక్కళు సాయుత్తారె. ఆ లగ్నక్కె ౭నే స్థానదల్లి పాప గ్రహవి
ద్దరె. ఆకన్యెయే సత్తుహోగుత్తాళె ప్రశ్నెయ లగ్నదల్లి పాపగ్రహ
విద్దరే గండను సాయుత్తానె. అదర అష్టమస్థానదల్లి పాపగ్రహవిద్దరె,
ఆ గండు హెణ్ణు యిబ్బరిగూ హానియుంటాగుత్తదె. చంద్రను బలి
ష్ఠనాగి అష్టమస్థానదల్లాదరూ ౭నే స్థానదల్లాదరూ యిద్దు శుభగ్ర
హగళ దృష్టియాదరూ సంబంధవాదరూ యిల్లదేయిద్దరె ఆచం
ద్రను మదువెయాద ౮నే వర్షదొళగాగియే గండుహెణ్ణుయి
బ్బరన్నూ కొల్లువను. ఆదదరింద మదువెగెముందాగియే అదక్కా
గి ప్రశ్నమాడువాగలే ఆలగ్నవన్ను విడిదునోడి ముందె ఆగ
తక్క మదువెయ శుభాశుభగళన్ను తిళియబహుదెందు తాత్పర్యవు.

మూ ॥ లగ్నాత్పంచమసంస్థితౌ గురుబుధౌ వధ్వాస్సుపుత్రప్ర
దౌ శుక్రః పూర్ణనిశాకరశ్చ బలినౌ తస్యాశ్చ కన్యాప్రదౌ । ప
తేలగ్నగతావరస్య సుఖదౌ స్త్రీరత్నలాభప్రదౌ జామిత్రే
యది సంస్థితాస్తు యువతేః పుంరత్నలాభప్రదాః ॥ ॥౨౫॥

టీ ॥ ప్రశ్నెయలగ్నక్కె ౫నేస్థానదల్లి బృహస్పతి, బుధ ఇవరిద్ద
రె, ఆస్త్రీగె ఒళ్ళెయమగను హుట్టుత్తానె. శుక్రను, పూర్ణచంద్ర
ను, ఇవరిబ్బరూ బలిష్ఠరాగియిద్దరె హెణ్ణుమక్కళుంటాగుత్తారె. మ
త్తు ఈ శుభగ్రహగళు లగ్నదల్లిద్దరె, గండనిగె స్త్రీలాభ, రత్న
లాభగళన్నుమాడుత్తారె. ఇవరుగళు సప్తమస్థానదల్లి యిద్దరె, క
న్యెగె రూప, యౌవన, ధన, విద్యా, సుగుణగళుళ్ళ పతియన్నూ,
సౌఖ్యవన్ను సంపత్తన్నూ సహా కొడుత్తారె. * *

తరువాయ కన్యెయన్ను వరిసువక్రమవన్ను అందరె
నిశ్చితార్థవన్ను హేళుత్తానె. * *

మూ ॥ ఏవం సర్వమయం విచార్య మనసా శ్రీవెంకటేశం స్మ

೪೯ ಕನ್ಯಾಂದಾತೃಗೃಹಂಪ್ರವಿಶ್ಯ ಸಹಿತೈಸ್ಸಂಭಾಷ್ಯ ತತ್ರೋತ್ಸವತಾಮ್ । ಕನ್ಯಾಂಶೀಲಗುಣಾನ್ವಿತಾಂಸ್ವಕುಲಜಾಂನಕ್ಷತ್ರರಾಶ್ಯಾದಿಭಿಸರ್ವತ್ರವಸ್ತ್ರೈಲನುಕೂಲಿನೀಂಚವರಯೇತ್ಸ್ವರ್ಣಾದಿನಾಲಂಕೃತಾಮ್ ॥ * * * ॥೪೯॥

ಟೀ॥ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟರೀತಿಯಿಂದ ಶುಭಲಗ್ನನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನದೊಳು ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೊಡುವಂತಾವರ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು, ಅವರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸಿ, ಆಚಾರವತಿಯಾಗಿಯೂ, ಸಾಮುದ್ರಿಕಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳವಳಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವಳಾಗಿಯೂ, ನಕ್ಷತ್ರ, ರಾಶಿ, ಗ್ರಹ, ದಿನ, ಗಣ, ಕೂಟ, ಯೋನಿ, ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅನುಕೂಲ್ಯವುಳ್ಳವಳಾಗಿಯೂ, ಸ್ವರ್ಣ, ಮುತ್ತು, ಹವಳ ಆಭರಣ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಸ್ತ್ರ ಯಿವುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟೂ ಇರುವ ಕನ್ಯಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ವರನ ತಂದೆಯು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೋಸ್ಕರ ಕೇಳಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕು. *

ಅನಂತರ ವಿವಾಹ ಸಂವತ್ಸರದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ॥ * * * * *

ಮೂ॥ಜಾತಾತ್ಸಪ್ತದಶಾಬ್ದತೋಥವಿಷಮೇಷ್ವಬ್ದೇಷುಪುಂಸಾಂಶುಭೋ ಗೋದಾನಾಖ್ಯಯಕರ್ಮತೋಪಕರಣೇ ಚೇತ್ಪಂಚಮಾಬ್ದಾದಿಷು । ಕನ್ಯಾನಾಂಸಮವತ್ಸರೇಷುವಿಹಿತಃಪಾಣಿಗ್ರಹಃ ಪುತ್ರಕೃಜ್ಜಾತಾದ್ದ್ವಾದಶವತ್ಸರಾತ್ತುನಿಯಮೋನೇಯಂವ್ಯವಸ್ಥಾಪರೇ॥ * ॥೫೦॥

ಟೀ॥ ಪುರುಷನಿಗೆ ಜನ್ಮಸಂವತ್ಸರಮೊದಲು ೧೭ ವರ್ಷಗಳಮೇಲೆ ೧೯ ೨೧—೨೩ ಈಮೇರೆ ವಿಷಮಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದುಶುಭಕರವು. ಗೋದಾನವೆಂಬಕರ್ಮ ನಡೆಯದಿದ್ದರೂ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸುವದು ಅನುಚಿತ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾಡುವಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ೫—೭—೯—೧೧ ಈಮೇರೆ ವಿಷಮವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನುಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಒಪ್ಪಲಾರರು. ಹೆಂಗುಸರಿಗೆ ಸಮಗಳಾದ೬—೮—೧೦ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೀಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವಿವಾಹವು ಪುತ್ರಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈನಿಯಮವು ಕನ್ಯೆಯು ಹುಟ್ಟಿ

ದವರ್ಷ ಮೊದಲು ೧೦ನೇ ವರ್ಷದವರೆಗೂ, ತರುವಾಯ ಋತುಕಾಲ ವಾದದರಿಂದ ಆಗ ವಿಷಮಸಂವತ್ಸರದ ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲ, ಯಾವವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. * * * *

ಅನಂತರ ದ್ವಿತೀಯವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯ ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಉದ್ವಾಹಾತ್ಸಮನಂತರಂಯದಿಪುನಃಪಾಣಿಗ್ರಹೇಚ್ಛುರ್ಭವೇ
ತ್ತದ್ವರ್ಷಾದ್ಯಸಮಾಬ್ದಪಂಶುಭದಸ್ತಸ್ಯಾನ್ಯಪಾಣಿಗ್ರಹಃ। ಸ್ಯಾತ್ಪ
ತ್ನೀಮೃತವತ್ಸರಾದಿವಿಷಮೇವರ್ಷೇವಿವಾಹಶ್ಶುಭೋ ಯುಗ್ಮಾಬ್ದೇಷ್ವ
ಶುಭಪ್ರದೋಪಿವಿಷಮೇಮಾಸೇತಿಕೇಷಾಂಮತಮ್॥ ॥೨೧॥

ಟೀ ॥ ಯಾವಪುರುಷನು ಒಂದುಸಾರಿ ಮದುವೆ ಯಾದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಮೊದಲು ವಿವಾಹವಾದ ವರ್ಷಮೊದಲು ವಿಷಮವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ಶುಭಪ್ರದವು. ಹೀಗೆಯೇ ಅನೇಕವಿವಾಹಗಳಲ್ಲೂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಸಮಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ಶುಭಕರವಲ್ಲವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಬಂದರೆ, ವಿಷಮಮಾಸಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಶುಭಪ್ರದವಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯೊಂದು ವಿಶೇಷವೇನಂದರೆ,—ಮೊದಲು ಭಾರ್ಯೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೆಹೋದರೂ, ಅಥವಾ ಅವಳು ಸತ್ತುಹೋದರೂ, ಪುನಃ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಮವರ್ಷಗಳಲ್ಲೂಸಮಮಾಸಗಳಲ್ಲೂಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಶುಭಕರವು. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಮೃತಳಾದ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ೩—೫ ಹೀಗೆ ವಿಷಮವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರಸಿದ್ಧಾಂತವು.

ಅನಂತರ ವಿವಾಹ ಯೋಗ್ಯಮಾಸನಿರ್ಣಯವನ್ನುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. * * * * *

ಮೂ ॥ ಕುಂಭಾಜೋತ್ಥನೃಯುಗ್ಮತೌಲಿಸದನೇಪ್ಯರ್ಕೇಸ್ಥಿತೇಫಾಲ್ಗುನೇ
ಮಾಘೇಮಾಧವಶುಕ್ರಯೋಶ್ಚ ಶುಭದಸ್ತೂರ್ಜದ್ವಯೇಮಧ್ಯಮಃ।
ಚೈತ್ರೇಮೀನಗತೇಧನುರ್ಮೃಗಗತೇಪೌಷೇಪಿಯುಗ್ಮಾನ್ವಿತೇಪ್ಯಾಷಾ
ಢೇನಶುಭೋಧನುರ್ಝಷಯುತೇಪ್ಯರ್ಕೇವಿವಾಹಶ್ಶುಭಃ॥ ॥೨೨॥

టీ ॥ సూర్యను మేష, వృషభ, మిథున, తులా, కుంభ రాశిగళల్లి రువాగలూ, పుష్యమాసక్కింత ఇతరమాసగిళల్లి సూర్యనుధనుస్సు, మకర, ఈ రాశిగళల్లి యిరువాగలూ, చైత్ర, వైశాఖ, జ్యేష్ఠ, మాఘ, ఫాల్గునమాసగళల్లియూ, వివాహకర్మవు మంగళకరవు, కార్తీక మార్గశీర్ష మాసగళల్లి మాడువణ అల్పఫలవు. సూర్యను పుష్యమాసదల్లి ధనుర్మకర రాశిగళల్లిరువాగలూ, ఆషాడమాసదల్లి, మిథున, కర్కాటక రాశిగళల్లిరువాగలూ వివాహమాడువదు అమంగళకరవు. సూర్యను చైత్రమాసదల్లి మీనరాశియల్లిరువాగ వివాహ మాడబారదెంబ శాస్త్రనిషేధవు వింధ్య పర్వతద ఉత్తర భాగదల్లే హొర్తు అదరదక్షిణ భాగదదేశగళల్లిఅల్ల. ఈదేశస్థరు మీనచైత్రదల్లి వివాహమాడిదరె శుభకరవహుదు. మత్తు సూర్యను మేషరాశియల్లి ప్రవేశిసువద హొళగాగి వివాహ మాడబహుదు యెందు ఈ మేరె అనేక పూర్వవచనగళిరువదరింద వింధ్యపర్వతద దక్షిణదేశస్థరెల్లరిగూ మీనచైత్రదల్లి వివాహకర్తవ్యవే యెందు తాత్పర్యవు

అనంతర వివాహక్కె నిషిద్ధతిథిగళన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ మాసాంతేదినపంచకేపిత్ర్యతిథౌరిక్తాష్టమీద్వాదశీషష్ఠీవిష్టిషువాదినోత్తరదళే సాయంతనేకుర్మకే । కూసాదావవమూర్ధరాత్రిదినకృత్క్రాంతప్రదోషేషు వామన్వాదౌచయుగాదివర్జదివసేపాణిగ్రహోనిందితః ॥ ॥౨౨॥

టీ॥కృష్ణపక్షద ఏకాదశి మొదలు ౫దినగళల్లియూ,పిత్ర్యదినగళల్లూ, అందరె సాంవత్సరికాది శ్రాద్ధదినగళల్లియూ, రిక్తాతిథిగళల్లియూ, శుక్ల కృష్ణాష్టమిగళు, ద్వాదశిగళు, షష్ఠిగళు, భద్రకరణదినగళు, ఇవుగళల్లియూ, మత్తు, దినద ఉత్తరార్ధదల్లూ, అందరె హగలు ౩నే ఝామదల్లూ, సాయంకాలదల్లూ, అందరె హగలు ౬౦ ఘళిగె మొదలు ౫ ఘళిగెవరిగూ, ప్రాతఃకాలదల్లూ, శుద్ధపాడ్యమియల్లూ, మూరుతిథిగళు కూడిదదినదల్లూ, అర్ధరాత్రియల్లూ, సప్తమీ

ತ್ರಯೋದಶೀ ಈ ತಿಥಿಗಳ ಸಾಯಂಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮನ್ವಾದಿದಿನಗಳಲ್ಲೂ, ಯುಗಾದಿ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ, ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ವರ್ಜ್ಯದಿನಗಳಲ್ಲೂ, ವಿವಾಹಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು. * * *

ತರುವಾಯ ವಿವಾಹ ವಾರನಕ್ಷತ್ರಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. * * * *

ಮೂ ॥ ಶುಕ್ರಾರ್ಕ್ಯೇಂದುಜವಾಸರೇಷುಶುಭದೋಮಂದಾರ್ಕಯೋ
ರ್ಮಧ್ಯಮಸ್ಸೋದ್ವಾಹಃಕುಜವಾಸರೇನಿಧನದಸ್ಸೋಮೇ ನಪತ್ನೀ
ಪತಿಃ । ರೇವತ್ಯುತ್ತರರೋಹಿಣೀಕರಪಿತೃಸ್ವಾತೀಂದುಮಿತ್ರಾನುರೆ
ಶಾಪೈಃಸನ್ವಿತಪಾಪವೇಧರಹಿತೇಬಾಣಗ್ರಹಶ್ಶೋಭನಃ ॥ ॥೫೪॥

ಟೀ ॥ ವಿವಾಹವು ಶುಕ್ರ, ಗುರು, ಬುಧವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭಕರವು. ಶನಿ, ಭಾನುವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮವು. ಅಂಗಾರಕವಾರದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುಕರವು. ಸೋಮವಾರದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ವಿವಾಹವನ್ನುಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ರೋಹಿಣಿ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಮಘಾ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಹಸ್ತ, ಸ್ವಾತೀ, ಅನೂರಾಧಾ, ಮೂಲ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ರೇವತೀ, ಈ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೊಳು ಪಾಪಗ್ರಹ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. * * * * * *

ಅನಂತರವಿವಾಹವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತರನಿಷಿದ್ಧಗಳನ್ನುಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಆರ್ದ್ರಾದ್ಯಂವನಿಲಾಂತಭುಕ್ತು ದಶಕೇಸೂರ್ಯಸ್ಥಿತೇವಾಗು
ರಾಸಿಂಹಸ್ಥೇಪೃಥವಾತೇದಂಶಕಗತೇಪೂರ್ವೇದಳೇಪಾರಿಘೇ । ಉದ್ವಾ
ಹೋನಶುಭಸ್ವಜನ್ಮನಿಧನೇಮಾಸೇಚರಾಂಶೌಗ್ರಹೇದಂಪತ್ಯೋ ರಪಿಜ
ನ್ಮಕರ್ಮನಿಧನಾದ್ಯೃತೇಷುಸಪ್ತಸ್ವಪಿ ॥ ॥೫೫॥

ಟೀ ॥ ಸೂರ್ಯನುಆರ್ದ್ರೆಮೊದಲುಸ್ವಾತಿವರಿಗೆ ೧೦ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯಿರುವಾಗಲೂ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಸಿಂಹರಾಶಿಯಲ್ಲಾದರೂ, ಸಿಂಹಾಂಶದಲ್ಲಾದರೂ ಯಿರುವಾಗಲೂ, ಪರಿಘಯೋಗದಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಾದರೂ, ಜನ್ಮಮಾಸದಲ್ಲಿಅಂದರೆ ತಾನುಹುಟ್ಟಿದದಿನಮೊದಲು ೩೦ ದಿನಗಳವರಿಗೂ, ಜನ್ಮಮಾಸಕ್ಕೆ ೮ ನೇಲಗ್ನದಲ್ಲೂ, ಮೇಲೆ ೩೫ ನೇಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಜನ್ಮಕ

ರ್ವಾದಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ವಿವಾಹವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಸಿಂಹರಾಶಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ವಿವಾಹಮಾಡಕೂಡದೆಂಬ ನಿಷೇಧವು ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಉತ್ತರ ದೇಶದವರಿಗೆಯೇ ಹೊರ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದವರಿಗೆ ಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. * *

ಅನಂತರ ಗುರು, ಶುಕ್ರ, ಚಂದ್ರರಿಗೆ ಫಲಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ವೃದ್ಧತ್ವ, ಬಾಲತ್ವ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. * *

ಮೂ ॥ ಶುಕ್ರಶ್ಶಕ್ರದಿಗುದ್ಗತಸ್ತ್ರಿದಿವಸೈರ್ಬಾಲೋದಶಾಹಃಪರೇಪಕ್ಷೇವೃ
ದ್ಧಇತಿಕ್ರಮಾದ್ದಶದಿನೇಪಂಚಾಹಮೇವಾಥವಾ। ಪಕ್ಷೇಚೋಭಯತೋಗು
ರುಃಪರಮತಂಶುಕ್ರೇಜ್ಯಯೋಸ್ತದ್ವಯೇಪಂಚಾಹಂತುದಿನತ್ರಯೇರ್ದ್ಧದಿ
ವಸೇನ್ದ್ವೃದ್ಧಶ್ಶಿಶುಸ್ಸ್ಯಾದ್ವಿಧೌ॥ * * ॥೫೬॥

ಟೀ ॥ ಶುಕ್ರನು ಮೂಡಲ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯುದಯಿಸಿದ ತರುವಾಯ ೩ ದಿನಗಳವರಿಗೂ ಬಾಲನು. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಯುದಯಿಸಿದ ೧೦ ದಿನಗಳವರಿಗೂ ಬಾಲನು. ಮೂಡಲಕಡೆ ಅಸ್ತಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೫ ದಿನಗಳು ವೃದ್ಧನು. ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ೧೦ ದಿನ ವೃದ್ಧನು. ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ೫ ದಿನ ವೃದ್ಧನು. ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಉದಯಿಸಿದ ತರುವಾಯವೂ ಅಸ್ತಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿಯೂ ೧೫ ದಿವಸ ಬಾಲನೂ ವೃದ್ಧನೂ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೂ ಗುರುಶುಕ್ರರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಉದಯಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಅಸ್ತಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೂ, ಐದ್ಯೇಳು ದಿನಗಳು ಬಾಲತ್ವವೂ, ವೃದ್ಧತ್ವವೂ ಯೆಂದು ಕೆಲವರ ಮತವು. ಚಂದ್ರನು ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ದ್ವಾದಶಿ ಮೊದಲು ಘಳಿಗೆಯಿಂದ ಆ ಚತುರ್ದಶಿ ಅಂತ್ಯ ಘಳಿಗೆವರಿಗೂ ವೃದ್ಧನು. ತರುವಾಯ ಶುದ್ಧ ಪಾಡ್ಯಮಿಯ ಅಂತ್ಯ ಘಳಿಗೆಯಿಂದ ದ್ವಿತೀಯೆಯ ಅಂತ್ಯಘಳಿಗೆಯ ವರಿಗೂ ೩೦ ಘಳಿಗೆ ಬಾಲನು. ಇಲ್ಲಿ ಚತುರ್ದಶಿಯ ಅಂತ್ಯಘಳಿಗೆ ಮೊದಲು, ಶುದ್ಧ ಪಾಡ್ಯಮಿಯ ಅಂತ್ಯಘಳಿಗೆಯ ಪರ್ಯಂತ ೨ ದಿನ ಚಂದ್ರ, ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಯೇಕ ರಾಶಿಗತನಾಗಿ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. * * *

అనంతర గురు శుక్ర చంద్రర బాలత్వ వృద్ధత్వగళ ఫ
లగళన్ను తిళిసుత్తానె. * * *

మూ ॥ శుక్రార్యేందుషు బాస్తగేషు నిధనం ప్రాప్నోతి శీఘ్రం
వరో బాలేషు వ్యభిచారిణీ చ యువతిర్వృద్ధేషు సత్పుత్రీషు ।
కన్యా మృత్యుగతా వివాహసమయే ప్రాక్త్యోవ్రతే వా భవే త్సీ
మంతం సువనం విన్యైవ న శుభం సర్వేషు కర్మస్వపి॥ ॥೫೭॥

టీ ॥ వివాహకాలదొళు శుక్ర, గురు, చంద్రరు, ఈ గ్రహగళూ
అస్తంగతరాగి యిద్దరె, మదవణిగను శీఘ్రవాగి మరణవన్ను హొం
దుత్తానె. ఈ గ్రహగళు బాలరాగిద్దరె, ఆ కన్యెయు వ్యభిచారిణియా
గుత్తాళె. ఇవరు వృద్ధరాగిద్దరె, కన్యెయు మృతళాగుత్తాళె. ఉపన
యన కాలదల్లూ ఈ గ్రహగళు హీగిద్దరే హుడుగను వ్రాత్య శర్మహీ
ననాగుత్తానె. ఇల్లి పుంసవన సీమంతగళెంబ ఎరడు కర్మగళూ మాస
నియమవుళ్ళవాద్దరింద అవుగళల్లి ఇల్లి హేళల్పట్ట బాలత్వ వృద్ధత్వా
దిదోషగళిల్ల, మిక్క శుభ కార్యగళెల్లకూ ఈ దోషగళు త్యా
జ్యగళే యెందు భావవు. ముఖ్యవాగి మాసనియమగళుళ్ళ శుభకా
ర్యగళల్లి ఈ దోషగళు గణిసతక్కవల్ల. మత్తు వింధ్యపర్వతద దక్షిణ
దేశస్థరిగె గురు, శుక్రర, బాలత్వ వృద్ధత్వగళల్లి ౩ దినగళన్ను
బిట్టు కడమె దినగళల్లి శుభకర్మగళు ఆచరిసతక్కవెంబదాగి కెలవ
ర అభిప్రాయవు. * * *

అనంతర తృజ్యేష్ఠవెంబ దోషద స్వరూపవన్ను తిళు
విసి అల్లి వివాహనిషేధవన్ను మాడుత్తానె. *

మూ ॥ జ్యేష్ఠేమాసి కరగ్రహో న శుభకృజ్జ్యేష్ఠాంగనాపుత్ర
యోః జ్యేష్ఠే మాస్యపి జాతయోర్ద్వయదివా జ్యేష్ఠోడు సంభూ
తయోః । దంపత్యోర్యదిమే న తేన పథినా జ్యేష్ఠాత్రయం చా
స్తి చేత్ త్రిజ్యేష్ఠాహ్వయ దోషదో ఽతి సతతం నాప్యేకమన్యత్ర
భద్రద్వయే॥ * * ॥೫೮॥

టీ॥కృజ్యేష్ఠవందరే, జ్యేష్ఠమాస ౧, జ్యేష్ఠపుత్రను ౧, జ్యేష్ఠపుత్రి ౧, ఈ ౩ శేరిదవివాహవు శుభకరవల్లవు. వస్తుతః జ్యేష్ఠమాసదల్లి, జ్యేష్ఠానక్షత్రదల్లి, హుట్టిదహెణ్ణుగండుగళవివాహవూ, కృజ్యేష్ఠదోషదిం దనిషిద్ధవు. హాగెజ్యేష్ఠమాసదల్లిహుట్టిదగండుహెణ్ణుగళిగూ, జ్యేష్ఠమాసదల్లి మదివెశుభకరవల్ల. ఇల్లివిశేషవేనందరే, కృజ్యేష్ఠదోషవల్లదిద్దరూ, ప్రథమగర్భదల్లిహుట్టిదస్త్రీపురుషరిగూ వివాహవుశుభకరవల్లవెందు తాత్పర్యవు. ఆదరె అంతావరిగూ మాసాధిపతిగళిగె మిత్రత్వవు, అవరుగళిగె రాశిమిత్రత్వవాగలియుంటాదరె, వివాహవుశుభకరవేయెంబదాగిమన్వాదిఋషిగళ అభిప్రాయవవెందు భావవు.

అనంతరవివాహదల్లిగురుఫలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥వధ్వా ద్వాదశరంధ్రజన్మసుగురుర్వైధవ్యదస్స్యాత్ స్త్రియ
షట్సంస్థస్త్రీతియకృష్టుతుర్థ దశమస్థానస్థితో దుఃఖకృత్ । ఆ
వశ్యంబలమార్య సూర్యశశినాం భానాంవివాహేష్వమోర్దుష్ట
స్థానగతాఅమీతువిహితా స్తేషాంతుపూజాదినా॥ ॥౫౯॥

టీ॥వివాహకాలదల్లికన్యయజన్మరాశియల్లాదరూఅదక్కె ౮-౧౨నే స్థానగళల్లియిరువంతాగురువు వైధవ్యవన్నుమాడుత్తానె. ౩—౬ఈ స్థానగళల్లిఇరువగురువుఆహెంణిగె నాశవన్నుంటుమాడుత్తానె. ౪-౧౦ ఈస్థానగళల్లిద్దరెగండుహెణ్ణు ఇబ్బరిగూదుఃఖవన్ను కొడుత్తానె. ఇతర స్థానగళల్లిఅందరె ౨—౫—౭—౯—౧౧ ఇవుగళల్లిరువంతా గురువు శుభకరనాగుత్తానెంబువదుస్పష్టవాగుత్తదె. ఇదూఅల్లదెవివాహదల్లి దంపతిగళిగెగురు, సూర్య, చంద్ర, ఇవరుగళబలవు, తారాబలవు, ఇవుగళన్నుచెన్నాగి నోడిమాడబేకు. ఒందువేళెయి వరుగళుఅనిష్ట స్థానగళల్లిద్దరెఅవరవరిగె తక్క జపహోమపూజెగళింద అవరన్నుసంతుష్టరన్నుమాడిసితెసువాయ వివాహవన్ను మాడిదరె శుభఫలవుంటాగుత్తదెందుభావవు॥

నవిలు. ఏవంబు దంపతిగళ జన్మనక్షత్రగళిరడకూ ఒందేపక్షియు అధిపతియాగిద్దరె అవరిగెయావాగ్యూ ప్రీతియు, స్నేహవు సహ స్థిరవాగిరువు. బేరెబేరెపక్షిగళాగిద్దరె కలహవే యుంటాగుత్తలిరువదు. ఇదేపక్షికూటవెంబువదు. * * *

అనంతర రజ్జుకూటవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ లింగానితి త్రితయానితానివిలిఖేద్రేఖాశ్చతస్రోగ్రతా
స్తిర్యక్తత్రివిలింగరజ్జురితితద్వాయవ్యకోణాదితః । దస్రా
దికత్రిమశః ప్రదక్షిణవిధౌతిర్యగ్విరేఖాంగతేదంపత్యోర్యదిజన్మ
భేపరిణయేస్యాత్తాంసువ్యైరపత్రిదే ॥ * ॥౧౩౧॥

టీ ॥ లింగాకారగళాగి మూరు రేఖెగళన్ను బరదు, అవుగళ మేలె నాల్కు అడ్డవాగిరేఖెగళన్ను బరదు, అవుగళల్లి వాయవ్య కోణమొదలాగి, ప్రదక్షిణవాగి అశ్విన్యాది ౨౭ నక్షత్రగళన్ను బరియబేకు, ఆగ దంపతిగళ జన్మనక్షత్రగళెరడూ ఒందే అడ్డరేఖెయమేలె బందరె ఇబ్బరిగూ కలహవే ఉంటాగుతిరువదెందు భావవు. ఇదే లింగరజ్జువెంబువదు. * *

ఎరడు శ్లోకగళింద యోగినీవర్గవన్ను హేళుత్తానె. * * *

మూ ॥ బ్రహ్మాణీచకుమారశక్తిరథసావారాహశక్తిఃక్రమా
త్సిద్ధాసాప్యథవైష్ణవీతదను సామాహేంద్రశక్తిస్తతః । చా
ముండీచమహేశ్వరీతదనుసా ప్రశీఘ్రాష్టదిక్షక్తయోరుత్పత్తి
స్థితినాశనిచగదితాఃన్యుర్దేకుభూతాఇతి॥ ॥౧౩౨॥

టీ ॥ పూర్వదిక్కుమొదలు ఈశాన్యదిక్కువరిగూ ఎంటుదిక్కుగళల్లియూ జగత్కారణభూతరాద ఎంటుశక్తిగళిరుత్తారె. హ్యాగందరె,—పూర్వదిక్కినల్లి బ్రాహ్మీ, ఆగ్నేయదల్లి కౌమారీ, దక్షిణదల్లి వారాహీ, నైరుతియల్లి సిద్ధా, పశ్చిమదల్లి వైష్ణవీ, వాయవ్యదల్లి మాహేంద్రీ, ఉత్తరదల్లి చాముండీ, ఈశాన్యదల్లి

మాహేశ్వరీ, ఈ మేరె ౮ దిక్కుగళల్లియూ ౮ శక్తిగళిరుత్తారె.

ఇవుగళ ప్రయోజనవేనందరె.

మూ ॥ బ్రాహ్మ్యాద్యష్టసుయోగినీష్వపి భవేదిక్త్రికభంద
ప్రతశ్చైష్టంభ త్రితయంసజాతిరివతత్ర్వాగాదిసంస్థాస్వపి । దం
పత్యోరపిజన్మభేపరిణయేయద్యేకవర్గంగతేప్రీతిఃస్యాత్క
లహోన్యథాతదుభయోస్స్యాదష్టశక్తివర్గస్త్వయమ్॥ ౧౨౨ ॥

టీ ॥ మూడలదిక్కుమొదలు ఈశాన్యదవరిగూ అశ్వినీమొదలాగి ౨౭ నక్షత్రగళన్ను మూరావృత్తియాగి బరదరె ౨౮ నక్షత్రగళాగుత్తవె, మిక్క మూరునక్షత్రగళన్ను పూర్వ, ఆగ్నేయ, దక్షిణదిక్కుగళల్లి బరియబేకు. హాగెబరదరే, మూడలదిక్కినల్లి అశ్వినీ, ఆశ్రేషా, అనూరాధా, పూర్వాభాద్రా, ౪ (బ్రహ్మాణీ), ఆగ్నేయదల్లి భరణీ, మఖా, జ్యేష్ఠా, ఉత్తరాభాద్రా, ౪ (కౌమారీ), దక్షిణదల్లి కృత్తికా, ఉత్తరఫల్గునీ, మూల, రేవతీ, ౪ (వారాహీ), నైరుఋత్యదల్లి రోహిణీ, ఉత్తరఫల్గునీ, పూర్వాషాఢా ౩ (సిద్ధా), పశ్చిమదల్లి మృగశీర్ష, హస్త, ఉత్తరంభా, ౩ (వైష్ణవీ), వాయవ్యదల్లి ఆర్ద్రా, చిత్రా, శ్రవణ, ౩ (మాహేంద్రీ), ఉత్తరదల్లి పునర్వసు, స్వాతీ, ధనిష్ఠా, ౩ (చాముండా), ఈశాన్యదల్లి పుష్య, విశాఖా, శతభిషక్, ౩ (మాహేశ్వరీ), ఈమేరెఅష్టదిక్కుగళిగూ నక్షత్రగళన్నూ శక్తిగళన్నూ తిళియబేకు. ఇల్లి స్త్రీపురుషర నక్షత్రగళెరడూ ఒందేశక్తిగె సంబంధపట్టిద్దాగి యిద్దరె దంపతిగళిగె పరస్పర ప్రీతియుంటాగువదు, హాగిల్లదె ప్రత్యేక శక్తిగళిగె సంబంధపట్టిద్దరె కలహకరవాగువదు. *

అనంతర నక్షత్ర లింగవర్గవన్ను హేళుత్తానె. *

మూ ॥ విశ్వాశ్రేషచతుష్టయోదకవసుస్థాణ్వంత్యాశ్రక్రాంతక
త్వష్ట్రాదిత్రితయాభిధాఃపరిణయేస్త్రీలింగతారాస్త్విమాః ।
తారాస్సుశ్చనపుంసకాశ్శతభిషఙ్మూలేందవజ్ఞాపరాఃపుంతా

ರಾಸ್ತ್ವಶುಭಾನ್ಯಲಿಂಗಜನಿತಾಪ್ರೀತಿಃಸ್ವಲಿಂಗತಃ ೭೦ ॥೧೨೮॥

ಟೀ ॥ ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಆಶ್ರೇಷಾ, ಮಖಾ, ಪೂರ್ವಫಲ್ಗುನೀ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಆರ್ದ್ರಾ, ರೇವತೀ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಭರಣೀ, ಚಿತ್ರಾ, ಸ್ವಾತೀ, ವಿಶಾಖಾ, ಈ ೧೪ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಶತಭಿಷಕ್, ಮೂಲ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಈ ೩ ನಪುಂಸಕ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು. ಅಶ್ವಿನೀ, ಕೃತ್ತಿಕಾ, ರೋಹಿಣೀ, ಪುನರ್ವಸು, ಪುಷ್ಯ, ಹಸ್ತ, ಅನೂರಾಧಾ, ಶ್ರವಣ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಈ ೧೦ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ ಲಿಂಗಗಳಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಶುಭಕರವಾಗಿರುವುದು. ಬೇರೆಬೇರೇ ಲಿಂಗಗಳಾದರೆ ಅಶುಭಕರವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು. * * * *

ಅನಂತರ ಭೂತವರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಭೂವಾರ್ಯಗ್ನಿಮರುನ್ನಭಾಂಸಿಭಮುಖಾಭೂತಾನಿಪಂಚ
ಕ್ರಮಾತ್ತೇಷಾಂಬಾಣರಸರ್ತುಮಾರ್ಗಣಶರಾದಸ್ರಾದಿಭೂಮ್ಯಾದ್ಯ
ಪಿ। ಏಕಸ್ಯೋಡುಜಲೇಭವೇದಪರಭಂವಹ್ನ್ಯಾಭವೇಚ್ಚೇತ್ತಯೋರ್ಮೃ
ತ್ಯುಸ್ಸ್ಯಾದಪರೇಶುಭಾಃಪರಿಣಯೇ ಭೂತಾಖ್ಯವರ್ಗಸ್ತ್ವಯಂ॥

ಟೀ ॥ ಪೃಥಿವಿಮೊದಲಾದ ಪಂಚಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಿನೀಮೊದಲು ೫ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಪೃಥಿವೀ ಭೂತಕ್ಕೂ, ಆರ್ದ್ರಾ ಮೊದಲು ೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಅಪ್ಪು—ಜಲಭೂತಕ್ಕೂ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ ಮೊದಲು ೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ತೇಜಸ್ಸಿಗೂ, ಜ್ಯೇಷ್ಠೆ ಮೊದಲಾಗಿ ೫ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ವಾಯುವಿಗೂ, ಧನಿಷ್ಠೆ ಮೊದಲಾಗಿ ೫ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಆಕಾಶಕ್ಕೂ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈಮೇರೆ ಸೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳೊಳಗೆ ಒಬ್ಬರನಕ್ಷತ್ರವು ಜಲಭೂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಆರ್ದ್ರಾದಿ ೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರನಕ್ಷತ್ರವು ತೇಜೋಭೂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ ಮೊದಲು ೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದ್ದರೆ ವಿವಾಹವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮೃತ್ಯುಕರವಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇತರಭೂತವರ್ಗಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶುಭಕರಗಳು. * * * * *

ಮೂ || ಇಂದ್ರಾಗ್ನೇಯಮಆಸುಗಶ್ಚ ವರುಣೋ ವಾಯುಃ ಕುಬೇರಶ್ಶಿ
ವಃ ಪ್ರಾಗಾದಿಪ್ರಭವೋದಿನಾದಿತಿಥಯೋಷ್ಟ್ಯೈಕ್ತ್ರೈಕಶಃ ಷೋಡಶ । ನಾ
ಸತ್ಯಾದಿಕಮೇಕಮೇಕಮುಡುತಶ್ಚಿಷ್ಟತ್ರಯಂ ಪೂರ್ವವತ್ಸೂರ್ಯಾದ್ಯಷ್ಟ
ಖಗಾಶ್ಚ ಕೇತುರಹಿತಾಃ ಪ್ರಾಗಾದಿಷು ಸ್ಥಾಪಿತಾಃ || ||೧೩೫||

ಅನಂತರ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಚಂದ್ರಯೋಗವರ್ಗವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * *

ಟೀ || ಮೂಡಲದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇಂದ್ರನು, ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಯು, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಯಮನು, ನಿಋಋತಿಗೆ ರಾಕ್ಷಸನು, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ವರುಣನು, ವಾಯವ್ಯಕ್ಕೆ ವಾಯುವು, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕುಬೇರನು, ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಶಿವನು, ಈ ಮೇರೆ ಯೆಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳೆಂಟು ಮಂದಿ ಅಧಿಪತಿಗಳು. ಈ ಮೇರಿಗೆ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಪಾಡ್ಯಮಿ ಮೊದಲು ೧೫ ತಿಥಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕು ಮೊದಲು ಎರಡಾವೃತ್ತಿ ಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಶ್ವಿನೀಮೊದಲು ೮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕು ಮೊದಲು ಮೂರಾವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ೨೪ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಮಿಕ್ಕ ೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಮೂಡಲದಿಕ್ಕು ಮೊದಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕೇತುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ೮ ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸೂರ್ಯಾದಿ ಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಮೇರೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದೇವತೆ ಇಂದ್ರನು, ತಿಥಿಗಳು ಶುಕ್ಲ ಪಾಡ್ಯಮಿ, ನವಮಿ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಅಶ್ವಿನೀ, ಆಶ್ಲೇಷಾ, ಅನೂರಾಧಾ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ಗ್ರಹವು ಸೂರ್ಯನು. ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕಿಗೆ ದೇವತೆ ಅಗ್ನಿಯು, ತಿಥಿ ೨—೧೦ ಗಳು, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಭರಣೀ, ಮಘಾ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಗ್ರಹವು ಚಂದ್ರನು. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ದೇವತೆ ಯಮನು, ತಿಥಿಗಳು ೩—೧೧, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕೃತ್ತಿಕಾ, ಪೂರ್ವಫಲ್ಗುನೀ, ಮೂಲ, ರೇವತೀ, ಗ್ರಹವು ಕುಜನು. ನಿಋಋತಿಗೆ ದೇವತೆ ನಿಋಋತಿಯು, ತಿಥಿಗಳು ೪—೧೨, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ರೋಹಿಣೀ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಗ್ರಹವು ಬುಧನು. ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ದೇವತೆ ವರುಣನು, ತಿಥಿಗಳು ೫—೧೩, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಹಸ್ತ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಗ್ರಹ

ಗುರುವು. ವಾಯವ್ಯಕ್ಕೆ ದೇವತೆ ವಾಯುವು, ತಿಥಿಗಳು ೬—೧೪, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಆರ್ದ್ರಾ, ಚಿತ್ರಾ, ಶ್ರವಣ, ಗ್ರಹವು ಶುಕ್ರನು. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ದೇವತೆ ಕುಬೇರನು, ತಿಥಿಗಳು ೭—೧೫, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಪುನರ್ವಸು, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಸ್ವಾತೀ, ಗ್ರಹವು ಶನಿಯು. ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ದೇವತೆ ಶಿವನು, ತಿಥಿಗಳು ೮—೩೦, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಪುಷ್ಯ, ವಿಶಾಖಾ, ಶತಭಿಷಕ್, ಗ್ರಹವು ರಾಹುವು. ಈ ಮೇರೆ ತಿಳಿಯ ತಕ್ಕದ್ದು * * *

ಮೂ॥ ದಂಪತ್ಯೋರಪಿಜನ್ಮಧಿಷ್ಣ್ಯವಶತೋಜ್ಞಾತ್ವಾಚ ತಾಂತಾಂದಿ
ಶಂತತ್ರಸ್ಥೋಡುಪತಿಗ್ರಹೇಂದ್ರತಿಥಿದಿಜ್ಞಾನ್ನಾಥಾರಿಸಾಮ್ಯೇಷ್ಟತಾಮ್ । ತೇ
ಷಾಂಮೈತ್ರ ವಶಾಜ್ಞಮೈತ್ರಮುಭಯೋಸ್ಸಾಮ್ಯೇಸಮತ್ವಂತಥಾಶ
ತ್ರುತ್ವೇಯದಿಶತ್ರುತೈವಶತಭೃದ್ಯೋಗಾಖ್ಯವರ್ಗಸ್ತ್ವಯಮ್॥೧೩೭॥

ಟೀ॥ ವರನನಕ್ಷತ್ರವು ಯಾವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯಿದೆಯೋ ಆದಿಕ್ಕಿಗೂ, ಅಲ್ಲಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೂ, ತಿಥಿಗಳಿಗೂ, ಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಅಧಿಪತಿಗಳಾವರೋ ಅವರಿಗೂ, ಸ್ತ್ರೀಯನಕ್ಷತ್ರ ಯಾವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆಯೋ ಆದಿಕ್ಕಿಗೂ, ಅಲ್ಲಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೂ, ತಿಥಿಗಳಿಗೂ, ಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಅಧಿಪತಿಗಳಾವರೋ ಅವರಿಗೂ ಪರಸ್ಪರಮಿತ್ರತ್ವವಿದ್ದರೆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಿತ್ರತ್ವವುಂಟಾಗಿರುವದು, ಅವರುಸಮರಾಗಿದ್ದರೆ ಯಿವರೂಸಮರಾಗಿ ಯಿರುವರು, ಅವರಿಗೆ ಶತ್ರುತ್ವವಿದ್ದರೆ ಯಿವರೂ ಪರಸ್ಪರ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿಯಿರುವರು. ಇದೇ ಚಂದ್ರಯೋಗವೆಂಬವರ್ಗ ವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. * * * *

ತರುವಾಯ ಗೋತ್ರ ವರ್ಗವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಗೋತ್ರೇಶಾಃ ಕ್ರಮಶೋಮರೀಚಿಭಗವಾನತ್ರಿರ್ವಸಿಷ್ಠೋಂಗಿ
ರಾಃಪೌಲಸ್ತ್ಯಃಪುಲಹಃಕ್ರತುಃಪರಿಣಯೇಚತ್ವಾರಿಚತ್ವಾರಿಚ । ದ
ಸ್ರಾದೀನ್ಯಪಿಸಾಭಿಜಿಂತಿಕಲಹಸ್ಸ್ಯಾದೇಕಗೋತ್ರಂಗತೇ ದಂಪತ್ಯೋ
ರ್ಯದಿಜನ್ಮಭೇಚಸತತಂಗೋತ್ರಾಖ್ಯವರ್ಗಸ್ತ್ವಯಮ್॥ ॥೧೩೮॥

ಟೀ॥ ಮರೀಚಿ, ಅತ್ರಿ, ವಸಿಷ್ಠ, ಆಂಗೀರಸ್ಸು, ಪೌಲಸ್ತ್ಯ, ಪುಲಹ, ಕ್ರತು ಈ ೭ ಋಷಿಗಳು ಗೋತ್ರಾಧಿಪತಿಗಳು, ಇವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಶ್ವಿನೀಮೊದಲು ಅಭಿಜಿತ್ ಸಹಿತವಾಗಿ ೨೮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ತರಮೇರೆ ಗಣನೆಮಾಡಿ

ದರೆ ಮರೀಚಿಗೆ ಅಶ್ವಿನೀ, ಭರಣೀ, ಕೃತ್ತಿಕಾ, ರೋಹಿಣೀ, ಅತ್ರಿಗೆ ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಆರ್ದ್ರಾ, ಪುನರ್ವಸು, ಪುಷ್ಯ, ವಸಿಷ್ಠಗೆ ಆಶ್ಲೇಷಾ, ಮಖಾ, ಪೂರ್ವಫಲ್ಗುನೀ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಅಂಗೀರಸ್ಸಿಗೆ ಹಸ್ತ, ಚಿತ್ರಾ, ಸ್ವಾತೀ, ವಿಶಾಖಾ, ಪುಲಸ್ತ್ಯಗೆ ಅನೂರಾಧಾ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಮೂಲ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಪುಲಹಗೆ ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಅಭಿಜಿತ್, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಕ್ರತುಗೆ ಶತಭಿಷಕ್, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ರೇವತೀ, ಈಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಶ್ವಿನೀ ಮೊದಲು ನಾಲ್ಕು-ನಾಲ್ಕು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮರೀಚಿ ಮೊದಲು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಋಷಿಗೋತ್ರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ವಿವಾಹವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿರಡೂ ಒಂದೇ ಗೋತ್ರಗಳಾದರೆ ಅವರಿಗೆಯಾವಾಗ್ಯೂ ಕಲಹವೇಯಾಗುವದು. ಬೇರೆಬೇರೆ ಗೋತ್ರಗಳಾದರೆ ಮಿತ್ರತ್ವವಾಗುವದು, ಇದೇ ಗೋತ್ರವರ್ಗವು. * * * * *

ಈಮೇಲೆ ಯಿಪ್ಪತ್ತುವರ್ಗಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಈಗಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿವರ್ಣಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಗಳಾಗಿರುವ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * * * *

ಮೂ ॥ ವರ್ಗಾಣಾಮಪಿವಿಂಶತೇಃ ಪರಿಣಯೇಷ್ವೇಯಾಃಸ್ಫುಟಂಭೂಸು
ರೈರ್ವರ್ಜ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಣಾಂಗ್ರಹಮಿತ್ರತೈ್ರವನಿಯತಾರಾಜ್ಞಾಂಪ್ರಧಾನಂಗ
ಣಃ। ಸ್ತ್ರೀದೂರಂತುವಿಶಾಂಪ್ರಧಾನಮಪರೋಯೋನ್ಯಾಖ್ಯವರ್ಗೋ
ಮಹಾನನ್ಯೇಷಾಂಶುಭದೋಭವೇತ್ ಸ್ಫುಟಮಿದಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ವಿಚಿ
ತ್ಯಂಬುಧೈಃ ॥ * * * ॥೧೨೫॥

ಟೀ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವರ್ಣಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಮಿತ್ರವರ್ಗ ಆವಶ್ಯಕವಾದದು, ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆಗಣವರ್ಗವು ಮುಖ್ಯವಾದದು, ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀದೂರವರ್ಗವು ಆವಶ್ಯಕವಾದದು, ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಯೋನಿಕೂಟವು ಆವಶ್ಯಕವು, ಹಾಗಾದರೆ ಈನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರಹೇಳದೆ ಇತರಗಳಾದ ವರ್ಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೇತಕೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಾರದು, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,—ಮಾಗಧ, ಗೌಡ, ಈದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹೇಂದ್ರಕೂಟವು ಪ್ರಶಸ್ತವು, ಪಾಂಚಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚನಾಡೀಕೂಟವು, ಪಾಂಡ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಡೀಕೂಟ ರಾಶಿಕೂಟಗಳು,

ಮತ್ತೂ ಗ್ರಹ ಮೈತ್ರಿವು ಸಹ, ಚೋಳ, ವಿದೇಹ ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವರ್ಗವು, ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ವಶ್ಯವರ್ಗವು, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವೇಧಾವರ್ಗವು, ಮಾಳವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಜ್ಜುವರ್ಗವು, ಸರ್ವದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಾಶಿಕೂಟ, ಗಣಕೂಟ, ಯೋನಿಕೂಟ, ಗ್ರಹಮೈತ್ರಿಕೂಟ, ಇವುಗಳು ಆವಶ್ಯಕವಾದವುಗಳು. ಹೀಗೆ ಈ ವರ್ಗಗಳು ಆಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಏವಂಚ ವಿವಾಹವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವರ್ಗಗಳು ಅಧಿಕವಾದರೆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷಶುಭವುಂಟೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. * * *

ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಜನ್ಮನಾಮನಕ್ಷತ್ರವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. * *

ಮೂ ॥ ಜನ್ಮರ್ಕ್ಷೇಣವರಸ್ಯಯೋಜ್ಯಮನಿಶಂ ಸ್ತ್ರೀಜನ್ಮಧಿಷ್ಣ್ಯಂ
ಬುಧೈರ್ಜನ್ಮರ್ಕ್ಷಂಪುರುಷಸ್ಯಯೋಜ್ಯಮನಿಶಂ ಸ್ತ್ರೀನಾಮಭೇನಾ
ಥವಾ । ಪುನ್ನಾಮ್ನಾನಕದಾಚನಾ ಪಿಯುವತೇರ್ಜನ್ಮರ್ಕ್ಷ ಯೋ
ಗಃಪುನರ್ದಂಪತ್ಯೋರ್ಯದಿನಾಮಧಿಷ್ಣ್ಯಯುಗಳಂಯದ್ವಾ ಶುಭಂ
ಸ್ಯಾತ್ತಯೋಃ ॥ * * * ॥೧೪೦॥

ಟೀ ॥ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನೇ ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಕೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅಥವಾ ಸ್ತ್ರೀಯನಾಮ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ಪುರುಷನ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಯದ್ವಾ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೂ ಶುಭಪ್ರದವೇ. ಅಷ್ಟೇಹೊರ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಪುರುಷನನಾಮನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಕೂಡಿಸಬಾರದು. *

ಅನಂತರ ಸಂದಿಗ್ಧಗಳಾದ ರಾಶಿನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. *

ಮೂ ॥ ಜಾತಾಯಾಃಪದಮೇಕಮೇವಯುವತೇರ್ಜಾತಸ್ಯಪಾದತ್ರ
ಯಂಪುಂಸಸ್ತ್ವದ್ವಿಷಮಾಂಘ್ರಿಭೇಪರಿಣಯೇಸಂದಿಗ್ಧರಾಶಿರ್ಭವೇತ್ ಪ್ರಾ
ಗ್ವಾರ್ಧಂಪುರುಷಸ್ಯಭೇಸಮಪದೇಜಾತಸ್ಯವಧ್ವಾಃಪುನರ್ಜಾತಾಯಾ

ಅಪರಾರ್ಧಮಾಧ್ಯಮುಭಯೋಸ್ಸಂದಿಗ್ಧಮೃಕ್ಷಂಸ್ವಿದಮ್॥ ೧೪೧॥

ಟೀ ॥ ತ್ರಿಪಾದನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕನ್ಯೆಯ ರಾಶಿಯು ಆನಕ್ಷತ್ರದ ಒಂದುಪಾದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಯಿದ್ದರೂ, ತ್ರಿಪಾನ್ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪುರುಷನರಾಶಿಯು ಆನಕ್ಷತ್ರದ ಮೂರುಪಾದಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಯಿದ್ದರೂ ಶುಭಕರವಾಗುವದು. ಇದೇಸಂದಿಗ್ಧರಾಶಿಯೆಂಬುವದು. ಮತ್ತು ದ್ವಿಪಾನ್ನಕ್ಷತ್ರದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿಹುಟ್ಟಿದಪುರುಷನು ದ್ವಿಪಾನ್ನಕ್ಷತ್ರದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕನ್ಯೆಯು ಸಹ ಶುಭಕರರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಇದೇಸಂದಿಗ್ಧನಕ್ಷತ್ರವೆಂಬುವದು. ಇವುಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಅಶುಭಕರವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ಅನಂತರ ಅಭಿಜಿತ್, ಗೋಧೂಳಿ, ಉಷಃಕಾಲ, ಇವುಗಳನಿರ್ಣಯವನ್ನುಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * *

ಮೂ॥ ಸೂರ್ಯಸ್ಥಾಲಯತಶ್ಚತುರ್ಥಮಭಿಜಿದ್ಯದ್ವಾಮುಹೂರ್ತೋಷ್ಟಮಸ್ಸ್ಯಾತ್ಸರ್ವೇಷ್ವಪಿಮಂಗಳೇಷುಶುಭಕೃದ್ಗೋಧೂಳಿಕಂಸಪ್ತಮಂ ಪ್ರಾತಸ್ಸೂರ್ಯೋದಯತೋಮುಹೂರ್ತಉಷಇತ್ಯಂತದ್ವಯಂಕ್ಷತ್ರಮುಂವೈಶ್ಯಾದೇಃಕರಪೀಡನೇನತುಪರಸ್ಯಾನ್ಯತ್ರತತ್ಪೂರ್ವವತ್ ॥೧೪೨॥

ಟೀ ॥ ಸೂರ್ಯನಿರುವಲಗ್ನಕ್ಕೆ, ಅಂದರೆ ಉದಯಲಗ್ನಕ್ಕೆ ೪ ನೇಲಗ್ನವಾದರೂ, ಅಥವಾ ೮ ನೇಮುಹೂರ್ತವಾದರೂ ಅಭಿಜನ್ಮುಹೂರ್ತವನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ೭ ನೇಲಗ್ನವು ಗೋಧೂಳಿ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ೧ ಮುಹೂರ್ತವು ಉಷಃಕಾಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ಅಭಿಜನ್ಮುಹೂರ್ತವು ಶ್ರೇಷ್ಠವು, ಮಿಕ್ಕೆರಡೂ ಅಶುಭಗಳು. ವೇಶ್ಯಾದಿ ಸಂಕರಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಉಷಃಕಾಲ ಗೋಧೂಳಿ ಯಿವುಗಳು ಮುಖ್ಯಗಳು. * * *

ಈಗಲಗ್ನಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಯಾವತ್ಸ್ವಂದತಿತೋಬನಂಸುಖಕರಂತತ್ಕೋಟಿತಾಗೋಭವೇತ್ತಲಗ್ನೇಶುಭಕಾಲಪವಸತತಂಬ್ರಹ್ಮಾನಜಾನಾತಿತಂ । ಅನ್ಯೇಕಿಂಪುನರೇವಕರ್ತುರಥತತ್ಕಾಲಸ್ಯತೋವಾಶುಭಃಪೂರ್ವಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ಸವೇತ್ಸುಯವಿತತ್ಕ್ಯಾತಿಮಾತ್ರಂಸದಾ॥ ॥೧೪೩॥

ಟೀ ॥ ಸುಖವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿತೆಗಿಯುವ ಕಾಲವು ನಿಮೇಷವನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅದರ ಕೋಟಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದುಭಾಗವೇ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಶುಭಕಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಂತಾಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಲವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನುಸಹ ತಿಳಿಯಲಾರನು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರುಹ್ಯಾಗೆತಿಳಿದಾರು, ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯರಜನ್ಮಾಂತರಪುಣ್ಯ ಪಾಪ ಕರ್ಮಾನುಸಾರಿಯಾಗಿ ಶುಭಾಶುಭ ಲಗ್ನಗಳು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಇದಕ್ಕೆಜ್ಯೋತಿಷ್ಯನು ಸಾಕ್ಷಿಮಾತ್ರನೇಯಲ್ಲದೆ ಲಗ್ನನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನಲ್ಲ. * *

ಅನಂತರ ಮುದ್ರಿಕಾರಂಭ ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ಮುದ್ರಾರಂಭವಿಧೌತ್ರಯೋದಶವಸುಶ್ರೋಣಾತ್ರಿಪೂರ್ವೋ
ತ್ತರಾಬ್ರಾಹ್ಮಾದಿತ್ಯಕೃಶಾನುಶಕ್ರಪವನಾಃ ಪುತ್ರಾರ್ಥದಾಸ್ತಾರ
ಕಾಃ । ವಾರಾಜೀವಕವಿಜ್ಞಮಂದಶಶಿನಾಂಶ್ರೇಷ್ಠಾಅಥಾಶೋಭನಾ
ರಿಕ್ತಾಮಾದಿವಸಾದಿವಿಷ್ಟಿತಿಥಯಃಪಾತೋವಮಾವೈಧೃತಿಃ ॥೧೪೪॥

ಟೀ ॥ ಮುದ್ರಾಪ್ರದಾನವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಧನಿಷ್ಠಾ, ಶ್ರವಣ, ಪೂರ್ವಫಲ್ಗುನೀ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ರೋಹಿಣೀ, ಪುನರ್ವಸು, ಕೃತ್ತಿಕಾ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಸ್ವಾತೀ, ಈ ೧೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ ಪುತ್ರ, ಧನ, ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು, ಗುರು, ಶುಕ್ರ, ಬುಧ, ಶನಿ, ಸೋಮ, ಈ ೫ ವಾರಗಳೂ ಶುಭಕರಗಳು. ರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳು, ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ, ಶುಕ್ಲಪ್ರತಿಪತ್, ಭದ್ರಕರಣತಿಥಿಯು, ಮಹಾಪಾತವು, ಅವಮಾ ದಿನತ್ರಯ, ವೈಧೃತೀಯೋಗವು, ಇವುಅಶುಭಕರಗಳು, ಮಿಕ್ಕತಿಥಿಗಳು ಶುಭಗಳು, ಈಮೇರೆತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. *

ವಿವಾಹಪ್ರಕರಣವು ಸಮಾಪ್ತವು.

ಕಾಲಾಮೃತದೊಳು ತೃತೀಯಬಿಂದುಮುಗಿಯಿತು.

అథచతుర్థబిందు ప్రారంభవు.

ఎరడుశ్లోకగళింద శ్రావణ హోమకాలవన్ను హేళుత్తానె. * * * *

మూ ॥ శ్రావణ్యాంగురుశుక్రయోర్విమలయోః కుర్యాదుపాకర్మకర్తుర్వ్యాఖిలబహ్వృచః శ్రవణభేసింహంగతే భాస్కరే । మాసేకర్కటకేపిమాఘ్యరవితేశాఖేశ్వరాణాంరవేస్సంక్రాంతౌ గ్రహణేనకార్యమథవా తత్పూర్వపద్యాంచరేత్ ॥ * * * * ॥౧౬౫॥

టీ ॥ గురుశుక్రరిగె అస్తంగతత్వ దోషవిల్లదెయిరువాగ శ్రావణ శుద్ధ పౌర్ణమాసియల్లి యజుశ్శాఖాధ్యాయిగళు ఉపాకర్మవన్ను మాడబేకు, ఋక్శాఖాధ్యాయిగళెల్లరూ శ్రవణనక్షత్రదల్లే ఉపాకర్మవన్ను మాడబేకు, అవరిగె పౌర్ణమాసియ నియమవిల్ల. ఎల్లరిగూ సూర్యను సింహరాశియల్లిరువాగలాదరూ కర్కాటకదల్లిరువాగలాదరూ శ్రావణమాసదల్లియుపాకర్మవు, ఆదరె "సింహంగతే భాస్కరే" యెంబువ వచనవు నర్మదెగె ఉత్తరదేశవిషయవు, హ్యాగందరె, సూర్యనుకటకరాశియల్లిరువాగ నర్మదెగె దక్షిణదేశగళల్లి ఉపాకర్మవు, సూర్యను సింహరాశియల్లిరువాగ నర్మదోత్తర దేశదల్లి యుపాకర్మవు మాడతక్కద్దు. మత్తూ, సామవేదాధిపతియు అంగారకను, అధర్వణవేదాధిపతియు బుధను, ఇవరిగె మౌఢ్యాది దోషగళిల్లదె యిరబేకెంబువదు సామశాఖాధ్యాయి అధర్వణ శాఖాధ్యాయిగళ విషయవు. ఋగ్యజుర్వేదగళిగె గురు శుక్రరు అధిపతిగళాదదరింద అవరిగె అస్తంగతత్వ దోషవిల్లదె యిరువాగ ఋగ్వేదిగళిగూయజుర్వేదిగళిగూ ఉపాకర్మా వాగబేకు, ఇంతాలు

ಪಾಕರ್ಮದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಾದರೂ ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣವಾದರೂ ಬಂದರೆ ಆತಿಂಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. * * * *

ಮೂ ॥ ದೋಷೋಯಂಸಮಪವಚೇದನಧಿಕೋನಲ್ಪಕ್ಷಮಾಸದ್ವಯೇ
ತತ್ರಶ್ರಾವಣಮಾಸಪರ್ವವಿಧಿವತ್ಕುರ್ಯಾದುಪಾಕರ್ಮತತ್ । ಕರ್ಮೋ
ತ್ಸರ್ಜನನಾಮಕಂ ತದಪಿವಾ ಪೂರ್ವೋಷಧೀನಾಂತದಾಪ್ರಾಕಟ್ಯಂ
ಯದಿನಾಸ್ತಿಚೇದಥಪರೇಸ್ಮಿನ್ಮಾಸಿನಭಸ್ಯೇತದಾ ॥ ॥ ೧೪೮ ॥

ಟೀ ॥ ಗುರು ಶುಕ್ರರಮೌಢ್ಯ, ಸೂರ್ಯಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಗ್ರಹಣ, ಈ ದೋಷಗಳು ಗೌಣಕಾಲವಾದ ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸದಲ್ಲು ಸಹವಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯಕಾಲವಾದ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಗಸಂಗತಿ ಯಿಂದ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಯೋಗ್ಯಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,—ಉತ್ಸರ್ಜನವೆಂಬಕರ್ಮವು ಪೋಷವು ಸಹ ಪುಷ್ಯಶುದ್ಧ ೧೫ ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅದು ದೋಷಯುಕ್ತವಾದರೆ ಮಾಘಶುದ್ಧ ೧೫ ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೂ ದೋಷಸಹಿತವಾದರೆ ಪುಷ್ಯದಲ್ಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪಯಿರುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೊಳೆಯದೆಯಿದ್ದರೆ ಭಾದ್ರಪದದಲ್ಲಿ ಯುಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಗುರು ಶುಕ್ರ ಮೌಢ್ಯವೆಂಬ ದೋಷವು ಪ್ರಥಮೋಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇಯೋಗ್ಯ ಇತರೋಪಾಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕದಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. *

ಅನಂತರ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಕ್ಷೌರಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ ॥ ನಂದಾಪರ್ವಸುರಿಕ್ತಪಿತ್ರ್ಯಕನಿಶಾಸಂಧ್ಯಾಷ್ಟಮೀಷುವ್ರ
ತಿಭುಕ್ತ್ವಾಮಿತ್ರಮಘೋತ್ತರಾಗ್ನಿದನುಜಪ್ರಾಜೇಶಜನ್ಮೋಡುಷು ।
ಪಾತೇಕರ್ಕಟಕನ್ಯಕಾಘಟಧನುರ್ಮೀನೇಷುಮೃತ್ಯುಪ್ರದಂಕ್ಷೌ
ರಂಭಾನುಜಭೌಮಭಾನುದಿವಸೇಪತ್ನೀಯದಾಗರ್ಭಿಣೀ ॥ ॥೧೪೯॥

ಟೀ ॥ ನಂದಾತಿಥಿಗಳು ೩, ರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳು ೩, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಮೊದಲಾದಪರ್ವ

తిథిగళు,పితృతిథిగళు,రాత్రియు, సాయం ప్రాతః సంధ్యాకాలగళు౨, అష్టమిగళు౨, వ్రతదినగళు, భోజనానంతరవు,మత్తు అనూరాధా, మఖా, ఉత్తరఫల్గునీ, ఉత్తరాషాఢా, ఉత్తరాభాద్రా, కృత్తికా, మూల, రోహిణీ, జన్మనక్షత్ర, వ్యతీపాత మహాపాత, కటక, కన్యా, ధనుస్సు, కుంభ, ఈ మాసగళు, శనీ, కుజ, రవి వారగళు, మత్తు, భార్యె గర్భిణియాగిరువాగ ఆరుతింగళమేలూ, ఇవుగళల్లి క్షౌరకర్మవన్ను మాడిసి కొళ్ళకూడదు, ఇల్లి పితృతిథిగళెందు హేళిదరింద సంవత్సరదొళు అమావాస్యెగళు ౧౨,వైధృతిగళు ౧౩, వ్యతీపాతగళు ౧౩, మహాలయ ౧౬, అష్టకా ౧౨, మన్వాదిగళు ౧౪, యుగాదిగళు ౪, సంక్రాంతిగళు ౧౨, ఇంతా ౯౬ దినగళూ క్షౌరక్కె వర్జ్యగళెందు భావవు. * * *

ఇల్లి క్షౌరయోగ్య కాలవన్ను తిళిసుత్తానె.

మూ ॥ శస్తాహస్తభకుష్యయాదితిగురుశ్రీశత్రయార్యేందవో
జ్యేష్ఠాంత్యోడుభమధ్యమంభశుభకృచ్చంద్రజ్ఞవారాన్వితే ।
రోగాంతేమృతకర్మసుక్రతువిధౌపుణ్యస్థలేశోభనేకారాగా
రవిమోచనేశుభకరంక్షౌరంతువర్జ్యేష్వపి॥ ॥ ౧౪౮ ॥

టీ ॥అశ్వినీ, మృగశీర్ష, పునర్వసు, పుష్య, హస్త, చిత్రా, స్వాతీ, విశాఖా, శ్రవణ, ధనిష్ఠా, శతభిషక్, ఈ ౧౧ నక్షత్రగళూ,మత్తు సోమ బుధవారగళు శ్రేష్ఠగళు, జ్యేష్ఠా, రేవతీ, ఈ ౨ న్నూ మధ్యమగళు, ఇదల్లదె ఆరోగ్యస్నాన, మృతకర్మ, యాగదీక్షా, కాశ్యాది పుణ్యక్షేత్రప్రవేశ, వివాహద పూర్వదిన, కారా గృహనిర్గమన, ఈ కాలగళల్లి నిషిద్ధగళాద తిథ్యాదిగళల్లియూ క్షౌరవు శుభకరవహుదు. * * * *

అనంతర రాజకుమారరిగె చూరికట్టువదక్కెయో
గ్య కాలవన్ను హేళుత్తానె

మూ ॥ బధ్నీయాచ్ఛురికాంచరాజపురుషఃప్రాగేవపాణిగ్ర

ಹಾನ್ಮೌಂಜೀಬಂಧನಭೇಸುರಾನ್ಪಿತೃಗಣಂಸಂಪೂಜ್ಯತಸ್ಮೈದದ್ಯಾತ್।
ಕಟ್ಯಾಂವಾಮತಃಪವಲಕ್ಷಣಯುತಾಂಶೇಷಂವಿವಾಹೋಕ್ತವತ್ತಾರಾ
ಚಂದ್ರಬಲಾನ್ವಿತೇಃಕುಜಗುರುಬ್ರಧ್ನಾಖ್ಯವಾರೇಷ್ವಪಿ ॥ ೧೪೯ ॥

ಟೀ ॥ ಕ್ಷತ್ರಿಯಕುಮಾರನಿಗೆ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಉಪನಯನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಕ್ಷತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಶೇರಿಯೂ, ರವಿ, ಅಂಗಾರಕ, ಗುರುವಾರಗಳೊಳಗೆ ಒಂದು ವಾರದೊಂದಿಗೂ, ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಲಗ್ನಾದಿಗಳೊಂದಿಗೂ, ತಾರಾಚಂದ್ರಬಲದೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟದೇವರುಗಳನ್ನು, ಗುರುಗಳನ್ನು ತಾಯಿತಂದೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಆಯುಧಗೃಹವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಲಕ್ಷಣಪುಳ್ಳ ಛುರಿಕೆಯೆಂಬ ಚೂರಿಯನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರನ ಎಡಗಡೆ ಕಟೀಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. * * * * * *

ಇಲ್ಲಿ ಶ್ಲೋಕದ ಮೂರುಪಾದಗಳಿಂದ ವಿವಾಹದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ
ನೂತನ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. *

ಮೂ ॥ ಷಷ್ಠಾದೌಸಮವಾಸರೇನವವಧೂಸದ್ಮಪ್ರವೇಶಶ್ಶುಭಃಸ್ಯಾ
ದಾಷೋಡಶವಾಸರಾತ್ಪರಿಣಯಾತ್ಪಂಚಾಂಗಶುದ್ಧಿಂವಿನಾ । ಉ
ದ್ವಾಹಾದ್ವ್ಯಸಮಾಬ್ದಪವನಿಯಮಸ್ತ್ವಾಪಂಚಮಾಬ್ದಾತ್ತುಲಾಕನ್ಯಾ
ಕರ್ಕಟಚಾಪಗೋಝಷನೃಯುಕ್ಕುಂಭಾನಿಷೇಕೇಶುಭಾ ॥೧೫೦॥

ಟೀ ॥ ಮದುವೆಯಾದ ಆರನೆದಿನಮೊದಲು ೧೬ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಸಮದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಂಗ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನುನೋಡದೆಯೇ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗೃಹಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ೧೬ ದಿನಗಳು ಕಳದತರುವಾಯ ವಿವಾಹವಾದಸಂವತ್ಸರಮೊದಲು ೫ ಸಂವತ್ಸರಗಳವರೆಗೂ ವಿಷಮಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಶ್ಲೋಕದ ೧ ಪಾದದಿಂದ ನಿಷೇಕಲಗ್ನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ತುಲಾ, ಕನ್ಯಾ, ಕರ್ಕಾಟಕ, ಧನುಸ್ಸು, ಮೀನ, ವೃಷಭ, ಮಿಥುನ, ಈ ೭ ಲಗ್ನಗಳು ನಿಷೇಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಗಳು, * * * * * *

అనంతర నిషేకక్కె యోగ్యగళాద నక్షత్ర వార
గళన్ను హేళుత్తానె. * * *

మూ ॥ దస్రార్కానిలమిత్రమూలవరుణబ్రాహ్మ్యోత్తరాం
త్యాభ్యుత్తాః పూజ్యాః పుష్య పునర్వసూ వసుశశిత్వాష్ట్రా
ర్కా గురూ మధ్యమాః । మధ్యే వా త్రితు పుష్యపవవిఫలాస్తారా
నిషేకేప రామధ్యో భానుజవాసరశ్చ భృగుజజ్ఞార్యేందువారా
శ్శుభాః ॥ * * * * ॥౧౫౮॥

టీ ॥ అశ్వినీ, రోహిణీ, ఉత్తరఫల్గునీ, హస్త, స్వాతీ, అనూరాధా, మూలా, ఉత్తరాషాఢా, శ్రవణ, శతభిషక్, ఉత్తరాభాద్రా, రేవతీ, ఈ ౧౨ నక్షత్రగళు, సోమ, బుధ, గురు, శుక్రవారగళు, ఇవుగళు నిషేకక్కె ముఖ్యగళు. మృగశీర్ష, పునర్వసు, చిత్రా, ధనిష్ఠా ఈ ౪ నక్షత్రగళు, శనివారవు, ఇవుగళు మధ్యమగళు. మిక్క నక్షత్రవారగళు నిషిద్ధగళెందు తిళియబేకు.

మూ ॥ షష్ఠీం పర్వ చతుర్దశీం పితృతిథీం రిక్తార్ధరాత్రాష్టమీం తి
త్వా విష్ట్యవమాదినాదిదినకృత్కాన్ ప్రదోషానపి। మాఘాది
ష్వపి పంచసూదితమహాదోషాన్ పరిత్యజ్య తాన్ త్రావణ్యామ
పి కార్తికేసహసి వా మాసే నిషేకశ్శుభః ॥ ॥ ౧౫౯ ॥

టీ ॥ కృష్ణ శుక్ల షష్ఠిగళు, అమావాస్యాదిపర్వగళు, శుక్ల కృష్ణ చతుర్దశిగళు, పితృతిథిగళు, శ్రాద్ధదినగళు, రిక్తాతిథిగళు, అర్ధరాత్రివు, శుక్లకృష్ణాష్టమిగళు, భద్రకరణవు, అవమదినత్రయవు, శుక్ల ప్రతిపత్, సప్తమీ, త్రయోదశీ, ఇవుగళ ప్రదోషగళు, మాఘాది దోషగళు, ఇవుగళనెల్లా బిట్టు మాఘమాసమొదలు ౬ మాసగళల్లియాదరూ, శ్రావణ, కార్తీక, మార్గశీర్షమాసగళల్లి యాదరూ నిషేకవు శుభకరవాగుదు. * * *

మూ ॥ రేవత్యాదిషు షట్సు భేషు యువతిః పర్యుర్నిషేకప్రియా
దంపత్యోశ్చ పరస్పరం ప్రియమపి స్యాద్ద్వాదశస్వేతభాక్ ।

ಜ್ಯೈಷ್ಠತ್ವಾರ್ದಿನವ್ರೋಷುಪ್ರಿಯತಮೋ ವಧ್ವಾಸ್ಸಿತಾರ್ಕಾರ್ಕಶುಭಾ
ಸ್ಯಾತಾಂಭರ್ತೃರ್ಗೃಹಪ್ರವೇಶಸಮಯೇ ಚೇದ್ವಾಬಲೌ ಪೃಷ್ಠಗೌ ॥

ಟೀ ॥ ನಿಷೇಕವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೇವತಿಮೊದಲು ೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷೇಕವಾದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪುರುಷನಿಗೆ ಕೇವಲ ಇಷ್ಟೆಯಾಗಿರುವಳು. ಆರ್ದ್ರಾ ನಕ್ಷತ್ರ ಮೊದಲು ೧೨ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಾದರೆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮವುಂಟಾಗಿರುವದು. ಜ್ಯೇಷ್ಠೆಮೊದಲು ೯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪುರುಷನು ಅತ್ಯಂತ ಇಷ್ಟನಾಗಿಯಿರುವನು. ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಗೆ ನೂತನಗೃಹ ಪ್ರವೇಶವಾಗುವಾಗಲೂ, ಸೂರ್ಯ ಶುಕ್ರರು ಹಿಂದುಗಡೆಯಾದರೂ ಬಲಗಡೆ ಯಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಶುಭಕರವಾಗುವದು. * * * *

ಅನಂತರ ನೂತನವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. *

ಮೂ ॥ ಶುಗ್ಯಾನ್ನೂತನವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಧೃತಿಂವಿಷ್ಣುತ್ರಯಾರ್ಕ-
ತ್ರಯಂಬ್ರಹ್ಮಾದಿತ್ಯಗುರೂತ್ತರಾದ್ಯಶಶಭೃನ್ಮಿತ್ರಾಂತ್ಯಮೂಲೇ
ಷ್ವಪಿ । ವಾರಾ ವಾರದಿನೇಶಯೋಃಪ್ರತಿಪದಂರಿಕ್ತಾವಮಾವಷ್ಟಮೀನಂ
ದಾವೈಧೃತಿವಿಷ್ಟಿಪಾತಪರಿಘಾರ್ಜಿತ್ವಾಥಮಂದೇಥವಾ ॥ ೧೫೮ ॥

ಟೀ ॥ ವಿಷ್ಣುತ್ರಯವೆಂದರೆ, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಶತಭಿಷಕ್. ಅರ್ಕತ್ರಯವೆಂದರೆ, ಹಸ್ತ, ಚಿತ್ರಾ, ಸ್ವಾತಿಗಳು. ರೋಹಿಣೀ, ಪುನರ್ವಸು, ಪುಷ್ಯ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಮೃಗಶಿರ, ಅನೂರಾಧಾ, ರೇವತೀ, ಮೂಲ, ಈ ೧೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಕುಜ, ರವಿ, ಶನಿ ವಾರಗಳನ್ನು, ಪ್ರತಿಪತ್ತುಗಳು, ೨ ರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳು, ೩ ವೈಧೃತಿ, ಭದ್ರಕರುಣ, ವ್ಯತೀಪಾತ ಮಹಾಪಾತ, ಅವಮದಿನಗಳು ೩, ಅಷ್ಟಮಿಗಳು ೨, ನಂದಾತಿಥಿ ಗಳು ೩, ಪರಿಘಯೋಗವು, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕಾತಿಥಿ ವಾರ ಯೋಗ ಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣ ಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. * * * * * *

ಅನಂತರ ದ್ವಾದಶಲಗ್ನ ಗಳಿಗೂ ಘಟಿಕಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ॥ ಮೇಷಮೀನಗೃಹಚತಸ್ರಲುಭಯೋಸ್ಸಾರ್ಧಚತಸ್ರೋವೃ
ಷಕುಂಭೆ ಘಾದಯುತಾಶ್ಚ ಪಂಚಮಕರಸ್ತ್ರೀಯುಗ್ಮತೌಲೀಘಟ ।
ಸಾರ್ಧಂಪಂಚಸುಳೀರಕೇಸರಿಧನುಃ ಕೀಟೇಷುಚೇನ್ನಾಡಿಕಾಲಗ್ನಾ
ನಾಂಘಟಿಕಾಪ್ರಮಾಣಗಣನಾಜ್ಞೇಯಾಕ್ರಮಾದ್ಬ್ಯಾಸುರೈಃ॥೧೫೫॥

ಟೀ॥ ಮೀನ ಮೇಷ ೨ ಕ್ಕೂ ೪ ಗಳಿಗೆ, ವೃಷಭ ಕುಂಭ ೨ ಕ್ಕೂ ೪½ ಗಳಿಗೆ, ಮಕರ, ಕನ್ಯಾ, ಮಿಥುನ, ತುಲಾ, ಈ ೪ ಕ್ಕೂ ೫¼ ಗಳಿಗೆಗಳು, ಕರ್ಕಾಟಕ, ಸಿಂಹ, ಧನುಸ್ಸು, ವೃಶ್ಚಿಕ, ಈ ೪ ಕ್ಕೂ ೫½ ಗಳಿಗೆಗಳು. ಈ ಮೇರೆ ದ್ವಾದಶಲಗ್ನಗಳಿಗೂ ಘಟಿಕಾಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು. * * * * * *

ಚತುರ್ಥಬಿಂದು ಮುಗಿಯಿತು.

ಕಾಲಾಮೃತದೊಳು ಪಂಚಮಬಿಂದು ಪ್ರಾರಂಭವು.

ಇಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಾಪ್ರಕರಣವು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಮೂ॥ಪ್ರಷ್ಟುರ್ಜಾತಕಮೀಕ್ಷ್ಯತಸ್ಯಗಮನಂಚಾಯುಷ್ಮತಸ್ಸಂವದೇತ್
ಪ್ರಿಷ್ಟಾಪಿಸ್ಫುಟಜಾತಕೋಯದಿಭವೇತ್ತಸ್ಯಾಪಿಕೃಭಾತ್ರಿಕ್ವದೇತ್ ।ತ
ಲ್ಲಗ್ನೇಗ್ರಹದೃಷ್ಟಿಚಾರುಶಕುನ್ಯೈರನ್ಯೈರ್ನಿಮಿತ್ತೈಶ್ಶುಭೈಸ್ತಾರಾ
ಚಂದ್ರಬಲಾನ್ವಿತೋಗ್ರಹಮುಖಂಕೃತ್ವಾಶುಭೇಹ್ನಿವ್ರಜೇತ್ ॥೧೫೬॥

ಟೀ॥ಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲವನ್ನುತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಜಾತಕವನ್ನು ನೋಡಿ, ಮೊದಲು ಅವನ ಆಯುರ್ದಾಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸು ಯಿದ್ದರೆಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಕಾಲನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದುವೇಳೆ ಅವನುನಷ್ಟ ಜಾತಕನಾಗಿತಾನು ಹುಟ್ಟಿದವರ್ಷ ಮಾಸತಿಥಿನಕ್ಷತ್ರ ಲಗ್ನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಅಂತಾವನಿಗೂ ಕೇವಲಕಷ್ಟದಿಂದವಿಚಾರಿಸಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗೆಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತನು ತಾರಾಬಲ ಚಂದ್ರಬಲ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ನವಗ್ರಹ

ಹೋಮವನ್ನು ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿ ಯಾತ್ರಾಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಶುಭಗ್ರಹ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ ಶುಭಶಕುನಗಳೊಂದಿಗೂ ಮಂಗಳ ಗೀತವಾದ್ಯ ಗಳೊಂದಿಗೂ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. * *

ಅನಂತರ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಯಾತ್ರಾಪ್ರಶ್ನ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * * *

ಮೂ ॥ ಷಷ್ಠಾಷ್ಟವ್ಯಯಗಶ್ಶಶೀ ಶುಭಖಗೈರ್ನ ಪ್ರೇಕ್ಷಿತೋ ಭಂಗಕೃತ್
ಕ್ರೂರೋ ಲಗ್ನಗತೋಷ್ಟಗೋ ವ್ಯಶುಭಕೃತ್ತತ್ಪ್ರಶ್ನಲಗ್ನಾನ್ವಿತೇ।
ಏಕೋ ಲಗ್ನಗತಶ್ಶುಭಸ್ತು ಧನದೋ ದ್ವೌ ಲಗ್ನಗೌ ಚೇಚ್ಛುಭೌ ರತ್ನ
ಸ್ತ್ರೀಪಶುಭೂಮಿಯಾನಸುಖದೌ ಯಾತುರ್ಬಲಿಷ್ಠಾಯದಿ॥ ೧೫೭॥

ಟೀ ॥ ಯಾತ್ರಾಪ್ರಶ್ನ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ೬—೮—೧೨ ಇವುಗಳಲ್ಲೊಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಶುಭಗ್ರಹಗಳಿಂದ ನೋಡಲ್ಪಡದೆ ಯಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಭಂಗ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪಾಪಗ್ರಹವು ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಲಗ್ನದಲ್ಲಾದರೂ, ಅದರ ಅಷ್ಟಮದಲ್ಲಾದರೂ ಯಿದ್ದರೆ ಅಶುಭಕರವಾಗುವದು. ಒಬ್ಬ ಶುಭಗ್ರಹವು ಲಗ್ನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಧನಪ್ರದನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅತ್ಯಂತಬಲಯುಕ್ತರಾದ ಯಿಬ್ಬರು ಶುಭಗ್ರಹಗಳು ಪ್ರಶ್ನಲಗ್ನದಲ್ಲಿಯಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯಾಣ ಕರ್ತನಿಗೆ ರತ್ನ, ಸ್ತ್ರೀ, ಪಶು, ಭೂಮಿ, ವಾಹನಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು ಯೆಂಬದಾಗಿ ಪೃಚ್ಛಕನನ್ನು ಕುರಿತು ಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು. * *

ಮೂ ॥ ಯಾತ್ರಾಪ್ರಶ್ನಗೃಹಸ್ಯ ಸಪ್ತಮಗತಾ ಮಾರ್ಗೇರ್ಥದಾದ್ವಿ
ತ್ರಿಗಾಃ ಕನ್ಯಾಬಂಧುಸಹಾಯದಾಸ್ಸುತಗತಾ ಯಾತುಶ್ಚಮಿತ್ರಾರ್ಥ
ದಾ ॥ ಬಂಧುಸ್ಥಾಶ್ಶುಭದಾಶ್ಶುಭಾಗಗನಗಾಸ್ಸತ್ಕರ್ಮದಾ ಧರ್ಮಗಾಃ
ಶ್ರೀಮದಾಯುಷ್ಯಪಶುಪ್ರದಾಶ್ಚಸಕಲಾರುದ್ರೇಕುಪೂರ್ಣಾರ್ಥದಾಃ॥

ಟೀ ॥ ಶುಭಗ್ರಹಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯಾತ್ರಾಪ್ರಶ್ನಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಸಪ್ತಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೆ ಅರ್ಥದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿ ಯುಂಟಾಗುವದು, ೨ನೇ ೩ನೇ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕನ್ಯಾ ಬಂಧು ಸಹಾಯಪ್ರದರಾಗುತ್ತಾರೆ, ೫ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಿತ್ರ ಅರ್ಥಲಾಭಕರರಾಗು

ತ್ತಾರೆ, ೮ನೇಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಶುಭಪ್ರದರಾಗುತ್ತಾರೆ, ೧೦ನೇಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸತ್ಕಾರ್ಯಪ್ರದರಾಗುತ್ತಾರೆ, ೯ನೇಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕ್ಷೇಮ ಆಯುಷ್ಯ ಪಶು ಯಿವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ೧೧ನೇಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಕಲೇಷ್ಟ ಪ್ರದಾತ ರಾಗುತ್ತಾರೆ. * * * * *

ಮೂ॥ ಯಾತ್ರಾಪ್ರಶ್ನಗೃಹಂಚರಂಶುಭಗತಿಸ್ಸ್ಯಾತ್ಪ್ರಶ್ನಲಗ್ನಂ
ಸ್ಥಿರಂನಾಸ್ತ್ಯೇವಾಸ್ಯಗತಿರಿಹ ಮಿಶ್ರಫಲದಂ ಚೇದ್ದ್ವಿಸ್ವಭಾವಂಗೃಹಮ್
ವಕ್ರೀಲಗ್ನಗತೋಗ್ರಹೋನಹಿಗತಿರ್ಯದ್ಯಸ್ತಪೋಲಗ್ನಗೋಹ್ನಾಃ
ಸ್ಯಾದಥವಾಸ್ತಗೋಪ್ಯಶುಭಕೃತ್ತತ್ಪ್ರಶ್ನಲಗ್ನೇಶ್ವರಃ ॥೧೫೯॥

ಟೀ॥ ಯಾತ್ರಾಪ್ರಶ್ನಲಗ್ನವು ಚರರಾಶಿಯಾದರೆ ಸುಖಪ್ರಯಾಣವಾಗು ವದು. ಅದುಸ್ಥಿರರಾಶಿಯಾದರೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದು ಅವನೆಷ್ಟು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ದರೂ ಪ್ರಯಾಣವಾಗುವದೇಯಿಲ್ಲ, ಅದು ಉಭಯ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳದಾ ಗಿಯಿದ್ದರೆ ಮಿಶ್ರಫಲವಹುದು. ಆರಾಶಿಯ ಪೂರ್ವಾರ್ಧವಾದರೆ ಅದು ಸ್ಥಿ ರ ರಾಶಿಗೆ ಸಮೀಪಿಸಿದ್ದಾದದರಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಟಾಗುತ್ತದೆ ಉತ್ತರಾರ್ಧವಾದರೆ ಅದು ಚರರಾಶಿಗೆ ಸಮೀಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸುಖಪ್ರ ಯಾಣ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಗ್ರಹ ವುವಕ್ರೀಯಾ ಗಿ ಆ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯಾಣವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಸಪ್ತ ಮಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿಯಿದ್ದರೂ ಲಗ್ನಾಧಿಪತಿಯು ಸಪ್ತಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ರೂ ಅಶುಭಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆ. * * * *

ಅನಂತರ ಯಾತ್ರಾವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಥಿವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ॥ ರಿಕ್ತಾಪರ್ವದಿನಾದಿವಿಷ್ಟಿತಿಥಯಷ್ಷಷ್ಠ್ಯಷ್ಟಮೀದ್ವಾದಶೀವರ್ಜ್ಯಾ
ಭೂಮಿಜಭಾನುಪುತ್ರದಿನಕೃದ್ವಾರಾಶ್ಚಯಾತ್ರಾಸುಗೇ । ಹಸ್ತಾದಿ
ತ್ರ್ಯಹರಿದ್ವಯಾಂತ್ಯಶಶಭೃದ್ಗಪುಷ್ಯಮಿತ್ರಾಶ್ವಯಾಶ್ಚಸ್ತಾಮ
ಧ್ಯಾನುರಾಧಕಾಶ್ವತಿಷಕ್ ಮೂಲಪ್ರಚೇತೋತ್ತರಾಃ ॥ ೧೬೦ ॥

ಟೀ॥ ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳು, ೫ ಪರ್ವಗಳು, ಶುಕ್ಲಪಾಡ್ಯಮಿ, ಭದ್ರ ಕರಣದಿನಗಳು, ಷಷ್ಠಿಗಳು ೨, ಅಷ್ಟಮಿಗಳು ೨, ದ್ವಾದಶಿಗಳು ೨, ಈತಿಥಿಗ

భూ, కుజ, శని, రవి వారగళూ సహ వర్జ్యగళు. మత్తు హస్త, పునర్వసు, శ్రవణ, ధనిష్ఠా, రేవతీ, మృగశీర్ష, అశ్వినీ, పుష్య, అనూరాధా, ఈ ౯ నక్షత్రగళు శ్రేష్ఠగళు, శతభిషక్, మూల, రోహిణీ, ఉత్తరఫల్గునీ, ఉత్తరాషాఢా, ఉత్తరాభాద్రా, ఈ ౬ నక్షత్రగళూ మధ్యమగళు, మిక్క ౧౨ నక్షత్రగళు వర్జ్యగళు. *

అనంతర వారనక్షత్రగళిగె దిగ్భేదదింద శూల నిర్ణయవన్ను మాడుత్తానె. * * *

మూ ॥ శూలాఖ్యేష్వథవారభేషుగమనంయాతుర్భవేద్రో
గకృచ్చంద్రార్కార్క్యజవారయోస్సురపభే ప్రాచీన్నగచ్ఛేద్ది
శమ్ ।జీవేజాంఘ్రిభపవచాంతకదిశంశుక్రార్కయోఃస్ర
ష్టృభేపశ్చాదర్యమభేకుజజ్ఞదినయోర్యాతౌచసౌమ్యాందిశం।

టీ ॥ ప్రయాణకర్తను సోమ శనివారగళల్లియూ జ్యేష్ఠా నక్షత్రదల్లియూ మూడలదిక్కిగె ప్రయాణమాడకూడదు. గురువారదల్లియూ పూర్వాభాద్రానక్షత్రదల్లియూ దక్షిణదిక్కన్ను కురితు హోగకూడదు. సూర్య శుక్రవారగళల్లియూ రోహిణీనక్షత్రదల్లూ పశ్చిమదిక్కన్ను కురితుహోగకూడదు. అంగారక బుధ వారగళల్లి పూర్వఫల్గునీ నక్షత్రదల్లియూ ఉత్తరదిక్కన్నుకురితు ప్రయాణమాడకూడదు. ఇంతా వారశూలగళల్లియూ నక్షత్రశూలగళల్లియూ ప్రయాణమాడిదవరిగె రోగోపద్రవ వుంటాగువదెందు తిళియ బేకు. * * * * *

అనంతర పరిఘాదండ చక్రస్వరూపవన్ను నిరూపిసుత్తానె. * * * * *

మూ ॥ ఆగ్నేయానిలకోణయోశ్చవిలిఖేదేకాంచరేఖాంచతు
ష్కోణేస్త్రాగ్లిఖితేప్రసిద్ధపరిఘాదండాఖ్యచక్రేశుభే। తత్రప్రా
గాదిషుసప్తసప్తగమనేవహ్న్యాదికోణాద్రాలిఖేదష్టావింశతిసం
ఖ్యమ్యైవపరిఘాదండోనలంఘ్యోధ్వగైః॥ ॥ ౧౬౨ ॥

టీ॥ ఆగ్నేయకోణదింద వాయవ్యకోణదవరిగూ వొందురేఖియన్ను, యీశాన్యదింద నిఋఋతి కోణదవరిగూ ఒందురేఖియన్ను సదాబరదరె పరిఘాదండవెంబదాగి ఒందుచక్రవాగుత్తదె, ఈచక్రదొళుమూడలదిక్కినల్లి కృత్తికాది ఆశ్లేషాంత ౭నక్షత్రగళన్ను, దక్షిణదల్లి మఖాదివిశాఖాంత౭ నక్షత్రగళన్ను, పశ్చిమదల్లిఅనూరాధాదిఅభిజిత్సహితవాగి శ్రవణాంత ౭ నక్షత్రగళన్ను, వుత్తరదల్లి ధనిష్ఠాదిభరణ్యంతవాగి ౭ నక్షత్రగళన్ను బరియబేకు. ఇదేపరిఘాదండచక్రవెంబువదు. ప్రయాణకాలదల్లి కృత్తికాది ౭ నక్షత్రగళల్లి ప్రాగ్దిక్కిగూ, మఖాది ౭ నక్షత్రగళల్లి దక్షిణదిక్కిగూ, అనూరాధాదిశ్రవణాంత ౭ నక్షత్రగళల్లి పశ్చిమదిక్కిగూ, ధనిష్ఠాదిభరణ్యంత ౭ నక్షత్రగళల్లి యుత్తరదిక్కిగూ ప్రయాణహొరడకూడదు. ఇల్లి యావనక్షత్రవు యావదిక్కినల్లిదెయో ఆనక్షత్రదల్లి ఆదిక్కిగె హోగకూడదెందు భావవు. * * * *

అనంతర నక్షత్రరాశిగళిగె దిగ్ద్వారనిర్ణయవన్ను మాడుత్తానె. * * * *

మూ॥ యత్రాక్స్థాస్థితభానియానిగమచేద్వారాణితస్యాదిశః ప్రాక్చక్రేపిచతస్యపుష్యదినకృన్మిత్రాశ్వితారాస్సదా॥ సర్వద్వారశుభాస్సుఖార్థపశుదాః ప్రాగాదిమేషాదయోదిగ్ద్వారాఖ్యగృహాః ప్రదక్షిణవిధావేకైకశోనర్థదాః॥ ॥౧౬౩॥

టీ॥ పూర్వశ్లోకదింద హేళల్పట్ట పరిఘాదండచక్రదల్లి యావదిక్కిగె యావనక్షత్రగళు శేరియివెయో అవు ఆదిక్కిన ద్వారనక్షత్రగళు, ప్రయాణక్కె నిషిద్ధగళాగివె. ఆదరూ పుష్య, హస్త, అనూరాధా, అశ్వినీ, ఈ ౪ నక్షత్రగళు మాత్ర సర్వదిక్ప్రయాణక్కూ శుభకరగళాగివె. మత్తు సుఖ, ధన, పశు ప్రదగళాగిరుత్తవె. హీగెయే మేషాది ౧౨ రాశిగళన్ను ప్రదక్షిణవాగి మేషమొదలు ఒందు దిక్కిగె ఒందు రాశియాగి మూరావృత్తి యెణిసిదరె

పూర్వక్కే మేష, సింహ, ధనస్సుగళు. దక్షిణక్కే వృషభ, కన్యా, మకరగళు. పశ్చిమక్కే మిథున, తులా, కుంభగళు. ఉత్తరక్కే. కర్కాట, వృశ్చిక, మీనగళు ద్వాదశ రాశిగళాగివె. ఈ రాశిగళల్లి ఈ దిక్కుగళన్ను కురితు ప్రయాణమాడకూడదు. * *

ప్రయాణ విషయదల్లి ౧౨ రాశిగళిగూ ఫలవన్ను హేళుత్తానె. * *

మూ॥ మేషేభద్రమవాప్నుయాద్గవిసుఖంయుగ్మేవృత్తింకర్కటేలాభంశోకభయంహరౌజ్వరభయంకన్యాగృహేర్థంధటే । కీటేవిగ్రహమేవచాపనిలయేక్షేమంమృగే(స్త్రీ)ధనంకౌటిల్యంకలశేతుభోజనసుఖంమీనేప్రయాణేధ్వగః ॥ ౧౬౪ ॥

టీ॥ మేషలగ్నదల్లి ప్రయాణకర్తను శుభవన్ను హొందువను. మత్తు, వృషభదల్లి సుఖవన్ను, మిథునదల్లివృత్తియన్ను, కర్కాటకదల్లి భూమ్యాదిలాభవన్ను, సింహదల్లిశోకభయవన్ను,కన్యాదల్లి జ్వరభయవన్ను, తులెయల్లిధనలాభవన్ను, వృశ్చికదల్లి ఆరొందిగాదరు కలహవన్ను, ధనుస్సినల్లిక్షేమవన్ను, మకరదల్లి(స్త్రీ)లాభవన్ను,కుంభదల్లి దారితప్పిఅడ్డతిరువికెయన్ను, మీనదల్లి భోజనసౌఖ్యవన్ను సహపడెయువను. * * *

ప్రయాణదల్లి ప్రతిశుక్ర భౌమ బుధ దోషవన్నుహేళుత్తానె. * * *

రూ॥ యాత్రాయాంప్రతిభార్గవంప్రతికుజంప్రత్యేబ్జజంత్యాజేత్కృష్టుక్రోదక్షిణతఃస్థితోప్యశుభకృద్యాతుఃప్రవేశేపివా। మార్గేయద్యదితోగ్రతశ్శశిసుతస్తత్రైవగంతావసేత్సాన్వయస్యాస్తమవాప్తతేప్యపగతోయాతెధ్వశేషంవ్రజేత్ ॥౧౬౫॥

టీ॥ప్రయాణక్కేహొరటవను, గ్రహప్రవేశమాడువవను సహ ప్రతిభార్గవం శుక్రనిగెదురాగియూ, ప్రతికుజం, అంగారకనిగెదురాగియూ, ప్రత్యేబ్జజం, బుధనిగెదురాగియూ, హొరటరె రోగాదిప్ర

ಚೆಯುಂಟಾಗುವದು. ಮತ್ತೊಂದುವಿಶೇಷವು,ಶುಕ್ರನು ಪ್ರಯಾಣಹೊರಡುವ
ವನಿಗೆಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿಯಿದ್ದರೇಅಶುಭಕರವಾಗುವದು. ಆದದರಿಂದ ಶುಕ್ರನು
ಮೂಡಲದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯಿರುವಾಗ, ಪೂರ್ವ, ಈಶಾನ್ಯ, ಉತ್ತರ, ವಾಯ
ವ್ಯ, ಈನಾಲ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯಾಣಹೋಗಕೂಡದು. ಮತ್ತು ಅವ
ನು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿಯಿರುವಾಗ,ಪಶ್ಚಿಮ, ನೈಋತ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣ, ಆಗ್ನೇಯ, ಈ೪
ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಕೂಡದು. ಬುಧನಿಗೆ ವಿಶೇಷವನ್ನುಹೇಳು
ತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವವನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಬುಧನ
ಉದಯವಾದರೆ ಪುನಃ ಅವನು ಅಸ್ತಂಗತನಾಗುವವರಿಗೂ ಅಲ್ಲೇನಿಂತು ಅವ
ನು ಅಸ್ತಮಯವಾದ ತರುವಾಯ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಾರ್ಗಶೇಷವನ್ನು ದಾಟಬೇ
ಕು. * * * * * * *

ಇಲ್ಲಿಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿಶುಕ್ರಾದಿ ದೋಷಗಳಿಗೆ ಗೋತ್ರ
ಭೇದದಿಂದ ಅಪವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. *

ಮೂ ॥ ಭಾರದ್ವಾಜವಸಿಷ್ಠವಾತ್ಸ್ಯಭೃಗವ್ಯಾತ್ರ್ಯಾಂಗೀರಸಾಕ
ಶ್ಯಪೋಗಾರ್ಗ್ಯಗೌತಮನಾಮಕಶ್ಚಮುನಯಸ್ತದ್ಗೋತ್ರಿಣಾಮ
ರ್ಥಿನಾಂ।ಏಕಗ್ರಾಮವಿವಾಹರಾಷ್ಟ್ರವಿಕಲಕುಟುಂಬಿಪೀಡಿತಜ್ಞಾನಿನಾಂ
ಚಾರ್ತಾನಾಂಪ್ರತಿಭಾರ್ಗವಪ್ರತಿಕುಜಪ್ರತ್ಯಾರದೋಷಾನಹಿ॥೧೬೬

ಟೀ ॥ ಭಾರದ್ವಾಜ, ವಸಿಷ್ಠ, ವಾತ್ಸ, ಭಾರ್ಗವ, ಆತ್ರೇಯ, ಅಂಗಿರಸ್ಸು,
ಕಾಶ್ಯಪ, ಗಾರ್ಗ್ಯ, ಗೌತಮ, ಈ ೯ ಋಷಿಗಳ ಗೋತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ, ಯಾಚಕರಿಗೂ, ಮತ್ತು ಒಂದುಗ್ರಾಮ ದೊಳಗೊಂದು ಮ
ನೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದುಮನೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೂ, ಮದುವೆ ಗೋಸ್ಕರ
ಹೋಗುವವರಿಗೂ, ದೇಶದ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ಓಡಿಹೋಗುವವರಿಗೂ,ಹಸಿವು
ಅನ್ನಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗುವವರಿಗೂ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೊರದಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ,
ರೋಗಗಳಿಂದಲಾದರೂ, ರಾಜರಿಂದಲಾದರೂ, ಬಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೂ,
ಏವಂಚ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರತಿಶುಕ್ರಾದಿ ದೋಷಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕಗಳು.

ಅನಂತರ ಯಾತ್ರಾಘಟಿ ಚಕ್ರ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಹೇಳು
ತ್ತಾನೆ. * * * * *

మూ॥ త్రీంణి త్రీంణి శశిస్థభాంతగణనా కార్యార్క సంస్థోడుతః
పంచస్యుర్విషమాణి రోగభయదాన్యన్యాని చత్వారితు ।
యుగ్మాన్యేవసదిష్ట దానితదిదం యాత్రాఫణేర్వృక్ష లంకింబక్రే
ణఫణిస్వరూపమశుభం త్యాజ్యం శుభేకర్మణి॥ ॥ ౧౬౭ ॥

టీ ॥ సూర్యను యావనక్షత్రదల్లియిద్దానో ఆనక్షత్రమొదలు చం
ద్రనిరువనక్షత్రదవరిగూ మూరు మూరు నక్షత్రగళాగి ఎణిసబేకు.
ఎణిసువాగ ౨౭ నక్షత్రగళిగె ౯ త్రికగళాగుత్తవె. ఇల్లి మూరునక్ష
త్రక్కె త్రికవెందు హెసరు. ఇల్లి విషమగళాద ౧—౩—౫—౭—౯ నే
త్రికగళు ప్రయాణదల్లి దుఃఖరోగప్రదగళు, సమగళాద ౨—౪—
౬—౮నే త్రికగళుచన్నాగియిష్ట శుభఫలగళన్ను కొడుత్తవె. ఇ
దే యాత్రాఫణియెంబ చక్రదఫలవు. ప్రయాణకాలదల్లి సర్పస్వ
రూపవశుభకరవాదదరింద సర్పాకారవుళ్ళ ఆచక్రవన్ను నోడ
బేకోఅదరఫలవు తిళియతక్కద్దు. * *

అనంతర చంద్రగర్భవెంబ చక్రదసన్నతియన్ను హే
ళుత్తానె. మఘ * *

మూ॥ ఆగ్నేయతః త్వాష్ట్రను గాధవసుభే ష్వేకైకభా త్సాభిజి
న్నక్షత్రాణిచ సప్తసప్తఘనిదమ్యుః ప్రయాతుః ఫలం। మృత్యు
వ్యాధిభయార్థరాశివసుధాభీత్యామయాఖ్యం క్రమాత్కం
చక్రేణకుచంద్రగర్భఫణితం త్వేతన్నయానిశ్చితమ్ ॥౧౬౮ ॥

టీ॥ కృత్తికామొదలు ౭ నక్షత్రగళు, మఘామొదలు ౭, అనూరా
ధామొదలు అభిజిత్ సహితవాగి ౭, ధనిష్ఠామొదలు ౭, ఈమేరె ౨౮
చక్కృత్తికాది నాల్కురాశిగళల్లియూ ఏళేళునక్షత్రగళిగె క్రమవాగి
ఫలగళు, ౧ నేదక్కె మృత్యువు, ౨ నేదక్కె వ్యాధి, ౩ నేదక్కె
భయ, ౪నేదక్కె ధనరాశి, ౫నేదక్కె భూమియు, ౬నేదక్కె భీతి,
౭నేదక్కె రోగవు, ఈమేరె చంద్రగర్భవెంబ చక్రదిందతిళియ

ತಕ್ಕ ಫಲಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಆಚಕ್ರದಿಂದಲೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು. * * * * *

ಅಡಲಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಚಂದ್ರಾಧಿಷ್ಠಿತಭಾಂತಮೇವಗಣಯೇದರ್ಕಾನ್ವಿತಸ್ತ್ವಾದಿ
ತೋನಕ್ಷತ್ರಾಣ್ಯಪಿಸಪ್ತಸಪ್ತಗಮನೇದದ್ಯುಃಫಲಂಸಾಭಿಜಿತ್ । ಕ್ಷೇ
ಮಂ ತಾಡನ ಮಾರ್ತಿಮಾಯುರಭಯಂ ದೇಶಭ್ರಮಂ ತಾಡನಂ
ಯಾತುಶ್ಚಾಡಲದೋಷವಸಕಲೇ ಕಾರ್ಯೇಪಿಚಿಂತ್ಯೋಥವಾ॥೧೯॥

ಟೀ ॥ ಸೂರ್ಯನಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಮೊದಲು ಪ್ರಯಾಣ ನಕ್ಷತ್ರದವರಿಗೂ ಏಳೇಳು ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಅಭಿಜಿತ್ಸಹಿತವಾಗಿಯೂ ಎಣಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಫಲವು ಕ್ಷೇಮ, ತಾಡನ, ಆರ್ತಿ, ಆಯಸ್ಸು, ಅಭಯ, ದೇಶಭ್ರಮಣ, ತಾಡನ, ಈಮೇರೆ ಏಳುನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೂ ಏಳುಫಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರಯಾಣವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಆದರೂ ಇತರ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಯೆಂಬ ಭಾವವು. * *

ತ್ರ್ಯಂಕದಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * * *

ಮೂ ॥ ಯಾತ್ರಾವಾರಭವಾಸರಾಂಕಗಣನಾತ್ ಸ್ವಸ್ವಾದಿತ
ಸ್ತಾರ್ಕಕ್ರಮಾತ್ಕೃತ್ವಾದ್ವಿತ್ರಿಪಕ್ಷಗುಣ್ಯೋಗತಸ್ತ್ರಿಭಜೇತ್ಸ್ತಾಷ್ಟಪ
ಕ್ಷೇಕ್ರಮಾತ್ । ಶೂನ್ಯೇಷುತ್ರಿಷು ...ಸ್ವೇತ್ರಿಮರಣಾನ್ಯಾಶುಪ್ರ
ಯಾತುಃ ಕ್ರಮಾತ್ಷಿಷ್ವಷ್ಟಿಷು ರಾಜ್ಯರತ್ನಪೃಥಿವೀರ್ದದ್ಯಾತ್ತ್ರ್ಯಂಕ
ಸ್ತ್ವಯಮ್॥ * * * * ॥೧೨೦॥

ಟೀ ॥ ಯಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾರವು ಯಾವದೋ ಅದನ್ನು ಆದಿತ್ಯವಾರದಿಂದೆಣಿಸುವಾಗ ಆವಾರವೆಷ್ಟನೇದಾಗುತ್ತದೋ ಆಸಂಖ್ಯೆಯೇ ವಾರಾಂಕವು. ೧ನೇದು, ಯಾತ್ರಾನಕ್ಷತ್ರವು ಯಾವದೋ ಅದನ್ನು ಅಶ್ವಿನೀಮೊದಲಾಗಿ ಎಣಿಸುವಾಗ ಎಷ್ಟನೇದಾಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ನಕ್ಷತ್ರಾಂಕವು. ೨ನೇದು, ಯಾತ್ರಾತಿಥಿ ಯಾವದೋ ಅದನ್ನು ಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿಪತ್ತು ಮೊದಲಾಗಿ ಎಣಿಸಲು ಎಷ್ಟನೇಸಂಖ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ತಿಥ್ಯಂಕವು. ೩ ನೇದು ಹೀಗೇ

౩ అంకగళన్ను కల్పిసి, ౧ నేఅంకవన్ను ఎరడరిందలూ, ౨ నేఅంకవన్ను మూరరింగలూ, ౩ నేఅంకవన్ను నాల్కరిందలూ, ఈమేరె గుణిసి, ఆ గుణిసిద మూరు రాశిగళల్లి క్రమవాగి ౧ నేదన్ను ౭ రిందలూ, ౨ నేదన్ను ౮ రిందలూ, ౩ నేదన్ను ౬ రిందలూ విభాగిసువాగ ౧ నేదరల్లి శేషనిల్లదె శూన్యవాదరె ప్రయాణకర్తనిగె రోగవు, ౨ నేదు శూన్యవాదరె భీతియు, ౩ నేదుశూన్యవాదరె మరణవు, మూరు రాశిగళూ శూన్యగళాదరె రోగ, భీతి, మరణగళు మూరూ ఆగుత్తవె. మత్తు ౧ నేదరల్లి శేషనింతరె రాజ్యవు, ౨ నేదరల్లి రత్నవు, ౩ నేదరల్లి భూమియు, మూరరల్లియూ శేషనింతరె ఈమూరుఫలగళూ ఉంటాగువవు .ఇదే త్ర్యంకచంబువదు. * * * * * *

అనంతర ఎరడుశ్లోకగళిందయాత్రాపంచకశుద్ధియన్ను హేళుత్తానె. * * * *

మూ॥ యాత్రావారవిలగ్నధిష్ణ్యదివసాన్ స్వస్వాదితస్సర్వకో
రాశీకృత్యదినార్కదిగ్వసుజలేష్వేక్కైకసంఖ్యాంక్రమాత్ ।
క్షిప్త్వాప్రాగ్వ్రతమేవతంప్రవిభజేదంకైశ్చసర్వాంధ్రువంశేషః
పాక్తనపంచకేబహుధనంశూన్యేఫలంవక్ష్యతే॥ ॥౧౨౧॥

టీ॥ యాత్రాకాలద వార, లగ్న, నక్షత్ర, తిథిగళన్ను అదదర ఆదిగళింద, అందరె వారవన్ను ఆదిత్యవారదిందలూ, లగ్నవన్ను మేషమొదలాగియూ, నక్షత్రవన్ను అశ్వినీ మొదలాగియూ, తిథియన్ను శుక్లపాడ్యమి మొదలాగియూ ఎణిసి ఒందేరాశిమాడి, ఆ రాశియన్ను ౫ భాగమాడి, ఆభాగగళన్ను ఒందొందు రాశియాగి యేర్పడిసి, ౧నే రాశియొందిగె ౧౫ న్ను, ౨నేదరొందిగె ౧౨ న్నూ, ౩ నేదరొందిగె ౧౦ న్నూ, ౪ నేదరొందిగె ౮ న్ను, ౫ నేదరొందిగె ౪ న్నూ శేరిసియిట్టు, అంతా రాశిగళన్ను బేరెబేరెయాగి క్రమవాగి ౯ రింద భాగిసువాగ, ౧ నే రాశియ

ల్లి ౫ మిక్కరె రోగపంచకవు, ౨ నేదరల్లి ౫ మిక్కరె అగ్నిపంచ కవు, ౩ నేదరల్లి ౫ మిక్కరె రాజపంచకవు, ౪ నేదరల్లి ౫ మిక్కరె చోరపంచకవు, ౫ నేదరల్లి ౫ మిక్కరె మృత్యుపంచకవు, ఇంతా పంచకగళన్ను ప్రయాణాది శుభకార్యగళల్లి యవశ్యవాగి బిడబేకు.

పూర్వశ్లోకదింద హేళల్పట్ట పంచకగళ వ్యవస్థెయన్ను మాడుత్తానె. * * * *

మూ ॥ వ్యాధ్యగ్నిక్షితిపాలచోరమృతికో భీతిశ్చ శూన్యేక్రమా
దేకత్వం చ శరాదియోజితఫలం మృత్యోర్భయం సర్వదా । చో
రవ్యాధిభయం నిశాసు దివసే భూపాగ్నిభీతిర్భవే ద్యాత్రా
పంచకశుద్ధిరేవ గదనే సంజీవనీయాఖిలు ॥ ॥౧౨౨॥

టీ ॥ ఇల్లి హేళల్పట్ట పంచక దోషవిల్లదే యిరువదే పంచక శుద్ధియు, ఇదు ప్రయాణాదిసర్వశుభకార్యగళల్లియూ సంజీవినియంతె ప్రాణరక్షకవాగి యవశ్య యిరతక్కద్దు. ఆదరె ఇవుగళల్లి మృత్యు పంచకవు యావాగ్యూ బిడతక్కద్దు. చోర రోగ పంచకగళన్ను రాత్రియల్లి బిడబేకు, హగలల్లి అంగీకరిసబహుదు. రాజ అగ్ని పంచకగళన్ను హగలు బిడతక్కద్దు, రాత్రి యల్లంగీకరిసబహుదు.

అనంతర యాత్రా చంద్ర కంటక నిర్ణయవన్ను హేళుత్తానె. * * * *

మూ ॥ జీవే పృష్ఠోదయే చంద్రకంటకగృహే శ్వేతే ష్వన్యే వత్రిజన్మ
షే సింహే గృహే ధనుష్యపి సుధీర్యాత్రాం ప్రతీచీం దిశమ్ ॥ కాబే
రీం నక్ర కన్యా వృషపంచకే త్రౌ యుగ్మే తులాయాం ఘటే ప్రాచీం
మృత్యుదికంటుకగృహే మీనాలి మేష్వక్షి కే ॥ ॥౧౨౩॥

టీ ॥ ప్రయాణ మాడువను పునః తిరుగి బందిగె జీవ సహితనాగి స్వస్థానవన్ను సేరబేకెందు కోరిదరె అంతావను మేష, సింహ, ధనుస్సు, ఈ రాశిగళల్లి పశ్చిమ దిక్కన్ను కురితు ప్రయాణ మాడబారదు వృషభ, కన్యా, మకర, ఈ రాశిగళల్లి ఉత్తరదిక్కన్ను

ಕುರಿತು ಹೊರಡಕೂಡದು. ಮಿಥುನ, ತುಲಾ, ಕುಂಭ, ಈ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಲ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಕೂಡದು. ಕರ್ಕಟ, ವೃಶ್ಚಿಕ, ಮೀನ, ಈ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಹೋಗಕೂಡದು. ಇಲ್ಲಿಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂರು ಮೂರು ರಾಶಿಗಳು ಚಂದ್ರಕಂಟಕ ರಾಶಿಗಳಾದದರಿಂದ ಆಯಾ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿಯಾಯಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆಹೋಗಕೂಡದೆಂಬ ಭಾವವು.

ಅನಂತರ ಯಾತ್ರಾ ಲಲಾಟವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮೂ ॥ ಪ್ರಾಚ್ಯಾದಿಪ್ರಭವೋರ್ಕಶುಕ್ರಕುಜರಾಹ್ವರ್ಕೀಂದುಸೌ
ವಿಟ್ಸೂರಯೋಯದ್ದಿಗ್ರಾಜಂತಿಷ್ಠತಿ ತತ್ರಗೇಹಕಲಾಂ ಲಂಘಯೇನ್ನ
ವ್ರಜೇತ್ ॥ ಪ್ರಾಗಾದಿಕ್ರಮಶೋಪ್ರದಕ್ಷಿಣಕಥಾ ಭಾನುಪ್ರಸ್ಥಾನವಾ
ಕಂದ್ರೀ ಶಯಂವಿದಿಶ್ಯುಭಯವಿಕ್ಷ್ಯದ್ಯಾತ್ರಾಲಲಾಟಂ ಕ್ಷಿತಂ ॥

ಟೀ ॥ ರವಿ, ಶುಕ್ರ, ಕುಜ, ರಾಹು, ಶನಿ, ಚಂದ್ರ, ಬುಧ, ಗುರು, ಈ ೮ ಗ್ರಹಗಳು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕು ಮೊದಲು ೮ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನು, ಯಾವರಾಶಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೋ ಆರಾಶಿ ಮೊದಲಾಗಿ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ೧ ರಾಶಿಯು, ವಿದಿಕ್ಕಿಗೆ ೨ ರಾಶಿಗಳು. ಈಮೇರೆ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬರಿಯಬೇಕು ಹಾಗೆಬರದರೆ ಸೂರ್ಯನಿರುವರಾಶಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಯಾಗಿ ಆರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡ ಕೂಡದು, ಅದಕ್ಕೆ ೨ ನೇ ೩ ನೇರಾಶಿಗಳು, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾಗುತ್ತವೆ, ಆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಗುರುಅಧಿಪತಿ ಯಾದದರಿಂದ ಆರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುವಿರುವಾಗ ಆ ಲಗ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಕೂಡದು. ಸೂರ್ಯನಿರುವರಾಶಿಗೆ ೪ ನೇರಾಶಿಯನ್ನು ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಡುವದು, ಆದಿಕ್ಕಿಗೆಬುಧನಧಿಪತಿಯಾದದರಿಂದ ಆರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬುಧನಿರುವಾಗ ಆರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಯುತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡ ಬಾರದು. ಸೂರ್ಯನಿರುವ ರಾಶಿಗೆ ೫ ನೇ ೬ನೇ ರಾಶಿಗಳನ್ನು ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು, ಆದಿಕ್ಕಿಗೆಚಂದ್ರನಧಿಪತಿಯಾ

ಯಿರುವಾಗ ಆಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಆದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಬಾರದು. ಸೂರ್ಯನಿರುವರಾಶಿಗೆ ೮ ನೇ ೯ ನೇ ರಾಶಿಗಳನ್ನು ನೈಋತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು, ಆದಿಕ್ಕಿಗೆ ರಾಹು ಅಧಿಪತಿಯಾದದರಿಂದ ಆರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಹು ಯಿರುವಾಗ ಆಲಗ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಹೋಗಲಾಗದು, ಸೂರ್ಯನಿರುವರಾಶಿಗೆ ೧೦ ನೇ ರಾಶಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು, ಆದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕುಜನಧಿಪತಿಯಾದದರಿಂದ ಆರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕುಜನಿರುವಾಗ ಆಲಗ್ನದಲ್ಲಾದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಕೂಡದು, ಸೂರ್ಯನಿರುವರಾಶಿಗೆ ೧೧ ನೇ ೧೨ ನೇ ರಾಶಿಗಳನ್ನು ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು, ಆದಿಕ್ಕಿಗೆ ಶುಕ್ರನಧಿಪತಿಯಾದದರಿಂದ ಆರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರನಿರುವಾಗ ಆಲಗ್ನದಲ್ಲಾದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೊರಡಕೂಡದು. ಇದೇಯಾತ್ರಾಲಲಾಟವೆಂಬುವದು. * * *

ಅನಂತರ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಯುದ್ಧಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರಾಹುಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ ॥ ರಾಹ್ವಾಕ್ರಾಂತಭತಸ್ತ್ರಯೋದಶಮುಖಂ ಭಾನ್ಯಗ್ರತಃ ಪೃ
ಷ್ಠತಃ ಪುಚ್ಛಂ ತೇಷು ರಿತಿತ್ರಯೋದಶ ರವಿಸ್ಥಾಸ್ಸಾಯಿಜಯಾಯಾಯಿನಃ ॥
ಯಸ್ಮಿನ್ನಾಸ್ಯಗತೇಗ್ರಹೇ ಪರಿಭವಸ್ತಸ್ಯೈವ ಪುಚ್ಛಂಗತೇ ಯಸ್ಮಿಂಸ್ತ
ಸ್ಯಜಯೋಗತೌ ಯುಧಿಜಿತಾವೇಕತ್ರತತ್ತ್ವವಿತ್ ॥ ॥೧೨೪॥

ಟೀ ॥ ರಾಹುಯಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಮೊದಲು ೧೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ರಾಹುಮುಖವು, ಅನಂತರ ೧೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಪುಚ್ಛವು—ಕೇಳು, ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನುಸ್ಥಾಯಿಗ್ರಹವು, ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವನು. ಚಂದ್ರನು ಯಾಯಿಗ್ರಹವು, ಅಂದರೆ ಯಾತ್ರೆಹೋಗುವನು, ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಯಿಗ್ರಹವಿದ್ದರೆ ಸ್ವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವನಿಗೆ ಪರಾಜಯವು ಪಲಾಯನವೂ ಉಂಟಾಗುವದು, ಯಾಯಿಗೆಜಯವು, ಅದೇ ಮುಖನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾಯಿಯಿದ್ದರೆ ಯಾಯಿಗೆ ಭಂಗವು ಸ್ಥಾಯಿಗೆ ಜಯವು, ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಯಿಯಾದ ಸೂರ್ಯನು ಪುಚ್ಛನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಾಯಿಗೆಜಯವು, ಯಾಯಿಗೆ ಪರಾಜಯವು, ಚಂದ್ರನು ಪುಚ್ಛನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಯಾಯಿಗೆಜಯವು ಸ್ಥಾಯಿಗೆ ಪರಾಜಯವು, ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಮುಖಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಯಿಗಳಿಬ್ಬ

ರಿಗೂ ಸಮವಾಗಿ ಭಂಗವುಂಟಾಗುವದು, ಇಬ್ಬರೂ ಪುಷ್ಯನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಯಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮವಾಗಿ ಜಯವಾಗುವದು. * *

ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ಯಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ದಗ್ಧೇ ಸ್ವಸ್ವಗೃಹೇ ಕಳತ್ರಕಲಹೇ ಯಸ್ಯಾರ್ತವೇ ಶೋಭನೇ ಮಧ್ಯೇ
ವಾ ಯದಿ ಜಾತಕೇ ಮೃತಕೇ ಮಾಸೇಷ್ಟಮೇ ಜನ್ಮತಃ ॥ ಪಿತ್ರೋರ್ವಾತ್ಸ
ಯವತ್ಸರೇ ಯದಿ ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧಕ್ರಿಯಾನಂತರೇ ಜೀವಾರ್ಧೇ ಯದಿ ನವ್ರ
ಜೇತ್ಸ್ವಯಂ ಕಾಂಗರ್ಭಿಣೀಕಾಯಾಮಪಿ ॥ ॥೧೩೭॥

ಟೀ॥ ತನ್ನ ಮನೆ ಸುಟ್ಟುಹೋದಾಗಲೂ, ತನಗೆ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಲಹಬಂದಾಗಲೂ, ಹೆಂಡತಿಮುಟ್ಟಾಗಿಯಿದ್ದಾಗಲೂ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳು ಜರಿಯುವಾಗ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲೂ, ಜಾತಾಶೌಚ ಮೃತಾಶೌಚಗಳಲ್ಲಿಯು, ಜನ್ಮಮಾಸಕ್ಕೆ ೮ ನೇ ಮಾಸದಲ್ಲೂ, ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ತೀರಿಹೋದ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ, ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ಸಾಂವತ್ಸರ ಶ್ರಾದ್ಧದ ಪರದಿನದಲ್ಲೂ, ಭಾರ್ಯೆಯು ಗರ್ಭವತಿಯಾದ ೬ ತಿಂಗಳಮೇಲೂ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಕೂಡದು. ಏಕಂದರೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವವನು ಕ್ಷೇಮದೊಂದಿಗೆ ಪುನಃ ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರಲಾರನೆಂದು ಭಾವವು. * * *

ಅಭಿಜಿತ್ ಧನಿಷ್ಠಾಪಂಚಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ನಿಷೇಧವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ॥ ಸಾಕ್ಷಂ ಗೋಭಿಜಿದಾಖ್ಯಮೇವ ನಿಲಯೇ ಧಿಷ್ಣ್ಯೇ ಮುಹೂರ್ತೇ ತ
ಥಾ ರೋಗಸ್ಯಾದ್ವಸುಭಸ್ಯ ಚೋತ್ತರದಳಾದ್ಯೃಕ್ಷೇಷು ಪಂಚಸ್ವಪಿ ॥
ದುಃಖಂ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಪ್ರಯಾತುರಥವಾ ನಾನ್ಯತ್ರಯಾತುಸ್ತ್ವಯಂ
ಮೀನೇ ಚೇದಥ ಸರ್ವದಿಕ್ಷು ಗಮನಂ ಯಾತುಶ್ಚ ವಕ್ರಂ ಭವೇತ್ ॥೧೩೮॥

ಟೀ॥ ಅಭಿಜಿತ್ತೆಂಬ ಲಗ್ನದಲ್ಲೂ, ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲೂ, ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲೂ, ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದರೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಧನಿಷ್ಠಾನಕ್ಷತ್ರದ ಉತ್ತರಾರ್ಧ ಮೊದಲು ರೇವತಿವರಿಗೂ ೫ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವವನಿಗೆ ರೋಗವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗಾದರೆ ೫ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೂ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯತಃ ನಿಷೇಧತೋರುವ

ಕ್ಕಾಗಿ, ಅಥವಾ ಯೊಂಬದಾಗಿ ಪಕ್ಷಾಂತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಈವರ್ಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮಾತ್ರಪ್ರಯಾಣಮಾಡಕೂಡದೆಂದಿದ್ದರೂ ಇತರ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಚಂದ್ರನು ಮೀನ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಯಾವದಿಕ್ಕಿಗೂ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಕೂಡದು, ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯಾಣಸಿದ್ಧಿಸುವದಿಲ್ಲ. * * * * *

ನಾನಾವಿಧ ಯಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಗ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * * *

ಮೂ॥ ಸ್ತ್ರೀಯಾತ್ರಾಸುಖದಾವೃಷಭಯುವತೌಯುಗ್ಮೇಪ್ರಯಾ
ತುರ್ದಿಗೋಯಾತ್ರಾಪಶುಲಾಭಕೃನ್ನವೃಷಭೇಮೇಷಸಿಂಹೌವಾನ್ಯೌ
ಗೇ॥ ಕುಂಭೇಕರ್ಕಟಕೇಝಷೇಮಕರೇಯಾತುರ್ಧನಸ್ಯಾರ್ಥದಾಶೌ
ರ್ಯಾಯುಷ್ಯಪ್ರದಾಗವಿಸಿಂಹೌಯುದ್ಧೇಕುಚಾಪೇಧ್ಯಜೇ ॥೧೭॥

ಟೀ॥ ವೃಷಭ, ಕನ್ಯಾ, ಮಿಥುನ ಲಗ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಪ್ರಯಾಣವು ಶುಭಕರವಾದುದು, ಪಶುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹೋಗುವವನಿಗೆ ತುಲಾ, ವೃಷಭ, ಮೇಷ, ಸಿಂಹ, ಮಕರ, ಈಲಗ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣವು ಪಶುಲಾಭವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕುಂಭ, ಕರ್ಕಾಟಕ, ಮೀನ, ಮಕರ, ಈಲಗ್ನಗಳಲ್ಲಿಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟವನಿಗೆ ಧನಲಾಭವುಂಟಾಗುವದು, ವೃಷಭ, ಸಿಂಹ, ಧನಸ್ಸು, ಮೇಷ ಈಲಗ್ನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯುದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಶೌರ್ಯ, ಆಯುಷ್ಯ ಧನಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. * *

ಯುದ್ಧಗಮನಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಹುವಿನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * * * *

ಮೂ॥ ವಾರೇರ್ಕಸ್ಯಗುರೋಶ್ಚನೈಋತಪತೇಸ್ತತ್ಕಾಲಹೋರಾಸು
ವಾಯುದ್ದೇವಾಭೃಗುಚಂದ್ರಯೋರ್ಯಮದಿಶಂಭೌಮೇದಿನೇವಾರುಣೀಂ॥
ಸೌಮ್ಯಾಂಭಾನುಜ ಸೌಮ್ಯಯೋಸ್ಸಕಲಶಸ್ಸ್ಯಾತ್ಕಾಲರಾಹು
ಸ್ತ್ವಯಂಸ್ಯಾತ್ತಾಂಲಾಭಜಯಾಪ್ರಯಾತುರಥವಾಚೇದ್ವಾಮ
ಗಃಪೃಷ್ಠಗಃ॥ * * * ॥೧೮॥

ಟೀ॥ ಯುದ್ಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವವನು ರವಿ, ಗುರು, ಇವರು

గళ వారగళల్లియూ హోరెగళల్లియూ మూడలదిక్కిగె యాత్రె హొరడకూడదు, యేకందరె, ఆవారహోరెగళల్లి రాహువాదిక్కినల్లిరువదరింద అవనిగె కలహవుంటాగువదు. శుక్ర, చంద్ర, ఇవరుగళవార హోరెగళల్లి దక్షిణదిక్కిగెయాత్రె హొరడబారదు. కుజన వారదల్లూ హోరెయల్లూ పశ్చిమదిక్కిగె హోగలాగదు. శని, బుధ, ఇవరుగళ వారగళల్లూ హోరెగళల్లూ ఉత్తరక్కె హోగకూడదు. ఇల్లిహేళల్పట్ట ఆయావారహోరెగళల్లి ఆయాదిక్కుగళల్లి కాలరాహు యిరువదరింద యుద్ధయాత్రెగె హొరడువవరిగె విశేషకలహవుంటాగుత్తదె, ఈకాలరాహువు యుద్ధయాత్రె హొరడువవనిగె పార్శ్వదల్లాదరూ హిందుగడెయల్లాదరూ యిద్దరె లాభ జయగళుంటాగువవు. * * * * *

అనంతర ఎరడుశ్లోకగళింద స్థిరచరయోగినిగళ ఫలవన్ను హేళుత్తానె. * * *

మూ ॥ పక్షాదిర్నవమీచతుఃఖభయదిక్ప్రాచీంప్రయాతుస్త
యోరానంతర్య తిథీకుబేర కకుభం త్వాగ్నేయకాష్ఠాంత
యోః ॥ ఆనంతర్యదినేతయోఃపరదినేరక్షోదిశంపంచమీరా
కావాయుదిశంచతుర్దశదినంషష్ఠీదిశంవారుణీం॥ ॥౧౮౦॥

మూ ॥ యామ్యామామయకృత్తృతీయోకశదినంస్యాత్సప్తమీ
త్వష్టమీదర్శశ్చైశదిశంప్రయాణసమయేష్వేషాస్థిరాయోగి
నీ ॥ పాదోనంఘటికాచతుష్టయమితాప్రాగాదిపశ్చాంత
గాస్యాదేషాచరయోగినీనిధనకృద్భానూదయాన్నిత్యశః ॥

టీ ॥ శుద్ధప్రతిపత్, నవమీ, ఈతిథిగళల్లి మూడలదిక్కిగె ప్రయాణ మాడువవనిగె భయవుంటాగువదు, ఆతిథిగళిగె అనంతర తిథిగళాద ద్వితీయాదశమిగళల్లి ఉత్తరదిక్కిగె ప్రయాణవు భయకరవు, ఈ తిథిగళిగె అనంతరతిథిగళాద తృతీయా ఏకాదశిగళల్లి ఆగ్నేయదిక్కిగె ప్రయాణవు భీతియన్నుంటుమాడుత్తదె, అవుగళిగె పరదిన

గళాద చతుర్థీ ద్వాదశిగళల్లి నైఋత్యదిక్కిగె ప్రయాణవు శుభకరవు, అవుగళిగె పరగళాద పంచమీ పూర్ణిమా ఇవుగళల్లి వాయవ్యక్కె హోగకూడదు, షష్ఠీ చతుర్దశిగళల్లి పశ్చిమక్కె హోగకూడదు, త్రయోదశీ సప్తమిగళల్లి దక్షిణక్కె ప్రయాణవు దుఃఖకరవు, అష్టమీ అమావాస్యెగళల్లి ఈశాన్యదిక్కిగె ప్రయాణవు దుఃఖకరవు, ఇదే స్థిరయోగినీ, ఇదు ఈ తిథిగళల్లి ఈ దిక్కుగళల్లి ఇరుత్తదె. అనంతర చరయోగిని యన్ను తిళిసుత్తానె. ప్రతిదినవూ సూర్యోదయ మొదలు ౩॥ గళిగెవరిగూ మూడలదిక్కినల్లూ, అనంతరవదక్కెరడనే దిక్కాద వాయువ్యదల్లూ, తరువాయ అదక్కె మూరనేదాద దక్షిణదల్లూ, అనంతరవదక్కె నాల్కనేదాద ఈశాన్యదల్లూ, అనంతరవదక్కైదనే పశ్చిమదల్లూ, అనంతరవదక్కారనే ఆగ్నేయదల్లూ, తరువాయవదక్కేళనే ఉత్తరదల్లూ, అనంతరవదక్కెంటనే నైఋత్యదల్లూ, ఈ చరయోగిని సంచరిసుత్తా అదక్కె అభిముఖవాగి హోగువవరిగె మరణవన్నుంటుమాడుత్తదెందు తిళియబేకు. ఈ చరయోగినియు క్రమవాగి ౩॥ గళిగెగళుళ్ళ ఒందొందు ముహూర్తక్కె ఒందొందుదిక్కినల్లి తిరుగువదరింద సూర్యోదయాది హగలు ౮ ముహూర్తగళల్లి ౮ దిక్కుగళల్లిసుత్తదెందు భావవు. * * * * *

అనంతర పక్షచ్ఛిద్రగళల్లి వర్జకాలవన్ను హేళుత్తానె. * * *

మూ ॥ విఘ్నేశక్షచతుర్దశీచనవమీషష్ఠ్యష్టమీద్వాదశీనా
గాస్తత్వచతుర్దశాంకమనుదిఙ్నాడ్యః క్రమాచ్ఛిద్రగదాః ॥
సంత్యాజ్యా ఘటికాశ్చభాక్ష తిథయఃషట్పక్షరంధ్రాభిధాః
మాసాద్యంతదినద్వయంకుహ్వృతిక్రృర్స్వేషుకర్మస్వపి ॥

టీ ॥ చతుర్థీ, చతుర్దశీ, నవమీ, షష్ఠీ, అష్టమీ, ద్వాదశీ, ఇవుగళొళగె చతుర్థి యల్లి ౮ గళిగెగళు, చతుర్దశియల్లి ౫గళి

గెగళు, నవమియల్లి ౧౪ గళిగెగళు, షష్ఠియల్లి ౯ గళిగెగళు, అష్టమియల్లి ౧౪ గళిగెగళు, ద్వాదశియల్లి ౧౦ గళిగెగళు త్యాజ్యగళు, మిక్క గళిగెగళు శుభకరగళు. చతుర్థీ మొదలాద ఈ ౬ తిథిగళూ పక్షచ్ఛిద్రగళు, ఎరడుపక్షగళల్లియూ ఛిద్రగళాగిరుత్తవే. మత్తు, మాసాది మాసాంత,అందరే శుద్ధపాడ్యమి, అమావాస్యా ఇవెరడూ సర్వశుభకర్మగళల్లియూ బిడతక్కవే. * *

ప్రయాణక్కె నిషిద్ధ నక్షత్రగళల్లి వర్జ్య కాలవన్ను హేళుత్తానే. * *

మూ ॥ శాకేత్రిసప్తనవేశ్వరేదశయమేపూర్వాత్రిమేషోడ
శత్వాష్టేత్రిపంచదశానలేనవదశద్వావింశతిఃప్రికృభే॥ స్వాతౌ
ద్వాదశసార్పభేనవదశాప్యైంద్రాగ్నిభేతారకాస్త్వేతా
యాత్రాభయార్తిదాఅథశుభాస్సంతోప్యత్ర రానాడికాః ॥

టీ ॥ జ్యేష్ఠెయల్లి గళిగె ౨, ఆర్ద్రెయల్లి ౯, భరణియల్లి ౧౦, పూర్వఫల్గునియల్లి ౧౬, పూర్వాషాఢెయల్లి ౧౬, పూర్వాభాద్రెయల్లి ౧౬, చిత్రెయల్లి ౧౫, కృత్తికెయల్లి ౧౯, మఘెయల్లి ౨౨, స్వాతియల్లి ౧౨, ఆశ్లేషెయల్లి ౧౯, విశాఖెయల్లి ౨౨, ఈమేరె నిషిద్ధగళాద నక్షత్రగళల్లి ఈఘటికెగళల్లి ప్రయాణమాడువవనిగె భయోపద్రవగళుంటాగుత్తవే, ఆనక్షత్రగళల్లియూ మిక్క గళిగెగళు శుభకరగళు. * * *

అనంతర దినభుక్తి వారభుక్తి స్వరూపవన్ను హేళుత్తానే.

మూ ॥ దధ్యాజ్యాన్నయవాంబుమాషచణకక్షౌద్రేక్షుపిష్టా
ద్రకక్షీరవ్యంజనముద్గపాయసతిలాభుక్తిర్దినాద్యాదితః ॥
తక్రింపాయసకాంజికేదధిపయోముద్గాంతిలాన్నంక్రమాద్వా
రాద్యంశుమతఃప్రయాత్రసుఖకృత్సావారభుక్తిర్భవేత్ । ౧౪ ।

టీ ॥ శుక్లప్రతిపత్తు మొదలు పూర్ణిమెయొందిగె అమావాస్యెయవరిగూ ౧౬ తిథిగళల్లియూ ప్రయాణకర్తను సేవనెమాడి హొరడ

ತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು,ಪಾಡ್ಯಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಸರು, ೨ ಯಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪ, ೩ಲ್ಲಿ ಅನ್ನ, ೪ ಲ್ಲಿ ಯವಧಾನ್ಯ, ೫ಲ್ಲಿ ಉದಕ, ೬ಲ್ಲಿ ಉದ್ದು, ೭ಲ್ಲಿ ಕಡಲೆ, ೮ ಲ್ಲಿ ಜೇನು, ೯ ಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು, ೧೦ ಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು, ೧೧ ಲ್ಲಿ ಹಸಿಶುಂಠಿ, ೧೨ ಲ್ಲಿ ಹಾಲು, ೧೩ ಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನ, ೧೪ ಲ್ಲಿ ಹೆಸರು, ೧೫ ಲ್ಲಿಪಾಯಸ, ೩೦ ಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳು, ಈಮೇರೆ ಇವುಗಳನ್ನುಂಡು ಹೊರಡುವವನ ಪ್ರಯಾಣವು ಸುಖಕರವಾಗುವದು. ಇವೇ ದಿನಭುಕ್ತಿಗಳು. ಮತ್ತು ಭಾನುವಾರದಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜಿಗೆ,ಸೋಮವಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಯಸ, ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿ, ಬುಧವಾರದಲ್ಲಿ ಮೊಸರು, ಗುರುವಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಲು,ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲೂ ಹಾಲು, ಶನಿವಾರದಲ್ಲಿಮೆಳ್ಳುಹುಡಿಯನ್ನ, ಇವು ವಾರಭುಕ್ತಿಗಳು, ಈಮೇರೆ ಈತಿಥಿವಾರಗಳಲ್ಲಿಆಯಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನುಂಡು ಹೊರಟರೆ ಶುಭಕರವಾಗುವದೆಂದು ಭಾವವು. * * *

ಅನಂತರವೆರಡುಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ನಕ್ಷತ್ರಭುಕ್ತಿ ದಿಗ್ಭುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. * * *

ಮೂ॥ ಕುಲ್ಮಾಷಾಸ್ತಿಲತಂಡುಲಾದಧಿಘೃತಂದುಗ್ಧಂಪಮಾಗಾಮಿ
ಮಂತತ್ಸಾರಂಘೃತಪಾಯಸಂಚಪೃಥುಕಾಮಾಂಸಂಮೃಗೇಣ್ಯಾಮ
ಥು॥ ಶಾಕಂಪ್ರೈಷ್ಟಿಕಮೋದನಂಬಹುವಿಧಂಧಾತ್ರೀಫಲಂಮಂಟಪಂಪಿ
ಷ್ಟಾನ್ನಂಕದಳೀಫಲಂಶಶಿಶಿರೋಮಾಂಸಂಕುಳುಸ್ಥಾದನಂ ॥೧೮೫॥
ನ್ನೈತ್ರವಾರಂಕೃಸರಾದನಂಝಷಯುತಂಚಾನ್ನಂಸಮುದ್ಗಾದನಂಶಾ
ಲ್ಯನ್ನಂಪಯಸಾನ್ನಮಿಷ್ಟಮುಶನಂದಸೌತ್ರಿಭುಕ್ತಿ ಕ್ರಮಾತ್॥ಸಾ
ಜ್ಯಾನ್ನಂಕೃಸರಾನ್ನಮಾದಿದಿವಸೇಪ್ರಾಗಾದಿಭುಕ್ತ್ವಾವ್ರಜೇನ್ಮತ್ಸ್ಯಾ
ನ್ನಂ ಘೃತಪಾಯಸಂಚಗಮನೇ ದಿಗ್ಭುಕ್ತಿರೇಷಾಕ್ರಮಾತ್ ॥೧೮೬॥

ಟೀ॥ ಅಶ್ವಿನಿಮೊದಲು ೨೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೂ ೨೭ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕುಮೊದಲು ೪ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕು ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಹ ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತನಿಂದ ಅವಶ್ಯಭುಜಿಸತಕ್ಕವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ,ಹೇಗೆಂದರೆ, ಅಶ್ವಿನೀನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವವನು ಕಡಲೆಯನ್ನುತಿಂದು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಬೇಕು. ಭರಣಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಳ್ಳನ್ನು, ಕೃತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು, ರೋ

ఱిణియల్లి మొసరన్ను, మృగశిరదల్లి తుప్పవన్ను, ఆర్ద్రేయల్లి హా
లన్ను, పునర్వసువినల్లి మృగద మాంసవన్ను, పుష్యదల్లి ఆ మాం
సదసార, అందరె సూప్పన్ను, ఆశ్లేషెయల్లి తుప్పవన్ను మఘెయల్లి
పాయసవన్ను, పూర్వఫల్గునియల్లి అవలక్కియన్ను, ఉత్తరదల్లి
కుల్లేయమాంసవన్ను, హస్తదల్లి జేనన్ను, చిత్రెయల్లి కాయిసొ
ప్పన్ను, స్వాతియల్లి మద్యవన్ను, విశాఖెయల్లి చిత్రాన్నగళన్ను,
అనూరాధెయల్లి నెల్లికాయన్ను, జ్యేష్ఠెయల్లి మంటపవెంబ భక్ష్య
వన్ను, మూలదల్లి ఱిట్టన్ను, పూర్వాషాఢెయల్లి బాళేహణ్ణన్ను,
ఉత్తరాషాఢెయల్లి మొలదకలెయమాంసవన్ను, అభిజిత్తినల్లి కు
రుళికట్టిదఅన్నవన్ను, శ్రవణదల్లి ఋషిధాన్యదఅన్నవన్ను, ధనిష్ఠె
యల్లి కృసరాన్నవన్ను, శతభిషక్కినల్లి మత్స్యమాంససహితవాద
అన్నవన్ను, పూర్వాభాద్రియల్లి కుగ్గియన్ను, ఉత్తరాభాద్రి
యల్లి శాల్యన్నవన్ను, రేవతియల్లి యవధాన్యదఅన్నవన్ను, మత్తు
దిక్కుగళిగె భుక్తిగళేనవందరె, పూర్వదిక్కిగె ప్రయాణహొర
డువాగ ఆజ్యసహితవాద అన్నవన్ను, దక్షిణదిక్కిగె కృసరాన్నవ
న్ను, పశ్చిమదిక్కిగె మత్స్యమాంససహితవాద అన్నవన్ను, ఉత్తర
దిక్కిగె తుప్పబెరదహాలన్నవన్ను భుజిసబేకు. ఈమేరె ఈ నక్ష
త్రగళిగూ నాల్కుదిక్కుగళిగూ హేళల్పట్ట ఆహారవస్తుగళన్ను ప్ర
యాణ పూర్వదినదల్లి భుజిసి ఆయానక్షత్రదల్లా యాదిక్కిగెహొ
రటరె శుభవుంటాగువదు, ముఖ్యవాగి ప్రయాణవిషయదల్లి ఈభు
క్తిమెంబువదు అవశ్యకొండాడత్తక్కద్దు.   *   *

అనంతర చంద్రద్వాదశావస్థాఫలవన్ను ఎరడు ప్ర
కారవాగి హేళుత్తానె.   *   *   *

మూ॥ ప్రవృత్తస్నంగరతిభిక్ష్యమిందుభుక్తికాస్సంయుజ్వరాశింపు
నర్వేదతుస్నంశరసాగరాష్టమినతొభస్వాత్భలబ్ధంశ్రిమాత్ ॥
మెషాధాతుగృహెగృహేశశభృత్కొష్ఠియాఅవస్థాద్విపడ్డసాం

ದಿಷ್ವಥಪಾದಯುಕ್ತಘಟಿಕಾಶ್ಚೈಕಾದಶ್ಶೈಕಾದಶ ॥ ॥೧೪೨॥

ಟೀ ॥ ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದ ನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಯೆಷ್ಟುನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕಳೆದವೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಶ್ವಿನಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಯೆಣಿಸಿ, ನಿತ್ಯನಕ್ಷತ್ರದವರಿಗೂ ಆದಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೬೦ ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚುಗುಣಿಸಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ತತ್ಕಾಲನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಘಟಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ, ಒಂದು ರಾಶಿಮಾಡಿ, ಆರಾಶಿಯನ್ನು ಪುನಃ ನಾಲ್ಕರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ಅದನ್ನು ೪೫ ರಿಂದಭಾಗಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯೇನುಮಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ೧೨ ಭಾಗಗಳಮೇಲೆ ಹಂಚಿದರೆ ಭಾಗ ೧ ಕ್ಕೆಯೆಷ್ಟು ಘಟಿಕೆ ಯಾಗುತ್ತದೋ ಅದೆಯೊಂದು ಅವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆಯಾಗಿ, ಮೇಷಮೊದಲು ಪ್ರತಿರಾಶಿಯೂ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ದ್ವಾದಶಾವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು, ಇದೊಂದು ಪಕ್ಷವು, ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷವೇನೆಂದರೆ, ಚಂದ್ರನು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಪಾದಗಳು ೯ಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಶಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆಯಾಗಿ, ನಕ್ಷತ್ರಪಾದ ೧ ಕ್ಕೆ ೧೫ ಘಟಿಕೆಗಳಮೇರೆ ಒಂಬತ್ತುಪಾದಗಳಿಗೂ ೧೩೫ ಗಳಿಗೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದವನ್ನು ಉಳಿದವನ್ನು ಸಹನೋಡಿ, ಪ್ರಯಾಣ ಸಮಯದೊಳೆಷ್ಟನೇಗಳಿಗೆ ಯಾಗುತ್ತದೋ, ಅದೆಷ್ಟನೇ ಪಾದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೋ, ಅದರಗಳಿಗೆಗಳನ್ನು ೧। ಗಳಿಗೆಮೇರೆ ಹಂಚಿದರೆ ಅವಸ್ಥೆ ೧ ಕ್ಕೆ ೧। ಗಳಿಗೆಯಾಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗೆನಕ್ಷತ್ರಪಾದ ೧ ಕ್ಕೆ ೧೨ ಅವಸ್ಥೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಇದೊಂದುಪಕ್ಷವು, ಇದುಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾರ್ಗವು. ಇಲ್ಲಿಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಪಕ್ಷವಾವದೆಂದರೆ, ಮೊದಲನೇಪಕ್ಷದಂತೆ ಅರುವತ್ತರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ಆರಾಶಿಯೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಮಾನಘಟಿಕೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಆದರಾಶಿಯನ್ನು ೧೩೫ ರಿಂದಭಾಗಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕರಾಶಿಯನ್ನು ೧೧। ನ ಮೇರೆಹಂಚಿದರೆ ಇದುಅವಸ್ಥೆ ೧ ಕ್ಕೆ ಗಳಿಗೆ ೧೧। ಆಗಿ, ಒಂದೊಂದು ರಾಶಿಗೆ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ೧೨ ಅವಸ್ಥೆಗಳಾಗುತ್ತವೆಯಾಗಿ, ತತ್ಕಾಲದ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು, ಇದುಸುಲಭೋಪಾಯವು, ಮತ್ತು ಸ್ಥೂಲಮಾರ್ಗವು. * *

ಇಂತಾಚಂದ್ರಾವಸ್ಥೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ
ತಕ್ಕಫಲಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * *

మూ॥సూక్ష్మఃస్థూలమితిద్వయోఃప్రవసనంనాశంస్మృతాఖ్యం
జయంహాస్యంక్రీడితనామకంప్రియరతింసుప్తింభుక్తింజ్వ
రమ్॥కంపంసుస్థిరతాంస్వనామసదృశంచేందోరవస్థాఫలం
యాత్రాయుద్ధవివాహవాస్తుజననక్షేత్రప్రవేశాదిషు ॥౧౮౮॥

టీ॥ సూక్ష్మ స్థూల ఎంబఎరడు మార్గగళల్లియూ ప్రవాస, నాశ, స్మృతి, జయ, హాస్య, క్రీడిత, ప్రియరతి, సుప్తి, భుక్తి, జ్వర, కంప, సుస్థిగతా, ఎంబదాగి ౧౨ అవస్థెగళిగూ అవుగళ హెసరుగళంతె ఫలగళుంటాగుత్తవె, ఇంతాచంద్రావస్థెగళు ప్రయాణద ప్రకరణదల్లి హేళల్పట్టరూ, యుద్ధ,అందరె అరసుగళు పరరాష్ట్రగళమేలె యుద్ధక్కె హొరడువదు, వివాహ, నూతనగృహనిర్మాణ, పుత్రజనన, కృషిగె ఆరంభ, నూతనగృహప్రవేశ, ఈకార్యగళల్లూ అవశ్యనోడతక్కవెందు భావవు. * * * *

అనంతర ఖచరయోగ ఫలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ అర్కాక్రాంతభతస్త్రితీయనవమేచాతుర్థభంపం
చమంచైతద్ధిష్ణ్యచతుష్టయంతుఖచరోనామాభవేత్తత్ఫలమ్।
సీమంతేసువనేవ్రతేశిశుహరంనిస్తండులత్వంకృషౌవైధవ్యంక
రపీడనేచగమనేమృత్యుప్రయాతుర్వదమ్ ॥ ॥౧౮౯॥

టీ॥ సూర్యనావనక్షత్రదల్లి రుత్తానో అదుమొదలు నిత్యనక్షత్రదవరిగూ ఎణిసువాగ, సూర్య నిరువనక్షత్రక్కె ౩ నేదు, ౪ నేదు, ౫నేదు, ౯ నేదు, హీగెనాల్కునక్షత్రగళు ఖచరయోగవన్నిసికొళ్ళుత్తవె, ఈయోగగళు పుంసవన, సీమంత, ఉపనయన, ఇవుగళల్లి శిశునాశవన్నుమాడుత్తవె, కృషియల్లి ధాన్యనాశవన్నుమాడుత్తవె, వివాహదల్లి వైధవ్యవన్నుంటుమాడుత్తవె, ప్రయాణకర్తనిగె మరణవన్నుమాడుత్తవె. * * *

అనంతర కర్తరియెంబ యోగదఫలవన్ను హేళుత్తానె. * * * *

మూ ॥ సూర్యాధిష్ఠితతారకాదిగణమేష్ఠాకుర్థభంఘాతకం స్యాదేకాదశభంప్రభంగదమిదంచాష్టాదశంమృత్యుదమ్॥ క ర్తుస్సాన్యగధపంచవింశమపిభంహానిప్రదంకర్మణినామైతద్భ చతుష్టయంతగమనేపాణిగ్రహాదిష్వపి॥ ॥౧౯౦॥

టీ ॥ సూర్యనిరువ నక్షత్రమొదలు చంద్రనిరువ నక్షత్రదవరిగూ ఎ ణిసువాగ సూర్యనక్షత్రక్కె ౮ నేదు ఘాతదవెంబనక్షత్రవు,౧౧నే దు ప్రభంగదవెంబువదు, ౧౮ నేదు మృత్యుప్రదవెంబువదు, ౨౫నే దు హానికరవెంబువదు, ఇదేకర్మణీయెంబహెసరుళ్ళద్దు, ఈనాల్కు నక్షత్రగళల్లూ ప్రయాణ వివాహమొదలాద శుభకర్మగళన్ను మా డిదరె అవుగళ హెసరుగళిగె సరియాద ఫలవుంటాగువదాదదరింద ఈనక్షత్రగళల్లి యావ శుభకార్యవన్నూ మాడకూడదు.

అనంతర స్వరచక్రదింద హేళల్పట్ట బాల్యాది స్వర వివేకవన్ను హేళుత్తానె. * *

మూ ॥యన్నామ ప్రథమాక్షరస్వరముఖాత్ జ్ఞేయాఅకారా దయోబాలోయావనరాజ్య వృద్ధమృతయస్స్వసాద్విపం చాభిధాః ॥ జ్ఞేష్ఠాద్యృష్టిరకారపవగదితోదేత్యవన్త్రికారో భవేత్పాప్రథాఖ్యాదిసుకారపవముఖయోరేకారఓకారకౌ ॥

టీ ॥ అకారమొదలాగి ౫ స్వరగళు, అ—ఇ—ఉ—ఏ—ఓ—యెం బువగళుప్రత్యేక తావుతావుమొదలాగి బాల, యౌవన, రాజ్య, వృ ద్ధ, మృత, వెందుఐదు సంజ్ఞెగళన్ను పడెయుత్తవె, హ్యాగందరె,— అజ్జప్ప, హరియణ్ణ, నంజప్ప, మొదలాగి ప్రథమ అకారస్వరవుళ్ళ హెసరినవరిగె, అకార బాల, ఇకార యౌవన, ఉకార రాజ్య, ఏకార వృద్ధ, ఓకార మృత. తిమ్మప్ప, శివణ్ణ, శీనప్ప, విఠల, విజ యేంద్ర, మొదలాద ఇకారాది నామవుళ్ళవరిగె, ఇ బాల, ఉ యువా, ఏ రాజ్య, ఓ వృద్ధ, అ మృత. ఉమాపతి, రుద్రణ్ణ, సుబ్బ మొదలాద ఉకారాది యావ నామవుళ్ళవరిగె, ఉ బాల, ఏ యు

వా, ఓ రాజ్య, అ వృద్ధ, ఇ మృత. వెంకటేశ, వేదవ్యాస మొద లాగి ప్రథమదల్లి ఏకారవుళ్ళ హెసరినవరిగె, ఏ బాల, ఓ యౌవన, అ రాజ్య, ఇ వృద్ధ, ఉ మృత. గోవింద, హోబలయ్య, జోర్క-ప్ప మొదలాగి ప్రథమస్వర ఓకారవాగిరువ హెసరుళ్ళవరిగె, ఓ బాల, అ యువా, ఇ రాజ్య, ఉ వృద్ధ, ఏ మృత, ఎంబదాగి ఐదుస్వరగళూ ఐదుసంజ్ఞెగళన్ను పడెయుత్తవె. మత్తు అకారదృష్టిస్వర, అందరె బాల, ఇకార ద్వైత, అందరె యౌవన, ఉ—ఏ—ఓ—ఈ మూరూ సాక్షిగళు, ఇదన్ను స్పష్టవాగియూ విస్తారవాగియూ తిళియలపేక్షెయుళ్ళవరు స్వరోదయవెంబ గ్రంథవన్ను నోడతక్కద్దు. * * * * * *

ఇల్లి హేళల్పట్ట బాలాదిస్వరగళిగె ఫలగళన్ను, నక్షత్ర తిథి వార కాలగళిగె బాలాదిస్వరూపవన్ను సఱుహేళుత్తానె. * * * *

మూ॥ అల్పార్థాధికలాభహానిమరణంకుర్యుస్స్వబాలా
దయఃపంచస్వృర్క్షకపంచపంచ భగణాసాద్రినందాద్యపి ॥
వారాఃపంచవిధాః స్యురర్క-కుజయోర్జ్ఞేందుద్విజ్ఞయో ర్వాక్ప
తేశ్శుక్రస్యార్క-సుతస్యపంచసమయాస్స్యుఃప్రాతరాద్యా
స్స్వరాః ॥ * * * ॥౧౯౨॥

టీ॥ బాలస్వర స్వల్పలాభవన్ను, యౌవనస్వర అధికార్థలాభవన్ను, రాజ్యస్వర అధికలాభవన్ను, వృద్ధస్వర హానియన్ను, మృతస్వర మరణవన్ను సహమాడుత్తదె. అశ్వినీమొదలు ౫ నక్షత్రగళు అకారః—బాలస్వరవు, ఆర్ద్రేమొదలు ౬ నక్షత్రగళు ఇకార—యౌవనస్వరవు, ఉత్తరె మొదలు ౬ నక్షత్రగళు ఉకార—రాజ్యస్వరవు, జ్యేష్ఠెమొదలు ౫ నక్షత్రగళు ఏకార—వృద్ధస్వరవు, ధనిష్ఠెమొదలు౫నక్షత్రగళు ఓకార—మరణస్వర, మత్తు తిథిగళిగె శుక్లపాడ్యమి మొదలు పంచమి వరిగూ నందా, భద్రా, జయా, రిక్తా,

పూర్ణా ఎంబదాగి ౫ తిథిగళిగూ ౫ హెసరుగళుంటు. హీగె షష్ఠి మొదలు ౫ తిథిగళిగూ, ఏకాదశి మొదలు ౫ తిథిగళిగూ ఇవే సంజ్ఞెగళిరుత్తవె, ఇవుగళల్లి నందా అకార—బాల, భద్రా, ఇకార—యౌవన, జయా ఉకార—రాజ్య, రిక్తా ఏకార—వృద్ధ, పూర్ణా, ఓకార—మరణస్వర, మత్తూ, వారగళల్లూ రవి కుజ వారగళెరడూ అకార—బాల, సోమ బుధవారగళెరడూ ఇకార—యౌవన, గురువార ఉకార—రాజ్య, శుక్రవార, ఏకార—వృద్ధ, శనివార ఓకార—మరణ, మత్తె ప్రాతఃకాల అకార—బాల—సంగవకాల, ఇకార యౌవన—మధ్యాహ్న, ఉకార రాజ్య—అపరాహ్ణ, ఏకార వృద్ధ—సాయాహ్న, ఓకార మరణ, ఈ మేరెనక్షత్ర, తిథి, వార కాలగళిగెల్లా తిళియతక్కద్దు. ఇవుగళల్లి హెసరుగళ ఆదిస్వరగళిగె హేళిద క్రమదంతెయే అకారక్కె అశ్విన్యాది ౫ నక్షత్రగళు బాల, ఆర్ద్రాది ౬ యౌవన, ఉత్తరాది ౬ రాజ్య, జ్యేష్ఠాది ౫ వృద్ధ, ధనిష్ఠాది ౫ మరణ, ఇకారక్కె ఆర్ద్రాది ౬ బాల, ఉత్తరాది ౬ యౌవన, జ్యేష్ఠాది ౫ రాజ్య, ధనిష్ఠాది ౫ వృద్ధ, అశ్విన్యాది ౫ మరణ, ఈమేరె ఉళిద నక్షత్రగళన్ను తిళియతక్కద్దు. హీగెయే తిథివార కాలగళిగె ఆ యాస్వర మొదలాగి బాల్యాది సంజ్ఞెగళన్ను అవుగళ ఫలగళన్ను సహ ఊహిసి తిళియతక్కద్దు. * *

అనంతరమ్మేముశ్లోకగళింద పంథా రాహుచక్రవన్ను హేళబేకెంబ ఇచ్ఛెయింద ధర్మార్థకామ మోక్షన చక్రనిర్ణయవన్ను మాడుత్తానె. * *

ము॥ వస్వాద్యార్యవిశాఖమిత్రవరుణాహ్యాఖ్యాక్షధర్మాభి
ధాఃఅర్థాఖ్యాస్త్వదితీంద్రకాలపితృభ శ్రీశాజపాదాహ్వ
యవః॥ కామాఖ్యాఅభిజిద్భగాగ్నిదనుజాహిర్బుధ్న్యచిత్రే
శ్వరాః విశ్వాఖ్యాంతకరార్యమేందువిధయో మోక్షాభిధా
స్తారకాః॥ * * * * ॥౧౯౩॥

ಟೀ ॥ ಧನಿಷ್ಠಾ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಪುಷ್ಯ, ವಿಶಾಖಾ, ಅನೂರಾಧಾ, ಶತಭಿಷಕ್, ಆಶ್ಲೇಷಾ, ಈ ೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ ಧರ್ಮವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳವು, ಅಂದರೇ ಧರ್ಮನಕ್ಷತ್ರಗಳು. ಪುನರ್ವಸು, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಭರಣೀ, ಮಘಾ, ಶ್ರವಣ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ಸ್ವಾತೀ, ಈ ೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಅರ್ಥವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳವು. ಅಭಿಜಿತ್, ಪೂರ್ವಫಲ್ಗುನೀ, ಕೃತ್ತಿಕಾ, ಮೂಲ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಚಿತ್ರಾ, ಆರ್ದ್ರಾ, ಈ ೭ ನ್ನು ಕಾಮವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳವು. ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ರೇವತಿ, ಹಸ್ತ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ರೋಹಿಣೀ, ಈ ೭ ನ್ನೂ ಮೋಕ್ಷನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಎಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.   * * * * * *

ಮೂ ॥ ಸೂರ್ಯೇಧರ್ಮಗತೇಚೈವಾಶಿಮುಕರೇಧರ್ಮಾದಿಸಂಸ್ಥಿತೇ ॥ ಹಾದ್ಯಾಯಿಭಂಗಮಾಪ್ನೋತಿಯಾದಥಜಯಂ ಕ್ರೋ ॥ ಧಾದನರ್ಥಂಜಯಂ ॥ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಯಿನಾದ್ವಿಜಯಃಸಭಂಗವಿಕಲಂತದ್ವಿಗ್ರಹಂಸಂಗರಂಭ್ರಾತ್ಯಾಜಾಂಡಜಸಂಗರೇಬಗಮನೆ ಸರ್ವತ್ರಯಾಜ್ಞಾಂಯುಧಿ ॥

ಟೀ ॥ ಸೂರ್ಯನು ಧರ್ಮನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಚಂದ್ರನೂ ಅಲ್ಲೇಯಿದ್ದರೆ ಯಾಯಿಗೆಭಂಗವು, ಸ್ಥಾಯಿಗೆ ಜಯವು. ಚಂದ್ರನು ಅರ್ಥನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಯಾಯಿಗೆಜಯವು, ಸ್ಥಾಯಿಗೆಭಂಗವು. ಚಂದ್ರನು ಕಾಮದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಯಾಯಿಗೆ ಅಪಜಯವು, ಸ್ಥಾಯಿಗೆ ಅಪಜಯವು. ಚಂದ್ರನು ಮೋಕ್ಷಗತನಾದರೆ ಯಾಯಿಗೆ ಜಯವು, ಸ್ಥಾಯಿಗೆಯುದ್ಧವು. ಈಯೋಗವು ಅರಸುಗಳ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಟ್ಟಿಗಳ ಕಾಳಗದಲ್ಲೂ, ಟಗರುಗಳ ಜಗಳದಲ್ಲೂ, ಕೋಳಿ ಹುಂಜುಗಳ ಜಗಳದಲ್ಲೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.   *

ಮೂ ॥ ಆದಿತ್ಯೇರ್ಥಗತೇಚೈವಾಶಿಮುಕರೇಪ್ಯರ್ಥಾದಿಸಂಸ್ಥಿತೇ ॥ ಮಾದ್ಬಂಧುರ್ದ್ವೇಷಮಿಯಾಜ್ಜಯಂ ಚಪಸುದಾಂಯಾಯಿನಾಪಸವಾಶುಭಸ್ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂಭಂಗಮಥಾಶುಭಂಚವಿಜಯಂಸ್ಥಾಯಿನಾಕುಸಂಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್ಯಾತಾಚ ॥ ಫಲಂ ಮಮ್ಮೈವರಚಿತಂ ಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರಕಾರಾಂತರಂ ॥   * * *   ॥೧೯೩॥

ಟೀ ॥ ಸೂರ್ಯನು ಅರ್ಥಗಲ್ಲಿರುವಾಗ ಚಂದ್ರನೂ ಅಲ್ಲೇಯಿದ್ದರೆ ಯಾ

యిగె బంధుద్వేషవు, స్థాయిగె లక్ష్మీక్షయ. చంద్రను కామదల్లిద్దరె యాయిగె జయవు, స్థాయిగె భంగవు. చంద్రను మోక్షదల్లిద్దరె యాయిగె భూలాభవు, స్థాయిగె అశుభవు. చంద్రను ధర్మదల్లిద్దరె యాయిగె అశుభ, స్థాయిగె విజయవు ఉంటాగుత్తదె. ఈ విషయదల్లి ప్రాచీనరు అర్థ, కామ, మోక్ష నక్షత్రగళల్లి సూర్య చంద్రరగతిగళిగె పూర్వశ్లోకదల్లి హేళిద ప్రకారవే ఫలగళన్ను హేళుత్తారె, ఆదరూ పంథారాహు చక్రవన్ను చన్నాగి విచారిసి తిళిదు ప్రకారాంతరవాగి ఫలగళన్ను హేళుత్తేనెందు ఈ గ్రంథకర్తనమాతు.

మూ ॥ అర్కేకామగతేతథామృతకరేకామాదిసంస్థేక్రమా
ద్యాయీయాయుద్ధమవాప్నుయాదతిధనంసర్వాపదంమంగళం।
యత్కించిద్విజయంధనంశుభకరంస్థాయీశుభంగంసదావి
ద్వద్భిఃక్రమశఃప్రయాణసమయేజ్ఞేయంచతుర్ణాంఫలం ॥

టీ ॥ సూర్యను కామనక్షత్రదల్లిరువాగ చంద్రనూ అర్థేయిద్దరె యాయిగె యుద్ధ, స్థాయిగె స్వల్పజయవు. చంద్రను మోక్షదల్లిద్దరె యాయిగె బరుధన, స్థాయిగె ధనలాభవు. చంద్రను ధర్మదల్లిద్దరె యాయిగె సర్వాపత్తుగళూ, స్థాయిగె శుభకరవు. చంద్ర నర్థదల్లిద్దరె యాయిగె మంగళ, స్థాయిగె భంగవుంటాగువదెందు తిళియతక్కద్దు

మూ ॥ భానౌమోక్షగతేతథాప్యుడుపతౌమోక్షాదిసంస్థేక్ర
మాద్భంగం సర్వజయంశ్రియం చసమియాద్యాయీచసం
ధినదా ॥ స్థాయీచాశుజయంమహీంచమరణంభంగంచ
రుద్విగ్రహంపంథారాహుగతంఫలంచలిఖితంధర్మాదిచక్రం
త్విదమ్ ॥ * * * ॥౧౯౩॥

టీ ॥ సూర్యను మోక్షనక్షత్రదల్లిరువాగ చంద్రనూ అర్థేయిద్దరె యాయిగె భంగ, స్థాయిగె అధికజయ. చంద్రను ధర్మదల్లిద్దరె యాయిగె జయ, స్థాయిగె భూలాభవు. చంద్రను అర్థదల్లిద్దరె యాయిగె సంపత్తు, స్థాయిగె భంగవు. చంద్రను కామగతనాదరె యాయిగె

సంధిక్రియెయు, స్థాయిగె కలహవు. ఇదేపంథారారు చక్రదఫలవు.

అనంతర సూర్యచంద్రనాడీవివేకవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ నాసాదక్షిణభాగజాతపవనస్సూర్యాఖ్యనాడీశుభా
సంగ్రామవ్యవహారమైథునభయస్నానాన్నభంగార్జిషు ।
నాడ్యన్యాశశినశ్శుభేష్వగమనాలంకారపాణిగ్రహక్షేత్రాద్యే
షుయదంశవాయుబలనేతత్పాదపూర్వాంవ్రజేత్ ॥౧౯౮॥

టీ ॥ మూగినబలగడె రంధ్రదింద హొరడువ శ్వాసవు సూర్యనాడియన్నిసి కొళ్ళుత్తదె, ఎడగడె రంధ్రదింద హొరడువ శ్వాసవు చంద్రనాడియన్నిసి కొళ్ళుత్తదె, ఇవుగళల్లి సూర్యనాడియుయుద్ధ, వ్యాపార, మైథున, రాజభయ, మంగళస్నాన, భోజన, పరాజయ, మనోవ్యథెయు, ఈ కార్యగళిగె శుభకరవు. చంద్రనాడియు ప్రయాణ, అలంకార, వివాహ, కృషి, ఈ కార్యగళల్లి శుభకరవు, ప్రయాణాదిగళల్లి యావగడె శ్వాసబరుత్తిరుత్తదో ఆకడె కాలన్ను ముందిట్టు సంచరిసబేకు. * * *

సర్వదిక్కుగళిగూ గమననిర్ణయవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ కౌబేరీముదయేరవెస్సురపతేఃప్రశంతుమధ్యందినేసా
యంవారుణదేశమంతకదిశంయామార్ధరాత్రేవ్రజేత్ ।గో
ధూళావభిజిత్త్వ్యుషస్యపిగతిస్సర్వాసుదిక్ష్వర్ధదా మందా
హోషసికింపునక్షగమనే లగ్నాదిశుద్ధింవినా॥ ॥౧౯౯॥

టీ ॥ సూర్యోదయకాలదల్లి ఉత్తరదిక్కన్నూ, మధ్యాహ్నదల్లి పూర్వదిక్కన్ను, సాయంకాలదల్లి పశ్చిమదిక్కన్ను, అర్ధరాత్రియల్లి దక్షిణదిక్కన్నూ, ఉషఃకాల, అభిజిత్, గోధూళి, ఈ కాలగళల్లి సర్వదిక్కుగళన్నూ కురితు ప్రయాణవు శుభకరవు. మత్తు శనివారద బెళగిన జావదల్లి హొరడువవనిగె పంచాంగశుద్ధియే కేలసవిల్ల, హ్యాగెందరె, ఆకాలవు శుక్ర, బుధ, చంద్ర హోరెగళిగె సంబంధపట్టిదేయెందు తాత్పర్యవు. * * *

ప్రయాణదల్లి ముఖ్యనక్షత్రగళన్ను ఆయాముణిగళ స
మ్మతకాలగళన్ను సహ హేళుత్తానె. * *

మూ ॥ పౌష్ణాశ్వని కార్యసిద్ధిరనిశంమ్మైత్రే ప్రయాతస్యతు
జ్యేష్ఠా యామపితస్యతత్ర హిపునర్మూలేప్ర యాతస్యతు ॥
మాండవ్యస్యమనోజయోహ్యుషసిచేద్గార్గ్యస్యయానంమ
తంస్యాత్సన్యక్శకునంబృహస్పతిమతంతత్రాపియాతార్థదా॥

టీ ॥ అనూరాధా నక్షత్రదల్లి ప్రయాణ మాడువవనిగె కార్యసిద్ధి యు యావాగ్యూ మార్గదల్లే కైగూడువదు, మత్తు జ్యేష్ఠా, మూలా, ఈనక్షత్రగళల్లి హొరటవనిగూ కార్యసిద్ధి కైయల్లే ఇరువదు మత్తు ప్రయాణకాలదల్లి మనస్సిగె సందేహవిల్లదే సంతుష్టవాగిద్దరె శుభప్రదవు, ఇదే మనోజయవు, ఇదు మాండవ్యన మతవు. ఉషఃకాలదల్లి ప్రయాణవు శుభకరవెందు గార్గ్యఋషియ మతవు. శుభశకునవాద హొత్తిగె హొరటరె శుభకరవెందు బృహస్పతియ మతవు. శకునస్వరూపవు మేలే వివరిసల్పడుత్తదె. జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రయాణక్కె ఉత్తమ మధ్యమనక్షత్రగళల్లి హేళల్పడదే యిద్దరూ ఇల్లిహేళల్పట్టద్దరింద శుభకరవేయెందు భావవు. *

ప్రయాణలగ్న మొదలాగి ద్వాదశ భాగదల్లియూ
ఆయా గ్రహగళిరువదక్కె ఫలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ ఆయుర్ద్రవ్యజయాన్నమిత్రకలహస్త్రీవ్యాధిభా
గ్యోత్సవప్రాప్త్యప్రాప్తికరాఃక్రమాచ్ఛుభఖగాయాత్రాగ్ర
హాధిస్థితాః ॥ క్రూరాస్త్వామయభీతిభూషణరిపుభ్రాంత్యర్థ
పీడామృతిక్రోధానర్థవసుంధరావ్యయకరాస్సూర్యా
దురేవాధ్వని ॥ * * * ॥౨౦౧॥

టీ ॥ గురు, శుక్ర, శుభసహిత బుధ, పూర్ణచంద్ర, ఈ శుభ గ్రహగళు ప్రయాణలగ్నదల్లిద్దరె ఆయుర్వృద్ధియన్ను, అదక్కెరడ నేదరల్లిద్దరె ద్రవ్యవన్ను, ౩ నేదరల్లిద్దరె జయవన్ను, ౪ నేదరల్లి

ద్దరె అన్నవన్ను, ౫ నేదరల్లి మిత్రలాభవన్ను, ౬ నేదరల్లి కలహవన్ను, ౭ నేదరల్లి స్త్రీలాభవన్ను, ౮ నేదరల్లి వ్యాధియన్ను, ౯ నేదరల్లి శోకవన్ను, ౧౦ నేదరల్లి యశస్సవన్ను, ౧౧ నేదరల్లి లాభవన్ను, ౧౨ నేదరల్లి అప్రాప్తి, అందరె అపేక్షిసిద్దు తప్పి హోగువికెయన్ను సహ కొడువరు. హీగె సూర్యాది క్రూర గ్రహగళు లగ్నాదిద్వాదశ భావగళల్లిద్దరె, లగ్నదల్లి వ్యాధి, ౨నేదరల్లి చోరభయ, ౩నే దరల్లి భూషణ, ౪నే దరల్లి శత్రుదర్శన, ౫నే దరల్లి చిత్తభ్రమ, ౬నే దరల్లి ధన, ౭ నే దరల్లి శరీరజాడ్య, ౮నే దరల్లి మరణ, ౯నేదరల్లి క్రోధ, ౧౦నే దరల్లి అనర్థ, ౧౧నే దరల్లి భూలాభ, ౧౨నే దరల్లి ధనవ్యయ, ఈ మేరె క్రమవాగి ఫలగళన్ను కొడువరు. * * * *

యాత్రాయోగగళన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ యాత్రాలగ్నగతశ్శుభోర్థసుఖదో యోగాఖ్యఇం
దుంవినాలగ్నస్థౌమణిభూమిదౌశుభఖగౌమార్గేధి యోగ స్త్వ
యం । లగ్నస్థాస్త్రిశుభాయదీంద్రసుఖదా యోగాధియో
గస్త్వయంసౌమ్యాఃకేంద్రగతాఃస్వభీష్టఫలదాస్స్యాద్రా
జయోగ స్త్వయం ॥ * * ॥ ౨౦౨ ॥

టీ ॥ చంద్రనన్ను బిట్టు ఒబ్బ శుభగ్రహవు ప్రయాణ లగ్నదల్లిద్దరె కేవల యోగవెంబ యోగవు, ఇదు ప్రయాణ కర్తనిగె అర్థసుఖకరవు. ఇబ్బరు శుభగ్రహగళిద్దరె అధియోగవెంబ యోగవాగుత్తదె. ఇదరల్లి మార్గదల్లే రత్న భూమిలాభ వుంటాగుత్తదె. మూరు శుభగ్రహగళిద్దరె యోగాధి యోగవాగుత్తదె, దారియల్లి స్వర్గ భోగవన్ను కొడుత్తదె. ప్రయాణ లగ్న, చతుర్థ, సప్తమ, దశమస్థానగళల్లి శుభగ్రహగళిద్దరె రాజయోగ వాగుత్తదె, ఇదు ఇష్టార్థసిద్ధియన్ను కొడుత్తదె. ఇల్లి చంద్రనన్ను బిట్టెంబువదు సర్వత్ర యిరతక్కద్దు. * * * * *

ತಾರಾಬಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಜನ್ಮರ್ಕ್ಷಾದಿಪುನಃಪುನರ್ನವನವಸ್ವೃಸ್ತಾರಕಾಸ್ತಾಂಪ್ರಯುಗ್ಧಿ
ಷ್ಣ್ಯಾಂತಂಗಣಯೇತ್ಸಮಾ ಶ್ಶುಭಫಲಾಸ್ಸ್ಯಾಂತ್ಯಾಸ್ಸದಾನೇತರಾ ॥
ತಾಸುತ್ರ್ಯಾದ್ಯಜಕುದ್ವಿತೀಯ ಚರಣಾಸ್ತ್ಯಾಜ್ಯಾಶ್ಚ ಶಾಕಂಗುಡಂ
ದಾನಂಸ್ಯಾಲ್ಲವಣಂಬಹಿ ಮಾಸತಿಲಂತತ್ತೇಷಸಾದಾಶ್ಶುಭಾಃ ॥

ಟೀ ॥ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರ ಮೊದಲು ಪ್ರಯಾಣನಕ್ಷತ್ರದವರಿಗೂ ಎಣಿಸಿ ಒಂಬತ್ತರಮೇಲೆ ಭಾಗಿಸಬೇಕು, ಆಗ ಜನ್ಮ, ಸಂಪತ್, ವಿಪತ್, ಕ್ಷೇಮ, ಪ್ರತ್ಯಕ್, ಸಾಧಕ, ವಧ, ಮೈತ್ರ, ಪರಮ ಮೈತ್ರವೆಂಬದಾಗಿ ಒಂಬತ್ತಿಗೂ ಒಂಬತ್ತುಹೆಸರುಂಟಾಗುತ್ತವೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನಕ್ಷತ್ರಗಳುಅಂದರೆ ೨-೪-೬-೮ ಶುಭಕರಗಳು, ವಿಷಮಗಳು, ೧-೩-೫-೭ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು. ೯ನೇ ನಕ್ಷತ್ರವು ವಿಷಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಶುಭಪ್ರದವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ವಿಷಮನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೩-೧-೪-೨ನೇ ಪಾದಗಳೇಬಿಡತಕ್ಕವು, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,-ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ೩ನೇ ಪಾದವು, ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ೧ನೇ ಪಾದವು, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ೪ನೇ ಪಾದವು, ವಧದಲ್ಲಿ ೨ನೇಪಾದವು ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಮನಕ್ಷತ್ರಗಳ ದೋಷಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಕವು, ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲವು, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಲವಣವು, ವಧದಲ್ಲಿ ತಿಲಸಹಿತವಾದ ಚಿನ್ನ, ಇವುಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟರೆ ಶುಭಕರವಾಗುವದು. * * * * * *

ಅನಂತರ ಚಂದ್ರಬಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಷಷ್ಠೈಕಾದಶಸಪ್ತಮಾದ್ಯದಶಮೇಷ್ವಿಂದುಸ್ತೃತೀಯೇಶು
ಭಸ್ತಾರಾಚಂದ್ರಬಲಂತ್ವಿದಂವಿಗಣಯೇ ಜ್ಜನ್ಮಾದಿಚಂದ್ರಾಂತರಃ ।
ಯಾತ್ರಾದಿಷ್ವಧಪಂಚಮೇದ್ವಿನವಮೇ ಪಕ್ಷೇವಳಕ್ಷೇಶಿತೇಕೃಷ್ಣೇತ್ವಾಂತ್ಯ
ಚತುರ್ಥರಂಧ್ರಸದನೇಷ್ವಿತ್ಯಾಹುರನ್ಯೇಶುಭಃ ॥ ॥ ೨೧೪ ॥

ಟೀ ॥ ಚಂದ್ರನು ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತನ ಜನ್ಮಲಗ್ನಮೊದಲು -೧-೩-೬-೭-೧೦-೧೧- ಈಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಶುಭಪ್ರದನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮೇಲಣಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ತಾರಾಬಲ ಚಂದ್ರಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತ

న జన్మనక్షత్రదింద తారాబలవన్నూ జన్మలగ్నదింద చంద్రబలవన్నూ తిళియతక్కద్దు. శుక్లపక్షదల్లి చంద్రను, ౨-౫-౯-ఈస్థానగళల్లిద్దరూ సకలశుభకర్మగళల్లియూ శుభకరను, కృష్ణపక్షదల్లి చతుర్థాష్టను ద్వాదశగళల్లిద్దరే శుభప్రదను ఎంబదాగి కెలవరు హేళిదరు.

అనంతరనిర్గమనలక్షణవన్నునుడియుత్తానె.

మూ ॥ తల్లగ్నే గమనం నచేన్నగరతః ఖడ్గాదిసంచాలనమ్మిత్రే
మిత్రగృహం పితృగ్రహసురాన్సంపూజ్యతద్దిక్పతిమ్ । తత్కిన్న
ర్గమనం త్రిరాత్రమవధిః పశ్చాత్ప్రవ్రజేన్మంగళైర్విప్రాదిర్వసు
తండులాద్యపినయేత్స్వ్యాత్పంచరాత్రావధిః ॥ ॥ ౨౦౫ ॥

టీ ॥ బలసహితవాద శుభలగ్నదల్లే ప్రయాణహొరడువదక్కె సందర్భిసదిహోగువపక్షదల్లి అరసను అదేలగ్నదల్లి పితృదేవతెగళన్నూ, మనెయ ఇష్టదేవతెగళన్నూ, మత్తు యావదిక్కన్ను కురితు ప్రయాణహొరడుత్తానో ఆదిక్కిగె అధిపతియన్నూ, ఆదిత్యాది నవగ్రహగళన్నూ పూజిసి, తరువాయ తన్నకత్తియన్ను ఛత్రచామరాదిగళన్ను సహ ఎత్తిసికొండు స్నేహితరొందిగూ వాద్యగళొందిగూ తెగదుకొండు హోగి తన్న స్నేహితన మనెయల్లిట్టు తరువాయ హొరడబహుదు. ఇదే ప్రస్థానవు, ఇదక్కె మూరుదినగళవరిగూ అవధియుంటు, ఇల్లి పితృసంపూజ్య ఎంబువదరింద ప్రయాణదల్లి అభ్యుదయ శ్రాద్ధమాడబేకెందు తిళియబరుత్తదె. ఇదు క్షత్రియర ప్రస్థానదవిషయ, బ్రాహ్మణరు ప్రస్థానదల్లి బెన్నవన్నూ, వైశ్యరుప్రస్థానదల్లి అక్కియన్నూ, శూద్రరు వస్త్రవన్నూ యిడతక్కద్దు, ఎల్లరూ తమ్మ ఇష్టరమనెగళల్లి తమ్మ పదార్థగళన్నిడతక్కద్దు. క్షత్రియరిగె ౩ దిన ప్రస్థానద అవధి, బ్రాహ్మణాదిగళిగె ౫ దిన ప్రస్థానద అవధియెందు తిళియువదు. * *

యాత్రెయల్లి శుభశకునవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ భారద్వాజమయూరచాషనకులాముఖ్యాస్తవామ

ఖ్యాఃఖగాస్తేషాంచోర్ధ్వగతిఃప్రదక్షిణగతిఃసద్యశ్సమీపస్థి
తిః॥పరస్మైవగతిఃశ్శుభాధ యుగపన్నైత్రపృభ యోశ్చేన్గతిస్తా
ర్క్ష్యక్షిరస్సృగాలకుక్కుటశు నాంవామగతిస్త్వర్థదా ॥

టీ ॥ ముఖ్యగళాద భారద్వాజ పక్షియు, నవిలు, చెంబరకాగి, దాలక్కి, ముంగిసి, మత్తు అముఖ్యగళాద కాకాదిగళు, ఇవుగళ ప్రదక్షిణ పాదగళియు, ఊర్ధ్వ గమనవు, సమీప గతియు, యివెల్లా శుభకరగళు, ఇవుగళల్లి యెరడెరడు సేరిహోదరె అశుభవు, ప్రదక్షిణ గమనవందరె ఎడగడెయింద బలగడెగె బరువదు, మత్తు గరుడ పక్షియు, దాలక్కి, నరి, కోళి, నాయి, ఇవుగళు బలగడెయిందలే యెడగెహోదరె ప్రయాణ కర్తనిగె శుభకరవాదుదు యెందు తిళియువదు. * * * * *

లగ్నాది భావగళల్లిరువ పాపగ్రహగళింద ప్రయాణ
దల్లాగువ అపశకునగళన్ను తిళిసుత్తానె.

మూ ॥ భౌమేచోన్నకరేప్రయాణసదనాత్కేంద్రేత్రికోణాష్ట
గేరక్తోగ్రాయుధఘోరవాక్యజటిలప్రవ్రాజకాదీక్షణమ్ ॥
కృష్ణాంగారసమీక్షణంరవిసుతే కేతౌకబంధేక్షణంస్వర్భా
నావురగేక్షణంప్రథమకోమార్గేప్రయాకుర్వతిక్ ॥౨౦౩॥

టీ ॥ ప్రయాణ లగ్న మొదవు ౧—౪—౫—౭—౮—౯—౧౦— ఇవుగళల్లోందు స్థానదల్లి సూర్య, కుజ, ఇవరిద్దరె మార్గదల్లి రక్త, ఉగ్రవాద ఆయుధ, క్రూరవాక్య, జటెధరిసిదవను, సన్యాసియు, పాషండను, ఇవరుగళన్ను మార్గదల్లి నోడువదాగుత్తదె, ఆస్థానదల్లి శనియిద్దరె దారియల్లిమొదలు ఇద్దలన్ను నోడువదాగుత్తదె, కేతువిద్దరె తలెయిల్లద జంతుగళన్ను నోడువదాగుత్తదె, రాహువిద్దరె దారియల్లి సర్పదర్శనవాగుత్తదె. * *

ప్రయాణ లగ్నాది స్థానగళల్లి శుభగ్రహగళిరువదరిం
దాగువ శుభశకునగళన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ శుక్రేపూర్ణనిశాకరేబుధేశశిజేకేంద్రత్రికోణాన్వితే
పుణ్యస్త్రీఖగపూర్ణకుంభయుగళంజీవేతువిప్రద్వయమ్॥ భా
నౌభూమిసుతేప్రయాణ సదసౌల్లాభత్రిషష్ఠాన్వితే తేజశ్ఛాషఫ
లేక్షణంరవిసుతేమార్గేమయూరేక్షణమ్ ॥ ॥౨౦౮॥

టీ ॥ పూర్వశ్లోకదల్లి హేళల్పట్ట స్థానగళల్లి శుక్ర,పూర్ణచంద్ర,
బుధ, ఈశుభగ్రగళిద్దరే దారియల్లి సువాసినీ, గరుడాదిపక్షిగళు,
ఎరడు పూర్ణకుంభగళు,ఇవుగళన్ను నోడువదాగుత్తదె,గురు విద్దరే
ఇబ్బరుబ్రాహ్మణర దర్శనవుంటాగుత్తదె. ప్రయాణలగ్నద ౩-౬-౧౧
ఈస్థానగళల్లి సూర్య, అంగారక, యివరిద్దరే జ్వలిసువఅగ్ని,అందరే
అగ్నిజ్వాలే, చంబరకాగి, ఇవుగళదర్శనవు, ఈస్థానగళల్లి శనియిద్ద
రే దారియల్లి నవిలిన దర్శనవు, ఇవుగళుప్రయాణకర్తనిగుంటాగుత్తదె.

శ్రీను, నరియకూగు, ఇవుగళ ఫలవన్ను హేళుత్తానే.

మూ ॥ ప్రాగాదౌశనివాసరాదిగదితాన్సూర్యాదయోష్టౌ
గ్రహాః నాగానాగనగానిధీ నిశినభోనాదోన నోనాడి
కాః ॥ తానిప్రేక్షితమరుత్తిబంధుకనకస్నిగ్ధాన్నతాపార్తిదా
స్త్రోతుః క్రోష్టు రుతేక్షుతేఫల మిదంమృత్యుస్సదాగో
క్షుతమ్ ॥ * * * * ॥౨౦౯॥

టీ ॥ పూర్వదిక్కు మొదలీశాన్యదవరిగూ ౮ దిక్కుగళల్లి రవి,
చంద్ర, కుజ, బుధ, గురు, శుక్ర, శని, రాహు, ఈ ౮ గ్రహగళు
శనివార మొదలేళువారగళల్లి రుత్తారాగి అవుగళల్లాద శ్రీను, నరి
యకూగు, యివుగళిగే ఫలగళన్ను తిళియువదు హ్యాగందరే,— సూ
ర్యను పూర్వదిక్కినల్లి శనివార హగలు ౩౦ గళిగే వాసమాడు
త్తానే, అనంతర శనివారద రాత్రి ౩౦ గళిగే చంద్రను ఆగ్నేయద
ల్లిరుత్తానే. కుజను భానువారద హగలు ౩౦ గళిగెవరిగూ దక్షిణద
ల్లి ఇరుత్తానే, అనంతర బుధను భానువారద రాత్రి ౩౦, సోమవా
ర ౬౦, అంతూ ౯౦ గళిగే నైఋత్యదల్లిరుత్తానే. గురువు కుజవా

ರದಲ್ಲಿ ೫೦ ಗಳಿಗೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಶುಕ್ರನು ಕುಜವಾರದ ರಾತ್ರಿ ೧೦, ಬುಧವಾರದ ಹಗಲು ೩೦, ಅಂತೂ ೪೦ ಗಳಿಗೆ ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಶನಿಯು ಬುಧವಾರದ ರಾತ್ರಿ ೩೦, ಗುರುವಾರದಲ್ಲಿ ೫೦, ಅಂತೂ ೮೦ ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ರಾಹುವು ಗುರುವಾರದ ರಾತ್ರಿ ೧೦, ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ೬೦, ಅಂತೂ ೭೦ ಗಳಿಗೆ ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮೇರೆ ಈ ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಶೀನು ನರಿಯಹಾಗು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ಹಾನಿ, ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಕುಜನಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಮಾತು, ಬುಧನಲ್ಲಿ ಬಂಧುಲಾಭ, ಗುರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಣಲಾಭ, ಶುಕ್ರನಲ್ಲಿ ಸುಖಭೋಜನ, ಶನಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ, ರಾಹುವಲ್ಲಿ ಮನೋವ್ಯಥೆ, ಈ ಮೇರೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಫಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆಕಳಶೀನುಮಾತ್ರ ಯಾವಾಗ್ಯಾ ಮೃತ್ಯುಕರವಾಗಿರ್ಪುದು. * * * * *

ಅನಂತರ ಬಲ್ಲಿಯನುಡಿ, ಅದರಪತನ, ಅಂದರೆ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಿಕೆಯು, ಇವುಗಳ ಫಲಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀಜಯಯುದ್ಧಲಾಭಗಮನಕ್ಷೇಮಾರ್ತಿಪೀಡಾರ್ಥ
ಕೃತ್ಪ್ರಾಗಾದಿಷ್ವಥಚೋರ್ಧ್ವ ಮೋರಪಿಸದಾಶೋಕಃಕ್ರಮಾ
ದ್ಗೌಳಿವಾಕ್ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂಮೂರ್ಧ್ನಿಗಳೇಚಮಿತ್ರಮುದರೇಪುತ್ರಂಚಪಾ
ರ್ಶ್ವೇಮುದಂಕಟ್ಯಾಂವಾಹನಮರ್ಥಮೇಷ್ವ್ಯತಿಪದೇಗೌಳೀಪ್ರಪಾತೇಫ
ಲಮ್ ॥ * * * * ॥೨೧೦॥

ಟೀ ॥ ಗೌಳಿಯು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿದರೆ ಭಾಗ್ಯ, ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿಲಕ್ಷ್ಮಿ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಜಯ, ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಲಾಭ, ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಮನ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೋವ್ಯಥೆ, ಕೆಳಗೆಯಾದರೆ ಪೀಡೆ, ಮೇಲ್ಗಡೆಯಾದರೆ ಧನ, ಈಫಲಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಗೌಳಿಯು ತಲೆಮೇಲೆಬಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಲಾಭ, ಹೊಟ್ಟೆಮೇಲೆ ಪುತ್ರಲಾಭ, ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಸಂತೋಷ, ಸೊಂಟದಲಿ ವಾಹನ, ಕಾಲ್ಗಳಲ್ಲಿ ಧನವೆಂಬದಾಗಿ ಫಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಕಾಗೆಯ ಕೂಗಿಗೆ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

మూ॥ ఆదిత్యస్థితకాలసిద్ధనియమాః ప్రాగాదిదిక్షుక్రమా
త్వాదొనంఘటికాచతుష్టయచరాః కాకావదంత్యాగతం ।
లాభారాతివినాశనప్రియజనప్రాప్త్యర్థవృష్ట్యాహవప్రా
ణాంత్యాల్పభయంతు కాకమిథునం రోగార్తికృత్పశ్యతాం॥

టీ॥ సూర్యోదయ మొదలు సూర్యాస్తమయదవరిగూ, ముహూర్త ౧క్కె ౩౹౹ గళిగెమేరే, ఈ ముహూర్తగళాగుత్తవె. ఇవుగళల్లి ప్రాగ్దిక్కు మొదలాగి ఈ దిక్కుగళల్లియూ కాగెగుంపు కూడి కూగిదరె అదక్కె క్రమవాగి ఫలగళు, లాభ, శత్రునాశ, ఇష్టజనసహవాస, ధన, వృష్టి, ప్రాణహాని, స్వల్పభీతి, ఇవుగళల్లొందొందు ఫలవన్ను పూర్వదిక్కు మొదలు ఈశాన్యదవరిగూ ఒందొందు దిక్కిగె తిళియబేకు. కాగెగళ సంగమవన్ను నోడిదవరిగె మాత్ర రోగ పీడె తప్పువదిల్ల. * * * *

ప్రయాణదల్లి ఇతర శుభశకునగళన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ లక్ష్మీలక్షణలక్షితక్షితిపతిక్షీరేక్షుదంతేక్షణంపక్షిస్వా
మివృషోక్షపక్షికులకక్షౌద్రాక్షతచ్ఛత్రకమ్ ।రుద్రాక్షక్షిత
పాలకోపకరణంబ్రాహ్మదేవయుగ్మక్షణంక్షిప్రంక్షేమకరంప్ర
యాణసమయేయాతుశ్చసుక్షేత్రదం॥ * ॥౨౧౨॥

టీ॥ ప్రయాణహొరటకాలదల్లి లక్ష్మీవిలాసవుళ్ళ మహారాజను, అథవా రాజ్యలక్ష్మిగె లక్షణగళాగి యిరువ స్వర్ణ, రత్న, ముక్తాభూషణగళు, ఛత్రచామరాదిగళు, ఇవుగళన్ను పడెదిరువ అరసను, హాలు, కబ్బు, ఇవుగళదర్శనవు, మత్తు గరుడను, వృషభవు, హక్కిగళ గుంపు, జేను, కెంపు, హళది, అక్షతెగళు, అరసుగళ ఛత్ర, చామర, పాలకి ముంతాద ఉపకరణగళు, యిబ్బరు బ్రాహ్మణరు, ఇవుగళ దర్శనవు ప్రయాణకర్తనిగె శీఘ్రవాగి క్షేమ భూలాభ గళన్నుంటుమాడుత్తదె. * * * * *

ఇన్నూ ప్రయాణదల్లి శుభశకునవన్ను హేళుత్తానె.

ಮೂ ॥ ವೇಶ್ಯಾಮಂಗಳ ಘೋಷವಾಕ್ಯಕುಸುಮಚ್ಛತ್ರಪ್ರದೀಪ್ತಾನಲ
ಸ್ನಿಗ್ಧಾನ್ನಾಂಬುಜರತ್ನಶುಭ್ರವಸನಸ್ತ್ರೀಮದ್ಯಭಾಂಡಧ್ವಜಾಃ ।
ಗೋವೇದಧ್ವನಿಲಾಜಪೂರ್ಣಕಲಶ ಶ್ರೋತ್ರಾನುಕೂಲಸ್ವನದ್ರವ್ಯಾ
ಜ್ಯಾಂಬುಚರಾಃಪ್ರಯಾಣಸಮಯೇದೃಷ್ಟಾಸುಖಾರ್ಥಾನ್ನದಾಃ ॥

ಟೀ ॥ ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯು, ಮೃದಂಗಾದಿ ಮಂಗಳವಾದ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳು, ಶುಭವಾಕ್ಯಗಳು, ಸುಗಂಧವುಳ್ಳ ಪುಷ್ಪಗಳು, ಛತ್ರಿವು, ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆ, ಶಾಲ್ಯನ್ನ, ಕಮಲಗಳು, ರತ್ನ, ಮೌಕ್ತಿಕ, ಹವಳ ಮೊದಲಾದವು, ಒಳ್ಳೇಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರಗಳೂ, ಸುವಾಸಿನೀ, ಮದ್ಯಭಾಂಡ, ಅಂದರೆ ಸಾರಾಯಿಬುಡ್ಡಿ, ಧ್ವಜವು, ಹಸುವು, ವೇದಘೋಷ, ಅರಳು, ಪೂರ್ಣಕುಂಭ, ಕಿವಿಗೆ ಸುಖಕರವಾದ ವೀಣಾದಿನಾದವು, ಅಥವಾ ಶುಭಪ್ರಸ್ತಾವ, ಮತ್ತು ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳು, ತುಪ್ಪ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೇ ಸುಖ, ಧನ, ಅನ್ನಲಾಭಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. * * * * *

ಮೂ ॥ ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀಪುರುಷಾನ್ವಿತಾಸ್ಸ್ವಪುರತಃ ಪುತ್ರಾನ್ವಿತಾವಾ
ಗತಾಶ್ಚೈವಂಗೋಮೃಗಭೃಂಗವಾನರರುರುಶ್ವಾಶ್ವಾಂಡಜಾಶ್ಚೋಗ
ದಾಃ । ಯದ್ಯುದ್ವಾಹಗತೇಃಪ್ರಯಾತೃಸುಖಕೃತ್ಪತ್ನೀಸುಪುತ್ರಾ
ರ್ಥದಾ ಸರ್ವತ್ರವಸ್ತುಸಿತಂಶುಭಂಯದಿಭವೇತ್ಕೃಷ್ಣಂತುನಪ್ರಾ
ಯಶಃ ॥ * * * ॥ ೨೧೮ ॥

ಟೀ ॥ ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟವನಿಗೆದುರಾಗಿ ಸುವಾಸಿನಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ಬಂದರೂ, ಮಕ್ಕಳನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ, ಹೀಗೆಯೇ ಕಡವೆಗಳು, ತುಂಬಿಗಳು, ಕಪಿಗಳು, ದುಪ್ಪಿಗಳು, ನಾಯಿ, ಕುದರೆ, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಇವುಗಳು ಬಂದರೂ ಶೋಭಗಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಾಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೊರಡುವಾಗಲೂ ಇವುಗಳು ಎದುರಾಗಿಬಂದರೆ ಪತ್ನೀ, ಪುತ್ರ, ಧನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವೇನಂದರೇ, ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಮಳವುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳು, ಬಿಳಿದ್ರವ್ಯಗಳು, ಇವುಗಳು ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಶುಭಕರಗಳು, ಕಪ್ಪಾದವಸ್ತುಗಳು ಪ್ರಾಯಶಃ ಶುಭಕರಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು. * *

ಅನಂತರ ಅಶುಭಶಕುನಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

మూ ॥ జంతూనాంతు ప్రితాడనే సరితయోర్యు గ్ధేక్రుతే రోద
నే క్రోధే పాదవిషాణపుష్టకశనే దంతక్షతే మ్యైధునే। ప్రస్రావే
పటబంధనే స్వపురతో స్పృష్టేచ కోలాహలే ప్రాణత్యాగనిరో
ధ నార్తి సమయే హానిఃప్రయాతుర్భవేత్ ॥　　　　॥ ౨౧౫ ॥

టీ ॥ ప్రయాణమాడువన ముందుగడెయల్లి యావవాదరూ జంతు
గళు తివిగళన్నాడిసిదరూ, అవుగళు జగళమాడిదరూ, శీతరూ, అ
త్తరూ, కోపిసికొండరూ, కాల్గళన్ను, బాలన్ను సహ కట్టిద
రూ, అవుగళ హల్లుబిద్దరూ, అవుగళ మ్యైధునదల్లూ, మూత్రవిడువా
గలూ, అడ్డతిరిగిదరూ, అవుగళ ప్రాణాంత్య కాలదల్లూ, అవుగళు బ
హళ సంకటపడువాగలూ ప్రయాణకర్తనిగె హానియుంటాగువదు.

మత్తు ప్రయాణదల్లి అశుభ శకునగళన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ వస్త్రా ప్రిస్ఖలనే దురుక్తి సమయే గతాగదిపాతేభయే
స్తంభాద్యైరపి ఘాతనే కృశతనౌ రోగాన్వితే వాతధా । భు
క్త్వా హేజనగమ్యతామితిజన్యై ర్నిర్బంధ హస్తగ్రహో ప్రత్యాహ్వా
నవిధౌ ప్రయాణ సమయే రోగః ప్రయాతుర్భవేత్ ॥ ౨౧౬ ॥

టీ ॥ ప్రయాణ సమయదల్లి ప్రయాణకర్తను ధరిసియిరువ వస్త్ర
ముంతాద పదార్థగళు జారిబిద్దరూ, కెట్టమాతుహోరటరూ, హో
రడువవను హళ్ళ దిన్నె గుణిగళల్లి బిద్దరూ, ఎడివిదరూ, భయంకర
గళాద వస్తుగళన్నోడిదరూ, స్తంభాదిగళు తలెగెతగలిదరూ, దేహ
తగలిదరూ, తన్న శరీరవు దుర్బలవాగిద్దరూ, ఏనాదరూ రోగబం
దిద్దరూ, యావనాదరూ ఊటమాడి హోగెందు హేళిదరూ, బలా
త్కారదింద హిడిదు నిల్లిసిదరూ, యారాదరూ ఇల్లిబా బందుమా
తుకేళిహోగు ఎందు కరదరూ, ప్రయాణకర్తనిగె రోగవుంటా
గువదు.　　*　　*　　*　　*　　*　　*

మత్తూ అశుభ శకునగళన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ ఉన్మత్తాధవిరూపపంగుజటిలవ్యాధ్యన్వితాభ్యంగ

ಯುಕ್ಖಂಜೈಕದ್ವಿಜಮುಕ್ತಕೇಶವಿಧವಾನಗ್ನಕ್ಷುಧಾಪೀಡಿತಾಃ
ಪಾಷಂಡಾಪ್ರಿಯಷಂಡಮುಂಡಜಡ ವಾಕ್ಕುಂಡಪ್ರಚಂಡಾಯು
ಧಾಃಪ್ರಾಯಃಪ್ರಾಣಹರಾಃಪ್ರಯಾಣಸಮಯೇಸಂದೃಷ್ಟಮಾತ್ರಾಃ
ಪಥಿ॥ * * * * ॥೨೧೭॥

ಟೀ ॥ ಪ್ರಯಾಣಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕುಬ್ಜನು, ಕುರುಡನು, ವಿಕಾರರೂಪವುಳ್ಳವನು, ಸೊಟ್ಟಕಾಲಿನವನು, ಜಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವನು ,ರೋಗಿಷ್ಟನು, ಎಣ್ಣೆಹಚ್ಚಿಕೊಂಡವನು, ಕುಂಟನು. ಒಂಟಿಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ತಲೆಕೂಯಿದಲ್ಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡವನು, ಮುಂಡೆಯು, ದಿಗಂಬರನು, ಬಹಳಹಸಿತವನು, ಪಾಷಂಡನು, ಶತ್ರುವು, ನಪುಂಸಕನು, ಆಗಲೇ ತಲೆಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡವನು, ಕೊಮಲಾಗಿ ಮಾತಾಡುವವನು, ಹಾದರಗಿತ್ತಿಯ ಮಗನು, ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಆಯುಧವನ್ನು ಹಿಡಿದವನು, ಇಂತಾಜನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಯುಂಟಾಗುವದು. * *

ಪುನಃ ಅಪಶಕುನಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಚರ್ಮಾಂಗಾರಕೃಶಾಸ್ಥಿಪಂಕಲವಣವ್ಯಾಧೀಕ್ಷಣಂಭೀತಿದಂ
ಗೋಧಾಸರ್ಪಬಿಡಾಲ ಕುಬ್ಜಶಶಕವ್ಯಾಘ್ರೇಕ್ಷಣಂಮೃತ್ಯುದಂ ॥
ವಂಧ್ಯಾಸೂಕರ ತೈಲತಕ್ರ ಯತಿರಾಡ್ಭಸ್ಮೇಕ್ಷಣಂ ಹಾನಿದಂ
ಕಾಷ್ಠೇಂಧನರಿಕ್ತಭಾಂ ಡತುಷಕಾರ್ಪಶ್ಯನ್ನಯಾತ್ರಾಂ
ವ್ರಜೇತ್ ॥ * * * * ॥೨೧೮॥

ಟೀ ॥ ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ಮುಂತಾದ ತೊಗಲುಗಳು, ಹುಲ್ಲು, ಮೂಳೆ, ಕೆಸರು, ಉಪ್ಪು, ಮೃಗಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಬೇಟೆಗಾರನು,ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಯಾಣ ಕರ್ತನಿಗೆ ಭಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಉಡವು, ಹಾವು, ಬೆಕ್ಕು, ಬಹಳಕುಬ್ಜನಾದವನು, ಮೊಲ, ಹುಲಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೃತ್ಯುವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಜೆಯಾದವಳು, ಹಂದಿಯು, ಎಣ್ಣೆ, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಬೂದಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿ, ಒಣಗಿದಕಟ್ಟಿಗೆ, ನೀರಿಲ್ಲದ ಶೂನ್ಯಘಟ, ಬತ್ತದ ಹೊ

ಟ್ಟು, ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಡಲೇಕೂಡದು.

ಮೂ ॥ ಭಲ್ಲೂಕದ್ವಿಜರಾಜವಾನರರುತಂತದ್ದರ್ಶನಂಚಾಶುಭಂತೇ
ಷಾಂಕೀರ್ತನಮಾರ್ತಿಕೃಚ್ಛಗಮನೇಮುಷ್ಟಸ್ಸ್ಮೃತಿರ್ಭೀತಿದಾ॥ ಯಾ
ತುರ್ಮೃತ್ಯುಕರಂಕಪೋತವಚನಂಪ್ರೋಕ್ತಂವಿವಾಹೇಚಯದ್ ಜ್ಞೇ
ಯಂತತ್ಸಕಲಂತ್ವಿಹೈವಗಮನೇಚಾಕಾಲವೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಕಂ ॥ ೨೧೯ ॥

ಟೀ ॥ ಕರಡಿ, ಗರುಡ, ಕಪಿ, ಇವುಗಳ ಶಬ್ದವು, ಮತ್ತು ಕರಡಿ, ಕಪಿಗಳ ದರ್ಶನವು ಅಶುಭಕರವು. ಸರ್ಪಮೊಲ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಟ ಜಂತುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುವಿಕೆಯು, ಅವುಗಳನ್ನು ನೆನಸುವದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಮಾಡಬಾರದು. ಮತ್ತು ಕಪೋತಗಳ ಕೂಗು ಪಯಾಣಕರ್ತನಿಗೆ ಮರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಕಾಲದಮಳೆಯು, ಮೇಘಾಡಂಬರವು, ಗರ್ಜನೆಯು, ಪರಿವೇಷವು ಮೊದಲಾಗಿ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ಯಗಳಾದವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಜ್ಯಗಳೇಯಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. * *

ಈಶಕುನಗಳ ಪ್ರಶಂಸೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಪ್ರಾಗುಕ್ತಾಂತ್ಸಕಲೈಕವಿಂಶತಿಮಹಾದೋಷಾನ್ವಿಸೃ
ಜ್ಯಾನ್ಯತೋಯಲ್ಲಗ್ನಂಬಹುಗುಣಾಧಿಕಂಯದಿಭವೇದ್ಗ್ರಾಹ್ಯಂನದೋ
ಷಾಧಿಕಮ್। ನೋಕ್ತಾವಿಸ್ತರಭೀತಿತಶ್ಚಬಹವೋದೋಷಾಗುಣಾಸ್ಸಂತಿತೇ
ಕಿಂಚಿದ್ವಸ್ತುನಿರೂಪಿತಂಚಗಮನೇಶಾಸ್ತ್ರೌಘಸಾರಾಂಶಕಮ್॥ ೧೨೦

ಟೀ ॥ ವಿವಾಹಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದಾಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಏಕವಿಂಶತಿ ಮಹಾದೋಷಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶುಭಲಗ್ನವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ ದೋಷಾಂಶಗಳಧಿಕಗಳಾದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು, ಗುಣಗಳಧಿಕಗಳಾದರೇ ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ದೋಷಗಳು ಗುಣಗಳು ಸಹ ಅನೇಕಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಗ್ರಂಥಬಾಹುಳ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೂ ಪ್ರಯಾಣವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾರಾಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನಾನುಹೇಳಿದೆನೆಂಬದಾಗಿ ಕವಿ ವಾಕ್ಯವು. * * * *

ಈಗ ಪ್ರಯಾಣವಿಷಯವಾದ ಪ್ರಶಂಶೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ವಿಪ್ರಾದಿಶ್ಚಯನ್ನಾನ್ನಪಾನವಿಭವಾಂಶ್ಚಂಪೂರ್ಣಲಕ್ಷ್ಮ

ಮಹೀಂ ರತ್ನಸ್ತ್ರೀಪಶುಧಾನ್ಯ ಯಾನವಿಜಯಾಲ್ಲಬ್ಧ್ವಾಸ್ವಧಾ
ಮಾಪ್ನುಯಾತ್ । ಏತೇಷಾಮಧಿಕಾ ಪ್ರಯಾತ್ರೈಮನಸಃ ಶುದ್ಧಿಃ
ಪ್ರಯಾಣೇ ಸ್ಥಿತಿಶ್ಚೇತ್ಸರ್ವೇಷಾಮಧಿಕೈಪ್ರಯಾನಸಮಯೇ ಶ್ರೀವೆಂಕ
ಟೇಶಸ್ಮೃತಿಃ ॥ ॥೨೧॥

ಟೀ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿ ವರ್ಣದವರಿಗೆ ಬಲಯುಕ್ತವಾದ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತರು ಶಯನಸೌಖ್ಯ, ಅನ್ನಪಾನಗಳು ವಿಭವಗಳು, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಭೂಲಾಭ, ರತ್ನ, ಸ್ತ್ರೀ, ಪಶು, ಧಾನ್ಯ, ವಾಹನ, ವಿಜಯ, ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ಪುನರಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರುವರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಂಡವ್ಯ ಋಷಿಯ ಮತದಿಂದ ಹೊರಡುವನಿಗೆ ಯೀ ಪ್ರಯಾಣವು ಅವಶ್ಯ ಶುಭಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೇ ಯೆಂಬುವ ಮನೋನಿಶ್ಚಯವೇ ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿಯು, ಅದಿದ್ದರೆ ಶುಭಫಲವುಂಟಾಗುವದು. ಏವಂಚ ಅವರವರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದೇವತಾಸ್ಮರಣವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಫಲಿತಾರ್ಥವು. * *

ಅನಂತರ ಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದ ಅರಸನಿಗೆ
ಆಶೀರ್ವಾದ ರೂಪವಾಗಿ ಫಲಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಏವಂಸತ್ಸಮಯೇವ್ರಜನ್ನರಪತಿಸ್ಸಂತ್ಯಕ್ತ ಕೇತಾಂಬರಪ್ರಾ
ಣಸ್ಯಂ ದನಶಸ್ತ್ರನಾಗತುರಗಾನ್ಕೃತ್ವಾತ್ಮಸಾತ್ಸ್ವಾನರೀನ್॥ಕೃ
ತ್ವೈಷ್ಣಾನತುಲಾಂಗನಾಸುವಿಜಯೀ ದತ್ವಾಭಯಂಪ್ರಾಣಿನಾಂದ
ಗ್ಧ್ವಾಶತ್ರುಪುರಾಣಿ ಶತ್ರುಕಮಲಾಂ ಹೃತ್ವಾಪುರೀಂ ಸ್ವಾಂವಿ
ಶೇತ್ ॥ ॥ ೨೨ ॥

ಟೀ ॥ ಪೂರ್ವೋಕ್ತರೀತಿಯಿಂದ ಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟಂತಾ ಅರಸನು ಶತ್ರುರಾಜರ ಧನ, ರಾಜ್ಯ, ವಸ್ತ್ರ, ಭೂಷಣ, ವಾಹನ, ಅಶ್ವ, ಗಜ, ಆಯುಧ, ಮಾನ, ಧೈರ್ಯ, ಬಲ, ಪ್ರಾಣ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿ, ಜಯಿಸಿ, ಹುಲ್ಲುಕಚ್ಚಿಕೊಂಡವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಲೂಟಿಸಿ, ಅವರಸ್ತ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ಆಶೆಯಿಡದೆ ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ

అభయ కొట్టు అవర రాజ్య లక్ష్మియన్ను అపహరిసి క్షేమదొం దిగెపునః తన్న రాజధానియన్ను శేరువను. * *

తరువాయప్రతిప్రయాణ*నిర్ణయ వన్నుమాడుత్తానె,

(నోడకడె యింద మరళి బరువికెయు.)

మూ ॥ యాత్రాలగ్నగతేబ్దపవరవి జినసూర్యైతదర్ధందినంశీ
తాంశౌత్రిదినంకుజేశశిసుతేమాసద్వయంవాక్పతౌ । మాసం
దైత్యేగురౌబపక్షమథవాదృష్టేవిలగ్నేగ్రహైః సంఖ్యాయాః
పరతస్సమేష్యతిపునస్స్వస్థానమాప్తార్థవాన్ ॥ ॥ ౨౩ ॥

టీ ॥ ప్రయాణలగ్నదల్లి శనియిద్దరూ అదన్ను నోడిదరూ ప్రయాణకర్తను ఒందువర్షక్కె ప్రయోజనదొందిగె స్వస్థానశేరువను. సూర్యనిద్దరూ నోడిదరూ ౬ తింగళల్లి శేరువను. చంద్రనిద్దరూ నోడిదరూ ఒందేదినదల్లి, కుజనిద్దరూ నోడిదరూ ౩ దినగళల్లి, బుధనిద్దరూ నోడిదరూ ఎరడుతింగళల్లి, గురువిద్దరూ నోడిదరూ ఒందుతింగళల్లి, శుక్రనిద్దరూ నోడిదరూ ఒందుపక్షదల్లి, ఈ మేరె స్వస్థానవన్ను శేరువనెందు తిళియతక్కద్దు. * *

ఇల్లే విశేషవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ మందాదిగ్రహకాలపవగదితో యాతాదిలగ్నేక్రి
మాదేకద్విత్రిగుణశ్చరస్థిరగృహే స్యాద్విస్వభావాభిదే । యా
త్రాలగ్నచరాదిభాగసహితేష్వక్యేదిఖేటేషువా స్యాదేవం
ప్రతియానముక్తగమనంనిశ్చిత్యయాతావ్రజేత్ ॥ ॥ ౨౪ ॥

టీ ॥ శనియిరువ యాత్రాలగ్నవు చరవాదరె ౧ వర్ష, స్థిరవాదరే ౨ వర్ష, ద్విస్వభావవాదరె ౩ వర్షగళు, సూర్యనిరువలగ్న చరవాదరె ౬ తింగళు, స్థిరవాదరె, ౧౨ తింగళు, ద్విస్వభావవాదరె ౧౮ తింగళు, చంద్రనిరువలగ్న చరవాదరె ౧ దిన. స్థిరవాదరే ౨ దినగళు, ద్విస్వభావవాదరె ౩ దినగళు, ఈమేరె ఇతరగ్రహగళిగూ లగ్నగళ చర, స్థిర, ద్విస్వభావభేదగళింద ఏక, ద్వి, త్రి, గుణగళ

ಸ್ನಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಹೀಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅನಂತರಬೇರೆಯೋಗವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಯಾತ್ರಾಲಗ್ನಗತೋಗ್ರಹಃಪ್ರಥಮತಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಸವಕ್ರೇಥ
ವಿತ್ತಲ್ಲಗ್ನೇಶ್ವರಮೇವವಾಗಮನದಿಕ್ಖೇಟೋಪಿವಕ್ರೀಯದಿ । ಯಾತು
ರ್ಜನ್ಮವಿಲಗ್ನರಾಶ್ಯಧಿಪತಿರ್ವಕ್ರಂಗತಸ್ತದ್ದಶಾಧೀಶೋವಾಬಲಯು
ಕ್ತವಾನ್ಸ್ವಭವನಂಭೂಯಃಪ್ರಯಾತ್ಯೇಷ್ಯತಿ ॥ ॥ ೨೨೫ ॥

ಟೀ ॥ ಪ್ರಯಾಣಲಗ್ನದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಹವಾದರೂ, ಆ ಲಗ್ನದ ಅಧಿಪತಿಯಾದರೂ, ಯಾವದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೊರಟನೋ ಆದಿಕ್ಕಿನ ಗ್ರಹವಾದರೂ, ಅಥವಾ ಪಯಾಣಕರ್ತನ ಜನ್ಮ ಲಗ್ನಾಧಿಪತಿಯಾದರೂ, ರಾಶ್ಯಧಿಪತಿಯಾದರೂ, ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತನ ದಶಾನಾಥನಾದರೂ ಮೊದಲು ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಲಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ವಕ್ರಿಸುತ್ತಾನೋ ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಹೊರಟವನು ಪುನಃ ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆಂದು ದೈವಜ್ಞನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. * * * * * *

ಮತ್ತುಯೋಗಾಂತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಯಾತ್ರಾಲಗ್ನಗತೋದಯಾಂಶಭವನಾದ್ಯಾತ್ರೋಡು
ಪಾದಾಂಶ್ಯಗಾ ಯಾತ್ರಾಕರ್ತೃಜಭಪಾದತಸ್ಸ್ವರಥವಾಯಾ
ತ್ರೇಂದುಭಾಂಶಾಂಶ್ಯಗಾಃ । ತಾವಂತ್ಯೋಪಿವಿನಾಡಿಕಾಶ್ಚಘಟಿಕಾ
ಹಃ ಪಕ್ಷಮಾಸಾಸ್ತಥೋರ್ವ್ಯಾವನ್ಮಧ್ಯನವಾಂಶಕಾಗತಿವಶಾ
ತ್ಸ್ಯಾದ್ಯಾತ್ರಕಾಲಾವಧಿಃ ॥ ॥ ೨೨೬ ॥

ಟೀ ॥ ಪ್ರಯಾಣ ಲಗ್ನದ ನವಾಂಶವೆಷ್ಟನೇದಾಗುತ್ತದೋ ಅದುಮೊದಲು ಪ್ರಯಾಣ ನಕ್ಷತ್ರದ ಪಾದವೆಷ್ಟನೇದಾಗುತ್ತದೋ ಅದುವರಿಗೂ, ಯಾತ್ರಾಕರ್ತನ ನಕ್ಷತ್ರಪಾದ ಮೊದಲು ಪ್ರಯಾಣ ನಕ್ಷತ್ರಪಾದದವರಿಗೂ ಎಣಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಾಗುವ ನವಾಂಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಷ್ಟಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟುವಿನಾಡಿಗಳು, ಅಷ್ಟುಘಟಿಕೆಗಳು, ಅಷ್ಟುದಿನಗಳು, ಅಷ್ಟುಪಕ್ಷಗಳು, ಅಷ್ಟುಮಾಸಗಳು, ಸಹ ಸೇರಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟಾದ ತರುವಾಯ ಪ್ರಯಾಣ ಕರ್ತನು ಪುನರುಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರುವನು.

ವಕ್ರಿ ಯೋಗಾಂತರ ವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಯಾತ್ರಾಲಗ್ನನವಾಂಶಪೋಽಸ್ತನಿಲಯೇಸ್ವಾಂಶೇಶ್ವರೋ
ವಾಯದಾವಕ್ರೀಸಪ್ತಮರಾಶಿಪೋಪಿನವಮಾಧೀಶೋಪಿಯಾತ್ರಾಲ
ಯಾತ್ ॥ ತದ್ರೇಕ್ಕಾಣಪತಿಃಸ್ವಕಾಲಬಲವಾಂಸ್ತದ್ವಾರಲಗ್ನೇಶ್ವ
ರೋಯಾತುಸ್ಸ್ಯಾತ್ಪುನರಾಗಮಸ್ಸ್ವಭವನಂವಾ ಚೇಶ್ವರೋ
ವಾತದ ॥ * * * * ॥೨೨೩॥

ಟೀ॥ ಯಾತ್ರಾಲಗ್ನದ ನವಾಂಶಾಧಿಪತಿಯಾದರೂ, ಯಾತ್ರಾಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಸಪ್ತಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯೆಷ್ಟನೇ ನವಾಂಶವೋ ಅದರ ಅಧಿಪತಿಯಾದರೂ, ಯಾತ್ರಾಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಸಪ್ತಮಸ್ಥಾನಾಧಿ ಪತಿಯಾದರೂ, ನವಮಾಧಿ ಪತಿಯಾದರೂ, ಯಾತ್ರಾಲಗ್ನದ ದ್ರೇಕ್ಕಾಣಾಧಿ ಪತಿಯಾದರೂ, ಯಾತ್ರಾವಾರಾಧಿಪತಿಯಾದರೂ, ಯಾತ್ರಾಲಗ್ನಾಧಿಪತಿಯಾದರೂ, ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತನ ಜನ್ಮವಾರಾಧಿ ಪತಿಯಾದರೂ, ಜನ್ಮಲಗ್ನಾಧಿ ಪತಿಯಾದರೂ ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಕಾಲ ಬಲಯುಕ್ತನಾಗಿಯಿದ್ದು ತಿರುವಾಯಯಾವಾಗ ವಕ್ರಿಸುತ್ತಾನೋ ಆವಾಗ ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತನು ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವನು

ಮೂ॥ ಭೂತ್ವಾದೌಗಮನೇಪ್ರವೇಶಶಕುನಂಪಶ್ಚಾತ್ಸಮೀಪೇಪುನಃಪ್ರ
ಸ್ಥಾನಂಶಕುನಂಭವೇದ್ಯದಿಮಹಾನ್ಲಾಭಃಪ್ರಯಾತುಸ್ಸದಾ॥ ಪ್ರೋ
ಕ್ತಂಯತ್ಸಕಲಂಪ್ರಯಾಣಶಕುನಂವ್ಯಸ್ತಂಪ್ರವೇಶೇಶುಭಂತ್ವೀರಾ
ಖ್ಯಂವಿಹಂಗಂವಿಹಾಯನಗರಗ್ರಾಮಪ್ರವೇಶಾದಿಷು ॥ ॥೨೨೪॥

ಟೀ॥ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಶಕುನಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಯೋ ಅಂತಾಶಕುನಗಳಾಗಿ ಪುನಃ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಶಕುನಗಳಾದರೆ ಪ್ರಯಾಣಕರ್ತನಿಗೆ ಮಹಾಲಾಭವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಶಕುನಗಳಿಗೆ ಯಾವಫಲವೋ ನಗರ, ಗ್ರಾಮಪ್ರವೇಶಗಳಲ್ಲಿಯಾವ ಶಕುನಗಳಿಗೆ ಆ ಫಲಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ಫಲವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೇ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರದ್ವಾಜಾದಿ ಕೆಲವುಪಕ್ಷಿಗಳ ವಾಮಗತಿಯು ಶುಭಪ್ರದವು, ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲ ದಶುಭಕರವು, ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಆಪಕ್ಷಿಗಳ ದಕ್ಷಿಣಗತಿಯ ಶುಭವು, ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ದಶುಭಕರವು, ಈಮೇರೆ ತಿಳಿಯುವದು, ಹಾಲಕ್ಕಿ

క్రియగళి మూర్త ప్రయాణదల్లూ ప్రవేశదల్లూ ఒందే రీతి యాగిర్పుదు. * * * * *

ప్రయాణదల్లి బ్రాహ్మణాది గళిగె నిశ్చిత ఫలగళన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ యాత్రాధిష్ణ్యగుణైర్ద్విజస్యఫలదాసిద్ధిర్గుణైర్ల
గ్నజై ర్రాజ్ఞానాయోగకై ర్నృపస్యతువిశాంసిద్ధిర్దినో
త్థై ర్గుణైః॥శూద్రాణాంశకునైశ్శుభైశ్శుభఫలంయాత్రా
నుకూలాభవేదన్యేషాంతు ముహూర్తశక్తిబలతస్స్యాత్కా
ర్యసిద్ధిస్సదా ॥ * * ॥౨౯ ॥

టీ॥ బ్రాహ్మణర యాత్రెయల్లి ముఖ్యవాగి నక్షత్ర గుణగళింద కార్యసిద్ధియు, క్షత్రియర ప్రయాణదల్లి లగ్నదల్లుంటాగియూ నానావిధ యోగగళన్ను హొందియూ యిరువ గుణగళింద యాత్రాసిద్ధియు, వైశ్యర ప్రయాణదల్లి దినదిందుంటాద గుణగళింద యాత్రాసిద్ధియు, శూద్రరిగె శకునగళింద కార్యసిద్ధియు, ఇతరగళాద సంకరజాతిగళిగె ముహూర్త గుణగళింద కార్యసిద్ధియూ ఉంటాగుత్తదె. * * * * *

ప్రయాణ దినదల్లి వర్జ్యగళాద కార్యగళన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ క్షౌరంవాక్కలహంసుదీర్ఘగమనంద్దైన్యంభయం
విపద్ధుంశోకందుష్టసహాయమేకగమనంవిప్రక్రియంవక్రతాం|
అభ్యంగంసమపోషణంచకుటిలంత్యక్త్వాదినేన్నిర్వ్రజేత్స్వా
ర్వాదృష్టవశాత్ప్రయాణశకునంయాతుశ్శుభంవాశుభం॥

టీ॥ ఆయుష్కర్మవు, హెండతి ముంతాదవరొందిగె వాక్కలహవు, బహుదూర తిరుగువదు, దీనత్వవు, శరీరకంపవు, వ్యసన, దుష్టసహాయ, ఒబ్బనాగి నడియువదు, మూరు బ్రాణరు, వక్రమార్గదల్లి నడియువికె,అథవా స్వల్పదూర హోగి పునఃబరువదు, శ్రీ

లాభ్యంజన, ఉపవాస, మనోవ్యథెయు, ఇవుగళన్నెల్లా ప్రయాణద పూర్వదినదల్లివర్జిసి హొరడబేకు. హాగె హొరటరె పూర్వపుణ్యదవశియింద ప్రయాణ కర్తనిగె శుభశకునవూ శుభఫలవూ ఉంటాగుత్తదె. * * * * *

ద్వితీయ దివసదల్లిగమన లక్షణవన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ ద్వితీయదివసేపియానశకునంసమ్యగ్భవేచ్ఛోభనం
వ్యాళంవాశశకంవినావశకునంద్వైచాత్తదన్యద్భవేత్ ॥పూర్వ
స్మిన్దివసేపియత్రశకునంశక్త్యా వగత్వాపునస్తార్తీయేదివ
సేవ్రజేత్పునరపిస్యాదేవయాతుస్సుఖమ్ ॥ ॥౩౨౧॥

టీ॥ప్రయాణ కర్తను ప్రథమదినదల్లి శుభశకునగళొందిగె హొరటు ఒందుగడినింతు, ఎరడనేదినదల్లి హొరడువాగ శుభశకున వాదరె హొరటు హోగబహుదు, ఒందువేళె దైవగతియింద సర్ప, మొల ఇవెరడూబిట్టు బేరె అపశకున వాదరె ఆదిన అల్లేయిద్దు ౩ నే దినదల్లి ప్రయాణ మాడబేకు. హీగెమాడిదరె శుభవాగువదు.

కాలామృతదొళు పంచమబిందువు ముగియితు.

* * * * * * * * * * * * *

యాత్రాప్రకరణవు సంపూర్ణవు.

* * * * * * * * * * * * *

అనంతర వాస్తుప్రకరణ ప్రారంభవు.

అనంతర వాస్తు ప్రకరణవన్ను హేళువదక్కాగి అదక్కె మూలవాద గృహనిర్మాణక్కె యోగ్యవాద ప్రదేశవన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ క్షేత్రాణాంవసతిశ్శుభా కలియుగేశ్రీవేంకటేశాజ్ఞయా
వింధ్యాఖ్యాచలదక్షిణావనితటేశ్రీగౌతమీసన్నిధౌ । సంపూ
ర్ణాధ్వరవేదశాస్త్రసహితేస్వర్గాదిభోగప్రదేబ్రహ్మజ్ఞాని
భిరన్వితేతిశుభదేముక్తిప్రదేస్థాయినామ్॥ ॥౨౩౨॥

టీ॥ కాశీ మొదలాద పుణ్యక్షేత్రగళల్లొందాగియూ, మత్తు వింధ్యపర్వతద దక్షిణ ప్రదేశదల్లి గౌతమీయెంబ గోదావరియ సమీపదల్లి సంపూర్ణగళాద అగ్నిష్టోమాది క్రతుగళు, ఋగాది వేదగళు, వ్యాకరణాదిశాస్త్రగళు, బ్రహ్మజ్ఞానిగళు, ఇవుగళింద శోభితవాగియూ, వాసమాడువ జనరిగె స్వర్గభోగవన్ను కొడువదాగియూ, మత్తు భుక్తిముక్తిప్రదవాగియూ యిరువ పుణ్యక్షేత్రదల్లి ఈకలియుగదొళు గృహనిర్మాణక్కె యోగ్యవాద క్షేత్రశిక్కువదు శ్రీవేంకటేశ్వరనదయయింద శుభకరవాగిప్పుదు, అందరె ఈకలికాలదొళు సర్వగుణ సంపన్నవాద పుణ్యక్షేత్రదల్లి మనె కట్టికొళ్ళువదక్కె స్థలశిక్కువదు కేవల భగవత్కృపెయిందలే ఆగతక్కద్దెందు భావవు. * *

అనంతర వాస్తు స్వరూపవన్ను నిరూపిసువదక్కె యుక్తిసిప్రసంగసంగతియింద రాజభృత్యార్పణవన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥సేనాయాంప్రభునామభాదిగణయోర్నృత్యాఖ్యధిష్ణ్యాం
తత స్తత్కృత్యాద్ధచతుర్గుణంపరివిభజ్యైత్రితైర్లక్షితస్తంధనం।

ತಸ್ಯಾತ್ಪೂರ್ವವಿಪರ್ಯಯಾಗತಮೃಣಂಜ್ಞೇಯಂತಿರಾಜ್ಞಸ್ತ್ವದಂಭೃ
ತ್ಯಸ್ಯೈತ್ರವತುಭೃತ್ಯಭಾದಿಗಣಯೇದ್ಧಾಧಿಕೋ ರಾಜ್ಯಕೃತ್ ॥೩೩

ಟೀ॥ ಪ್ರಭುವಿನ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರ ಮೊದಲಾಗಿ ಭೃತ್ಯನ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರ ಪರ್ಯಂತ ಗಣಿಸಿ, ಆದಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ಏಳರಿಂದಭಾಗಿಸುವಾಗ ಏಷ್ಟುಮಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಅದು ಧನವೆಂಬುವದು, ಹಾಗೆಯೇ ಭೃತ್ಯನ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರಮೊದಲು ಪ್ರಭುವಿನ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರದವರಿಗೂ ಎಣಿಸಿ, ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ, ಯೇಳರಿಂದಭಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಏನುಮಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಅದು ಋಣವೆಂಬುವದು, ಮೊದಲು ರಾಜನ ಉದ್ದೇಶ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ರಾಜಾರ್ವ್ವಣವನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಮೊದಲು ಭೃತ್ಯನ ಉದ್ದೇಶ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಭೃತ್ಯಾರ್ವ್ವಣವನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಧನವಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯು, ಋಣವಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಶುಭವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು. * * *

ಅನಂತರ ಗ್ರಾಮಾರ್ವ್ವಣ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಸಾಧ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರೋಕ್ತಗಣನಾಂಸಂಲಿಖ್ಯತದ್ವಾ
ಮತಸ್ತದ್ವತ್ಸಾಧಕನಾಮಜಪ್ರವಿಭಜೇನ್ನಾಗೈಶ್ಶೇಷಿತಂಧನಂ । ತಾ
ದೃಕ್ಪೂರ್ವವಿಪರ್ಯಯಾಗತಮೃಣಂ ದ್ರವ್ಯಾಧಿಕಂಶೋಗದಂಸಾ
ಮ್ಯಂಚೇತ್ಸಮತಾನ್ಯದನ್ನರಹಿತಂವೈರಾಖ್ಯಧಾಮಾರ್ತಿಕೃತ್ ॥

ಟೀ॥ ಗ್ರಾಮಾದಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಅಕ್ಷರಯಾವದೋ ಅದರವರಿಗೂ, ಅಕಾರಮೊದಲಾಗಿಯೆಣಿಸುವಾಗಎಷ್ಟುಸಂಖ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಬರದುಕೊಂಡು ಅದರ ಎಡಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಧಕನಾದಮನುಷ್ಯನ ನಾಮಧೇಯದಮೊದಲನೇ ಅಕ್ಷರದವರಿಗೂ, ಅಕಾರಮೊದಲಾಗಿ ಎಣಿಸಿಯೆಷ್ಟಾಗುತ್ತದೋ ಆಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರದು, ಎರಡೂ ಕೂಡಿಸಿ, ಎಂಟರಿಂದ ಭಾಗಿಸುವಾಗ ಏನುಮಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಅದುಧನವು, ಹಾಗೆಯೇ ಅಕಾರಮೊದಲು ಸಾಧಕನಾಮಾದ್ಯಕ್ಷರದವರಿಗೂ ಗಣಿಸಿ ಆದಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರದು ಅದರಮುಂದಿನ ಬಾಜುವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯನಾಮಾಕ್ಷರದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರದು, ಎರಡನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಎಂಟರಿಂದ ಭಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಏನುಮಿ

ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಅದು ಋಣವು. ಇಂತಾಋಣಕ್ಕಿಂತ ಧನಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭಫಲವುಂಟು, ಋಣಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವುಂಟಾಗುವದು, ಇದರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಬಗೆಯಾವದೆಂದರೆ, ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಯೊಬ್ಬಮನುಷ್ಯನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಕ್ಕಲಿರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಆಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರಿನ ಮೊದಲುಅಕ್ಷರದವರಿಗೂ ಅಕಾರಮೊದಲಾಗಿ ಯೆಣಿಸಬೇಕು, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,—ಸಾಧ್ಯವಾದ ಗ್ರಾಮದಹೆಸರು ವಸಂತಪುರ, ಇದರಮೊದಲಕ್ಷರವಾದ ವ—ಎಂಬಅಕ್ಷರವು ಅಕಾರಮೊದಲು ೪೫ ನೇಅಕ್ಷರವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸಾಧಕನಾದ ಆಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕವನಹೆಸರು ನಾರಣಪ್ಪ, ಇದರ ಮೊದಲನೇ ಅಕ್ಷರವಾದ ನ—ಯೆಂಬುವದು ಅಕಾರಮೊದಲು ೩೬ ನೇ ಅಕ್ಷರವಾಗುತ್ತದೆ, ಈಯೆರಡನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸಾಧ್ಯನಾಮಾಕ್ಷರದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಕನಾಮಾಕ್ಷರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ (೩೬೪೫) ಮೂರುಸಾವಿರದ ಆರುನೂರಾನಾಲ್ವತ್ತೈದು ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ೮ ರಿಂದ ಭಾಗಿಸುವಾಗ ೪೫೫ ಭಾಗಹೋಗಿ ೫ ಮಿಕ್ಕಿತು, ಇದು ಧನ, ಮತ್ತು ಆ ಯೆರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದು ಮುಂದಾಗಿ ಬರೆಯುವಾಗ ೪೫೩೬ ಆಗುತ್ತದೆ,ಇದನ್ನೂ ೮ ರಿಂದಭಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ೫೬೭ ಭಾಗಹೋಯಿತು, ಶೇಷವಿಲ್ಲ,ಋಣವೂಯಿಲ್ಲಾ, ಈಮೇರೆಬುದ್ಧಿವಂತನು ಇತರಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ, ಇತರಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಊಹಿಸಿ ಧನ, ಋಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಧನವಧಿಕವಾಗಿ ಋಣ ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಶ್ಯಪರಿಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು,ಋಣವಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೇಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತುಧನ, ಋಣ, ಎರಡು ಸಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಎರಡೂ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದು, *

ಅನಂತರ ಕ್ಷೇತ್ರಾರ್ವಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ,

ಮೂ ॥ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯಾತಟಾಕಗ್ರಾಮತ್ತಪಯಶಾವರ್ಗಾಸ್ಸ್ವರಷ್ಟಾ
ಸ್ಥಿತಾಃ ಪ್ರಾಗಾದೌಖಗರಾಡ್ಬಿಡಾಲಮೃಗರಾಟ್ಛ್ವಾಹ್ಯಾಖುನಾ
ಗಾಶ್ಶಶಃ । ಸ್ವಾದ್ವರ್ಗಾದ್ಯದಿಪಂಚಮೋರಿರಥದಿಗ್ವರ್ಗೇಷುಯೋನಿ

ಸ್ತ್ರೀಯಂದ್ವಾದ್ವಾದಿಕ್ಷುವಿದಿಕ್ಷುಚೈಕಮಃ ಖಲಂ ಮೇಷಾದಿಪೂರ್ವಾದಿತಃ ॥ * * * ॥ ೨೩೫ ॥

ಟೀ ॥ ಅ—ಕ—ಚ—ಟ—ತ—ಪ—ಯ—ಶ—ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ೮ ವರ್ಗಗಳುಂಟು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಗ್ದಿಕ್ಕು ಮೊದಲು ಎಂಟುದಿಕ್ಕುಗಳು ಸ್ಥಾನಗಳು, ಮತ್ತು ಆದಿಕ್ಕುಗಳ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಗರುಡ, ಮಾರ್ಜಾಲ, ಸಿಂಹ, ಶ್ವಾನ, ಸರ್ಪ, ಇಲಿ, ಗಜ, ಶಶ, ಎಂಬದಾಗಿ ೮ ಜಂತುಗಳು ಆ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಎಂಟುದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಮೇಷಾದಿ ದ್ವಾದಶರಾಶಿಗಳು ಪ್ರಾಗಾದಿ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಶಿಗಳಾಗಿಯೂ, ವಿದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದಾಗಿಯೂ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಾಮಾಕ್ಷರ ಯಾವವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದೋ ಅದಕ್ಕೆ ೫ ನೇ ವರ್ಗವು ಶತ್ರುವರ್ಗವು, ಮಿಕ್ಕವರ್ಗಗಳು ಶುಭಕರಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು ದಿಗ್ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಯೋನಿವರ್ಗವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಶಿಚಕ್ರಕ್ಕೆ ನಾಮರಾಶಿಮೊದಲುಫಲ
ವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಏಕಸ್ಮಿನ್ಯದಿಪಂಚಮೇಚನವಮೇಸ್ಯಾದ್ಬಂಧುಸಂರಕ್ಷಕೋ
ನಾಶಸ್ಸ್ಯಾದ್ದ್ವಿತಯೇಚಷಷ್ಠದಶಮೇಚೇನ್ನಾಮರಾಶ್ಯಾದಿತಃ ॥ ತಾ
ರ್ತೀಯೇಯದಿಸಪ್ತಮೇಪರಜನೈಃ ಪೋಷ್ಯಸ್ತ್ರಯೈಕಾದಶೇಚಾತುರ್ಥೇ
ಚಸಘಾತುಕೋಗೃಹಪತಿಃಸ್ಥಾಯ್ಯಷ್ಟಮೇದ್ವಾದಶೇ ॥ ॥೨೩೬॥

ಟೀ ॥ ಮನೆಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದವನು ತನ್ನ ನಾಮರಾಶಿಮೊದಲು ೧—೫—೯—ಈಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯಿದ್ದರೆ ಬಂಧುಪೋಷಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ೨—೬—೧೦ ಈಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆಯೇ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ೩—೭—೧೧— ಈಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪರಾಧೀನವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವನು, ೪—೮—೧೨— ಈಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅನ್ಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತವನಾಗಿ ಯಿರುವನು. * * *

ಅನಂತರ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು
ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಸಂಗ್ರಾಮಪ್ರವಹಾರಧಾಮನಗರಗ್ರಾಮೇಷುಮಂತ್ರಾರ್ಥ
ಣೇಜಾತೇ ಸತ್ಯಪಿಜನ್ಮಭೇದನಕತಂ ನಾಮರ್ಕ್ಷಜಂ ಸ್ಯಾತ್ಫಲಮ್ ।
ಅಜ್ಞಾತಂ ಜನನೋಡುಯಸ್ಯಫಲದಂಸ್ಯಾನ್ನಾಮಭಂತಸ್ಯತುತ್ರಿಂಶ
ದ್ವತ್ಸರತಃಪರಂಫಲದಮಿತ್ಯಾಹುಃಪರೇನಾಮಭಮ್ ॥ ॥೨೭॥

ಟೀ ॥ ಯುದ್ಧ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಕ್ಷೇತ್ರಾರ್ಜನ, ಪಟ್ಟಣಾರ್ಜನ, ಗ್ರಾಮಾರ್ಜನ ಮಂತ್ರಾರ್ಜನ, ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರದಿಂದಲೇ ಫಲವನ್ನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಅಂದರೆ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಜನಗಳನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು. ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರವನ್ನರಿಯದವನಿಗೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರವೇಗತಿ, ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರಿಗೂ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾಮನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಆಪಕ್ಷ ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. * *

ಅನಂತರ ಗೃಹ, ಮೇರು, ಉನ್ನತ, ಗಂಧ, ರೂಪ,ರಸ
ಗಳಿಗೆ ಫಲಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಈಶತ್ಪಶ್ಚಿಮದಕ್ಷಿಣೋನ್ನತಮಹೀಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರದಾನೇತರಾಸ
ಮ್ಯಗ್ಗಂಧಸಮನ್ವಿತಾಕನಕದಾದುರ್ಗಂಧಯುಕ್ತಾರ್ತಿದಾ । ಕ್ಷೇತ್ರಂ
ಶ್ವೇತಮಥಾಲ್ಪರಕ್ತಮುಖಲಂಪೀತಂಚಕೃಷ್ಣಂಕ್ರಮಾದ್ವಿಪ್ರಾದೇರ್ಮ
ಧುರಂಭವೇತ್ಕಟು ಕಂತಿಕ್ತಂಕಷಾಯಂಶುಭಂ॥ ॥೨೮॥

ಟೀ ॥ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರವಾದ ಭೂಮಿ ಐಶ್ವರ್ಯಕರವಾಗಿರ್ವುದು, ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲೂ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲೂ ಎತ್ತರವಾದ ಭೂಮಿಯು ಅಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ,ಸುಗಂಧವುಳ್ಳ ಭೂಮಿಯು ಸ್ವರ್ಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ದುರ್ಗಂಧವುಳ್ಳದ್ದಾದರೆ ಪೀಡಾಕರವು, ಶುದ್ಧಬಿಳಿಮಣ್ಣಾದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ- ಸ್ವಲ್ಪಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರವಾದ ದ್ದು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ, ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ಹಳದಿಭೂಮಿ, ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಕರಿರೇಗಡೆ ಭೂಮಿ. ಇವುಗಳು ಶುಭಕರಗಳು. ಮತ್ತು ಆಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡುವಾಗ ಅದು ಸಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ

శుభకరవు, కడియాగిద్దరె క్షత్రియరిగె శుభకరవు, ఒగరాగిరువ దు వైశ్యరిగె శుభకరవు, ఉష్ణవాగియూ ఖారవాగియూ యిరువదు శూద్రరిగె శుభకరవు. * * * *

అనంతర గుళ్ళదల్లి మణ్ణు నీరు యివుగళన్ను తుంబి
సువదక్కె ఫలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ ఖాత్వాగర్తమరత్నిమాత్రమథతాం మృత్స్నం పునః
పూరయేన్న్యూనాహానికరా సమాతుసమదా వృద్ధిస్తువృద్ధి
ప్రదా। తోయంరాత్రిముఖేప్రపూర్యఖననేతత్త్రైవదత్వాప్రా
దంతత్రత్వాతస్సుఖదంజలంత్వనశనంపంకేతురజోమృత్యుకృత్ ॥

టీ ॥ యావత్క్షేత్రదల్లి మనెకట్టబేకెందు ఇచ్ఛిసుత్తానో ఆభూమి యల్లి మొళమద్ద గుళ్ళవన్ను తెగిసి, తెగద మణ్ణన్ను పునః ఆగుళ దల్లే హాకి తుంబువాగ ఆమణ్ణు మిక్కరె ఆభూమియల్లి మనెకట్టు వవనిగె వృద్ధి యుంటాగుత్తదె, మిక్కదె సమవాగియిద్దరె సమఫల వుంటాగుత్తదె, అందరె వృద్ధిక్షయ ఎరడూయిల్ల, కడమెయాదరె హానికర వాగుత్తదె, మత్తూ ఆ గుళ్ళదింద మణ్ణన్ను తెగదుహాకి సాయాంకాలద హొత్తిగె గుళ్ళదల్లి నీరు తుంబిసి యిట్టు పునః ప్రాతః కాలదల్లి నోడువాగ గుళ్ళదల్లి నీరు తేమవిద్దరె శుభప్రద వహుదు, కెసరునింతరె దారిద్ర్యవు, ధూళిద్దరె మృత్యు కరవహుదు.

జలదారి, బావి, ఇవుగళన్ను మాడువదక్కె దిక్కు
గళ నిర్ణయవన్ను మాడుత్తానె.

మూ ॥ అన్యక్షేత్రజలంస్వధామగమనంహానిష్టతోలాభః
ప్రాగీశాన్యకుబేరదేశగళితంస్వక్షేత్రతోయంశుభమ్ । సౌ
మ్యప్రాగ్జలధీశకూపఖననంకర్తుర్జలక్ష్మీప్రదంపాషాణా
దిలభేత్సుఖంబఖననేస్యాద్ఘస్త్రిలాతోమృతిః॥ ॥౨౮౦॥

టీ ॥ అన్యరమనెయనీరిగె తన్నమనెయల్లి దారియిద్దరె తన్నమనె

ಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಹಾನಿಯೂ ಕಲಹವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತಲಿರುವುದು, ತನ್ನ ಮನೆಯ ನೀರು ಪ್ರಾಗ್ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಾದರೂ, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಾದರೂ, ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಾದರೂ ಹರಿದರೆ ಶುಭವಹುದು, ಇತರದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದರೇ ಅಶುಭವು. ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ, ಉತ್ತರ, ಈದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿ ತೆಗದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರಸವಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಬಾವಿಯಗಿಯುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಶುಭಕರವು, ಮೂಳೆಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಹಾನಿಕರವಹುದು.

* * * * * *

ಗೃಹಕರ್ಣಿಕಾ ಚಕ್ರಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಚಕ್ರಂಸ್ಯಾದ್ಗೃಹಕರ್ಣಿಕಾಹ್ವಯಮಿದಂಸಂಲಿಖ್ಯಲಿಂಗ
ತ್ರಯಂ ರೇಖಾಸ್ತತ್ರಚತಸ್ರಪವಿಲಿಖೇತ್ತಿರ್ಯಕ್ಷತಸ್ರಾದಿತಃ॥ ಏಕೈ
ಕಸ್ಯಶಿರಾಂತಕಾನವನವ ಪ್ರಾಗ್ಲಿಂಗವಾಮಾಧರಾ ದೂರ್ಧ್ವಸ್ಥಾ
ಅಪಿಚೋರ್ಧ್ವಗಾಶ್ಶುಭಫಲಾನಿಂದ್ಯಾಸ್ತ್ವಧೋದಿಶಗಾಃ॥

ಟೀ॥ ಲಿಂಗಾಕಾರವಾಗಿ ಮೂರು ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬರದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಅಡ್ಡಗೆರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಆಲಿಂಗಗಳೊಳು ಎಡಗಡೆಯ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಅಡ್ಡಗೆರೆಗಳೊಳು ಕೆಳಗಿನ ಅಡ್ಡಗೆರೆಯ ಎಡಗಡೆ ಕೊನೆ ಮೊದಲು ಅಶ್ವಿನೀನಕ್ಷತ್ರ ಮೊದಲು ನಾಲ್ಕು ಅಡ್ಡರೇಖೆಗಳ ಕೊನೆಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕು ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಲಿಂಗದ ತಲೆ ಮೇಲೆಯೊಂದು ನಕ್ಷತ್ರವು, ಮತ್ತು ಬಲಗಡೆ ಅಡ್ಡರೇಖೆಗಳ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯಬೇಕು. ಈಮೇರೆ ಬರದರೆ ಲಿಂಗ ೧ಕ್ಕೆ ೯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಹೀಗೆಯೇ ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳಿಗೂ ಬರದರೆ ಅಶ್ವಿನ್ಯಾದಿ ೨೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗುತ್ತವೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಗಳ ಎಡಗಡೆಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ೪, ತಲೆಮೇಲಿನ ನಕ್ಷತ್ರವು ೧, ಅಂತು ಲಿಂಗ ೧ಕ್ಕೆ ೫ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಶುಭಕರಗಳು, ಕಡಮೆ ನಾಲ್ಕು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಶುಭಕರಗಳು. ಇದರ ಫಲಿತಾರ್ಥವೇನಂದರೆ, ಅಶ್ವಿನ್ಯಾದಿ ೨೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ೧—೨—೩—೪—೫—೧೦—೧೧—೧೨—೧೩—೧೪—೧೯—೨೦—೨೧—೨೨—೨೩ ಈಮೇರೆ ಲಿಂಗ ೧ಕ್ಕೆ ೫ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಂತೆ ೩ ಲಿಂಗಗಳಿಗೂ ೧೫ ನಕ್ಷ

ತ್ರಗಳು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ತಂಭ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭಪ್ರದಗಳು ಮಿಕ್ಕ ೧೨ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಅಶುಭಪ್ರದಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. *

ಇಂತಾ ಗ್ರಹಶಲಾಕಾಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಡ್ಡಗೆರೆಯಲ್ಲಿ
ಚಂದ್ರನು ಅನ್ಯಗ್ರಹಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಯಿರುವದಕ್ಕೆ
ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಶಲಾಯಾಂ ಖಲು ತಿರಶ್ಚಿ ಚಂದ್ರಗೃಹಿಣಃ ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾಗಮೇ ಸೂ
ರ್ಯೇಣಾಗ್ನಿಭಯಂ ಕುಜೇನ ಸಹಿತೇ ಮೃತ್ಯುಂ ಬುಧೇನಾಮಯಂ। ದೌ
ರ್ಭಾಗ್ಯಂ ಗುರುಣಾ ಸಿತೇನ ಕಲಹಂ ಮಂದೇನ ಚೋರಾಗಮಂ ದಾರಿ
ದ್ರ್ಯಂ ತಮಸಾಧ್ವಜೇನ ಚಲನಂ ಕುರ್ಯಾಚ್ಛಶೀತಗ್ರಹೇ ॥ ೨೮೨ ॥

ಟೀ ॥ ಮನೆಗೆ ಸ್ತಂಭನಿಲ್ಲಿಸುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗದ ಒಂದು ಅಡ್ಡರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಸೂರ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಶೇರಿಯಿದ್ದರೆ ಗೃಹಕರ್ತನಿಗೆ ಅಗ್ನಿಭಯ ವುಂಟು, ಕುಜನೊಂದಿಗೆ ಶೇರಿದರೆ ಮರಣಭಯ, ಬುಧನೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ದರೆ ರೋಗ, ಗುರುವೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದರೆ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ, ಶುಕ್ರನೊಂದಿಗೆ ಶೇರಿದರೆ ಕಲಹ, ಶನಿಯೊಂದಿಗೆ ಶೇರಿದರೆ ಕಳ್ಳರಕಾಟ, ರಾಹುವೊಂದಿ ಗೆ ಕೂಡಿದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಕೇತುವೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದರೆ ಸ್ಥಾನಚಲನ, ಇವುಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವಾಗಿ ಲಿಂಗದ ಒಂದೇ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನೊಂದಿಗೆ ಯಾವಗ್ರಹವೂ ಇರಕೂಡದೆಂದು ಭಾವವು. * * *

ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನವವರ್ಗಗಣಿತಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಆಯಾಮೇನ ವಿಶಾಲಮೇವ ಗುಣಯೇತ್ ಕ್ಷೇತ್ರೇಕೃತಂ ಯತ್ಪ
ದಂ ನಾಗಾರ್ಕೈಃ ಸ್ವಮೃಣಂ ಭವೇತ್ತ್ರಿಕರಭಿರ್ಗ್ವಾರೋಂಶಕೈಸ್ತೈ
ರ್ದಿನಂ। ಷಟ್ತ್ರಿಂಶೈರ್ನಭಮಷ್ಟಭಿರ್ನವಗಜೈರ್ವಾರೋಂಶಖಾಕ್ಷೈರ್ವ
ಯಸ್ತ್ರಿಂಶಷ್ಷಣ್ಣವಭಿಸ್ತದೇವ ವಿಭಜೇದಾಯುರ್ಗಜೈರ್ದಿಕ್ಪತಿಃ ॥ ೨೮೩ ॥

ಟೀ ॥ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಯ ದೀರ್ಘ ಅಳತೆಯಿಂದ ಅದರ ಅಗಲದ ಅಳತೆಯನ್ನು ಗುಣಿಸಿ ಆದರಾಶಿಯೇ ಕ್ಷೇತ್ರಪದವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂತಾ ರಾಶಿಯನ್ನು ೮ ರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ೧೨ ರಿಂದಹರಿಸುವಾಗ ಏನುಮಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಅದುಧನವು, ಪುನಃ ಅದೇ ರಾಶಿಯನ್ನು ೩ ರಿಂ

ದಗುಣಿಸಿ, ೮ ರಿಂದಭಾಗಿಸುವಾಗ ಏನುಮಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಅದು ಋಣವು. ಮತ್ತು ಆ ರಾಶಿಯನ್ನು ೯ ರಿಂದಗುಣಿಸಿ ೭ ರಿಂದಭಾಗಿಸಿದರೆ ಮಿಕ್ಕದ್ದು ವಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಪುನಃ ಅದೇಪದವನ್ನು ೬ ರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ೩೦ ರಿಂದಭಾಗಿಸುವಾಗ ಎಷ್ಟುಮಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಅದೇದಿನವು, ತಿರಿಗಿ ಅದೇಪದವನ್ನು ೮ ರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ೨೭ ರಿಂದಭಾಗಿಸಲು ಮಿಕ್ಕಿದ್ದುನಕ್ಷತ್ರ, ಮತ್ತೂ ಅದೇಪದವನ್ನು ೯ ರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ೮ ರಿಂದಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೇ ಆಯವು, ಪುನಃ ಆಪದವನ್ನು ೯ ರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ೧೨೦ ರಿಂದಭಾಗಿಸುವಾಗ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದುವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತದೆ, ಆಪದವನ್ನು ೬ ರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ೯ ರಿಂದ ಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಂಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕಿರುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೮ ರಿಂದ ಹರಿಸುವಾಗ ಮಿಕ್ಕದ್ದು ಇಂದ್ರಾದಿದಿಕ್ಪಾಲಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವೇಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಧನ, ಋಣ, ವಾರ, ದಿನ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಆಯ, ವಯಸ್ಸು, ಅಂಶ, ದಿಕ್ಪತಿಯೆಂಬದಾಗಿ ನವವರ್ಗಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. *

ಪೂರ್ವೋಕ್ತಗಳಾದ ಧನಾದಿಗಳಿಗೆಪ್ರತ್ಯೇಕಪ್ರತ್ಯೇಕಫಲಗಳನ್ನುಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ಶ್ಲೋ। ತಿಪೂರ್ವಪದಂಋನಕ್ಷಗುಣಮಿನ್ನಾಗಾದಿವಾಕ್ಯಾದ್ಯ
ಯಾಂಕಿದ್ವ್ಯಾಕ್ಯಾಂಕಿಮಾಸಂಖ್ಯಯೈಃಪ್ರವಿಭಜೇದ್ಧ್ರುವ್ಯಾದಿಶಿಷ್ಟೈರ್ಲ
ಭೇತ್ ॥ ತತ್ರೈದಧಿಕಂಧನಂಶುಭಮೃಣಾದ್ಯದ್ಯಲ್ಪಮರ್ಥೋಽಶುಭಂ
ಯದ್ಯಾಯೋವಿಷಮಶ್ಶುಭಶ್ಶುಭಫಲಾವಾರಾಶ್ಶುಭಾನಾಂಯದಿ॥

ಟೀ॥ ಪೂರ್ವಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಧನ ಅಧಿಕವಾದರೆ ಶುಭ, ಋಣವಧಿಕವಾದರೆ ಅಶುಭ, ಆಯುವು ವಿಷಮವಾದರೆ ಶುಭ, ಸಮವಾದರೆ ಅಶುಭ, ಮತ್ತು ಶುಭ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾದ ವಾರಗಳು ಶುಭಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಕ್ರಿಮಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಗಣಿತಾಗತನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಆಶ್ವತ್ಪೂರ್ವಗ್ರಹಭಾಂಕಮೇವಗಣಯೇ ದ್ವ್ಯದ್ವ್ಯಷ್ಟಕಾರಾಬ
ಲಂ ಬಾಣೈಶ್ವತುರಂಗ್ರಹಭಂಯಿದೇತಮಶುಭಂತಾರ್ತೇಯಭಂಸ್ವ
ತುಯಃ । ದುಃಖಂಸ್ಯಾದ್ಯದಿಪಂಚಮಂ ನಿಧನದಂ ಕ್ಷೈರ್ಭ್ರವೇತ್ಸ

ಪ್ತಮಂತೀತೆತ್ರಿಪುತ್ರಿಕರಾಸ್ಸದಾಗೃಹಪತೇಶ್ಶಿವೇತರಾಸ್ತಾರಕಾಃ ॥

ಟೀ ॥ ತಾರಾಬಲವನ್ನು ನೋಡುವ ರೀತಿಯಿಂದ ಗೃಹಕರ್ತನ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರಮೊದಲು ಗಣಿತದಿಂದಪ್ರಾಪ್ತಿಸುವ ಗೃಹನಕ್ಷತ್ರ ಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಯೊಂಬತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಮೇಲೆ ಯೆಣಿಸಿದರೆ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರ ಗೃಹನಕ್ಷತ್ರ ಎರಡೂ ಒಂದಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಅಶುಭವು, ಸ್ವಾಮಿನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಗೃಹನಕ್ಷತ್ರವು ೩ ನೇದಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮಿಕ್ಷಯವು, ೫ ನೇದಾದರೆ ದುಃಖಕರ, ೭ ನೇದಾದರೆಸ್ವಾಮಿಮರಣ, ಮಿಕ್ಕ ೨-೪-೬-೮-೯ ಈನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಶುಭ ಸಂತಾನ ಪ್ರದಗಳು. * * * * * *

ರಾಶ್ಯಂತಗಣನೆಯ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ರಾಶ್ಯಂತಂಗಣಯೇದ್ಗೃಹಸ್ಯಗೃಹಿಣೋ ರಾಶ್ಯಾದಿತತ್ತ
ತ್ಫಲಂ ನಿಸ್ಸಂತಾನಕರಂ ತ್ರಿಕೋಣನಿಲಯಂ ದ್ವಿದ್ವಾದಶೋನರ್ಥ
ಕೃತ್ ಷಷ್ಠಾಷ್ಟಾಖ್ಯಗೃಹಂಸದಾಕಲಹದಂಚಾನ್ಯೇಶುಭಾ ರಾಶಯೋ
ದಂಪತ್ಯೋರಪಿಯತ್ಫಲಂಪರಿಣಯೇಕರ್ತುರ್ಗೃಹೇತತ್ಫಲಮ್ ॥೨೪೬॥

ಟೀ ॥ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಯ ಜನ್ಮರಾಶಿಮೊದಲು ಗೃಹದರಾಶಿ ಪರ್ಯಂತ ಎಣಿಸುವಾಗ ಸ್ವಾಮಿಯ ಜನ್ಮರಾಶಿಗೆ ಗೃಹರಾಶಿ ೫-೯ ಆಗಿದ್ದರೇ ಸ್ವಾಮಿಯು ಸಂತಾನಶೂನ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ, ೨ ನೇದು, ೧೨ ನೇದಾಗಿದ್ದರೆ ಅನರ್ಥಕರವಾಗುತ್ತದೆ, ೬ ನೇ ೮ ನೇದಾದರೇ ಕಲಹ ಕರವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳಿಗಿಂತ ಇತರಗಳಾದ ೧-೩-೪-೭-೧೦-೧೧ ಈ ೬ ರಾಶಿಗಳು ಶುಭಕರಗಳು, ವಿವಾಹವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೋಹಾಗೆಯೇಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ತಿಳಿಯುವದು.

ಗಣಿತದಿಂದೇರ್ಪಟ್ಟ ದಿವಸ ಅಂಶ ಇವುಗಳ ಫಲಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ರಿಕ್ತಾಶೂನ್ಯಕರಾಅಮಾನಿಧನದಾಪೂರ್ಣಾದಿರಾರ್ಥಪ್ರದಾ
ತತ್ಪೋಷಾಸ್ಥಿತಯಶ್ಶುಭಾಗೃಹಪತೇರಂಶಸ್ಯಚೇದಂಫಲಂ । ನಾಶೋ
ವೃದ್ಧಿಕರಶ್ಶುಭಶ್ಚನಿಲಯೇದಾಹೋಮೃತಿಸ್ತಸ್ಕರಃಪುತ್ರೋಗೋಧ
ನಮಿಷ್ಟಪುಷ್ಟಿರನಿಶಂಗೇಹೇನವಾಂಶಾಃಕ್ರಮಾತ್ ॥ ॥೨೪೭॥

టీ ॥ రిక్తా తిథిగళు గృహస్వామిగె నాశకరగళు, అమావాస్యెయు మరణప్రదెయు, శుక్లపాడ్యమియు రోగప్రదవు, మిక్క తిథిగళెల్ల వూ శుభప్రదగళు. అంశవిషయక్కె గ్రహద విషయదల్లి ప్రథమన వాంశ నాశకరవు, ౨ నే నవాంశ వృద్ధికరవు, ౩ నే నవాంశ లక్ష్మీప్రదవు, ౪ నే నవాంశవు అగ్నిభయప్రద, ౫ నేదు మరణ, ౬ నేదు రోగభయప్రద, ౭ నేదు పుత్రప్రద, ౮ నేదు గోధనవన్నీయుత్తదె, ౯ నేదు ఇష్టార్థసిద్ధిప్రదవాదుదు. * *

శ్లోకదనవర్గదగణితదిందలబ్ధవాదఆయుస్సిగూ, దిక్ప
తిగళిగూ ఫలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ ఆయుష్షష్ట్యధికంశుభంగృహపతేర్హీనంతుహానిప్ర
దంసౌభాగ్యంసురరాడ్గృహస్వదహనంవహ్నిర్యమోమంగళం॥
రక్షశ్శక్రభయంపశుంజలపతిఃకుర్యాన్మరుత్స్థానం చలంధాన్యం
యక్షపతిశ్శివశ్శివమిదంస్యాద్దిక్పతీనాంఫలమ్ ॥ ॥ ౨౪౮ ॥

టీ ॥ గణితలబ్ధవాద ఆయుస్సు, అరువత్తిగింత అధికవాగిద్దరె గృహస్వామిగె శుభకరవాదుదు, అదక్కె కడమెయాగిద్దరె హానికరవెందు తిళియువదు, దిక్పతివిషయదల్లి ఇంద్రనాదరె గృహస్వామిగె సౌభాగ్య, అగ్నియాదరె మనెసుట్టుహోగువదు, యమనాదరె అమంగళ, నిఋఋతియాదరెశత్రుభయవు, వరుణనాదరె పశులాభవు, వాయువాదరె స్థానచలన, కుబేరనాదరె ధాన్య, ఈశానాదరె మంగళవు, ఇదేదిక్పతిగళ ఫలవు. * * *

అనంతర చైత్రాదిమాసగళిగె క్రమవాగిఫలగళన్ను
హేళుత్తానె.

మూ ॥ చైత్రాద్యాఃక్రమశశ్శుభంబహు ధనంమృత్యుంచగో
నాశనంగోలాభంసుతనాశనం శ్వసనశనంసంపూర్ణసౌఖ్యం
సదా ॥ ధాన్యంవహ్నిభయంజయంబహుసుఖం స్తంభప్రతి

ಷ್ಠಾಗಮೆ ಕುರ್ಯಾತ್ತದ್ಧ್ರವಿಣಶ್ಯಕೌ ಪ್ರಶುಭಕೃನ್ನಾ ಸೋಹಲಾ
ಖ್ಯೋಯದಿ ॥ * * * ॥೨೪೯॥

ಟೀ ॥ ಹೊಸಮನೆಗೆ ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು ಚೈತ್ರದಲ್ಲಿ ಶುಭವು, ವೈಶಾಖದಲ್ಲಿ ಬಹುಧನ, ಜ್ಯೇಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುವು, ಆಷಾಢದಲ್ಲಿ ಗೋನಾಶ, ಶ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಗೋಲಾಭ, ಭಾದ್ರಪದದಲ್ಲಿ ಪುತ್ರನಾಶ, ಆಶ್ವಿಯುಜದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಕಾರ್ತೀಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣಸೌಖ್ಯ, ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ, ಪುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಭಯ, ಮಾಘದಲ್ಲಿ ಜಯ, ಫಾಲ್ಗುನದಲ್ಲಿ ಬಹುಸುಖವು, ಮತ್ತು ಮಲಮಾಸ ಅಧಿಕಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಾದರೆ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಶುಭಕರವಾಗುವದು. * * *

ಅನಂತರ ಚರಾದಿ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿರುವದಕ್ಕೆ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ತಿಗ್ಮಾಂಶುಶ್ಚರರಾಶಿಗಃಸ್ಥಿರಗತೋವಾಪ್ಯರ್ಥಕೃತ್ಸರ್ವದಾ
ಮೃತ್ಯುಸ್ಸ್ಯಾದ್ದ್ವಿಶರೀರಗೋಗೃಹಪತೇಃಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾಗಮೆ ॥ ವಾ
ರಾವಾರದಿನೇಶಯೋರನಲದಾ ಕ್ಷೀಣಶ್ಶಶೀಶೋಕಕೃತ್ಪೂರ್ಣಃಪುತ್ರ
ಕೃದರ್ಥದೌಗುರುಭೃಗೂಜ್ಞಃಸ್ಥೈರ್ಯಕೃದ್ಭಾನುಜಃ ॥ ॥೨೫೦॥

ಟೀ ॥ ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಚರ ಸ್ಥಿರ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಶುಭಪ್ರದನು, ದ್ವಿಸ್ವಭಾವರಾಶಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮೃತ್ಯುವು ವಾರಫಲವು, ಭಾನು ಕುಜವಾರಗಳುಮನೆಗೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರದಗಳು, ಚಂದ್ರನು ಕ್ಷೀಣನಾಗಿ ಯಿರುವಾಗ ಅವನ ವಾರವು ಶೋಕಪ್ರದವು, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರವಾರ ಪುತ್ರಪ್ರದವು, ಗುರು ಶುಕ್ರವಾರಗಳು ಸಂಪತ್ಕರಗಳು, ಬುಧ ಶನಿ ವಾರಗಳು ಸ್ಥಿರತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. * * *

ಅನಂತರಲಗ್ನಫಲಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಸೂರ್ಯಾಂಗಾರಕ ಲಗ್ನವರ್ಗರಹಿತಂ ಸರ್ವಂಸ್ಥಿರಂಶೋಭ
ನಂಲಗ್ನಂವಾದ್ವಿಶರೀರಮತ್ರ ಗೃಹಿಣೋಲಗ್ನಂಚರಂಚಂಚಲಂ ।
ಸೂರ್ಯಾಂಗಾರಕ ಲಗ್ನಮಪ್ಯಥಶುಭಂ ಸೌಮ್ಯಗ್ರಹೈಸ್ಸಂಯು

ತಂ ಸೌಮ್ಯೈರ್ಯುತರ್ವಾಯದಿವೀಕ್ಷಿತಂ ಸುಬಲಿಭಿಃ ಕ್ರೂರಾಸ್ತ್ರಿಷಷ್ಠಾ
ಯುಗಾಃ ॥ * * * ॥ ೨೫೧ ॥

ಟೀ ॥ ಸೂರ್ಯ ಅಂಗಾರಕ ಇವರುಗಳ ಗೃಹವಾದ ಸಿಂಹ ವೃಶ್ಚಿಕ ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳ ಷಡ್ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಚರಸ್ಥಿರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಶುಭಪ್ರದಗಳು, ದ್ವಿಸ್ವಭಾವವಾದರೂ ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಶುಭವೇ, ಅಥವಾ ಅಂಶಾ ಸಿಂಹ ವೃಶ್ಚಿಕಗಳಾದರೂ ಶುಭಗ್ರಹಯುಕ್ತಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭ, ಅಧವಾ ಅಧಿಕ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಸೌಮ್ಯಗ್ರಹಗಳಿಂದ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಶುಭಪ್ರದಗಳೇ, ಮತ್ತು ಕ್ರೂರಗ್ರಹಗಳು ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ೩-೬-೧೧ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆವಾಗ ಸೂರ್ಯಾಂಗಾರಕ ಲಗ್ನಗಳು ಶುಭಕರಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಅನಂತರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ತಿರ್ಯಙ್ಮುಖತ್ವಾದಿ ಭೇದಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಅವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಪೌಷ್ಣಾದಿತ್ಯಕರತ್ರಯಾರ್ಯಶತಭೃನ್ಮಿತ್ರದ್ವಯಾಖ್ಯಾ
ಶ್ನಭಾಃ ಸ್ಯುಸ್ತಿರ್ಯಙ್ಮುಖತಾರಕಾಗ್ರಹವಿಧೌ ಮುಖ್ಯಾನವಾಧೋಮು
ಖಾಃ । ಕೂಂಪಾದಾಂತುಪಿತೃದ್ವಿದೈವತವಸುಜಾಹ್ಯಗ್ನಿತ್ರಿಪೂರ್ವಾಂ
ತಕಾಶ್ಲೇಷಾಸ್ತ್ವಧೋಮುಖಾಭಿಧಾನಪಶುಭಾ ವೃಷಾದಿಸಂಸ್ಥಾ
ಪನೇ ॥ * * * * ॥ ೨೫೨ ॥

ಟೀ ॥ ರೇವತೀ, ಪುನರ್ವಸೂ, ಹಸ್ತ, ಚಿತ್ರಾ, ಸ್ವಾತೀ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಅನೂರಾಧಾ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಈ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ ತಿರ್ಯಙ್ಮುಖನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಅಂದರೆ ಅಡ್ಡಮುಖಗಳು, ಇವುಗಳು ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಶುಭಕರಗಳು ಮಘಾ, ವಿಶಾಖಾ, ಮೂಲ, ಆಶ್ಲೇಷ, ಕೃತ್ತಿಕಾ, ಪೂರ್ವಫಲ್ಗುನೀ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ಭರಣೀ, ಈ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಅಧೋಮುಖಗಳು, ಇವು ಕೂಪ ವಾಪೀ ತಟಾಕಾದಿಗಳನ್ನಗೆಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶುಭಕರಗಳು. ಪುಷ್ಯ, ಆರ್ದ್ರಾ, ಶ್ರವಣ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಶತಭಿಷಕ್, ರೋಹಿಣೀ, ಧನಿಷ್ಠಾ ಈ ಊರ್ಧ್ವಮುಖನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಇವು ತೋಪುಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಶುಭಕರಗಳು.

* * *

సామాన్యవాగి స్తంభ ప్రతిష్ఠెగె నక్షత్రగళన్ను హేళి
యోగ విశేషవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ నాసత్యాదితిరేవతీకరగురుశ్రోణత్రయేందూత్తరా
మిత్రత్వాష్ట్రవిధాతృభేషుసతదా స్తంభప్రతిష్ఠార్థదా । య
స్మిన్మూలగృహేతదేశవిపరి స్తంభప్రతిష్ఠాంశుభాం కృత్వాత
ద్గృహసంయుతాన్యభవనం కార్యంతథాతద్బుతం ॥ ౨౫౩ ॥

టీ ॥ అశ్వినీ, పునర్వసు, రేవతీ, హస్త, పుష్య, శ్రవణ, ధనిష్ఠా, శతభిషక్, మృగశిర, ఉత్తరఫల్గునీ, ఉత్తరాషాఢా, ఉత్తరాభాద్రా, అనూరాధా, చిత్రా, రోహిణీ ఈ ౧౫ నక్షత్రగళల్లి స్తంభ ప్రతిష్ఠె మాడిదరె పుత్ర ధన లాభగళుంటాగుత్తవె, ఆదదరింద నూతనగృహదల్లి మొదలు ఈశాన్యదిక్కినల్లి స్తంభ ప్రతిష్ఠె మాడి తరువాయ ఆమనెగె సేరిదమత్తొందు మనెయన్ను అదక్కె సంబంధిసిద మత్తొందుమనెయన్ను సహకట్టిదరూ శుభవహుదు, హ్యాగందరె,— ప్రథమగృహద స్తంభప్రతిష్ఠె ముఖ్యవాదదరింద ఇతరమనెగళిగె నక్షత్ర విచార అనావశ్యకవాగిరుత్తదె. * *

అనంతర వాస్తుపురుష స్థితియ క్రమవన్ను
హేళుత్తానె.

మూ ॥ మాసేషుక్రమశస్త్రిషుత్రిషుసదా ప్రాచీనభస్యాది
తఃస్వోపాదేయ మహీషువాస్తుపురుషస్తద్వామశాయీభ
వేత్ ॥ త్యక్త్వాతచ్ఛరణేతుణస్యకరుభాతత్పృష్ఠమూర్ధస్థదిక్పా
లాస్వీవవినిక్షిపేత్తమదరే శంకుంయథోక్తంసుధీః॥ ॥౨౫౪॥

టీ ॥ వాస్తు పురుషను భాద్రపద, ఆశ్వయుజ, కార్తీక, ఈ ౩ మాసగళూ మూడలకచె తలెయిట్టు మలగిరుత్తానె, మార్గశీర్ష, పుష్య, మాఘ, ఈ ౩ మాసగళల్లి పశ్చిమశిరస్సాగిరుత్తానె, ఫాల్గున, చైత్ర, వైశాఖ, ఈ ౩ మాసగళల్లి దక్షిణ శిరస్సాగిరుత్తానె, జ్యేష్ఠ, ఆషాఢ, శ్రావణ, ఈ ౩ మాసగళల్లి ఉత్తర శిరస్సాగియూ

ಎಡಗಡೆ ಯಾಗಿಯೂ ಮಲಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಾವಾಸ್ತುಪುರುಷನ ಪಾದಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ನೇತ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಯಿರುವ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆವಾಸ್ತುಪುರುಷನ ಪೃಷ್ಠ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಶಿರಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಯಿರುವ ದಿಕ್ಕುಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಶಂಕು ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಕಷ್ಠಂಶಂತ್ರಿಧಂವಿಭಜ್ಯಸಮಶಶ್ಚೋರ್ಧ್ವಾದಿಭಾಗತ್ರಯೆ
ಪೃಷ್ಟಾಶ್ರಿಂಚತುರಶ್ರಿಮವ್ರಣಮೃಜುಂಚಾನಶ್ರಿಮೇವಂವಿಧಮ್ ॥
ಸರ್ವೇಷಾಂಚವಿತಸ್ತಿಮಾತ್ರಮವಧಿಃಸ್ವರ್ಣಾದಿರತ್ನಾನ್ವಿತಂಗಂ
ಧಾದ್ಯೈರಭಿಪೂಜಿತಂಶುಭದಿನೆಶಂಕುಂನ್ಯಸೇನ್ಮಂಗಳೈಃ ॥೨೫೫॥

ಟೀ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿ ಸರ್ವವರ್ಣದವರಿಗೂ ೧೨ ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಯಿರುವ ಶಂಕುವನ್ನು ನಾಲ್ಕುನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭಾಗದಂತೆ ೩ ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಮೇಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಷ್ಟ ಕೋಣವಾಗಿಯೂ, ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮೂಳೆ ಯಾಗಿಯೂ, ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ತೊಳಿಲ್ಲದೆಯೂ, ಗಂಟಿಲ್ಲದೆಯೂ, ಚಕ್ಕೆಯೆದ್ದುಹೋಗದೇಯೂ, ಡೊಂಕಿಲ್ಲದೆಯೂ ಇರುವ ಶಂಕುವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಅಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಮನೆಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರೊಳು ಚಿನ್ನ, ಹವಳ, ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಒಳ್ಳೆಯದಾದ ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳ ಕರವಾದ ವಾಲಗದೊಂದಿಗೆ ಆ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಶಂಕುವನ್ನಿಡತಕ್ಕದ್ದು, ಇದೇ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನವು. * *

ಶಂಕುವನ್ನಿಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ವಾಪೀಕೂಪತಟಾಕ ಸೇತುಪರಿಘಾಸ್ವೇತಾಸುಭಿತ್ತೇರಧೋಭಿ
ತ್ತೀನಾಮಪಿಬಾಹ್ಯದೇಶನಿಕಟೇಸರ್ವತ್ರ ದೇವಾಲಯೆ॥ಭಿತ್ತೀನಾಮಪಿ
ಚಾಂತರೇಚನಿಲಯೇನೃಣಾಂಪಶೂನಾಂಸದಾ ತಾವತ್ಕಾಲಗೃಹ
ಸ್ಥಿತಿರ್ಗೃಹಪತೇರ್ಯಾವತ್ಸಶಂಕುಂಸ್ಥಿತಿಃ ॥ ॥ ೨೫೬ ॥

ಟೀ ॥ ಬಾವಿ, ಕೂಪ, ಕೆರೆ, ಅಣೆ, ಅಗಟತೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯ

కెళగడె యల్లియూ, సర్వదేవాలయగళల్లియూ, గోడెగళిగెహొరగె సమీప ప్రదేశదల్లూ శంకుస్థాపనవన్ను మాడతక్కద్దు. మనుష్యరమనెగళల్లియూ, పశుశాలెగళల్లియూ, గోడెగళ మధ్యభాగదల్లే శంకుస్థాపనవన్ను మాడతక్కద్దు. ఈగె స్థాపిసల్పట్ట శంకువు ఎష్టుకాలదవరిగూ ఇరుత్తదో అదరవరిగూ గృహస్వామియుఆ మనెయల్లి క్షేమవాగిరువను, ఆదదరింద బహుకాలద వరిగూ స్థిరవాగి యిరువ మరదింద శంకువన్ను మాడబేకెందుభావవు.

అనంతర శంకువిగూ మనెకట్టువదకూ యోగ్యవాద మరవన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ కారంజార్జునసాలనీపకుటజాః పారాదమందారకాః బిల్వాశ్వేత్రణవయుగ్మపత్రఖదిరావృక్షాశ్శుభాస్సద్మసు। త్యాజ్యాదగ్ధవిభీతకాస్నుహివటా నింబాక్షమోకంటకా అశ్వత్థామ్రకపిత్థతాళవకుళఃపక్షాఅగస్త్యాదయః॥ ౨౫౭॥

టీ॥ హొంగెమర, మద్దిమర, సర్జక అందరె వేగిమర, కదంబ అందరె కడవదమర, కుటజ అందరె కొడిగె, పారద అందరె శ్రీతాళ, మందార, బిల్వ, కంచువాళ, కగ్గలి, ఈమరగళు మనెగె శ్రేష్ఠగళు, ఆగదమరగళావవందరె—స్వల్పబెంకిబిద్దమరగళు,విభీతక, అందరె తాండ్రేమర, కళ్ళిమర,ఆలదమర, బేవినమర, ముళ్ళుగళుళ్ళ ఎలచె ముంతాద మరగళు, అశ్వత్థ, మావినమర, బేలదమర, తాళేమర, అశోకమర, జువ్విమర, కేసర, అందరె సురహొన్నె, అగశెమర,ఇంతా మరగళు మనెకట్టువ విషయదల్లి త్యాజ్యగళు.

అనంతర గృహగళిగె దిక్కుగళ నిర్ణయ వన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ ప్రాచ్యాంస్నానగృహంచపాకసదనం వహ్నౌకుసుత్యాలయోయామ్యాయామథశస్త్రసద్మదనుజేభుక్త్యాలయః పశ్చిమే। వాయవ్యాంపశుమందిరంశుభకరంభాండారవేశ్మో

ತ್ತರೇಶೈವೇಶಿವಗೃಹಂಪ್ರಶಸ್ತಂ ಖಲಂಸ್ವಸ್ವಾಯಕಾರ್ಯಂ ಸದಾ॥

ಟೀ॥ ಮನೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಗೃಹವು, ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಮಲಗುವ ಮನೆಯು, ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗೃಹವು. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಶಾಲೆಯು, ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ ದನಕಟ್ಟುವ ಮನೆಯು, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಾಣ, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವರಮನೆ, ಈಮೇರೆ ಆಯಾಮನೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆಯಾಮನೆಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಆಯಗಳು ತಪ್ಪದೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವನಿಗೆ ಶುಭವಹುದು, ಯಾವದಿಕ್ಕಿಗೆ ಯಾವಆಯವು ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದರಂತೆಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ತರುವಾಯ ವೆರಡುಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಅರಸರಿಗೆ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣವನ್ನುಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಇಂದ್ರಾಗ್ನ್ಯೋರಥಮಂಥನಸ್ಯಸದನಂಘೂಕಂಯಮಾಗ್ನ್ಯೋರ್ಗೃಹಂಚೈತೆಯಾಂತಕಯೋಃಪುರೀಷಸದನಂವಿದ್ಯಾಗೃಹಂಮಧ್ಯಮೇ। ರಕ್ಷೋವಾರುಣಯೋಶ್ಚರೋದನಗೃಹಂತೋಯೇಶವಾಯವ್ಯಯೋರ್ಮಧ್ಯೇಕಾಮಗೃಹಂಕುಬೇರಹರುತೋಃಕುರ್ಯಾತ್ಸದಾಭೂಪತಿಃ॥ * * ॥೨೪೯॥

ಟೀ॥ ಅರಸನು, ಪೂರ್ವ ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಸರುಕಡೆಯುವ ಮನೆಯನ್ನೂ, ಆಗ್ನೇಯದಕ್ಷಿಣಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕಣಜಗಳನ್ನು, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೂ ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಲಮೂತ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನೂ, ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೂ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಗೃಹವನ್ನೂ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೂ ವಾಯವ್ಯಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋದನದಮನೆಯನ್ನು, ವಾಯವ್ಯಕ್ಕೂ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಗೃಹವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಅರಸುಗಳ ಅರಮನೆಗಳೊಳಗೆ ರಾಜರಿಗಾದರೂ, ರಾಣಿಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವದರಹಸ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೂ ಸಿಟ್ಟುಬಂದರೆ ಕೋಪಿಸಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮನೆಬೇರೆಯಾಗಿಯು, ವ್ಯಸನಬಂದರೆ ಅಳುವದಕ್ಕೆ ಮನೆಬೇರೆಯಾಗಿಯೂ, ಈಮೇರೆಇನ್ನೂ ಕ್ರೀ

డియుంటావుగళిగూ మనెగళిరువ సంప్రదాయవుంటెందు తిళియ తక్కద్దు. * * * * * *

మూ॥ కౌబేరీశ్వర యోర్మధ్యేవైద్యభవనం శాకే్రశయోస్సూతి కం జ్యేష్ఠభా్రతృపిత్రవ్యమాతృభవనం స్వస్మాద్యమేపశ్చిమే॥ శా లానాముపరిస్థితేషుభవనేష్వే వంవిచింత్యంబుధై్రరక్యుచ్ఛం న చినాతినీచమథవాసౌమ్యంగృహం కారయేత్॥ ॥౨౬౦॥

టీ॥ మత్తు ఉత్తరక్కూ ఈశాన్యక్కూ మధ్యదల్లి వైద్యశాలెయన్నూ, ఈశాన్యక్కూ పూర్వక్కూ మధ్యదల్లి సూతిగా గృహవన్నూ, మత్తు తన్న మనెగె దక్షిణ దిక్కినల్లాదరూ, పశ్చిమదల్లాదరూ, తన్న అణ్ణ, చిక్కప్ప, తాయి, ఇవరుగళ మనెగళన్ను సహకట్టిసబేకు, మనెగెమేలిన మహడియన్ను కట్టువ విషయదల్లియూ శాస్త్రోక్తక్రమదింద ఆయా లక్షణ గళన్ను పర్యాలోచిసి కట్టతక్కద్దు. మనెయుఅధికమెత్తర వాగియూ అధికతగ్గాగియూ యిరకూడదు. సమప్రమాణ వాగిరబేకు. * * *

అనంతర ధ్వజ మొదలాద ఆయగళిగె క్రమవాగి ఫలగళన్నుహేళుత్తానె.

మూ॥ ఆయాస్స్యుర్ధ్వజ ధూమసింహశునకా ఉక్షాఖరా శ్వోగజాః తాసూ్తాదికృతార్థతాంచమరణం తత్వజ్ఞ యంచామయం। రాజ్యందుఃఖకరంసదాశుభకరంతన్నిష్ఫలంచక్రమాత్ప్రాగాదిష్వపి సంయుతాగృహపతేర్దద్యుర్ధ్వజాద్యాఃఫలం॥ * * * ॥౨౬౧॥

టీ॥ పూర్వదిక్కుమొదలాగి యెంటుదిక్కుగళల్లియూ ఏర్పట్టిరువ ధ్వజాద్యాయగళు కృతార్థత్వాదిఫలగళన్ను క్రమవాగియియ్యుత్తవె, హ్యాగందరె,—ప్రాగ్దిక్కినల్లిధ్వజాయవు ఇష్టసిద్ధియన్నుకొడుత్తదె, ఆగ్నేయదల్లిధూమాయవు మరణవన్ను, దక్షిణదల్లిసింహాయవు సదాజయవన్ను, నైఋత్యదల్లిశునకాయవు రోగ:

ನ್ನು, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವೃಷಭಾಯವು ರಾಜ್ಯವನ್ನು, ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿಖರಾಯವು ದುಃಖವನ್ನು, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗಜಾಯವು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಶುಭವನ್ನು, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಕಾಯವು ಫಲಾಭಾವವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆಕೊಡುತ್ತವೆ. ಈಧ್ವಜಾದ್ಯಾಯಗಳು ಪ್ರಾಗಾದಿ ಈಶಾನ್ಯದವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಸಂಚಿತಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. * * * *

ಧ್ವಜಾದಿಗಳಸ್ವರೂಪವನ್ನುನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ || ಪಾದಾಧಿಕ್ಯಸಮೋಧ್ವಜೋಯದಿಗಜಃ ಪಾದೇನಹೀನಸ್ಸ
ಮಃ ಪಾದೋನೋವಿಷಮೋಹರಿಸ್ತುವಿಷಮಸ್ಸಾಂಘ್ರಿರ್ವೃಷಾಯೋ
ಭವೇತ್ | ಧ್ವಾಂಕ್ಷಾಯಸ್ತುಭವೇಚ್ಚಕೇವಲಸಮ ಸ್ಸಾರ್ಧೋಽಸಮಾ
ಯಃಖರಃ ಶ್ವಾಯಸ್ಸ್ಯಾದ್ವಿಷಮಸ್ತುಸಾರ್ಧಸುಸಮೋಧೂಮ
ಸ್ತ್ವಧಿಕಾರ್ಧದಾಃ || * * || ೨೬೨ ||

ಟೀ|| ಮನೆಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಯೇರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶದೊಳು ಆಮನೆಯ ದೀರ್ಘ ಪರಿಮಾಣವನ್ನಳೆಯುವಾಗ ಆಪ್ರಮಾಣವು ಪಾದಾಂಶ ಅಂದರೆ, ಕಾಲ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಮವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಧ್ವಜಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾಲಕಡಮೆಯಾಗಿ ಸಮಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಗಜಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾಲಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವಿಷಮಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಸಿಂಹಾಯವು, ಕಾಲಅಧಿಕವಾಗಿ ವಿಷಮಸಂಖ್ಯೆ ಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ವೃಷಭಾಯವು, ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಮಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಕಾಕಾಯವು, ಅರ್ಧ ಅಧಿಕವಾಗಿ ವಿಷಮಸಂಖ್ಯೆ ಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಖರಾಯವು, ಕೇವಲವಿಷಮಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಶುನಕಾಯವು, ಅರ್ಧಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಮಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಧೂಮಾಯವು, ಈಧ್ವಜಾದ್ಯಾಯಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅಗಲವು ಚತುಸ್ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೇ ಯಿರಬೇಕು. * * *

ಅನಂತರ ಉಷ್ಟ್ರಗಜಾದಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಆಯವಿಶೇಷವನ್ನು
ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ || ಉಷ್ಟ್ರಾಶ್ವಾಮಪಿದಂತಿನಾಂಚ ಭವನ ಂಕಾರ್ಯಂಧ್ವಜೆ

ವಾಗಜೆ ರ್ಹ್ಯಶ್ವಾನಾಂ ಸದನಂಧ್ವಜೆ ಚವೃಷಭೆ ಯದ್ವಾಪ ಶೂ
ನಾಮಪಿ ॥ ಸ್ತ್ರೀಶಯ್ಯಾ ಸನಯಂತ್ರಿ ಕ ಮರ್ದಭವನಂ ಸಿಂಹೆ
ಧ್ವಜೆವಾವೃಷೆಸರ್ವೆಷಾಮಪಿಸರ್ವಕರ್ಮ ಸುಸದಾಕಾಶ್ಯೋಧ್ವ
ಜಾಯೋರ್ಥದಃ॥   *   *   *   ॥೨೬೩॥

ಟೀ ॥ ಒಂಟೆಗಳಿಗೂ ಆನೆಗಳಿಗೂ ಧ್ವಜಾಯದಲ್ಲಾದರೂ ಗಜಾಯದಲ್ಲಾ ದರೂ ಶಾಲೆಕಟ್ಟಿಸಕೆಕ್ಕದ್ದು, ಅಶ್ವಗಳಿಗೂ ಪಶುಗಳಿಗೂ ಧ್ವಜಾಯದಲ್ಲಾದ ರೂ ವೃಷಭಾಯದಲ್ಲಾದರೂ ಶಾಲೆಕಟ್ಟಿಸಕೆಕ್ಕದ್ದು, ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕುಳ್ಳಿರು ವಮನೆಯು, ಮಲಗುವಮನೆಯು, ಕಜ್ಜೇರಿ, ನಾನಾವಿಧಶಿಲ್ಪಗಳಮನೆಯು ಸಿ ಹ್ಮಾಯದಲ್ಲಾದರೂ, ಧ್ವಜಾಯದಲ್ಲಾದರೂ, ವೃಷಭಾಯದಲ್ಲಾದರೂ ಶು ಭಕರವು, ಅಥವಾ ಸರ್ವಶಾಲೆ ಗಳಿಗೂ ಧ್ವಜಾಯವೇ ಶ್ರೇಷ್ಟವೆಂಬದಾ ಗಿಯೂ ಶುಭಪ್ರದ ವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.   *   *

ಅನಂತರ ಎರಡುಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ
ನಿಷಿದ್ಧ ಕಾಲವನ್ನುಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಅರ್ಕೆಪಾವಕ ಧಿಷ್ಣ್ಯಗೆಚಭರಣೀ ಧಿಷ್ಣ್ಯೋತ್ತರಾರ್ಧಾ
ನ್ವಿತೆಬ್ರಹ್ಮರ್ಕ್ಷಾದಿಮಪಾದಗೆಪಿಯದಿವಾಚಂದ್ರೆಗ್ನಿಧಿಷ್ಣ್ಯಾನ್ವಿತೆ
ಭೌಮೆಚಾಗ್ನಿಮಘಾಂತ್ಯಭಾಗ್ಯಸವಿತೃಕವ್ಯಾದಪುಷ್ಯಾನ್ವಿತೆಸ್ಯಾ
ದ್ದುಃಖಂಬಹುದಹ್ಯತೆಚಭವನಂಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾಗಮೆ॥ ॥೨೬೪॥

ಟೀ ॥ ಮನೆಗೆ ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದೊಳು ಸೂರ್ಯನು ಕೃತ್ತಿ ಕಾ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲೂ, ಭರಣಿಯ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲೂ ಯಿದ್ದರೂ, ರೋಹಿ ಣಿಯ ಮೊದಲನೇ ಪಾದದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಚಂದ್ರನು ಕೃತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಕು ಜನು ಕೃತ್ತಿಕಾ, ಮಘಾ, ರೇವತೀ, ಉತ್ತರ ಫಲ್ಗುನೀ, ಹಸ್ತ, ಮೂಲ, ಪು ಷ್ಯ, ಈ ೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಬಹುಮಕ್ಷ ವಹುದು, ಗೃಹಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿ ಪೀಡೆ ಯುಂಟಾಗುವದು.   *   *   *

ಮೂ ॥ ಮಿತ್ರೇಂದ್ರಾನಿಲಭಾಜಹಾದ್ವಯಯಮೆಷ್ವಿತೆಷುಸಂಸ್ಥೆ
ಶನಾತತ್ಸದ್ಮಾಶುನಿಗೃಹ್ಯತೆಸುಬಲಿಭಿರ್ದೈತ್ಯೆಯಯಕ್ಷಾದಿಭಿಃ॥ ಏಕ

ಶ್ಚೇತ್ರಿಗೃಹಸ್ಥಿತೋದಶಮಃಸೌಮ್ಯಾನಸ್ಥಿತೋವಾಗ್ರಹಸ್ತದ್ಗೃಹಂಪರ
ಹಸ್ತಗಂಖಲುಭವೇನ್ನಿರ್ಮಾಣಲಗ್ನಾಬಲಾತ್ ॥ ॥೨೬೫॥

ಟೀ॥ಅನೂರಾಧಾ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಸ್ವಾತೀ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಭರಣೀ, ಈ ೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶನಿಯಿರುವಾಗ ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುವ ಮನೆಯನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ, ಯಕ್ಷ, ಕ್ಷುದ್ರ ಪಿಶಾಚಗಳಾಕ್ರಮಿಸುತ್ತವೆ, ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶುಭಗ್ರಹವಾದರೂ ಪಾಪಗ್ರಹವಾದರೂ ಶತ್ರುಕ್ಷೇತ್ರಗತನಾಗಿ ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ದಶಮದಲ್ಲಾದರೂ ಸಪ್ತಮದಲ್ಲಾದರೂ ಯಿದ್ದರೆ ಆಮನೆಯು ಅನ್ಯರಿಂದ ಅಪಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಆಲಗ್ನ ಮಬಲವಾಗುತ್ತದೆಂದುಭಾವವು.

ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಚಿತ್ರಾದ್ವ್ಯಾರ್ಯಮಹಸ್ತಚಂದ್ರವಿಧಿಷು ಸ್ಥಾಯೀಬುಧಃಶ್ರೀ
ಪ್ರಮೋಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಯಂ ದ್ವಯಜಿವೈಷ್ಣವೋತ್ತರಜಲೇಷ್ವಿಜ್ಯಸ್ಥಿತಃಪು
ತ್ರದಃ ॥ ರುದ್ರಾದಿತ್ಯವಸುದ್ವಿದೈವಜಲರಾಟ್ ಚಿತ್ರಾಸ್ಥಿತೋಧಾನ್ಯ
ದಶ್ಶುಕ್ರಸ್ಸಪ್ತಗಪವಚೇದ್ಗೃಹಗತಃಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾಗಮೇ॥ ॥೨೬೬॥

ಟೀ ॥ ಚಿತ್ರಾ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಹಸ್ತ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ರೋಹಿಣೀ, ಈ ೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬುಧನಿದ್ದರೆ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ರೋಹಿಣೀ, ಪುಷ್ಯ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಆಶ್ಲೇಷಾ, ಶ್ರವಣ ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಈ ೯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುವಿದ್ದರೆ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪುತ್ರಪ್ರದನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆರ್ದ್ರಾ, ಪುನರ್ವಸೂ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ವಿಶಾಖಾ, ಶತಭಿಷಕ್, ಚಿತ್ರಾ, ಈ ೬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರನಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಸ್ತಂಭ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಸಪ್ತಮದಲ್ಲಿಯಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಸ್ತಂಭ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಧಾನ್ಯಲಾಭ ವಹುದು. * * * *

ಅನಂತರ ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಗೃಹಸ್ಥಿತಿ ಫಲವನ್ನು
ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಪಾಪೈಸ್ತ್ರಿಭವಾರಿಗೈಸ್ತುಬಲಿಭಿಸ್ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾಲಯೇ

కేంద్రద్విత్రిభవత్రికోణసహితేష్వార్యజ్ఞకావ్యేందుషు ॥
స్వోచ్చస్వాలయమిత్రరాశిసహితేష్వర్కాదిషుద్రవ్యదం కా
ర్యంసద్మగురౌభృగౌరిపుగతేనీచస్థితేవార్తిదం ॥ ॥౨౬౨॥

టీ ॥ స్థానాది బల సహిత రాద పాపగ్రహగళు స్తంభ ప్రతిష్ఠా లగ్నకే ౩—౬—౧౧ ఈ స్థానగళల్లిద్దరూ, గురు, బుధ, శుక్ర, చంద్ర, ఇవరు, స్తంభ ప్రతిష్ఠా లగ్నకే ౧—౨—౩—౪—౫—౭—౯ ౧౦—౧౧ ఈ స్థానగళల్లిద్దరూ, సూర్యాది నవగ్రహగళు స్వోచ్చ, స్వక్షేత్ర, మిత్రక్షేత్ర గళల్లిద్దరూ మనెకట్టల్పట్టరె సంపత్కరవాదు, గురుశుక్రరూ మకర కన్యా ఈస్థానగళల్లిద్దరె గృహస్వామిగె రోగ పీడెయుంటాగువదు. * * * *

స్తంభప్రతిష్ఠాలగ్నకే రాజయోగవన్ను
హేళుత్తానె.

మూ ॥ లగ్నేకర్కటకేయదాగురుదినే జీవేందుసంస్థేధవాని
ర్మాణేభవనేపిజాతపురుషో రాజాభవేత్సర్వదా । లగ్నే
చాపగృహేఝషేగురుదినేశుక్రార్యసంస్థేతదానిర్మాణేభవనేపి
జాతపురుషోభూపోథవాతత్సమః ॥ ॥ ౨౬౪ ॥

టీ ॥ గురువారదల్లి గురు చంద్రరు కర్కాటక లగ్నదల్లిరువాగ అదేలగ్నదల్లి స్తంభప్రతిష్ఠె మాడిదరే ఆమనెయస్వామియు భూమీశ్వరనాగువను, మత్తు గురువారదల్లి గురు శుక్రరిబ్బరూ కూడియిరువ ధనుర్లగ్నదల్లాదరూ, మీనలగ్నదల్లాదరూ స్తంభప్రతిష్ఠెయాదరె ఆగృహస్వామియు పృథ్వీపతియాగువను, అథవా అవనిగె సమాననాదరూ ఆగువను. * * * * *

స్తంభప్రతిష్ఠాలగ్నదల్లిరువ గ్రహగళదసెయిందకట్టల్ప
డువమనెగళిగె ఆయుర్నిర్ణయమాడుత్తానె.

మూ ॥ ఆయుష్యంశతవర్షమిజ్యసహితే తద్వచ్చశుక్రాన్వితేత
స్యార్ధంబుధసంయుతేసుబలిభిస్సౌమ్యైస్త్రిభిస్సంయుతే

ಲಗ್ನೇನಿರ್ಮಿತಸದ್ಮನಸ್ತುಬಹುವಸ್ಸಂವತ್ಸರಾನ್ಸ್ಯೈಶ್ಚಭಾಸ್ತದ್ಗೀಷ್ಪತಿ
ವಸತೋನರಸ್ಯಬಹುಪ್ರೀತೋಗಾಭವೇಯುಸ್ಸದಾ ॥ ॥೨೬೯ ॥

ಟೀ ॥ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಿರುವಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮನೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ನೂರುವರ್ಷಬಾಳುತ್ತದೆ, ಶುಕ್ರನಿರುವಲಗ್ನದಲ್ಲಿಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ ನೂರುವರ್ಷ ಬಾಳುತ್ತದೆ, ಬುಧನಿರುವಲಗ್ನದಲ್ಲಿಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮನೆಗೆಐವತ್ತುವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವು, ಸ್ಥಾನಾದಿಬಲಯುಕ್ತರಾದ ಮೂರುಜನಶುಭಗ್ರಹಗಳುಕೂಡಿ ಯಿರುವಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಮನೆಗೆ ಆಯುಸ್ಸಿನಮಿತಿಯಿಲ್ಲ, ಅನೇಕಶತವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಆಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲೂಸರ್ವಭೋಗಗಳೂ ಸಕಲಶುಭಗಳೂ ಯುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. * * * * *

ಇನಿಕವಾಸ್ತುಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ,

ಮೂ ॥ ಏಕದ್ವಿತ್ರಿಚತುಷ್ಟಮೇಷ್ವನುದಿನಂಯಾಮೇಷುಸೂರ್ಯೋದ
ಯಾತ್ಸೌಮ್ಯಪ್ರಾಗ್ಯಮಪಶ್ಚಿಮೇಷುದಿವಸೇತದ್ವತ್ಕ್ಷಪಾಯಾಮಪಿ ।
ವಾಸ್ತ್ವೀಶೋಭುವನಂವಿಶೇತ್ಪ್ರಥಮತೋಯದ್ವಧ್ಯತಸ್ವತ್ಕ್ರಮಾ
ದ್ವಿಕ್ಷೇಯಂತ್ವಿಹವಾಸ್ತುನಾಮತದಿದಂಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾಗಮೇ ॥ ೨೭೦ ॥

ಟೀ ॥ ವಾಸ್ತುಪುರುಷನು ಪ್ರತಿದಿನವು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ೧—೨—೩—೪—ಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ, ಪೂರ್ವ, ದಕ್ಷಿಣ,, ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುತ್ತಾನೆ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇಯಿರುತ್ತಾನೆ. ವಾಸ್ತುವಿಷಯವಾಗಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಸಕ್ರಮದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಹಾಗೆಯೇ ಈಗ ಯಾಮಕ್ರಮದಿಂದನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತುಪುರುಷನು ಉತ್ತರಶಿರಸ್ಸಾಗಿ ಮಲಗಿರುವದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಸ್ಥಾನವಾದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕನ್ನೂ ಪಾದಸ್ಥಾನವಾದ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ಉತ್ತರದಿಕ್ಕು ಅವನಶಿರಸ್ಥಾನವಾಗಿಯೂ ಪಶ್ಚಿಮವುಪೃಷ್ಠಸ್ಥಾನವಾಗಿಯೂ ಯಿರುವದರಿಂದಶುಭವು, ಹೀಗೆಯೇ ವಾಸ್ತುವು ಪ್ರಾಗ್ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರೆ ಪಾದನೇತ್ರಸ್ಥಾನಗಳಾದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕುಗಳು ವರ್ಜಗಳು, ಪೂರ್ವೋತ್ತರಗಳು ಗ್ರಾಹ್ಯವೆ, ಈಮೇರೆದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕು

ಗಳಿಗೂ ಗಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಇದೇ ಸ್ತಂಭಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಿಕವಾಸ್ತುವೆಂದುಕರೆಯುವರು. ಮುಂದೇ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಮಾಸವಾಸ್ತು, ಇದು ಯಾಮವಾಸ್ತು ವೆಂಬದೇವಿಶೇಷವು. * * * * *

ಅನಂತರಗೃಹಪ್ರವೇಶರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಕೃತ್ವಾ ವಾಸ್ತುಮಹಾತ್ಮನಾಂಚವಿಧಿತಃ ಪೂಜಾಂ ಸಹೋಮಾಂ
ಸುರಾನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಸ್ವಪಿತೃಗ್ರಹಾನ್ ಗಣಪತಿಂ ದತ್ವಾ ಬಲಿಂ ಭೋಜನಂ
ತದ್ಗೇಹಂ ಸುಕವಾಟಗೋಪನಯುತಂ ಭಿತ್ತ್ಯನ್ವಿತಂ ಸಂವಿಶೇದ್ವಾದಿತ್ರ
ಧ್ವಜಮಂಗಳೈಶ್ಶುಭದಿನೇ ಪುಣ್ಯಾಂಗನಾಭಿರ್ದ್ವಿಜೈಃ ॥ ೨೩೧ ॥

ಟೀ॥ ಹೀಗೆನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಮಹಾತ್ಮರಾದವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ನವಗ್ರಹ ಹೋಮಶಾಂತಿ ಹೋಮಗಳನ್ನುಮಾಡಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಕ್ರಮದಿಂದ ಇಷ್ಟದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ನಾಂದೀಮುಖ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಾದಿಗ್ರಹಗಳನ್ನರ್ಚಿಸಿ, ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಗ್ರಹಬಲಿಯನ್ನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿ, ದೃಢವಾದಕವಾಟವು ಗೋಡೆಗಳಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವ ಮನೆಯನ್ನು ಮಂಗಳವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದಿಗೂ, ನಾನಾವಿಧ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಿಗೂ, ಪರಿಶುದ್ಧಿಯಾದ ಸುವಾಸಿನಿಯರೊಂದಿಗೂ, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಸಂಪನ್ನರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಂದಿಗೂ ಕೂಡಿ ಪಂಚಾಂಗಶುದ್ಧದಿನದಲ್ಲಿ ಗೃಹಪ್ರವೇಶವ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಗೃಹಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಸಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ವೈಶಾಖೇಬಹುಪುತ್ರಕೃಚ್ಛುಭದೋಜ್ಯೈಷ್ಠೇರ್ಥದಃಫಾಲ್ಗುನೇ
ಮಾಘೇಧಾನ್ಯಸುಖಪ್ರದೋಗೃಹಪತೇರ್ನೂನಂ ಪ್ರವೇಶೋಭವೇತ್ ॥ ಆ
ದಿತ್ಯೇಮಕರಾದಿಷಟ್ಕಸಹಿತೇ ಕುಂಭಾಖ್ಯಮಾಸಂ ವಿನಾ ಸರ್ವಾಭೀ
ಷ್ಟದಇತ್ಯಥಾಯುರಪರೇಶೇಷೇಷ್ವಯಂದುಃಖದಃ ॥ ॥೨೩೨॥

ಟೀ॥ ನೂತನಗೃಹಪ್ರವೇಶವು ವೈಶಾಖಮಾಸದಲ್ಲಾದರೆ ಬಹುಪುತ್ರಲಾಭವು, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಾಸದಲ್ಲಿ ಶುಭಕರವು, ಫಾಲ್ಗುನದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ಕರವು, ಮಾಘದಲ್ಲಿ, ಧಾನ್ಯಪ್ರದ, ಸುಖಪ್ರದವೂಹಾದು, ಸೂರ್ಯನು ಮಕರ ಮುಂತಾದ ೬ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತರಾಯಣದಲ್ಲಿ ಅಂತಾ ೬ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂಭ

వెంబ మూపవూశేరి యిరువదరింద అదన్ను మాత్ర బిడతక్కద్దు, అందరె మకర, మీన, మేష, వృషభ, మిథున, ఈరింగళుగళల్లి గృహప్రవేశ శుభకరవు. దక్షిణాయనవాద కటకాది ౬ మాసగళల్లి గృహప్రవేశవశుభకరవెందు భావవు. * * *

గృహప్రవేశదల్లి వారఫలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ వారేర్కస్యసుదుఃఖదఃకలహదఃక్షీణేందువారేర్ధదః
పూర్ణేందౌసుజవాసరె దహనదస్సౌమ్యేతుధాన్యప్రదః ॥ జీ
వాహెపశుపుత్రదోభృగుదినేకల్యాణసౌఖ్యప్రదోమందాహెస్థి
రదక్షచోరభయదోవేశ్మప్రవేశోభవేత్ ॥ ॥ ౨౭౩ ॥

టీ ॥ భానువారదల్లి నూతనగృహ ప్రవేశవు దుఃఖప్రదవు, క్షీణచంద్రనవారదల్లి కలహప్రదవు, పూర్ణ చంద్రన వారదల్లి ధనప్రదవు, కుజవారదల్లి అగ్నిభయ, బుధవార ధాన్యప్రదవు, గురువారదల్లి పశుపుత్రప్రదవు, శుక్రవారదల్లి శుభసౌఖ్యప్రదవు, శనివారదల్లి స్థైర్యవు, చోరభయవు సహ ఉంటాగువదు. * * *

గృహప్రవేశదల్లి వర్జ్యకాలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ రిక్తాందగ్ధతిథించవిష్టిమవమంషష్ఠించకృష్ణాష్టమీం
మాసాంతేదినపంచకంప్రతిపదంశుక్లాంప్రదోషానపి ॥ షడ్వ
ర్గంచకుజస్యభానుశశినోర్దృష్టిం శశిస్థాలయంత్యక్త్వాద
క్షిణసమ్యగ్రవిస్థితమినంశుక్రంచగేహంవిశేత్ ॥ ॥౨౭౪॥

టీ ॥ రిక్తాతిథిగళు, దగ్ధతిథిగళు, భద్రకరణ, అవమదినత్రయ, శుక్లకృష్ణ షష్ఠిగళు, కృష్ణాష్టమీ, మాసాంతదల్లి ౫ దినగళు, శుక్లప్రతిపత్, ప్రదోషగళు, కుజ షడ్వర్గగళు, సూర్యచంద్రరిగె పరస్పరదృష్టియు, చంద్రస్థితరాశియు, సూర్యనదక్షిణాయన స్థితియు, శుక్రనఎదురు, ఇవుగళన్నెల్లాబిట్టు నూతనగృహ ప్రవేశవన్ను శుభదినదల్లిమాడతక్కద్దు. * * * * *

మూ ॥ చిత్రామిత్రవసూత్తరాంత్యవరుణబ్రహ్మేందుతారావశ
శ్రేష్ఠాఃస్యుర్నిలయప్రవేశఉడుషుస్వాన్మధ్యమంపుష్యభం॥ త
ద్దిరుంపరహస్తయాతమదితిస్వాత్యర్కదస్రాచ్యుతైరుద్రాగ్నే
జ్వలనప్రదాఃపగృహిణశ్శేషాస్తుదుఃఖప్రదాః॥ ॥౨౩౫॥

టీ ॥ చిత్రా, అనూరాధా, ధనిష్ఠా, ఉత్తరఫల్గునీ, ఉత్తరాషాఢా, ఉత్తరాభాద్రా, రేవతీ, శతభిషక్, రోహిణీ, మృగశీర్ష, ఈ ౧౦ నక్షత్రగళు గృహప్రవేశదల్లి శ్రేష్ఠగళు, పుష్య మధ్యమనక్షత్రవు, పునర్వసు, స్వాతీ, హస్త, అశ్వినీ, శ్రవణ ఈ ౫ నక్షత్రగళల్లి గృహప్రవేశ మాడిదరె ఆ మనెయస్వాక్రాంత వాగువదు, ఆర్ద్రా, కృత్తికా, ఇవు గృహక్కె అగ్నిభయ ప్రదగళు, మిక్క నక్షత్రగళు గృహస్వామిగె దుఃఖ కరగళు. * *

అనంతర దేవ, నర, పశు శాలెగళిగె ద్వారనిర్ణయవన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥కృత్వాదానవధాస్వనిర్మితగృహక్షేత్రంనవస్వేవతద్భా
గేష్వర్కముఖాననవప్రతిదిశంసంస్థాప్యతత్సద్మసు। మర్త్యా
మర్త్యచతుష్పదాంక విగురుజ్ఞాంశేషుకుర్యాఃక్రమాద్ద్వా
రాణీశ్వరవహ్నిరాతుసవరుణేత్కాదిరవ్యాదిషు ॥౨౩౬

టీ ॥ తానుకట్టిద మనెయ దీర్ఘ ప్రమాణవన్ను ౯ భాగవాగి హంచి,అవుగళల్లి సూర్యాది గ్రహగళల్లి ఒంబ్బొబ్బనిగె ఒందొందు భాగవన్ను కల్పిసి,అవుగళల్లి శుక్రన అంశదల్లి మనుష్యరిగె బాగిలన్నిడబేకు, గురువిన అంశదల్లి దేవతెగళిగె ద్వారవిడబేకు, బుధాంశదల్లి పశుముంతాద వుగళిగె ద్వారవన్ను ఇడతక్కద్దు. ఇల్లి ద్వారవిడతక్క క్రమవెంతెందరె, పశ్చిమకడె మనెగె ఈశాన్యమొదలు ఆగ్నేయదవరిగూ,ఉత్తరద మనెగెఆగ్నేయద మొదలు నైఋత్యదవరిగూ, మూడలకడెమనెగె నైఋత్యదింద వాయవ్యదవరిగూ,

చెంకణకడె మనెగె వాయవ్యద మొదలు ఈశాన్యద వరిగూ సూర్యాదిస్థానగళల్లి ద్వారగళన్ను మాడతక్కద్దు.

ద్వార విషయదల్లి పక్షాంతరవన్ను హేళుత్తానె-

మూ ॥ సర్వేషామథవాయథారుచిగృహద్వారాణికుర్యాఃక
వేరాచార్యస్యబుధస్యవాప్రతిదిశంతాగేసమస్థాలయే ॥ అష్ట
స్వష్టసునాశ్రిమ్రశ్రిమగృహేకార్యేముభాగేముతన్మధ్యేవాధిక
ధాపుభాగసజితంవామేకవాటాన్వితం ॥ ॥౨౨॥

టీ ॥ ఎల్లా మనెగళల్లియూ అవరవర మనసుగళిగె ఇష్టవిద్దంతె శుక్ర, గురు, బుధర అంశగళల్లి నరాదినియమవిల్లదె ద్వారగళన్నిడతక్కద్దు, మొదలనే పక్షక్కంత ఇదేవిశేషవు, అథవా ముందినంతె శేకువిల్లదె, సూర్యాది ఎంటుగ్రహగళిగూ ఎల్లాదిక్కుగళల్లూ స్థానగళన్ను పర్పడిసి అవుగళొళు శుక్ర,గురు, బుధ స్థానగళల్లి ద్వారగళన్ను మాడతక్కద్దు, మత్తొందుపక్షదల్లి మనెయ దీర్ఘప్రమాణవన్ను మూరుభాగవాగి అళదు అదర నడువిన భాగదల్లి యెడగడె స్వల్ప అధికవాగిరువంతె నోడిబాగిలు మాడి ఒళ్ళె దృఢవాద కవాటవన్ను మాడిసతక్కద్దు, ఈపక్షదల్లి గ్రహస్థానగళ నియమవిల్ల.

రాశిగళ భేదదింద దొరగిన తలెబాగిల నిర్ణయవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ ప్రాగ్ద్వారంఝషకర్కటాళిగృహిణాంద్వారంతు
యామ్యంశుభంయుగ్మస్త్రీమృగసద్మనాంఘటకులాగోవే
శ్మనాంపశ్చిమం ॥ ద్వారంతూత్తరమర్కదండధరిధనుర్మేషా
లయానాంనృణాంయద్వైతత్రైకమజాదిచప్రతిదిశంప్రాగ్గాది
తద్గేహినాం ॥ * * * ॥౨౩॥

టీ ॥ కర్కటక, వృశ్చిక, మీన ఈరాశిగళల్లి హుట్టిదవరిగె పూర్వదిక్కినల్లి తలెబాగిలు శుభకరవు. మిథున, కన్యా,మకర రాశిగళల్లి హుట్టిదవరిగె దక్షిణ ద్వారవు శుభకరవు. వృషభ, తులా, కుంభ

ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರ ಶುಭಕರವು. ಸಿಂಹ, ಧನುಸ್ಸು, ಮೇಷ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ದ್ವಾರವು ಕ್ಷೇಮಕರವಹುದು, ಐಶ್ವರ್ಯಪ್ರದವಹುದು, ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷವೇನಂದರೆ,—ಮೇಷಮೊದಲು ಹನ್ನೆರಡು ರಾಶಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕು ಮೊದಲು ಉತ್ತರದವರಿಗೂ ಒಂದುದಿಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ರಾಶಿಯಾಗಿ ಮೂರುಸಾರಿ ಗಣಿಸುವಾಗ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೇಷ ಸಿಂಹ ಧನಸ್ಸುಗಳು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ವೃಷಭ, ಕನ್ಯಾ, ಮಕರಗಳು, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಮಿಥುನ, ತುಲಾ, ಕುಂಭಗಳು, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಕಾಟ, ವೃಶ್ಚಿಕ, ಮೀನಗಳು, ಈಮೇರೆ ದಿಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ೩ ರಾಶಿಗಳಾಗುವದರಿಂದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಯು ಯಾವ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದನೋ ಆ ರಾಶಿ ಯಿರುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಮನೆಗೆ ತಲೆಬಾಗಿಲನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು. * * * * * *

ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಯ ಜನ್ಮಲಗ್ನ ಜನ್ಮರಾಶ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಸಂವೇಶಶ್ಶುಭದಸ್ಸ್ವಜನ್ಮನಿಗೃಹೇಲಗ್ನೇಚತುರ್ಥಾಲಯೇ
ತಾಭ್ಯಾಂಚೋಪಚಯೇಕ್ರಮಾಚ್ಛಲಮಿದಂತತ್ಕಾಲಸ್ವಜನ್ಮಾದಿಷು ।
ನಿರ್ದ್ರವ್ಯಧಿಂಚದರಿ ದ್ರಕೀರ್ತಿಸುಹೃದೋ ನಿಷ್ಪುತ್ರನಿಶ್ಶತ್ರುತಾಂನಿ
ರ್ಜಾಯಂನಿಧನಾಮಯಸ್ಥಿರ ಧನದ್ವೇಷ್ಯಾರ್ಥಪ್ರದದ್ಯಾತ್ಸದಾ ॥

ಟೀ ॥ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಯ ಜನ್ಮಲಗ್ನಮೊದಲಾಗಿಯಾದರೂ, ಜನ್ಮರಾಶಿ ಮೊದಲಾಗಿಯಾದರೂ ಎಣಿಸಿ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಲಗ್ನ ಜನ್ಮರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಪ್ರದವಹುದು. ದ್ವಿತೀಯದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು, ತೃತೀಯದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿ, ಚತುರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಲಾಭ, ಪಂಚಮದಲ್ಲಿ ಸಂತಾನಹೀನತ್ವ, ಷಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಶೂನ್ಯತ್ವ, ಸಪ್ತಮದಲ್ಲಿ ಭಾರ್ಯಾಶೂನ್ಯತ್ವ, ಅಷ್ಟಮದಲ್ಲಿ ಮರಣ, ನವಮದಲ್ಲಿ ರೋಗ, ದಶಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತ್ವ, ಏಕಾದಶದಲ್ಲಿ ಧನ, ದ್ವಾದಶದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುತ್ವವು, ಈಮೇರೆ ಜನ್ಮರಾಶ್ಯಾದಿ ದ್ವಾದಶಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ಫಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಗೃಹಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಪಾಷ್ಟಮ ಚಂದ್ರದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಪಾಪಃ ಪಾಪಯುತೇಕ್ಷಿತೋಷ್ಟಮಗತಃ ಪಾಪಾಲಯಸ್ಥೋಥ ವಾ ವರ್ಷಾಚ್ಚೇಚ್ಛುಭವೀಕ್ಷಿತೋಷ್ಟಗುಣತೋ ಹನ್ಯಾದ್ಗೃಹಸ್ವಾಮಿನಂ । ಕ್ಷೀಣೇಂದುಶ್ಚ ಷಡಷ್ಟರಿಃಫಗೃಹಗಶ್ಚೇತ್ಸನ್ನಿವೇಶಾಲಯಾದ್ಧನ್ಯಾತ್ಪತ್ನೀಂ ಕಳತ್ರಮಾಶು ನಿವಿಶೆಲ್ಲಗ್ನೇ ವಿಶುದ್ಧೋಷ್ಟಮೇ ॥ ॥ ೨೮೦ ॥

ಟೀ॥ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಪಾಪಗ್ರಹವು ಪಾಪಗ್ರಹಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡ ಅಥವಾ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟು ಗೃಹಪ್ರವೇಶಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಎಂಟನೆ ಅಷ್ಟಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತ ಆ ಸ್ಥಾನವವನಿಗೆ ಶತ್ರುಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿಯೂ ಯಿದ್ದರೆ ಒಂದುವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಯು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ, ಆ ಪಾಪಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಶುಭಗ್ರಹದೃಷ್ಟಿಯುಕ್ತರೆ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಯು ಎಂಟುವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದುವನು, ಕ್ಷೀಣಚಂದ್ರನು ಗೃಹಪ್ರವೇಶಲಗ್ನಕ್ಕೆ ೬-೮-೧೨- ಈಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಯ ಭಾರ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ, ಆದದರಿಂದ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಲಗ್ನದ ಅಷ್ಟಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವಗ್ರಹವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವವು. * * *

ಗ್ರಹಗಳ ದೃಷ್ಟಿನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ಪಾದಾಖ್ಯಾ ದಶಮೇ ತ್ರಿಕೇ ಯಭವನೇ ದೃಷ್ಟಿರ್ದ್ವಿಪಾದಾಭಿಧಾಖ್ಯಾ ದ್ಯಾನವಮೇ ಚ ಪಂಚಮಗೃಹೇ ರಾಶೌ ಚತುರ್ಥೇಷ್ಟಮೇ । ದೃಷ್ಟಿಸ್ತ್ರ್ಯಂಘ್ರಿಪದಾಥ ಸಪ್ತಮಗೃಹೇ ಸಂಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿಃ ಕ್ರಮಾದೇಕದ್ವಿತ್ರಿಚತುಷ್ಪದೇಷು ಬಲಿನೋ ಮಂದಾರ್ಯಭೌಮಾಃ ಪರೇ ॥ ೨೮೧ ॥

ಟೀ॥ ಸೂರ್ಯಾದಿನವಗ್ರಹಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಪ್ತಮದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರುಗಳೊಳಗೆ ಶನಿಯು ತೃತೀಯ ದಶಮಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡುವನು, ಇದು ಪಾದದೃಷ್ಟಿಯು, ಗುರುವು ಪಂಚಮ ನವಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನು, ಇದು ಅರ್ಧದೃಷ್ಟಿಯು, ಕುಜನಿಗೆ ಚತುರ್ಥ, ಅಷ್ಟಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೃಷ್ಟಿಯುಂಟು, ಇದು ತ್ರಿಪಾದದೃಷ್ಟಿಯು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಶನಿಯು ಪಾದದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠನು, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಅರ್ಧದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಲಿ

ಷ್ಠನು, ಕುಜನು ತ್ರಿಪಾದದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠನು, ಮಿಕ್ಕವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಗಳಾಗಿ ಬಲವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. * * *

ಪ್ರವೇಶಲಗ್ನದಲ್ಲಿಗ್ರಹಗಳಸ್ಥಿತಿಗೆಫಲಗಳನ್ನುಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಏಕಶ್ಚೇತ್ಪರಭಾಗಗೋದಶಮಗೋಜಾಯಾಸ್ಥಿತೋವಾಗ್ರಹ
ಸ್ತದ್ಗೇಹಂಪರಹಸ್ತಯಾತಮಥವಾತತ್ಪದ್ಮವೇಶಾಲಯಾತ್ ॥ ಪ್ರಾ
ರಾಲಾಭರಿಪುತ್ರಿಗಾಶ್ಶುಭಫಲಾಃ ಕೇಂದ್ರತ್ರಿಕೋಣಸ್ಥಿತಾಃಸೌಮ್ಯಾ
ಸ್ಸ್ವಸ್ಯನಿರೀಕ್ಷಿತೇಸ್ಥಿರಗೃಹೇರಾತ್ರೌದಿವಾವಾವಿಶೇತ್ ॥ ೨೮-೨ ॥

ಟೀ ॥ ಒಬ್ಬ ಶುಭಗ್ರಹವಾದರೂ ಪಾಪಗ್ರಹವಾದರೂ ಶತ್ರುಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಲಗ್ನಕ್ಕೆ ದಶಮ ಸಪ್ತಮಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆಮನೆಯು ಅನ್ಯಾಕ್ರಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಪಾಪಗ್ರಹಗಳು ಪ್ರವೇಶಲಗ್ನಕ್ಕೆ ೩—೬—೧೧— ಈಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಶುಭಫಲ ಪ್ರದರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶುಭಗ್ರಹಗಳು ೧—೪—೫—೭—೯—೧೦— ಈಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಶುಭಪ್ರದರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶಲಗ್ನವು ಸ್ಥಿರರಾಶಿಯಾಗಿ ಶುಭಗ್ರಹಗಳಿಂದ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟೂಯಿದ್ದರೆ ದಿವಾಭಾಗದಲ್ಲಾದರೂ, ರಾತ್ರಿಭಾಗದಲ್ಲಾದರೂ ನೂತನ ಗೃಹಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. * *

ಆಯಾ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಆಯಾ ದಿಕ್ಪತಿಗಳಾದ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಅಷ್ಟಾಮೇಷಕುಳೀರಚಾಪಘಟಕೋಕುಂಭಾಳಿಮೀನಾಃಕ್ರ
ಮಾತ್ ಜ್ಞೇಯಾ ಯಾಮ್ಯದಿಗಾದಯಃಪ್ರತಿದಿಶಂತ್ವೇಕೈಕ ರಾಶಿರ್ಭ
ವೇತ್ ॥ ತತ್ತದ್ರಾಶಿಭವಸ್ಯತದ್ದಿಶಿಗೃಹೇಮೃತ್ಯುಪ್ರದಂನೋವಿಶೇದ್ಬ್ರಹ್ಮ
ಸ್ಥಾನಗೃಹಂತುಕೇಸರಿಮೃಗಸ್ತ್ರೀಯುಗ್ಮಜಾನಾಂತಥಾ॥ ೨೮-೩॥

ಟೀ ॥ ಮೇಷ ರಾಶಿಮೊದಲು ೮ ರಾಶಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕು ಮೊದಲು ೮ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಗಳು, ಆದದ್ದರಿಂದ ಆರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಕೂಡದು, ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ,—ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮೇಷವು ಅಧಿಪತಿಯು, ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಕಟಕವು ಅಧಿಪತಿಯು, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಧನುಸ್ಸು ಅಧಿಪತಿ, ಧನೂರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು ಆ ರಾಶಿಯ

ల్లి పశ్చిమదిక్కినల్లి గృహవన్ను ప్రవేశిసకూడదు, వాయవ్యక్కె తులా రాశి యధిపతియు, ఆ రాశియల్లి హుట్టిదవను ఆదిక్కినల్లి ఆ రాశియల్లి గృహవన్ను ప్రవేశిసకూడదు, ఉత్తరక్కె వృషభ రాశియధిపతియు, ఆ రాశియల్లి హుటిదవను ఆదిక్కినల్లి ఆ రాశియల్లి గృహవన్ను ప్రవేశిసకూడదు, ఈశాన్యక్కె కుంభ రాశి యధిపతియు, ఆ రాశియల్లి హుట్టిదవను ఆదిక్కినల్లి ఆ రాశియల్లి గృహప్రవేశమాడకూడదు నైరృతిక్కెగె వృశ్చిక వధిపతియు, ఆ రాశియల్లి హుట్టిదవను ఆదిక్కినల్లా రాశియల్లి గృహప్రవేశమాడబారదు, ఆగ్నేయక్కె మీనవధిపతియు, ఆ రాశిజాతను ఆదిక్కినల్లా రాశియల్లి గృహవన్ను ప్రవేశిసకూడదు, బ్రహ్మస్థానవాద మధ్యద గృహవన్ను సింహ, మకర, కన్యా, మిథున రాశిగళల్లి హుట్టిదవరు ఈ రాశిగళల్లి ప్రవేశిసకూడదు, ఇవుగళెల్లవూ మృత్యుప్రదగళెందు భావవు.

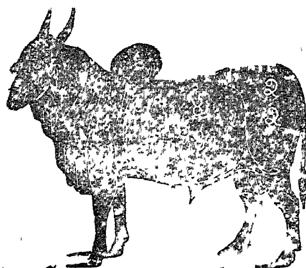
ఎరడు శ్లోకగళింద గృహప్రవేశవిషయదల్లి వృషభ చక్రదల్లియిరువనక్షత్రగళ ఫలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ యస్మిన్భే కర్ణయుతస్త దాదిగణయేచ్చంద్రాన్వితర్క్షావధిం తత్రైకున్యాన్మృత్యుముక్తత్రయం శిరసి చ ప్రాక్పాదయోర్మర్దనంకాం । చత్వార్యేవ దుపశ్చిమాంఘ్రియుగళే స్థైర్యం చ చత్వారితత్పృష్ఠే కుక్షిభ్రమణం త్రయం చకురఘోవామే కుపార్శ్వేర్థకృత్ ॥ * * * * ॥ ౨౮౪ ॥

మూ॥ ధాన్యం దక్షిణపార్శ్వకే చతురఘో పృష్ఠే త్రయం సంపదం నక్షత్రత్రయం ప్రకురుతే చక్రం వృషాఖ్యం త్విదం । ద్వంద్వాఖ్యేగ్నిభయాదికే చ నృపతే ర్యాత్రాని వృత్తౌ పునస్సంవేశే చ విధిస్స్వనిర్మితగృహే సర్వం విచింత్యం బుధైః ॥ ౨౮౫ ॥

టీ॥ వృషభద ఆకారవాగి యొందు చక్రవన్ను బరదు అదర శిరస్సు మొదలు అవయవగళల్లి యిల్లి తోరిసల్పడువ క్రమదింద నక్షత్రగళన్ను బరియతక్కద్దు, హ్యాగందరె,—సూర్యను యావ నక్షత్రదల్లిరుత్తా

ಶ್ಲೋ|| ಅದುಮೊದಲು ಚಂದ್ರನಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರದವರಿಗೂ ಗಣನೆಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯನನಕ್ಷತ್ರಮೊದಲು ೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಆ ವೃಷಭದ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಆಮೂರುನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮೃತ್ಯುಪ್ರದಗಳು, ಮುಂದಿನ ೨ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲು ೧ ಕ್ಕೆ ೨ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಂತೆ ನಾಲ್ಕುನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವದು, ಅವು ದುರ್ದಶೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು, ಹಿಂಗಾಲ್ಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ೪ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯಬೇಕು, ಅವುಗಳು ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿರಕಾಲವಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ, ಅದರ ಬಾಲದಲ್ಲಿ ೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಅವುಗಳು ಭ್ರಮಣಪ್ರದಗಳು, ಆವೃಷಭದ ಎಡಗಡೆಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ೪ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನಿಡುವದು, ಅವು ಸಂಪತ್ಕರಗಳು, ಅದರ ದಕ್ಷಿಣಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿಜತ್ಸಹಿತವಾಗಿ ೪ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನಿಡುವದು, ಅವು ಧಾನ್ಯಪ್ರದಗಳು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನಿಡುವದು, ಅವು ಸಂಪತ್ಪ್ರದಗಳು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು, ಅವು ಪಶುಪ್ರದಗಳು, ಇದು ವೃಷಭಚಕ್ರವೆಂಬುವದು, ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅರಸುಗಳ ಯುದ್ಧಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಅವರು ದೂರದೇಶದಿಂದ ಪುನಃಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವಾಗಲೂ, ತಮ್ಮ ರಾಜಧಾನೀಪ್ರವೇಶದಲ್ಲೂ, ನೂತನಗೃಹಪ್ರವೇಶದಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು. * * *

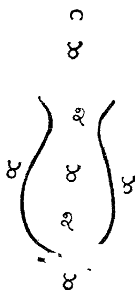

ಎರಡುಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಗೃಹಪ್ರವೇಶವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಲಶಚಕ್ರಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. * * * *

ಮೂ || ಚಕ್ರಂಸ್ಯಾತ್ಕಲಶಸ್ವರೂಪಮಧರೇಭ್ಯಂಲಿಖ್ಯಮಾರ್ಧೇಷ್ವ

ಕಭಂಪ್ರಾಗಾದ್ಯಾಸುಚತುಶ್ಚತುಃ ಪ್ರತಿದಿಶಂಚತ್ವಾರಿತನ್ಮಧ್ಯಮೇ ।
ಕಂಠೇಶ್ರೋಣಿಗುದೇತ್ರಯಂಚವಿಲಿಖೇ ದ್ಭಾನಾಂಕ್ರಮಾತ್ತತ್ಫಲಂವಕ್ಷ್ಯೇ
ರ್ಕಾನ್ವಿತಭಾದಿತಶ್ಚಗಣಯೇತ್ಸಂವೇಶಧಿಷ್ಣ್ಯಾಂತತಃ। ॥ ೮೬ ॥

ಮೂ ॥ ಶೀರ್ಷಚ್ಛೇದಮಥಪ್ರವಾಸಮಭಯಂಧಾನ್ಯಂತತೋನಿರ್ಧ
ನಂಗರ್ಭಸ್ರಾವಮಥಶ್ರಿಯಂಗೃಹಪತೇರ್ದ್ಯಾಷ್ಠತಾಯುಸ್ಸದಾ ।
ಸಂಗ್ರಾಮಾಖಿಲದುರ್ಗಶೈಲನಗರಪ್ರಾಸಾದದೇವಾಲಯಕ್ಷೇತ್ರಾ
ರಾಮಗೃಹಪ್ರವೇಶಸಮಯೇಜ್ಞೇಯಂಚಿಚಕ್ರದ್ವಯಂ ॥ ೮೭ ॥

ಟೀ ॥ ಘಟದಆಕಾರವಾಗಿ ಒಂದುಚಕ್ರವನ್ನುಬರದು ಸೂರ್ಯನಿರುವನಕ್ಷತ್ರಮೊದಲು ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ನಕ್ಷತ್ರದವರಿಗೂ ಎಣಿಸತಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ಕಲಶದ ತಲೆಮೇಲೆ ೧ ನಕ್ಷತ್ರವು, ಕಲಶದಪ್ರಾಗ್ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ೪ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ೪, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ೪, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ೪, ಕಲಶದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ೪, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ೩, ಗುದಸ್ಥಾನ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಈಮೇರೆ ಅಭಿಜಿನ್ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ೨೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಅದರಫಲವು, ಕಲಶದ ಶಿರಸ್ಸಿನನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದರೆ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶಿರಚ್ಛೇದವಾಗುತ್ತದೆ, ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಯು ಮನೆಬಿಟ್ಟುಯಾವಾಗ್ಯೂ ದೇಶಾಂತರತಿರುಗುತ್ತಾನೆ, ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಅಭಯ, (ಭಯಾಭಾವವು.) ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯವೃದ್ಧಿ, ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು, ಮಧ್ಯನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನಭಾರ್ಯೆಗೆಗರ್ಭಸ್ರಾವವು, ಕಂಠನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತು, ಗುದಸ್ಥಾನದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶತಾಯುಷ್ಯವು, ಈಮೇರೆ ಗೃಹಪ್ರವೇಶನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ಇಂತಾಫಲಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಯುದ್ಧ, ದುರ್ಗ, ಪರ್ವತ, ಪಟ್ಟಣ, ಉಪ್ಪರಿಗೆ, ದೇ

వాలయ, కృషి, భూమి, ఉద్యాన, అడవి, నూతనగృహ, ఇవుగళన్ను ప్రవేశిసువాగ యీ కలశ చక్రవన్ను అవశ్యనోడతక్కద్దు.

కాలామృతదొళు షష్ఠబిందు సంపూర్ణవు.

కాలామృతదొళు

సప్తమ బిందు ప్రారంభవు.

అనంతర సకలదేవతా ప్రతిష్ఠా కాలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ వారేష్వేవ కవిజ్ఞజీవశశినాం శ్రోణత్రిమైత్రోత్తరా మైత్రాదిత్యకరద్వయాంత్యశశభృద్ధస్రప్రజేశోడుషు । భద్రాపూర్ణజయాసు చోదగయనే శుక్రేజ్యయోర్వ్యక్తయోః కుర్యాత్ప్రాక్తదినేంవిహాయ చ కురూం దేవప్రతిష్ఠాం శుభాం ॥

టీ ॥ శుక్ర, బుధ, గురు, సోమ వారగళల్లూ శ్రవణ, ధనిష్ఠా, శతభిషక్, ఉత్తరా, ఉత్తరాషాఢా, ఉత్తరాభాద్రా, అనూరాధా, పునర్వసు, హస్త, చిత్రా, రేవతీ, మృగశీర్ష, అశ్వినీ, రోహిణీ, ఈ నక్షత్రగళల్లూ, భద్రాతిథిగళు ౩, జయాతిథిగళు ౩, పూర్ణాతిథిగళు ౩, ఇవుగళల్లియూ, ఉత్తరాయణదల్లూ, శుక్ర, బృహస్పతిగళిగె మౌఢ్యవిల్లదిరువాగలూ, జయాతిథియాదరూ త్రయోదశియన్ను, పూర్ణాతిథియాదరూ అమావాస్యెయన్నూ బిట్టు, పూర్వోక్త శుభదినదల్లి శుభవాగి దేవప్రతిష్ఠెయన్ను మాడతక్కద్దు. *

ಅನಂತರ ಪಶುಬಂಧನಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಆರ್ದ್ರಾಜ್ಯೈಕಪದಾಂತ್ಯ ಮೂಲಶಶಭೃತ್ತ್ರೋಯಾಗ್ನಿಭೈ
ಪ್ವಾರ್ಧದಂಶಸ್ತಂಸ್ಯಾತ್ಪಶುಬಂಧನಂಗುರುಭೃಗುಬ್ರಧ್ನಾಹ್ವಯವಾರೆ
ಷ್ವತಿ । ತ್ಯಕ್ತ್ವಾತ್ವಷ್ಟೃಜನಾರ್ದನೋತ್ತರವಿಧೀನ್ದರ್ಶಂಕಲಿಂಚಾ
ಷ್ಟಮೀಂಚಾಂದ್ರಂವಾಪಶುಜನ್ಮವಾರಮಪಿತಚ್ಛೇಷಾತಿಥಿಶ್ಶೋಭನಾ ॥

ಟೀ ॥ ಆರ್ದ್ರಾ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ರೇವತೀ, ಮೂಲ, ಮೃಗಶೀರ್ಷ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಕೃತ್ತಿಕಾ, ಈ ೭ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ಗುರು ಶುಕ್ರ ಆದಿತ್ಯವಾರಗಳಲ್ಲೂ ಹೊಸದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಶುಭಕರವಹುದು, ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಶುಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೂ- ಇವೇ ಶುಭಕರವು, ಆದರೇ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾ, ಶ್ರವಣ, ಉತ್ತರಾ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ರೋಹಿಣೀ, ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ, ಚತುರ್ದಶಿ, ಅಷ್ಟಮೀ, ಸೋಮವಾರ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ-ತಿಥಿವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಷ್ಟಪ್ರವೇಶವೆಂಬ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಶುಗಳ ಪ್ರವೇಶವು ಶುಭಕರವಹುದು. * * * * * *

ಅನಂತರ ಪಿತೃಕರ್ಮಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವನಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ-ತಿಥಿನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಯಾವಂತ್ಯೋಘಟಿಕಾದಿನೇವಿಘಟಿಕಾಸ್ಸರ್ವಾಶ್ಚರುರ್ವ್ಯಾ
ಸ್ಸಮಂ ಕಾಲಂಪಂಚವಿಧಂಕ್ರಮಾಚ್ಛಗಣನಾತ್ಪ್ರಾತಸ್ತತಸ್ಸಂಗಮಃ ।
ಮಧ್ಯಾಹ್ನೋಪ್ಯಪರಾಹ್ಣಇತ್ಯಥಭವೇತ್ಸಾಯಂತನೀ ಮಾಸಿಕೇದರ್ಶೇ
ಚಾಬ್ದಿಕಏವವಾಪಿತೃತಿಥಿಸ್ಸಾಸರ್ವಕಾಲಾಯದಿ ॥ ॥ ೨೯೦ ॥

ಟೀ ॥ ದಿವಸದ ಹಗಲಿನ ಘಟಿಕೆಗಳು ವಿಘಟಿಕೆಗಳು ಸಹ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತವೋ ಅಂತಾದಿನ ಪ್ರಮಾಣಘಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆಇಲ್ಲದೆ ೫ ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ೫ ವಿಧರಾಶಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೧ ನೇಭಾಗ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ, ೨ ನೇದು ಸಂಗವಕಾಲ, ೩ ನೇದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲ, ೪ ನೇದು ಅಪರಾಹ್ಣಕಾಲ, ೫ ನೇದು ಸಾಯಂಕಾಲ, ಯಾವತಿಥಿಯು ಇಂತಾಐದು

కాలగళన్నూ వ్యాపిసియిరుత్తదో ఆతిథియు మాసికదల్లూ దర్శశ్రాద్ధదల్లూ సాంవత్సరికదల్లూ యోగ్యవాగిరుత్తదె. * *

మాసికాదిగళిగెవిశేషకాలవన్నుహేళుత్తానె.

మూ॥ కార్యాస్త్వాపరాహ్ణయోస్సమధికా సామ్యేతు
పూర్వాద్వయోఃపూర్వాసాయదినద్వయోథరపరాప్రాగ
స్తకాలాత్రివేః|సాస్యాచ్ఛేత్త్రిముహూర్తగాపితృతిథిస్సాయం
తనీచేద్వయోస్స్యాదేవాత్రిపరాబ్దికేవిధిరయందర్శేథవా
మాసికే॥ * * * * ॥౨౯-౧॥

టీ॥ మృతతిథియు ఎరడుదినగళన్నూ వ్యాపిసియిరువాగ యావదినద అపరాహ్ణదల్లియాతిథిగె అధికవ్యాప్తియిదెయో ఆదినదల్లి శ్రాద్ధమాడతక్కద్దు, ఎరడుదినగళల్లూ ఆతిథిగెసమవాద వ్యాప్తియిద్దరె పూర్వతిథియు శ్రేష్ఠవు, ఇల్లివిశేషవేనందరె, ఆవాగతిథిక్షయవాగిద్దరె పూర్వతిథియు గ్రాహ్యవు, తిథివృద్ధియాగిద్దరె, తిథిసామ్యవిద్దరె పరతిథియేగ్రాహ్యవు, మృతతిథియు ఎరడుదినగళల్లియూ అపరాహ్ణవ్యాప్తి యిల్లదపక్షదల్లి సూర్యాస్తమయక్కె ముంచితవాగి ౩ ముహూర్తవ్యాపినియాగిద్దరె ఆగలూ పూర్వతిథియే శ్రేష్ఠవు, హాగె మూరుముహూర్త వ్యాప్తియూ ఇల్లదపక్షదల్లి పరతిథియేగ్రాహ్యవు, తిథిగెఅపరాహ్ణవ్యాప్తియిల్లదిద్దరూ కుతపకాలవ్యాప్తియిద్దరె పరతిథియేగ్రాహ్యవు, ఆబ్దిక, ప్రతిసాంవత్సరిక, అమావాస్యా, మాసిక, ఈశ్రాద్ధగళల్లి సర్వవర్ణగళిగూ ఇదేవిధియుగ్రాహ్యవు. *

ఐదు శ్లోకగళింద మహాలయశ్రాద్ధనిర్ణయవన్ను
హేళుత్తానె.

మూ॥కుర్యాద్భాద్రపదేప్రమీతపితృకస్తత్కృష్ణపక్షాదితః పక్ష
శ్రాద్ధమథాశ్వినప్రతిపదా యుక్తంచపక్షాదికః। పక్షాదౌ
యదినాతకాదిసహితస్తత్పంచమీవాష్టమీ యద్వాస్యాద్దశ
మీతదాదిషుసదాతత్పక్షశేషేషువా॥ * ॥౨౯-౨॥

టీ॥ మృతపిత్రృకనాదవను భాద్రపదమాసదల్లి కృష్ణపక్ష ప్రతిపత్తు మొదలు ఆశ్వియుజ శుక్ల ప్రతిపత్తువరిగె ౧౬ దినగళు మహాలయగళాదదరింద తిత్థ్యయుక్తవాద పక్షశ్రాద్ధవన్ను మాడబేకు, భాద్రపదకృష్ణపక్షాదియల్లి శ్రాద్ధకర్తనిగె ఆశౌచాదిగళు ప్రాప్తవాదరె ఆ పక్షదల్లి పంచమీ, అష్టమీ, దశమీ మొదలాద మిక్క దివసగళల్లి పక్షశ్రాద్ధవన్ను మాడతక్కద్దు. * * * *

సకృన్మహాలయకాలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ పంచమ్యాదిషుచేష్టభేషుదివసేష్వేవప్రకుర్యాత్సదా
ద్వాదశ్యాంయతిపిత్రృకంకలిదినేశస్త్రైర్హతానాంపునః।
వర్జ్యాతామదినేపిపిత్రృభయుతే హస్తాన్వితే భాస్కరేస్యా
త్సంకల్పవిధిశ్చపార్వణవిధిర్వ్యాపిత్రృప్రీతిదః ॥ ౭౩ ॥

టీ॥ పంచాంగశుద్ధియుళ్ళ పంచమ్యాదిదినగళల్లి సకృన్మహాలయశ్రాద్ధవన్ను మాడతక్కద్దు, పంచమిగెముందినదినగళల్లి సకృన్మహాలయవన్ను మాడకూడదు, యతిమహాలయవన్ను ద్వాదశియల్లి మాడబేకు, తన్నవంశదల్లి ఆయుధదింద హతరాదవరిగె చతుర్దశియల్లి శ్రాద్ధవన్ను మాడతక్కద్దు, శస్త్రహతరాదాగ్యూ యావదాదరూ ఒందుతిథియల్లి పార్వణవిధానదింద శ్రాద్ధవన్ను మాడి పునః చతుర్దశియల్లి ఏకోద్దిష్టవిధానదింద శ్రాద్ధవమాడబేకు, మహాలయదల్లి త్రయోదశీ తిథినిషిద్ధవాగిద్దరూ సూర్యను హస్తనక్షత్రదల్లూ చంద్రను మఘియల్లూయిరువాగ సంకల్పశ్రాద్ధవన్ను మాడతక్కద్దు, అథవా పిత్రృదేవతెగళ ప్రసాదార్థవాగి పార్వణశ్రాద్ధవన్నూ మాడతక్కద్దు, యీమేరెసూర్యను హస్తనక్షత్రదల్లిరువాగ బహుళత్రయోదశియు మఘానక్షత్రవూ శేరిబందరె ఇదుగజచ్ఛాయెయన్నిసికొళ్ళుత్తదె, ఇదరల్లి శ్రాద్ధవు పిత్రృగళిగె అక్షయ ప్రీతికరవాగిరుదు, శ్రాద్ధమాడువవనిగె మగనిద్దరె అంతావను గజచ్ఛాయెయల్లి సంకల్పశ్రాద్ధవన్ను మాడతక్కద్దు, యజమానను మక్కళిల్లదవనాదరె పా

ರ್ವಣಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಪುತ್ರವಂತನು ಅಥವಾ ಪಾರ್ವಣಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಕೂಡದು.

ಮೂ ॥ ಕಾರುಣ್ಯಾನ್ವಿತಪಿತೃಕೃತಂ ಶುಭದಿನೇ ತತ್ಪಕ್ಷಪಾತೇ ರೇಕ-
ನ್ಯಾಯಾಂ ಯದಿ ಭಾಸ್ಕರೇಪ್ಯಗತಿಕಃ ಕನ್ಯಾದಿಮಾಸದ್ವಯೇ। ಯಾ
ವದ್ವೃಶ್ಚಿಕದರ್ಶನಾತ್ಸ್ಮೃತಿಬಲಾದೇತಂ ಚ ವಾ ಪಿತೃಕೃತಂ ಕಾಮ್ಯ
ತ್ವಾಪಕ್ಷಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯದಿನಶುದ್ಧ್ಯಾಯುತಂ ಚೇಚ್ಛುಭಂ ॥ ೨೮೪ ॥

ಟೀ ॥ ಸೂರ್ಯನು ಕನ್ಯಾರಾಶಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಭಾದ್ರಪದ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಕಾರುಣ್ಯಪಿತೃಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಮಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾರುಣ್ಯಪಿತೃಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು, ಒಂದುವೇಳೆ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯದೋಷದಿಂದ ಪಿತೃಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾರುಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕನ್ಯಾ, ತುಲಾ, ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸೂರ್ಯನು ವೃಶ್ಚಿಕರಾಶಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕಾರುಣ್ಯಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯವು ಕಾಮ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಂಚಾಂಗಶುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ದಿನದಲ್ಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. * * *

ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ಯಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ವರ್ಜ್ಯಾನ್ಯೇಕಮಹಾಲಯೇ ಜನನಭಂ ನಂದಾಶ್ಚ ಕಾಮಃ ಕ
ಲಿಃ ಶುಕ್ರಾರ್ಕಾರ್ಯದಿನಾನಿ ಸೂತಕದಿನಂ ಪತ್ನೀರಜೋದೂಷಿತಂ ॥
ತಾರಾಸ್ಸಪ್ತದಶಸ್ಯ ರೇವ ಶುಭದಾ ವಿಷ್ಣುತ್ರಯಾರ್ಕತ್ರಯಾಹ್ವಾ
ದ್ರಾರ್ಮಿತ್ರಚತುಷ್ಟಯಾದ್ಯ ಶತಭಂ ದ್ವಾಗ್ಯಾರ್ಯಯಾಮ್ಯಾ
ಭಿಧಾಃ ॥ * * * ॥ ೨೮೫ ॥

ಟೀ ॥ ಮಹಾಲಯಪಕ್ಷದೊಳು ಒಂದೇಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವನು ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರವು, ನಂದಾತಿಥಿಗಳು, ತ್ರಯೋದಶೀ, ಚತುರ್ದಶೀ, ಶುಕ್ರವಾರ, ಭಾನುವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಸೂತಕದಿನಗಳು, ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆ ಮುಟ್ಟಾಗಿರುವದಿನಗಳು, ಈ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು, ಮತ್ತು

సకృన్మహాలయదల్లి యోగ్యగళాద నక్షత్రగళన్ను హేళుత్తానె, శ్రవణ, ధనిష్ఠా, శతభిషక్, హస్త, చిత్రా, స్వాతీ, ఆశ్లేషా, ఆర్ద్రా, అనూరాధా, జ్యేష్ఠా, మూల, పూర్వాషాఢా, అశ్వినీ, మృగశీర్ష, ఉత్తరఫల్గునీ పుష్య, భరణీ, హీగె ౧౭ నక్షత్రగళు సకృన్మహాలయదల్లి శుభకరగళు, మిక్క ౧౦ నక్షత్రగళు బిడతక్కవు, ఈ నియమవు మహాలయశ్రాద్ధద మొదలారంభ విషయవు. *

మహాలయశ్రాద్ధవన్ను మాడదిద్దరె యుంటాగువ
దోషవన్ను, మాడిదరె యుంటాగువఫలవన్ను సహ
హేళుత్తానె.

మూ ॥ నోకుర్యాద్యదిపక్షమేకదివసంవానల్పమల్పంతవా
దారిద్ర్యంబహుదుఃఖమత్రపరేదౌర్గత్యమేవాత్మనః ॥ దా
తుఃపుత్రధనంభవేదిహపరేస్వర్గాదిపక్షాద్భవేదిత్యుక్త్వాస్వగృ
హంవిసృజ్యపితరస్స్వంస్వంవిశేయుఃపదం॥ ॥౨౯౬॥

టీ ॥ మహాలయ పక్షదల్లి సకృన్మహాలయవన్నాదరూ మాడబేకు, శక్తియూ ఉపపత్తియుసహఇద్దరె ఆపక్షదల్లి ౧౬ శ్రాద్ధగళన్ను మాడతక్కద్దు, హాగెమాడిదరె శ్రాద్ధకర్తనాద యజమాననిగె ఈ లోకదొళుపుత్ర ధనసంపత్తుగళు, పరలోకదల్లి స్వర్గాది సౌఖ్యగళుసహ ఉంటాగుత్తవె, హాగెమాడదె బిట్టవనిగె దారిద్ర్యవూ దుఃఖవూసహ ఉంటాగుత్తవె, ఈ మహాలయపక్షదల్లి శ్రాద్ధవన్ను మాడిదంతావనిగె ఇల్లిహేళల్పట్ట శుభఫల గళుంటాగలెందు అవనపితృగళు తృప్తరాగి యనుగ్రహిసి, శ్రాద్ధానంతరదల్లి తమ్మలోకవన్నెయిదుత్తారె, మాడదేబిడువవనిగె దారిద్ర్యవు దుఃఖవుసహ ఉంటాగలెందు శాపవన్ను కొట్టు హోగుత్తారెందు భావవు. *

అనంతర షణ్ణవతి శ్రాద్ధగళన్నుహేళుత్తానె.

మూ ॥ మన్వాద్యాశ్చమహాలయాయుగది నాన్యాదిత్యసం
క్రాంతయోదర్శాశ్చవ్యతిపాతవైధృతిదినాన్యష్టకాఃపిత్రై

త్ర్యకే । కాలాషణ్ణవతిస్స్మృతాశ్శ్రాద్ధసతతం దాతుస్సుపుత్రార్థ
దా వాయంతో యవనేరిపూరిపుబకా తోకారిపుస్తత్క్ర
మాత్ ॥ * * * * ॥ ౪౭ ॥

టీ ॥ ఇల్లిహేళల్పట్ట అక్షరసంఖ్యెగళింద సంవత్సరదొళగాగువ ౯౬ శ్రాద్ధగళన్ను తిళియతక్కద్దు హ్యాగందరె,—మన్వాదిశ్రాద్ధగళు, వాయ ౧౪, మహాలయశ్రాద్ధగళు, తోయ ౧౬, యుగాదిగళు, వన ౪, సూర్యసంక్రమణగళు, రిపు ౧౨, వ్యతీపాతగళు, బక ౧౩, వైధృతిశ్రాద్ధగళు, తోక ౧౩, అన్వష్టకాశ్రాద్ధగళు, రిపు ౧౨, టేంగెషణ్ణవతి ౯౬ శ్రాద్ధగళన్ను మాడువవనిగె పుత్రధనసంపత్తుగళుంటాగుత్తవె. * * * *

ఎరడుశ్లోకగళింద ఇల్లిహేళల్పట్టషణ్ణవతిశ్రాద్ధగళొ
ళగణ మన్వాదియుగాది కాలగళన్ను తిళిసుత్తానె.

మూ ॥ కృష్ణాభాద్రపదేష్టమీయదినతో దర్శశ్చశేషాస్సితా
ఆషాఢేదశమీత్విషేచనవమీసా కార్తికేద్వాదశీ । జ్యైష్ఠేఫా
ల్గునచైత్రయోరపితుగాపూర్ణాతిథిః పౌర్ణమామాఘేమా
స్యథసప్తమీశుభఫలాపౌషేసితైకాదశీ ॥ ॥ ౪౮ ॥

మూ ॥ చైత్రేభాద్రపదేచమాసయుగళేగెయాస్త్వతీయాతి
థిర్మన్వాద్యాశ్చచతుర్దశ్యై వతిథయః పుణ్యాయుగాద్యాశ్చ
తుః । శుక్లోర్జేనవమీసితేత్రివశుభదారాధేతృతీయాతిథీ
ర్మాఘేదర్శతిథిర్నభస్యబహుళేత్రామఃకృతాద్యాఇమాః ॥ ౪౯ ॥

టీ ॥ భాద్రపదమాసదల్లి కృష్ణాష్టమీ, సూర్యసావర్ణిమన్వాది, శ్రావణబహుళఅమావాస్యా, అగ్నిసావర్ణిమన్వాది, ఇవెరడూ కృష్ణపక్షగతగళు, మిక్కవెల్లవూ శుక్లపక్షగతగళు, హ్యాగందరె, ఆషాఢశుద్ధదశమీ చాక్షుషమన్వాది, ఆశ్వియుజశుద్ధనవమీ స్వారోచిషమన్వాది, కార్తికశుద్ధద్వాదశీ స్వాయంభువమన్వాది, జ్యేష్ఠశుద్ధపూర్ణిమా భౌత్యమన్వాది, ఫాల్గునశుద్ధపూర్ణిమా బ్రహ్మ

ಸಾವರ್ಣಿಮನ್ವಾದಿ, ಚೈತ್ರಶುದ್ಧಪೂರ್ಣಿಮಾ ರೌಚ್ಯಮನ್ವಾದಿ, ಆಷಾಢ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಧರ್ಮಸಾವರ್ಣಿಕ ಮನ್ವಾದಿ, ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ದಕ್ಷಸಾವರ್ಣಿಕ ಮನ್ವಾದಿ, ಮಾಘಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮೀ ವೈವಸ್ವತಮನ್ವಾದಿ, ಪುಷ್ಯಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶೀ ರೈವತಮನ್ವಾದಿ, ಚೈತ್ರಶುದ್ಧ ತೃತೀಯಾ ಉತ್ತಮಮನ್ವಾದಿ, ಭಾದ್ರಪದಶುದ್ಧತೃತೀಯಾ ತಾಮಸಮನ್ವಾದಿ, ಈ ಮೇರೆ ೧೪ ಮನ್ವಾದಿ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳು ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತನಿಗೆ ಶುಭಪ್ರದಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಕಾರ್ತಿಕಶುದ್ಧ ನವಮೀ, ವೈಶಾಖಶುದ್ಧ ತೃತೀಯಾ, ಮಾಘಬಹುಳ ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ, ಭಾದ್ರಪದಬಹುಳ ತ್ರಯೋದಶೀ, ಈ ನಾಲ್ಕು ತಿಥಿಗಳೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೃತಯುಗಾದಿ, ತ್ರೇತಾಯುಗಾದಿ, ದ್ವಾಪರಯುಗಾದಿ, ಕಲಿಯುಗಾದಿ ಯೆಂಬದಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಯುಗಾದಿ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ವಿಶೇಷಪುಣ್ಯ ಫಲಪ್ರದಗಳು. * * *

ಅಷ್ಟಕಾಶ್ರಾದ್ಧತಿಥಿನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಪೌಷಿಫಾಲ್ಗುನಸೌಮ್ಯಯೋರಪಿತಥಾಮಾಘೇಂತ್ಯಪಕ್ಷೇಷುಚೈ
ತ್ಸಪ್ತಮ್ಯತಿತಥಾಷ್ಟಮೀಚನವಮೀತಿಸ್ರೋಷ್ಟಕಾದ್ವ್ಯಾದಶಾ । ಷ
ಷ್ಠಿಮಾಸಿಮಕಾಲಯಾಂತರಗತಾಸ್ತಿಸ್ರೋಷ್ಟಕಾಸ್ತರ್ಥಿನೋದ
ಶಾದ್ಯಾಸ್ತದನುಪ್ರಸಿದ್ಧದಿವಸಾಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇಪಿತೃಪ್ರೀತಿದಂ ॥ ೨೦೦ ॥

ಟೀ ॥ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ, ಪುಷ್ಯ, ಮಾಘ, ಫಾಲ್ಗುನ, ಈ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷಗಳೊಳು ಸಪ್ತಮೀ, ಅಷ್ಟಮೀ, ನವಮೀ, ಈ ೩ ತಿಥಿಗಳು ತಿಸ್ರೋಷ್ಟಕಾಶ್ರಾದ್ಧಗಳು, ಇವು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲೂ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ೩ ತಿಥಿಗಳಮೇರೆ ೧೨ ತಿಥಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳು ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತಪ್ರೀತಿಕರಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಷಣ್ಣವತಿ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳೊಳು ಮಿಕ್ಕ ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ವ್ಯತೀಪಾತ, ವೈಧೃತಿಗಳೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾದ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಿತೃ ಪ್ರೀತಿಕರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆಯಾಗಿ ಪಿತೃದೇವರುಗಳ ಪ್ರಸಾದವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸಿದವನು ಇಲ್ಲಿಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ೯೬ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭಾವವು. *

ಅನಂತರ ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

మూ ॥ పితౄన్దేవార్చయమానకర్మఫలదంతృప్తిప్రదంస్వర్గ
దంసాయుజ్యప్రదమేవవాతదపియత్కించిద్గయాయాంపార్వణం ।
సాయాతాన్పృథవామహామాసుఖకరీద్వైవాష్టకర్మవ్యాతిః
స్యాదతేన్పృవథిముక్తిద్యైవసకులత్కాతాన్పితౄన్సాంభ
వేత్ ॥ * * * * ॥౨౦౧॥

టీ ॥ స్వల్పవాదరూ గయాక్షేత్రదల్లి పిండప్రదానవన్ను మాడిదరె పితృగళిగె షోడశమహాదానద ఫలవుంటాగుత్తదె, మత్తూ తృప్తికరవు, స్వర్గప్రదవు, మోక్షప్రదవు, మత్తు శ్రాద్ధకర్తను గయెగెహోగి, అల్లిశ్రాద్ధవన్ను మాడి, దైవగతియింద అల్లే మృతనాదరె పితృగళొందిగెతానూ స్వర్గాది సౌఖ్యవన్ననుభవిసువను, గయాక్షేత్రదయాత్రెగె హొరటవను దైవగతియింద మధ్య మార్గదల్లే మృతనాదరూ అవనిగూ అవనపితృగళిగూ గయాశ్రాద్ధద ఫలవు పూర్ణవాగి యుంటాగుత్తదె. * * * * *

నిత్య శ్రాద్ధ సాంవత్సరిక శ్రాద్ధగళ నిర్ణయవన్ను
హేళుత్తానె.

మూ ॥ నిత్యశ్రాద్ధవిధిస్స్వకాలబలవానేకంవినాసూతకంకు
ర్యాత్సూతకనిర్గమేథదినసేకార్యంతథైవాబ్దికం । తారా
చంద్రబలంవినాపియదివాపత్నీరజోదూషితాయద్వాదుష్ట
తిథిశ్చసాపితృతిథిఃకార్యైవనిత్యాయది ॥ ॥౨౦౨॥

టీ ॥ జాతాశౌచ మృతాశౌచగళన్ను బిట్టు ప్రతిదినవూ నిత్యశ్రాద్ధవు కర్తవ్యవు ఒందువేళె జాతాశౌచాదిగళు సంభవిసిదరె అవుతీరిద మరుదినదింద మాడతక్కద్దు, ఆబ్దిక ప్రత్యాబ్దికవిషయదల్లూ ఆశౌచనివృత్తియపరదివసదల్లే మాడతక్కద్దు, ఆవాగ భార్యెయు రజస్వలెయాగిద్దరూ పంచాంగశుద్ధదినవల్లదిద్దరూ అదు నిత్యవాదదరింద అవశ్యమాడిమేతీరబేకు. * * *

ఏకోద్దిష్ట శ్రాద్ధవిధియన్ను హేళుత్తానె.

ಮೂ ॥ ಆದ್ಯಂಷೋಡಶಸಂಯುತಂಪ್ರತಿತಿಥಿರೇಕಾದಶಾಹೇತಥಾ
ದಾಹಾದೇರಥಯಜ್ವನಾಂತ್ವನುಗತಸ್ತ್ರೀಣಾಂತುಭರ್ತೃಕ್ಷಯಾ
ತ್ । ಕುರ್ಯಾದ್ರುದ್ರಗಣಾನ್ವಿತಂವೃಷಪರಿ ತ್ಯಾಗಾನುಯುಕ್ತಂಕ್ರ
ಮಾನ್ನಗ್ನಶ್ರಾದ್ಧಮಥಾದಿಮೇಹ್ನಿ ವಿಷಮೇಶುದ್ಧೇದ್ವಿತೀಯೇಥವಾ ॥

ಟೀ ॥ ಮರಣದಿನಮೊದಲು ೧೧ ನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಸಹಿತವಾಗಿ ಆದ್ಯಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಇದು ಅನಾಹಿತಾಗ್ನಿವಿಷಯ, ಆಹಿತಾಗ್ನಿಗಳಿಗಾದರೋ ದಹನದಿನಮೊದಲು ೧೧ ನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶಾಹವುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅಂದರೆ ಆಹಿತಾಗ್ನಿಯಾದವನು ಮೃತನಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ರೌತಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕಾರಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಹಾಗೆ ದಹನ ಯಾವದಿವಸದಲ್ಲಾಗುತ್ತದೋ ಅದೇಪ್ರಥಮದಿನವು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅಂತಾಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭ ವುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವರು ಆಹಿತಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹನಮಾಡಿ, ತರುವಾಯ ಪುರೋಹಿತಾದಿ ಸಾಧನಗಳು ಕೂಡಿದಮೇಲೆ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ರೌತಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಪುನಃ ದಹನಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂತಾದಹನವು ದಶಾಹದೊಳಗಾಗಿ ಯಾಗುವದೂ ಉಂಟು, ಅದುಕಳೆದಮೇಲೆ ಯಾಗುವದೂಉಂಟು, ಏವಂಚ ಅಂತಾಸಂಸ್ಕಾರ ಯಾವಾಗಆಗುತ್ತದೋಅದು ಮೊದಲೇ ಏಕಾದಶದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಮಾಸಿಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಸಹಗಮನಮಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪತಿಮರಣವಾದ ೨—೩—೪— ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯುಯಾವಾಗಮೃತಳಾದರೂ ಆಸ್ತ್ರೀಗೂ ಪತಿಮರಣದಿನಮೊದಲು ೧೧ ನೇ ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕವನ್ನುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ನಗ್ನಶ್ರಾದ್ಧವು ಪ್ರಥಮದಿನದಲ್ಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅಥವಾ ೩—೫—೭—೯— ಈ ವಿಷಮದಿನಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಪಂಚಾಂಗಶುದ್ಧವಾದ ದ್ವಿತೀಯದಿನದಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ನವಶ್ರಾದ್ಧಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನ ಕಾಲವನ್ನು
ಸಹಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ಷಟ್ಕುರ್ಯ್ಯಾದ್ವಿಷಮೇಷುಷಟ್ಸ್ವಪಿನವಶ್ರಾದ್ಧಾನಿಚೈಕೈಕಶಃ

ಸ್ವರ್ಶ್ವಾಣ್ಯೈಕದಿನೇಪ್ಯಶಕ್ತಿವಿಷಮೇಷಂಕ್ತೈವಕೇಷಾಂಚಿತ್ । ಅ
ಷ್ಟಾಂಸಂಚಯನಂಭವೇನ್ಮೃತಿದಿನಾದಾದ್ಯೇದ್ವಿತೀಯೇದಿನೇಕುರ್ಯಾ
ದ್ವಾವಿಷಮೇಶುಭೇಷ್ವಯದಿವಾಕೇಷಾಂಚತುರ್ಥೇಮತಂ॥ ॥೨೦೪॥

ಟೀ ॥ ವಿಷಮ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ೬ ನವಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅಶಕ್ತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆರುನವಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನು ಒಂದೇದಿನದಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಇದುಆಪಸ್ತಂಬರ ಮತವು, ಆಶ್ವಲಾಯನ ಮತಸ್ಥರು ೫ ನವಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ೭ ನವಶ್ರಾದ್ಧಗಳು, ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ೯ ನವಶ್ರಾದ್ಧಗಳು, ಆದ್ಯಂತ ವರ್ಣಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಶೂದ್ರರಿಗೂ ಆರೇನವಶ್ರಾದ್ಧಗಳೆಂದು ಋಷಿಗಳ ವಾಕ್ಯವು. ಮತ್ತುಮೃತದಿನದಲ್ಲಾದರೂ ಎರಡನೇ ದಿನದಲ್ಲಾದರೂ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಪಂಚಾಂಗ ಶುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ವಿಷಮದಿನದಲ್ಲಾದರೂ, ಕೆಲವರ ಮತದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಂಗಶುದ್ಧಿ ಯಿಲ್ಲದ ೪ನೇ ದಿನದಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. *

ವಪನವಿಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಕರ್ತೈವಪ್ರಥಮೇಹ್ನಿತೇನಸಹವಾಸಂವಾಪಯೇತ್ಸಪ್ತಮಾದ
ರ್ವಾಕ್ಚೇದ್ದಶಮೇಪ್ರಮೀತಪಿತೃಕೋಜ್ಞಾತಿಃಕನಿಷ್ಠೋಯದಿ । ಪೂರ್ವಾ
ಹ್ಣೇಸಕಲಾಮದಾನಮಥವಾಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲೇಭವೇದನ್ನಶ್ರಾದ್ಧಮ
ಥಾದಿಮೇಹ್ನಿತುನವಶ್ರಾದ್ಧಂವಿನಾಸ್ತಾದಧಃ ॥ ॥೨೦೫॥

ಟೀ ॥ ದಹನದಿನದಲ್ಲಿ ಕರ್ತನೊಬ್ಬನೇ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪಛುತಲೆ ಮೊಳಗಾಗಿ ಜ್ಞಾತಿಗಳೊಳು ಮೃತನಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠರಾಗಿ ಯಿರುವರು ಹತ್ತನೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕರ್ತನೊಂದಿಗೆ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಅಗ್ನಿ ಪ್ರದಾತನು ಮೃತನಿಗಿಂತ ಜ್ಯೇಷ್ಠನಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಥಮದಿನದಲ್ಲಿ ವಪನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, "ಕರ್ತೈವಪ್ರಥಮೇಹ್ನಿ" ಯೆಂಬದಾಗಿ ವಚನವಿದೇಯೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಅನಂತರ ಆಮಶ್ರಾದ್ಧ ಅನ್ನಶ್ರಾದ್ಧಗಳಿಗೆ ಕಾಲನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಸಕಲ ಆಮಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನು ಸಕಲ ಅನ್ನಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಥವಾಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿಯೂ

మాడబహుదు, ౧౧నేదినద ఆద్యశ్రాద్ధవు అపరాహ్ణదల్లే మాడతక్కద్దు, ఆదినదల్లి నవశ్రాద్ధవన్ను అన్నరూపవాగి మాడబహుదాగి యిద్దరూ ఆమరూపవాగియే పూర్వాహ్ణదల్లి మాడబేకు.

తిలోదక వాసోదక గళిగె నిర్ణయవన్ను

—

మూ ॥ కర్తారొప్యుదకాంజలీన్ తిలయుతాన్ త్రీన్ దద్యా
రాద్యేదినేచైకైకోత్తరవృద్ధిదాదశదినాత్తృప్త్యైత్రిలా
యాంపితుః।మృత్స్నానక్రియయంభవేత్ప్రతిదినంవస్త్రోప్రదశా
నాంక్రియయంపిండస్త్వేకఇహాకృతంయదిపితుర్దద్యాద్దశా
హేఖిలం ॥ * * ॥ ౩౦౬ ॥

టీ ॥ శ్రాద్ధకర్తారాదమక్కళు తందెయశిలెయల్లి పితృప్రీత్యర్థవాగి ఆద్యదినదల్లి మూరుతిలోదకాంజలిగళన్ను కొడబేకు, అనంతర దశమదినపర్యంత ఏకోత్తరవృద్ధియాగి ఎరడనేదినదల్లి౪, ౩నేదినదల్లి౫, ౪నేదినదల్లి౬, ౫నేదినదల్లిఏళు, ౬నేదినదల్లెంటు, ౭నేదినదల్లొంభత్తు, ౮నేదినదల్లి హత్తు, ౯నేదినదల్లి హన్నొందు, ౧౦నేదినదల్లిహన్నెరడు, ఈమేరె బ్రాహ్మణరిగె ౭౫ తిలోదకగళన్ను కొడతక్కద్దు. క్షత్రియరిగె ప్రథమదినమొదలు నిత్యవూ ౫తిలోదకగళు, ౧౨నేదిన ౯తిలోదకగళు, అంతు ౬౪తిలోదకగళు, వైశ్యరిగె ప్రథమదినమొదలు నిత్యవూ ౪తిలోదకగళు, ౧౫నేదినదల్లి ౯తిలోదకగళు, అంతు ౬౫తిలోదకగళన్ను కొడబేకు, శూద్రరిగె ప్రతిదినవూ ౩తిలోదకగళు, ౩౦నేదివసదల్లి ౯౦ తిలోదకగళు, ౧౫దినగళవరిగెయే ఆశౌచమాడువపక్షదల్లి ప్రతిదినవూ ౬తిలోదకదమేరె ౯౦తిలోదకగళాగుత్తవె. సర్వవర్ణదవరిగూ ప్రతిదినవూ వాసోదకక్రియవూ మృత్తికాస్నానక్రియవూ మాడతక్కవు, పిండవొందే కొడతక్కద్దు. సర్వవర్ణగళిగూ ఇల్లిహేళల్పట్టక్రమదింద ప్రతిదినవూ తిలోదకవాసోదకగళు

ಆಶೌಚಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡದೇ ಹೋದರೆ ಕರ್ಮದ ಕಡೆಯದಿವಸದಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು. * * *

ತಿಲೋದಕಾದಿಗಳಿಗೆ ನಿಷಿದ್ಧಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ದರ್ಶಶ್ಚಾಪದಶಾಹಮಧ್ಯದಿವಸೇಯದ್ವಾಪತೇತ್ಸಂಕ್ರಮೋ
ಪ್ಯನ್ಯೇಷಾಂತುಸಮಾಪ್ಯಪಿಂಡಮುದಕಂದೇಯಂಪಿತೃಭ್ಯಾಂವಿನಾ।ಪಿ
ತ್ರೋಶ್ಚೈವಸಮಾಪಯೇತ್ತ್ರಿದಿನತಸ್ಸಾನ್ನಶ್ಚೇತ್ಪರಂತದ್ವಯಂಪೂ
ರ್ವಂಚೇನ್ನಸಮಾಪಯೇತ್ತ್ರಿದಿನತಸ್ಸ್ಯಾತ್ಸ್ನಾನಮಾತ್ರಂಸದಾ॥

ಟೀ ॥ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಕರ್ಮಮಾಡುವಾಗ ದಶಾಹಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಾದರೂ ಸಂಕ್ರಮಣವಾದರೂ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಅದರಅನಂತರ ಮಾಡತಕ್ಕ ತಿಲೋದಕ ವಾಸೋದಕ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಂದಾಗಿ ಆಕರ್ಷಣೆಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅಮಾವಾಸ್ಯಾದಿಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೆ ದಶಾಹದವರಿಗೂ ಶಿಲೆಗೆನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನವನ್ನುಮಾತ್ರಮಾಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು, ದತ್ತಪುತ್ರನು ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ಕರ್ಮಮಾಡುವಾಗಲೂ ಇದೇಕ್ರಮವು, ಔರಸಪುತ್ರನು ಮಾಡುವಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಕರ್ಮಸಂಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ, ಕ್ರಮವಾಗಿಯೇಮಾಡಬೇಕು.

೧೧ನೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂತಕಬಂದರೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾಬಾಂಧವಸೂತಕೇತುಸಕಲಂಚಾದ್ಯಾಪಿಪಶ್ಚಾಚ್ಚರೇ
ತ್ಕಾರ್ಯಂತಲ್ಲಘುಸೂತಕೇತುವಿಹಿತಂಚಾದ್ಯಾದಿಯಚ್ಚೋದಿತಮ್ ॥
ಸಾಪಿಂಡ್ಯಾರ್ಥಮಥಾಪಕೃಷ್ಯಸಕಲಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂಪರಿತ್ಯಜ್ಯತತ್ಸಾ
ಪಿಂಡ್ಯಾದ್ವಿಹಿತೋದಕುಂಭಮಥವಾಪ್ಯಾನಂಚಪಶ್ಚಾಚ್ಚರೇತ್ ।೩೦।

ಟೀ ॥ ಕರ್ತನು ಕರ್ಮಮಾಡುವಾಗ ೧೦ನೇ ದಿನದಲ್ಲಾದರೂ ೧೧ನೇ ದಿನದಲ್ಲಾದರೂ ದಶರಾತ್ರ ಜ್ಞಾತಿಗಳ ಮೃತಾಶೌಚ ಬಂದರೆ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕ ಷೋಡಶಮಾಸಿಕ ಇವುಗಳನ್ನು ಆದಿನದಲ್ಲಿಬಿಟ್ಟು ಆಶೌಚ ತೀರಿದಮೇಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ, ಆದ್ಯಮಾಸಿಕವು ಅವಶ್ಯ ಆದಿನದಲ್ಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾದದರಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತನಿಗೆ ಅಶು

ದ್ಧಿಯುಂಟಾಗಿದ್ದರೂ ೧೧ ನೇದಿನದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆಶೌಚ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದಮೇಲೆ ಮಿಕ್ಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಹಾಗೆಯೇ ತ್ರಿರಾತ್ರಾಶೌಚ ವುಂಟಾದರೆ ಅದು ದಶರಾತ್ರಾಶೌಚದಷ್ಟು ಅಶುಚಿ ಯಲ್ಲವಾದದರಿಂದ ಅವಶ್ಯಕಗಳಾದ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕ, ಷೋಡಶಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಹಿತಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತೂ ದ್ವಾದಶದಿನದಲ್ಲೇ ಸಪಿಂಡೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಲಿಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನುಮಾತ್ರಮಾಡಿ, ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮತ್ತು ಊನಮಾಸಿಕಾದಿಗಳನ್ನು ಸಹ ತರುವಾಯ ಮಾಡಬಹುದು.

ಸಾಪಿಂಡ್ಯತ್ರೈಪಕ್ಷಿಕಗಳಿಗೆ ಕಾಲವನ್ನು

ಮೂ॥ ತ್ರಿಷ್ವಾದ್ವ್ಯಾದಿಷುಚತ್ರಿಪಕ್ಷವಿಷಮೇಮಾಸೇತ್ರಿಮಾಸೇಥ
ವಾಷಣ್ಮಾಸೇನವಮಾಖ್ಯಮಾಸವಿಷಮೇಏಕಾದಶೇವತ್ಸರೇ॥ ಕಾ
ರ್ಯಂತತ್ರಸಪಿಂಡನಂದಶಸುತತ್ಕಾಲೇಷುಶುದ್ಧದಿನೇಸ್ಯಾತ್ತ್ರೈಪಕ್ಷಿಕಕ
ರ್ಮಪಂಚಸುದಿನೇಷ್ವೇವತ್ರಿಪಕ್ಷಾದಿಷು॥ * ॥೨೦೯॥

ಟೀ॥ಮರಣಾನಂತರ ೧೧—೧೨—೧೩ ಈದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮೂರನೇಪಕ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ,ಪ್ರಥಮಮಾಸದಲ್ಲಾದರೂ,ತೃತೀಯಮಾಸದಲ್ಲಾದರೂ,ಅಥವಾ ಷಷ್ಠಮಾಸದಲ್ಲಾದರೂ, ೯ ನೇಮಾಸದಲ್ಲಾದರೂ, ೧೧ ನೇಮಾಸದಲ್ಲಾದರೂ, ಸಂವತ್ಸರಾಂತದಲ್ಲಾದರೂ, ಈ ಹತ್ತು ಕಾಲಗಳೊಳು ಶುದ್ಧವಾದಯಾವದಾದರೂ ಒಂದುದಿನದಲ್ಲಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ತ್ರೈಪಕ್ಷಿಕಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ತ್ರೈಪಕ್ಷಿಕವಂದರೆ ಮೂರುಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅಂದರೆ ಮರಣಾನಂತರ ೪೦ ದಿನಗಳಮೇಲೆ ೫ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಊನಮಾಸಿಕವು ಕರ್ತವ್ಯವು. * *

ಅನಂತರ ಊನತ್ರಿಯದ ಕಾಲನಿರ್ಣಯವನ್ನು
ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ॥ ನಿತ್ಯಂದ್ವಾದಶವಾಸರೇಮೃತದಿನಾದೂನಂತು ಸರ್ವಸ್ಯದ
ನ್ನೋಚೇನ್ಮಾಸತೃತೀಯಭಾಗವಿಷಮೇಶುದ್ಧೇಹ್ನಿ ಕಾರ್ಯಂಪುನಃ॥
ಊನಂಮಧ್ಯಮಪಂಚಕೇಶುಭದಿನೇ ಪಕ್ಷೇತಥಾದ್ವಾದಶೇ ಪ್ಯೂನಂ

చాంతిమః పంచకేన్యదపితత్ప్రత్యేచతుర్వింశకే॥ * ॥౩౧౦॥

టీ ॥ సర్వశాఖగళిగూ మృతదినమొదలు ౧౨ నేదివసదల్లి ఊనమాసికవు ఆవశ్యవాగిమాడతక్కద్దు, అంతా ఊనమాసికవు ౧౨నేదినదల్లి అసందర్భాదిగళిందమాడల్పడదేహోదరే, ప్రథమమాసద అంత్యభాగదల్లి, అందరే మొదలుతింగళ ౩ నేభాగదల్లి, ఆతింగళ యిప్పత్తు దినగళమేలె యావదాదరూ ఒందు శుద్ధవాద విషమదివసదల్లి మాడతక్కద్దు, ఈమాసికవు పితృగళిగె ప్రేతత్వవుంటాదమేలెయే మాడతక్కద్దు, అవరిగె ప్రేతత్వ విరువాగ మాడతక్కద్దల్లవాగి అదన్ను ౧౧నేదినదల్లి మాడకూడదు, ౧౨నేదినదల్లి మాడువపక్షక్కె దినశుద్ధ్యాదిగళన్ను నోడతక్కెలసవిల్ల, ముఖ్యవాగి అదన్ను సపిండీకరణవాదమేలెయే మాడతక్కద్దెందు భావవు, మృతదిన మొదలు ౧౨నేపక్షదల్లి, ఆపక్షద ౩ పంచకగళొళు మధ్యమ పంచకదల్లాదరూ కడెయ పంచకదల్లాదరూ ఒందు శుభదినదల్లి ఊనషాణ్మాసికవన్ను మాడతక్కద్దు, పంచకవందరే ౫ దినగళు, హాగెయే ౨౪నే పక్షదల్లి కడెయఐదు దినగళొళు ఒందుదివసదల్లి ఊనాబ్దికవన్ను మాడతక్కద్దు. * *

ఊనత్రయక్కె వర్జ్యకాలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ నందాదర్శచతుర్దశీభృగుశనిష్వగ్నిత్రిపూర్వాసుత
ష్వాద్రాన్యేవనదిత్రిపుష్కరదినేష్వన్యేషువర్జ్యేష్వపి । కు
ర్యాదుత్తరమాసికేనసరుతత్త్వాద్యాత్మసికంచాకృతంనత్రైత్రి
పక్షికమూనకర్మచతథాపశ్చాచ్ఛ్రేదేవితత్ ॥ ॥౩౧౧॥

టీ ॥ నందాతిథిగళు, అమావాస్యా, చతుర్దశిగళు, శుక్ర, శనివారగళు, ఇవుగళల్లూ, కృత్తికా, పూర్వఫల్గునీ, పూర్వాషాఢా, పూర్వాభాద్రా, మూల, ఇవుగళల్లూ, హాగెయే యిన్నుమేలె హేళల్పడువ త్రిపుష్కర దినగళల్లూ, ఇన్నూ ద్విపాద త్రిపాద నక్షత్రగళల్లూ ఊనమాసికగళన్నుమాత్రమాడకూడదు. మాసికగళిగె ఈని

యమవిల్ల, మాసికగళు ఆయాకాలగళల్లి మాడల్పడదెహోదరె అదక్కె గతియన్ను హేళుత్తానె, పూర్వమాసికవు అంతరితవాదరె ఉత్తరమాసిక చొందిగె శేరిసి మాడతక్కద్దు, త్రైపక్షికవాదరూ ఊనత్రియవాదరూ అంతరితవాదరె అదన్ను పునః మాడకూడదు, అంతరితవెందరె మాడదే బిడల్పడువదు. * *

సంక్రాంతిపుణ్యకాల నిర్ణయవన్ను
హేళుత్తానె.

మూ ॥ త్రింశత్కర్కటకేతుపూర్వమయనే నాడ్యఃపరేవింశతి
ద్వేకార్యార్యంఘ్రిషు నాడికాన్నృపమితా మేషేతులాయాంద
శ ।షష్టిర్ష్వపరేషుపుణ్యఫలదాఃస్నానంచదానంపితుఃశ్రా
ద్ధంకార్యమినాబ్జయోర్గ్రహణయోస్తద్వత్ప్రిత్ప్రీతిదమ్ ॥

టీ ॥ కర్కాటకసంక్రాంతిగె ముందె ౩౦ నాడిగళుపుణ్యకాలవు, మకరసంక్రాంతియల్లి అనంతర ౨౦ నాడిగళు పుణ్యకాలవు, ఇదు దివాసంక్రాంతివిషయవు, రాత్రియల్లి ౪౦ నాడికెగళు పుణ్యకాలవు, ఈ విషయదల్లి హేమాద్రియంబస్మృతివచన, కటకసంక్రమణక్కె ముందాగి ఉత్తరాయణదల్లి ౩౦ గళిగెగళు పుణ్యకాలవు, మకరసంక్రమణవాద అనంతర ౪౦ గళిగెపుణ్యకాలవు, కర్కాటికసంక్రమణవు సూర్యాస్తమయక్కె ముంచితవాగియాదరె ఆదినవేపుణ్యకాలవు, సూర్యాస్తమయవాదమేలె ప్రదోషకాలదల్లాదరూ అర్ధరాత్రియల్లాదరూ పరదినదల్లే స్నానాది కర్మగళన్ను మాడతక్కద్దు, విష్ణుపదిపుణ్యకాలగళల్లి ముందాగి ౧౬ గళిగెగళు పుణ్యకాలవు, మేష, తులా, ఈసంక్రమణగళల్లి పూర్వదల్లి ౫ గళిగెగళు అనంతర ౫ గళిగెగళు పుణ్యకాలవు, అంతూ ౧౦ గళిగెగళు, కెలవుస్మృతిగళల్లి ముందె ౧౦ గళిగె, హిందె ౧౦ గళిగె, అంతూ ౨౦ గళిగె పుణ్యకాలవెందు హేళల్పట్టిదె, మిథున కన్యా ధనర్మీనసంక్రమణగళెంబ షడశీతిగళల్లూ ముందు ౩౦ హిందె ౩౦

ಗಳಿಗೆಗಳು, ಅಂತು ೬೦ ಗಳಿಗೆಗಳು ಪುಣ್ಯಕಾಲವು, ಹೀಗೆಯೇ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಗ್ರಹಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನಾನದಾನ ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಕರ್ಮಗಳು ಪಿತೃಪ್ರೀತಿಕರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. * * * * *

ಅಖಂಡತಿಥಿ ನಕ್ಷತ್ರನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಸಂಪೂರ್ಣಾಯದಿತಾರಕಾಶ್ಚತಿಥಯಸ್ಸ್ಯುಸ್ತಾಅಖಂಡಾ
ಭಿದಾಅಪ್ಯರ್ಕೋದಯಸಂಯುತಾನಶುಭದಾಸ್ಸರ್ವವ್ರತಾನಾ
ಮಪಿ। ಯದ್ವಾರ್ಕೋದಯಗಾ ಇನಾಸ್ತಸಹಿತಾಸ್ತಾ ಅಪ್ಯಖಂ
ಡಾಃಪರೇಪ್ರಾಹುರ್ದ್ಯಾದಿನಖಂಡಮಪ್ಯತಿಗತಾಸ್ತಾಅಪ್ಯಖಂಡಾಇತಿ।

ಟೀ ॥ ಸೂರ್ಯೋದಯಮೊದಲು ಪರದಿನದ ಸೂರ್ಯೋದಯಪರ್ಯಂತ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಯಿರುವ ತಿಥಿಯು ನಕ್ಷತ್ರವು ಸಹ ಅಖಂಡಗಳೆನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಇವುಗಳು ವ್ರತಾರಂಭ ವ್ರತೋದ್ಯಾಪನಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಒಂದುದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪರದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ತಿಥಿನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ರತಾರಂಭೋದ್ಯಾಪನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು, ಮತ್ತು ಒಂದುದಿನದ ಸೂರ್ಯೋದಯಾಸ್ತಮಯಗಳೆರಡನ್ನೂ ಯಾವತಿಥಿನಕ್ಷತ್ರಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸಿಯಿವೆಯೋ ಅವೂ ಅಖಂಡಗಳೆಂದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು, ಮತ್ತು ಹಗಲಿನ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ, ಅಂದರೆ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ೨೦—೨೨—೨೪ ಗಳಿಗೆಗಳವರಿಗೂ ಯಾವತಿಥಿನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಅವೂ ಅಖಂಡಗಳೇಯೆಂದು ಕೆಲವರಪಕ್ಷ, ಇಂತಾತಿಥಿನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲೇ ವ್ರತಾರಂಭ ವ್ರತೋದ್ಯಾಪನಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. * * *

ಅಖಂಡತಿಥಿನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಾದ ವಿಶೇಷವ್ರತಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಶುಕ್ಲೇಭಾದ್ರಪದೇಚತುರ್ಥದಿವಸೇಭೂಪುತ್ರವಾರಾನ್ವಿತೇಚಿ
ತ್ರಾಧಿಷ್ಣ್ಯಯುತೇಪ್ಯಖಂಡತಿಥಿಭೇಸಿದ್ಧೇಶಪುತ್ರವ್ರತಮ್। ಕುರ್ಯಾದ್ಭಾ
ದ್ರಪದೇಸಿತೇಕಲಿದಿನೇನಂತವ್ರತಂಶ್ರೀಪ್ರದಂಭಾದ್ರೇಪಂಚದಶೇಪ್ಯಖಂಡ
ದಿವಸೇಕುರ್ಯಾದುಮೇಶವ್ರತಮ್ ॥ ॥ ೩೧೮ ॥

ಟೀ ॥ ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂಗಾರಕವಾರ ಚಿತ್ರಾನಕ್ಷತ್ರದ ಚತುರ್ದಶಿ ಅಖಂಡತಿಥಿನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೈಶ್ವರ್ಯಪ್ರದವಾದ ಅನಂತವ್ರತವನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡಬೇಕು, ಅದೇಭಾದ್ರಪದಶುದ್ಧ ೧೫ ಯಲ್ಲಿ ಅಖಂಡತಿಥಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರ ವ್ರತವನ್ನು ಆರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಭ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧ ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಶ್ರೀಶಾರ್ದ್ರಾದಿತಿಶಕ್ರಭೇಷುನಿಶಿಚೇತ್ಪಾತೇಷ್ಟಮಿದ್ವಾದಶೀ
ನಂದಾಪರ್ವಚತುರ್ದಶೀವ್ರತಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧೇಷುದೀಕ್ಷಾಸ್ವಪಿ । ಯಾ
ತ್ರಾಶೌಚಮೃತಸೂತಕೇಕುಜಕವಿಬ್ರಧ್ನಾರ್ಯವಾರೇಷುನಾಭ್ಯಂಗಂ
ಶಿಶುವೃದ್ಧರೋಗಿಷುಯದಿದ್ರವ್ಯಾಂತರಸ್ಥಂಶುಭಮ್ ॥ ೨೧೫ ॥

ಟೀ ॥ ಶ್ರವಣ, ಆರ್ದ್ರಾ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಈ ನಾಲ್ಕು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ರಾತ್ರಿಕಾಲ, ವ್ಯತೀಪಾತ, ಮಹಾಪಾತ, ಶುಕ್ಲಾಷ್ಟಮೀ, ಶುಕ್ಲಕೃಷ್ಣದ್ವಾದಶಿಗಳು, ಶುಕ್ಲಚತುರ್ದಶೀ, ವ್ರತದಿನಗಳು, ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧ ದಿನಗಳು, ದೀಕ್ಷಾದಿನಗಳು, ಪ್ರಯಾಣದಿನ, ಆಶೌಚ, ಮಧ್ಯದಿನ, ಅಂಗಾರಕ, ಶುಕ್ರ, ಆದಿತ್ಯ, ಗುರುವಾರಗಳು, ನಂದಾತಿಥಿಗಳು, ಪಂಚಪರ್ವಗಳು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತೈಲಾಭ್ಯಂಗವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು, ಆದರೆ ಶಿಶು, ವೃದ್ಧ, ರೋಗಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಯೆಂಣೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಶುಭಪ್ರದವಾಗುವದು, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಭಾನುವಾರದಲ್ಲಿ ಗರಿಕೆಯನ್ನು, ಗುರುವಾರದಲ್ಲಿ ಹುವನ್ನು, ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ಗೋಮಯವನ್ನು, ಕುಜವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಣನ್ನು, ಈ ಮೇರೆ ಯಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯೆಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಹಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಮಿಕ್ಕ ತಿಥಿವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂಜನವು ಶುಭಪ್ರದವಾಗುವದು.

* * * *

ನಿಷಿದ್ಧದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂಜನ ವಿಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಅಭ್ಯಂಗಂಶುಭಮತ್ರಮಷ್ಟಸುಮಯೇಷ್ವಾಭ್ಯಂತಯೋರ್ವಾ
ಶುಭೇಸ್ವಾತೀಯುಕ್ತದಿನೇತ್ವಿಷಿಚಚತುಶ್ಚಿತ್ರಿಷ್ವಪುಷ್ಯಾಕಾರಾದಿಷು ।
ಪೂರ್ವಸ್ಮಿನ್ದಿವಸೇರನಾಮ್ಯಗಯುತೇಷ್ವಾಶೌಚಪೂರ್ಣೇದಿನೇವ
ಷ್ಠಾಹೌಭೃಗುವಾಸರೋತ್ತರದಳೇಚೇದರ್ಧಕಾಮೀಭವೇತ್ ॥ ೨೧೬ ॥

ಟೀ ॥ ವಿವಾಹೋಪನಯನಾದಿ ಶುಭಕರ್ಮಗಳಲ್ಲೂ, ಅದರಆದ್ಯಂತಗಳಲ್ಲೂ, ಆಶ್ವಯುಜಬಹುಳ೧೪ರಲ್ಲೂ, ಸ್ವಾತೀನಕ್ಷತ್ರಯುತವಾದದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲೂ, ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಪೂರ್ವದಿನದಲ್ಲೂ, ಆಶೌಚನಿವೃತ್ತಿಯಾದಾಗಲೂ, ಯುಗಾದಿಯಲ್ಲೂ ಅಭ್ಯಂಗ ಸ್ನಾನವವಶ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕದಾದದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಷಿದ್ಧ ವಾರತಿಥಿಗಳನ್ನು ನೋಡಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವನು ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಂಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. * * * *

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರ ವಾರಲಗ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಆರ್ದ್ರಾಗ್ನೇಯಮಘಾಸುರೇಂದ್ರಭರಣೀಪೂರ್ವಾಂಬು
ನಾಥೋರಗಸ್ವಾತೀತ್ವಷ್ಟೃಹಯೇಷು ಕೃಷ್ಣವಿಜಯಾರಿಕ್ತಾಸುವಿಷ್ಟ್ಯಾ
ಮಪಿ। ಮಾಹೇಯಾಮರಪೂಜ್ಯಮಂದದಿನಕೃದ್ವಾರರ್ಕ್ಷಲಗ್ನಾಂಶ
ಕೇಯಃ ಕುರ್ಯಾತ್ಸಮರಂ ಸಜೈತ್ರವಿಭವಃ ಸ್ಯಾದ್ವೀರಕರ್ಮಾಚಿರಂ ॥

ಟೀ ॥ ಆರ್ದ್ರಾ, ಕೃತ್ತಿಕಾ, ಮಘಾ, ಮೂಲ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಭರಣೀ, ಪೂರ್ವಫಲ್ಗುನೀ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ಶತಭಿಷಕ್, ಆಶ್ಲೇಷಾ, ಸ್ವಾತೀ, ಚಿತ್ರಾ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಈ ೧೪ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಜಯ ತಿಥಿಗಳಲ್ಲೂ, ರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳಲ್ಲೂ, ಭದ್ರಕರಣ ದಿನದಲ್ಲೂ, ಅಂಗಾರಕ, ಗುರು, ಶನಿ, ರವಿ, ಇವರುಗಳ ವಾರಗಳು, ಲಗ್ನಗಳು, ಅಂಶಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲೂ, ಯುದ್ಧಮಾಡುವವನಿಗೆ ಜಯ, ವೈಭವ, ಪರಾಕ್ರಮ, ವೀರ್ಯ, ಇವುಗಳುಸ್ಥಿರಸ್ಥಾಯಿಗಳಾಗಿರ್ಪವು. * * *

ಯಮಕಂಟಕಗುಳಿಕ ಅರ್ಧಪ್ರಹಾರ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಭಾನೌಬಾಣನಗಾಬ್ಧಯಶ್ಶಶಿದಿನೇತೋಯರ್ತುಶೈಲಾಃಕುಜೇ
ರಾಮೇಷ್ವಕ್ಷಿಬುಧೇಕ್ಷಿಸಾಗರಶರಾಜೀವೇಕ್ಷಿತ್ರ್ಯಷ್ಟಮಾಃ । ಶುಕ್ರೇ

ಶೈಲಪ್ರಗಗ್ನಯಶ್ಚನಿದಿನೇಶ್ಯಷ್ಟೈಕಷಸ್ಥಾಃಕ್ರಮಾದ್ಯಾಮಾರ್ಧಂಯ
ಮಕಂಟಕಾಖ್ಯಗುಳಿಕಾಖ್ಯಾರ್ಧಪ್ರಹಾರಾಭಿಧಾಃ ॥೩೧೮॥

ಟೀ ॥ ಭಾನುವಾರದಲ್ಲಿ ೫ ನೇ ಅರ್ಧಯಾಮವು ಯಮಕಂಟಕನ ಕಾಲವು, ೭ ನೇ ಅರ್ಧ ಯಾಮವು ಗುಳಿಕಕಾಲ, ೪ ನೇ ಅರ್ಧಯಾಮ ಅರ್ಧ ಪ್ರಹಾರಕಾಲವು, ಈ ಮೇರೆ ಸೋಮವಾರದಲ್ಲಿ ೪—೬—೭ ಅರ್ಧಯಾಮಗಳು, ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ೩—೫—೨ ಅರ್ಧಯಾಮಗಳು, ಬುಧವಾರದಲ್ಲಿ ೨—೪—೫ ಗಳು, ಗುರುವಾರದಲ್ಲಿ ೧—೩—೮ ಗಳು, ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ೭—೨—೩ ಗಳು, ಶನಿವಾರದಲ್ಲಿ ೮—೧—೬ ಗಳು, ಈ ಅರ್ಧಯಾಮಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಯಮಕಂಟಕ ಗುಳಿಕ ಅರ್ಧಪ್ರಹಾರಗಳ ಕಾಲವಾದದರಿಂದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು. *

ಅವಮಾ ತ್ರಿದ್ಯುಸ್ಪೃಕ್ ತ್ರಿವಿಧ ನವಮೀಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಏಕಸ್ಮಿನ್ನಪಿ ವಾರಏವತಿಥಯೋವ್ಯಾಪ್ತಾಸ್ತ್ರಯಸ್ಸಾವಮಾ
ತ್ರಿದ್ಯುಸ್ಪೃಕ್ತ್ರಿಷು ವಾಸರೇಷುಚತಿಥಿಶ್ಚೈಕಾ ತಿನಿಂದ್ಯಾಶುಭೇ ।
ಪ್ರತ್ಯೂಷಾನವಮೀಪ್ರಯಾಣನವಮೀಕಾರ್ಯೇಷುಸರ್ವೇಷುವಾಯಾ
ತಾತ್ರಿಧಿಷ್ಣ್ಯಪುನಃಪ್ರವೇಶನವಮೀತಿಸ್ರಶ್ಚಮೃತ್ಯುಪ್ರದಾಃ॥ ॥೩೧೯॥

ಟೀ ॥ ೩ ತಿಥಿಗಳು ಒಂದೇವಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದರೆ ಆತಿಥಿ ಅವಮತಿಥಿಯು ಒಂದುತಿಥಿಯು ೩ ವಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದರೆ ಆತಿಥಿತ್ರಿದ್ಯುಸ್ಪೃಕ್, ಈಯೆರಡು ತಿಥಿಗಳೂ ಸಕಲ ಶುಭಕಾರ್ಯ ಗಳಲ್ಲೂ ವರ್ಜಿಸತಕ್ಕವು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೂಷನವಮೀ, ಪ್ರಯಾಣನವಮೀ, ಪ್ರವೇಶನವಮೀ, ಈ ಮೂರುನವಮಿಗಳೂ ಮೃತ್ಯುಪ್ರದಗಳು, ಪ್ರವೇಶನವಮಿಯಂದರೆ ಪ್ರಯಾಣ ನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ೯ ನೇ ನಕ್ಷತ್ರವು, ಆದಿನಕ್ಕೆ ೯ ನೇ ದಿನವು ಸಹ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುಪ್ರದಗಳಹುದು. * * * *

ಪಾಂಚ್ಛಾಯಾ ಘಟಿಕಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಯಾವಂತ್ಯಕ್ಷಕರಣಪ್ರಭಾಃಪ್ರತಿದಿನಂಮೇಷಾದಿಷಟ್ಸ್ವವಷ
ಡ್ವ್ಯಾಜ್ಯಾ ಶ್ಚೈತ್ರವತುಲಾದಿಷಟ್ಸುಜಲಧಿಶ್ರೀದ್ವ್ಯಕ್ಷಿ ರಾಮಾಬ್ಧಯಃ।
ಅರ್ಧೀಕೃತ್ಯದಿನಪ್ರಮಾಣಘಟಿಕಾ ಸ್ವಸ್ತಾಹತಾ ನಾಡಿಕಾಸ್ತಾವಂ
ತ್ಯೋಪರಪೂರ್ವಮೋಃಸ್ಥಿತಿಗತಾಯತ್ಪೂರ್ವಸಂಖ್ಯಾಭಿದಾಃ ॥

ಟೀ ॥ ಮೇಷಮಾಸಮೊದಲು ಕನ್ಯಾಮಾಸದವರಿಗೂ ೬ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪಾದಚ್ಛಾಯೆಗಳೆಷ್ಟಾಗುತ್ತವೋ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೪—೩—೨—೨—೩—೪ ಈ ೬ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿ ಕೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ಮೇರೆ ತುಲಾದಿ ಆರುಸಂಕ್ರಮಣಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅದುಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ತನ್ನನೆರಳನ್ನು ತನ್ನಅಡಿಗಳಿಂದ ಅಳೆದು ಆ ಅಡಿಗಳಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಮೇಷ, ಕನ್ಯಾ,ತುಲಾ, ಮೀನಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ೪ನ್ನು, ವೃಷಭ, ಸಿಂಹ, ವೃಶ್ಚಿಕ, ಕುಂಭಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ೩ನ್ನು, ಮಿಥುನ, ಕರ್ಕಾಟ, ಧನುಸ್ಸು, ಮಕರಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ೨ನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಅಹಃಪ್ರಮಾಣಘಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರಡುಭಾಗಮಾಡಿ,ಅದರಲ್ಲಿಯೊಂದುಭಾಗವನ್ನು ೭ರಿಂದಗುಣಿಸಿ, ಮೊದಲು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಯಿರುವ ಪಾದಚ್ಛಾಯೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸುವಾಗ ಏರ್ಪಟ್ಟಷ್ಟುಹೊತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿ ಜರಿಗಿತೆಂಬದಾಗಿಯೂ,ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಮೇಲೆ ಕಳಿಯತಕ್ಕದಾಗಿಯಿದೆಯೆಂಬದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. * *

ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿಘಟಿಕಾನಿರ್ಣಯವನ್ನುತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಕೃತ್ವಾರ್ಕಾನ್ವಿತಭಾದಿಸಪ್ತನಿಶಿಚೇದ್ಯಾವಂತಿಮಧ್ಯಾ
ಹ್ನಭಾನ್ಯೈಕ್ಯೈಕಸ್ಯತುನಾಡಿಕಾದ್ವಯಮಿದಂಚೋರ್ಧ್ವಾಂಘ್ರಿಯು
ಕ್ತಿಕ್ರಮಾತ್ । ಲಗ್ನಾನಾಮಪಿಷಟ್ಕಮೆವನಿಯತಂಸೂರ್ಯೋದ
ಯಾದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ಪೂರ್ವಸ್ಯಾಸ್ತಮಯಾದಿಚೇನ್ನಿಶಿತಥಾಲಗ್ನಾನಿ
ಷಟ್ಕಕ್ರಮಾತ್ ॥ * * * ॥ ೩೨೧ ॥

ಟೀ ॥ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿರುವನಕ್ಷತ್ರಮೊದಲು ಆಕಾಶದಲ್ಲುದ್ಭವಾಗಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರದವರಿಗೂ ಎಣಿಸುವಾಗ ಎಷ್ಟುನಕ್ಷತ್ರಗಳಾಗುತ್ತವೋ ಅವುಗಳ

ల్లి ఈ నక్షత్రగళన్ను బిట్టు మిక్క నక్షత్రగళల్లి ఒందొందక్కె ఎరడెరడు ఘటికెగళు, ఇదు సూర్యనిరువ నక్షత్రమొదలు నక్షత్రపాద ౧ క్కె అర్ధఘటికెయమేరె తిళియతక్కద్దు, సూర్యను యావనక్షత్రద యెష్టనేపాదదల్లిరుత్తానో ఆపాదమొదలు యెష్టునక్షత్రపాదగళాగుత్తవో అదొందక్కె అర్ధఘటికెమేరె యెణిసువాగ ఆద గళిగెగళు ఆవాగక్షళదవెంబదాగి తిళియతక్కద్దు, మత్తొందు ప్రకారవాద నిర్ణయహ్యాగందరె, సూర్యనిరువ రాశిమొదలు ౬ రాశిగళు హగలినల్లి సూర్యాస్తమయదవరిగూ, అస్తమయమొదలు పునః ఉదయదవరిగూ రాత్రి ౬ రాశిగళెంబదాగియూ తిళియతక్కద్దు. *

విష్టిదినగళన్ను తిళిసుత్తానె.

మూ ॥ రాకాపూర్వదళేష్టమీతిదినయోర్విష్టిస్సితేమృత్యు
దాస్యైకాదశ్యపిమృత్యుకృత్పరదళేవిష్టిశ్చతుర్థీతయోః । స
ప్తమ్యాంచతుర్దశీతిదినయోర్జాతాతు పూర్వార్ధయోర్విష్టిః
స్యాద్దశమీతయోఃపరదళేకృష్ణేతృతీయా సదా ॥ ౩౨ ॥

టీ ॥ శుక్లపక్షద పూర్ణిమా, అష్టమీ, ఇవుగళ పూర్వార్ధగళు, శుక్లపక్షద ఏకాదశీ, చతుర్థీ, ఇవుగళ ఉత్తరార్ధగళు, కృష్ణపక్ష సప్తమీ, చతుర్దశీ, ఈ తిథిగళ పూర్వార్ధగళు, కృష్ణపక్షద దశమీ, తృతీయా, ఈ తిథిగళ ఉత్తరార్ధగళు సహ విష్టి భద్రకరణద దినగళెనిసికొళ్ళుత్తవె, ఇవుగళు సకలశుభకర్మగళల్లూ మృత్యుప్రదగళు, ఆదదరింద త్యాజ్యగళు॥ * * *

హలచక్రవన్ను హేళుత్తానె.

మూ ॥ స్యాచ్చక్రంహలనామకంసహచతుష్కోణంలిఖేచ్ఛ్రీక్ర
మాదీశాన్యాంరవిముక్తభాదివిలిఖేద్ధిష్ణ్యానిదిక్ష్వష్టసు।గంగా
గాణగమాగురుశ్చసతతంజ్ఞేయంమహాదిత్రయంభందద్యాత్పూర్ణ
ఫలంపిదిత్రయంవిఫలంభూమిప్రవేశకృషౌ ॥ ॥ ౩౩ ॥

ಟೀ ॥ ಸಮ ಚತುಷ್ಕೋಣವಾಗಿ ಯೊಂದು ಚಕ್ರವನ್ನು ಬರದು, ಅದರ ಈಶಾನ್ಯಾದಿ ನಾಲ್ಕು ವಿದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಬಿಟ್ಟ ನಕ್ಷತ್ರಮೊದಲು, ಅಂದರೆ ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ೩, ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ೩, ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ೩, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ೪, ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ೩, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ೪, ವಾಯುವ್ಯದಲ್ಲಿ ೩, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ೨, ಈ ಮೇರೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೨೮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಬರದು ನೋಡಲಾಗಿ ಕೃಷಿಗೋಸ್ಕರ ಮೊದಲು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಾಭವನ್ನೀಯುತ್ತವೆ, ವಿದಿಕ್ಕುಗಳ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಫಲಶೂನ್ಯತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆಂದು ದೈವಜ್ಞರು ತಿಳಿಯಬೇಕು. * *

ಭೂಮಿಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಥಿವಾರನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಮೈತ್ರಾರ್ಕತ್ರಯರೋಹಿಣೀವಸುಮಘಾದಸ್ರೋತ್ತರಾಂತ್ಯಾಸುರೇಷ್ವಾರ್ಯಜ್ಞಕವೇರ್ದಿನೇಷುಶುಭದೋಮಧ್ಯಸ್ತುಚಾಂದ್ರೇದಿನೇ । ತ್ಯಕ್ತ್ವಾರಿಕ್ತದಿನಾದಿದಗ್ಧದಿವಸಾನ್ದರ್ಶಾವಮಾವ್ಯೈಧೃತಿವ್ಯಾಘಾತವ್ಯತಿಪಾತವಿಷ್ಟಿದಿವಸಾನ್ಶೇಷಾಃಕೃಷೌಶೋಭನಾಃ ॥ ೩೭೮॥

ಟೀ॥ಅನೂರಾಧಾ, ಹಸ್ತ, ಚಿತ್ರಾ, ಸ್ವಾತಿ, ರೋಹಿಣೀ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಮಘಾ, ಅಶ್ವಿನೀ, ಉತ್ತರಫಲ್ಗುನೀ, ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ, ರೇವತೀ, ಮೂಲ, ಈ ೧೩ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ಗುರು ಶುಕ್ರಬುಧವಾರಗಳಲ್ಲೂ ಕೃಷಿಪ್ರಾರಂಭವು ಶುಭಪ್ರದವು, ಸೋಮವಾರದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮವು, ಮತ್ತು ರಿಕ್ತಾತಿಥಿಗಳು, ಶುಕ್ಲಪಾಡ್ಯಮಿ, ದಗ್ಧದಿನಗಳು, ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ, ಅವಮತಿಥಿಗಳು, ವೈಧೃತಿ, ವ್ಯಾಘಾತ, ವ್ಯತೀಪಾತ, ಭದ್ರಕರಣಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕತಿಥಿಗಳು ಕೃಷಿಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶುಭಪ್ರದಗಳು. * * *

ಬೀಜಫಣಿ ಚಕ್ರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೂ ॥ ಬಿಂದೂನಾಮಪಿಸಪ್ತವಿಂಶತಿಮೃಜುಂಸಂಲಿಖ್ಯ ಬಿಂದ್ವಗ್ರತೋರೇಖಾಭಿಸ್ತ್ರಿಸೃಭಿಃಪುನಃಪುನರಥಶ್ಚೋರ್ಧ್ವಂಫಣಸ್ಯಾಲತಃ ॥ ತ

స్యాగే త్రిశూలిఖేద్విలోమతఇహాస్వర్భానుభాగ్గణ్యతేనక్షత్రి
ష్వపినిర్త్యచక్రచలనాదాత్రిజోర్ధతర్త్యాదివా॥ ॥ ౨౨౫ ॥

టీ॥ సరియాగి ఒందేపఙ్క్తియల్లి ౨౮ బిందుగళన్ను బరదు అవుగళల్లి మొదలునేబిందువన్ను ప్రారంభిసి, ౩ బిందుగళమేలె మూరు రేఖెగళన్ను బగదు, ౭నే బిందువన్ను బిట్టు బరియల్పట్ట రేఖెగళన్ను ౫-౬-౭- బిందుగళొందిగె శేరిసి, పునః ౮నే బిందువన్ను బిట్టు, మత్తు ౯-౧౦-౧౧నే బిందుగళొందిగె కలిసి, ఈమేరె రేఖెగళన్ను బరదరేబీజఫణి చక్రవాగుత్తదె, ఆచక్రదల్లి మొదలు బిందువల్లి రాహువిరువ నక్షత్రవన్నాదరూ, అథవా ఆకాలదల్లి రాహు బిట్ట నక్షత్రవన్నాగలి బరదు, అదుమొదలు వ్యత్క్రమవాగి ౨౮ బిందుగళల్లి ౨౮ నక్షత్రగళన్నూ బరియతక్కద్దు. * *

బీజఫణి చక్రఫలవన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ చక్రంబీజఫణిం విలిఖ్యఫణిభా త్తిన్మూర్ధ్ని నాశంత్రయంకంఠేత్రీణ్యపికజ్జలంచజఠరేభానిక్రమాద్ద్వాదశ॥ దద్యాత్పాన్నసమృద్ధిమత్రకృషికొనిస్తండులత్వంత్రియంపుచ్ఛేశ్వేతిభయంబహిస్తుషడపిప్రాగ్బీజసంస్థాపనే॥ ॥ ౨౨౬ ॥

టీ॥ ఇంతా సర్పాకారవుళ్ళ చక్రవన్ను బరదు, రాహువిరువ నక్షత్రమొదలు ఎణిసువాగ సర్పన తలెమేలిన ౩ నక్షత్రగళల్లి కృష్యారంభవాదరె నాశవుంటాగుత్తదె,కంఠస్థానద ౩ నక్షత్రగళల్లి కరిధాన్యగళు బెళెయుత్తవె, హొట్టెయల్లి యిరువ ౧౨ నక్షత్రగళల్లి అన్నసమృద్ధియుంటాగుత్తదె, పుచ్ఛస్థానద ౩ నక్షత్రగళల్లి బెళెయుబెళ్యాగుత్తదె, మత్తు రేఖెగళిగె శేరదిరువ ౬ నక్షత్రగళల్లి బిత్తిదరె నానావిధ ఈతిబాధెగళుంటాగుత్తవె. * * *

బీజావాపమంత్రవిధియన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ జ్యేష్ఠాయామధపూలభేశుభగృహేలగ్నేతిశుద్ధేష్టమే

సంపూజ్యాఖిలదేవతాః కృషిభువం సంస్పృశ్య సన్మంగళైః ॥
ఓంవిశ్వేమఃఇతేనమోభగవతేత్యేతేనసమ్మంత్రితాంబీజావా
పనమాద్యమేవఫలదంకుర్యాత్ప్రతారాసువా ॥ ॥ ౨౩౭ ॥

టీ॥ జ్యేష్ఠానక్షత్రదల్లాదరూ మూలదల్లాదరూ శుభలగ్నదల్లి అష్టమ లగ్నవతిశుద్ధవాగిరువాగ గణపతిమొదలాగి సర్వదేవతెగళన్నూ చెన్నాగిపూజిసి‹‹ ఓంవిశ్వేమఃఇతేనమోభగవతే›› ఎంబ మంత్రదింద బీజబిత్తతక్క భూమియన్ను మంత్రిసి మంగళకరగళాద వాద్యగళొందిగె స్పర్శిసి అదరల్లి మొదలుబీజావాపవన్నుమాడబేకు.

బీజావాపదల్లి తిథివార నక్షత్రగళన్ను హేళుత్తానె.

మూ॥ రిక్తాపర్వవిషప్రదోషరఃఇతేవారేశుభానాంగృహేక్షిప్ర
స్వాతిమృదుధ్రువాసురమఘావిష్ణుత్రయాశ్వ్యోడుషు ॥ బీ
జావాపనమాద్యమేవఫలదంస్యాత్పూర్వసస్యేపరేయద్వర్ణ
గ్రహవాసరేషుయదివాతద్వర్ణబీజంవపేత్ ॥ ॥ ౨౩౮ ॥

టీ ॥ రిక్తాతిథిగళు, పంచపర్వగళు, విషఘటికెగళు, ప్రదోషకాలగళు, ఇవుగళన్ను తప్పిసి శుభగ్రహగళవారగళు లగ్నగళు, మత్తుఅశ్వినీ, హస్త, పుష్య, స్వాతీ, చిత్రా, రేవతీ, మృగశీర్ష, అనూరాధా, రోహిణీ, ఉత్తరఫల్గునీ, ఉత్తరాషాఢా, ఉత్తరాభాద్రా, మూల, మఘా, శ్రవణ, ధనిష్ఠా, శతభిషక్, ఈనక్షత్రగళల్లూ కార్తీకద పయిరిగాదరూ వైశాఖద పయిరిగాదరూ మొదలు బీజావాపవు ఫలప్రదవు, అథవా యావధాన్యవు యావబణ్ణద్దో ఆబణ్ణవుళ్ళ గ్రహగళ వారగళల్లి ఆధాన్యవన్ను బిత్తబేకు, హ్యాగందరె, రవికుజ వారగళల్లి కెంపుధాన్యవన్ను, సోమశుక్రవారగళల్లి బిళిధాన్యవన్నూ, బుధగురు వారగళల్లి హళది ధాన్యగళన్ను అథవా హసురు ధాన్యగళన్ను, శనివారదల్లి కప్పుధాన్యగళన్ను సహ బిత్తబేకు. * * *